

05.05.2021

Kokousaika 05.05.2021 18:00 - 23:26

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Kivekäs, Otso	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	osittain etänä
Arhinmäki, Paavo	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	etänä
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	etänä
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
	etänä
Alametsä, Alviina	etänä
Apter, Ted	etänä
Arajärvi, Pentti	etänä
	saapui 18:19, poissa: 93 - 94 §
Aro, Katju	etänä
Asko-Seljavaara, Sirpa	etänä
Biaudet, Eva	etänä
Borgarsdóttir Sandelin, Silja	etänä
Chydenius, Jussi	etänä
Diarra, Fatim	etänä
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	etänä
Haatainen, Tuula	etänä
	saapui 19:25, poissa: 93 - 98 §
Haglund, Mia	etänä
Hakola, Juha	etänä
Halla-aho, Jussi	etänä
Hamid, Jasmin	etänä
Harjanne, Atte	etänä
Harkimo, Joel	etänä
Heinäluoma, Eveliina	etänä
Hernberg, Kaisa	etänä
Holopainen, Mari	etänä

05.05.2021

Honkasalo, Veronika	etänä
Hussein, Abdirahim Husu	etänä
Hyttinen, Nuutti	
Jalovaara, Ville	etänä
Juva, Kati	etänä
Järvinen, Jukka	etänä
Kaleva, Atte	etänä
Karhuvaara, Arja	etänä
Kari, Emma	etänä
Kivelä, Mai	etänä
Koivulaakso, Dan	etänä
Kolbe, Laura	etänä
Kopra, Pia	etänä
Koskinen, Kauko	
Laaksonen, Heimo	etänä
Malin, Petra	etänä
Meri, Otto	
Muttalainen, Sami	
Muurinen, Seija	etänä
Månsson, Björn	etänä
Niskanen, Dani	etänä
Nygård-Peltola, Mia	etänä
Ohisalo, Maria	etänä
	poistui 20:31, poissa: 100 - 123 §
Oskala, Hannu	
Pajunen, Jenni	poistui 22:01, poissa: 105 - 123 §
Parpala, Matti	etänä
Pelkonen, Jaana	poistui 19:11, poissa: 99 - 123 §
Peltokorpi, Terhi	etänä
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	etänä
Rantala, Marcus	etänä
Rantanen, Mari	etänä
Rantanen, Tuomas	etänä
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	etänä
Said Ahmed, Suldaan	etänä
Saxberg, Mirita	osittain etänä
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	etänä
Soininvaara, Osmo	etänä
Stranius, Leo	etänä
Sydänmaa, Johanna	etänä
Taipale, Ilkka	
Torsti, Pilvi	etänä

05.05.2021

Urho, Ulla-Marja	osittain etänä
Wallgren, Thomas	etänä
Vanhanen, Reetta	etänä
Vartiainen, Juhana	saapui 19:20, poissa: 93 - 98 §
Vepsä, Sinikka	etänä
Vuorjoki, Anna	etänä
Yanar, Ozan	etänä
Abdulla, Zahra	varajäsen
Hillman, Perttu	varajäsen
	etänä
	poistui 19:20, saapui 22:01, poissa: 100 - 103 §
Klemetti, Tapio	varajäsen
	etänä
Nuorteva, Johanna	varajäsen
	etänä
	saapui 20:31, poissa: 93 - 99 §
Pajula, Matias	varajäsen
	etänä
Rissanen, Laura	varajäsen
	etänä
	saapui 19:11, poissa: 93 - 98 §
Sevander, Tomi	varajäsen
	etänä
Strandén, Juhani	varajäsen
Taipale, Kaarin	varajäsen
	etänä
	poistui 19:25, poissa: 100 - 123 §
Venemies, Mauri	varajäsen

Muut

Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
	osittain etänä
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Peltonen, Antti	hallintopäällikkö
Hyttinen, Hannu	johtava kaupunginsihteeri
Djupsjö, Stefan	ylikielenkääntäjä
Schroderus, Jenny	kielenkääntäjä
Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
Snellman, Johanna	viestintäasiantuntija

Puheenjohtaja

Otso Kivekäs	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 93 - 99 §, osa 100 §, osa 102 §, 103
--------------	---

05.05.2021

Pöytäkirjanpitäjä

Harry Bogomoloff	- 123 § kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja osa 100 §, 101 §, osa 102 §
Lauri Menna	johtava asiantuntija 93 - 95 §, osa 100 §, 101 - 103 §, osa 105 §, 106 - 123 §
Hannu Hyttinen	johtava kaupunginsihteeri osa 100 §
Antti Peltonen	hallintopäällikkö 96 - 99 §, osa 100 §, 104 §, osa 105 §

05.05.2021

Tid 05.05.2021 18:00 - 23:26

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Kivekäs, Otso	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande delvis på distans
Arhinmäki, Paavo	stadsfullmäktiges II vice ordförande på distans
Pakarinen, Pia	biträdande borgmästare
Razmyar, Nasima	biträdande borgmästare på distans
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare
Vesikansa, Sanna	biträdande borgmästare på distans
Alametsä, Alviina	på distans
Apter, Ted	på distans
Arajärvi, Pentti	på distans anlände 18:19, frånvarande: 93 - 94 §
Aro, Katju	på distans
Asko-Seljavaara, Sirpa	på distans
Biaudet, Eva	på distans
Borgarsdóttir Sandelin, Silja	på distans
Chydenius, Jussi	på distans
Diarra, Fatim	på distans
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	på distans
Haatainen, Tuula	på distans anlände 19:25, frånvarande: 93 - 98 §
Haglund, Mia	på distans
Hakola, Juha	på distans
Halla-aho, Jussi	på distans
Hamid, Jasmin	på distans
Harjanne, Atte	på distans
Harkimo, Joel	på distans
Heinäluoma, Eveliina	på distans
Hernberg, Kaisa	på distans
Holopainen, Mari	på distans

05.05.2021

Honkasalo, Veronika	på distans
Hussein, Abdirahim Husu	på distans
Hyttinen, Nuutti	
Jalovaara, Ville	på distans
Juva, Kati	på distans
Järvinen, Jukka	på distans
Kaleva, Atte	på distans
Karhuvaara, Arja	på distans
Kari, Emma	på distans
Kivelä, Mai	på distans
Koivulaakso, Dan	på distans
Kolbe, Laura	på distans
Kopra, Pia	på distans
Koskinen, Kauko	
Laaksonen, Heimo	på distans
Malin, Petra	på distans
Meri, Otto	
Muttalainen, Sami	
Muurinen, Seija	på distans
Månsson, Björn	på distans
Niskanen, Dani	på distans
Nygård-Peltola, Mia	på distans
Ohisalo, Maria	på distans
	avlägsnade sig 20:31, frånvarande: 100 - 123 §
Oskala, Hannu	
Pajunen, Jenni	avlägsnade sig 22:01, frånvarande: 105 - 123 §
Parpala, Matti	på distans
Pelkonen, Jaana	avlägsnade sig 19:11, frånvarande: 99 - 123 §
Peltokorpi, Terhi	på distans
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	på distans
Rantala, Marcus	på distans
Rantanen, Mari	på distans
Rantanen, Tuomas	på distans
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	på distans
Said Ahmed, Suldaan	på distans
Saxberg, Mirita	delvis på distans
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	på distans
Soininvaara, Osmo	på distans
Stranius, Leo	på distans

05.05.2021

Sydänmaa, Johanna	på distans
Taipale, Ilkka	
Torsti, Pilvi	på distans
Urho, Ulla-Marja	delvis på distans
Wallgren, Thomas	på distans
Vanhanen, Reetta	på distans
Vartiainen, Juhana	anlände 19:20, frånvarande: 93 - 98 §
Vepsä, Sinikka	på distans
Vuorjoki, Anna	på distans
Yanar, Ozan	på distans
Abdulla, Zahra	ersättare
Hillman, Perttu	ersättare
	på distans
	avlägsnade sig 19:20, anlände 22:01, frånvarande: 100 - 103 §
Klemetti, Tapio	ersättare
	på distans
Nuorteva, Johanna	ersättare
	på distans
	anlände 20:31, frånvarande: 93 - 99 §
Pajula, Matias	ersättare
	på distans
Rissanen, Laura	ersättare
	på distans
	anlände 19:11, frånvarande: 93 - 98 §
Sevander, Tomi	ersättare
	på distans
Strandén, Juhani	ersättare
Taipale, Kaarin	ersättare
	på distans
	avlägsnade sig 19:25, frånvarande: 100 - 123 §
Venemies, Mauri	ersättare
Övriga	
Sarvilinna, Sami	kanslichef
	delvis på distans
Summanen, Juha	förvaltningsdirektör
Peltonen, Antti	förvaltningschef
Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
Djupsjö, Stefan	övertranslator
Schroderus, Jenny	translator

05.05.2021

	Hopeakunnas, Maisa Snellman, Johanna	kommunikationsspecialist kommunikationsspecialist
Ordförande		
	Otso Kivekäs	stadsfullmäktiges ordförande 93 - 99 §, delvis 100 §, delvis 102 §, 103 - 123 §
	Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande delvis 100 §, 101 §, delvis 102 §
Protokollförare		
	Lauri Menna	ledande sakkunnig 93 - 95 §, delvis 100 §, 101 - 103 §, delvis 105 §, 106 - 123 §
	Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare delvis 100 §
	Antti Peltonen	förvaltningschef 96 - 99 §, delvis 100 §, 104 §, delvis 105 §

05.05.2021

§	Asia	
93	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
94	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
95	Asia/3	Kyselytunti Frågestund
96	Asia/4	Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa Ändring i stadsfullmäktiges sammansättning
97	Asia/5	Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa Ändring i stadsfullmäktiges sammansättning
98	Asia/6	Hallintosäännön muuttaminen, useita toimialojen ja kaupunginkanslian muutoksia Ändring av förvaltningsstadgan i fråga om flera sektorer och stads-kansliet
99	Asia/7	Määrärahojen siirtäminen kaupungin palkkakehityssuunnitelman toteuttamiseksi vuoden 2021 talousarviossa Överföring av anslag i 2021 års budget för genomförande av stadens löneutvecklingsplan
100	Asia/8	Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 seurantaraportti 2021 Uppföljningsrapport 2021 om genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020
101	Asia/9	Vuokrauseriaatteiden määrittäminen asuntotonteille (Kaarela, Kuninkaantammi tontti 33399/5 ja Maununneva tontti 33037/2) Arrendeprinciper för bostadstomter (Kårböle, Kungseken, tomten 33399/5 och Magnuskärr, tomten 33037/2)
102	Asia/10	Katajanokanlaituri 4:n asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12654) Detaljplan och detaljplaneändring för Skatuddskajen 4 (nr 12654)
103	Asia/11	Pasilan Radiokatu 15 ja 20 asemakaavan muuttaminen (nro 12617) Detaljplaneändring för Radiogatan 15 och 20 i Böle (nr 12617)
104	Asia/12	Oulunkylän Solakalliontien asemakaavan muuttaminen (nro 12656) Detaljplaneändring för Svalustensvägen i Äggelby (nr 12656)
105	Asia/13	Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite terapiatakuun toteuttamisesta Den av Gröna fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen om förverkli-

05.05.2021

- gande av terapigaranti
- 106 Asia/14 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite lasten ja nuorten monialaisesta matalan kynnyksen hyvinvointityöstä ja mielen-terveyspalveluista
Den av Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om sektorsöverskridande välfärdsarbete och mentalvårdstjänster med låg tröskel för barn och unga
- 107 Asia/15 Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite lainsäädäntöaloitteen tekemisestä kannabiksen laillisesta tuotannosta ja myynnistä Helsingissä
Den av Öppna Partiets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om laglig produktion och försäljning av cannabis i Helsingfors
- 108 Asia/16 Valtuutettu Kati Juvan aloite ICAN-kampanjan kaupunkivetoimuksen allekirjoittamiseksi
Den av ledamoten Kati Juva väckta motionen om undertecknande av ICAN-kampanjens stadsupprop
- 109 Asia/17 Valtuutettu Hannu Oskalan aloite lähiliikenteen juna-asemien kehittämisestä
Den av ledamoten Hannu Oskala väckta motionen om utveckling av tågstationerna inom närtrafiken
- 110 Asia/18 Valtuutettu Fatim Diarran aloite ruokarekkojen sähkönsaannin helpottamisesta
Den av ledamoten Fatim Diarra väckta motionen om underlättande av matlångtradarnas elförsörjning
- 111 Asia/19 Valtuutettu Mia Haglundin aloite ilmastovaikutusten laskelmien sisällyttämisestä asemakaavoihin
Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om kalkyler över klimatkonsekvenser i detaljplanerna
- 112 Asia/20 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite jalankulkuväylien taiteen osallistavasta käytöstä
Den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen om inkluderande användning av konstverk på gångvägar
- 113 Asia/21 Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite työmaiden turvallisuuspuutteisiin puuttumisesta katutyökoulutusta kehittämällä
Den av ledamoten Kaisa Hernberg väckta motionen om utbildning gällande gatubyggplatser för att ingripa mot säkerhetsbrister
- 114 Asia/22 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite liikenneturvallisuuden parantamisesta Linnanrakentajantien risteyksissä Herttoniemessä

05.05.2021

-
- Den av ledamoten Mauri Venemies väckta motionen om förbättring av trafiksäkerheten i Borgbyggarvägens korsningar i Herttonäs
- 115 Asia/23 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite juoksuportaista Käpylän Taivaskalliolle
Den av ledamoten Jukka Järvinen väckta motionen om löptrappor till Himmelsberget i Kottby
- 116 Asia/24 Valtuutettu Emma Karin aloite Keskuspuiston kaventamisen ekologisesta kompensatiosta
Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om ekologisk kompensation för att Centralparken blir smalare
- 117 Asia/25 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Malmin lentokenttäalueesta kaupungille aiheutuvien esirakentamiskustannusten tarkistamiseksi
Den av ledamoten Sinikka Vepsä väckta motionen om justering av stadens kostnader för grundberedning i Malms flygplatsområde
- 118 Asia/26 Valtuutettu Seija Muurisen aloite talviuintipaikasta Laajasaloon
Den av ledamoten Seija Muurinen väckta motionen om en vinterbadplats på Degerö
- 119 Asia/27 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite tekonurmikentistä kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön
Den av ledamoten Jussi Chydenius väckta motionen om konstgräsplaner för stadsinvånarnas fria bruk
- 120 Asia/28 Valtuutettu Otto Meren aloite Reilun Pelin periaatteiden edistämisestä liikuntaseuroissa
Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om främjande av principerna för fair play i motions- och idrottsföreningar
- 121 Asia/29 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille
Den av ledamoten Amanda Pasanen väckta motionen om avgiftsfria menstruationsskydd för unga och mindre bemedlade
- 122 Asia/30 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite päihteettömistä asumispalveluista
Den av ledamoten Jukka Järvinen väckta motionen om rusmedelsfria boendetjänster
- 123 Asia/31 Kokouksessa jätetyt aloitteet
Motioner inlämnade vid sammanträdet

§ 93

Nimenuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenuuto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen jättäneiden tilalle on kutsuttu seuraavat varavaltuutetut:

- Jan Vapaavuori tilalla Tapio Klemetti
- Tuula Haatainen tilalla Tomi Sevander
- Vesa Korkkula tilalla Zahra Abdulla
- Terhi Koulumies tilalla Perttu Hillman
- Johanna Laisaari tilalla Kaarin Taipale
- Matias Turkkila tilalla Juhani Strandén
- Juhana Vartiainen tilalla Matias Pajula
- Paavo Väyrynen tilalla Mauri Venemies

Nimenuudosta oli poissa:

- Pentti Arajärvi

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaisia ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 94

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Terhi Peltokorpi ja Ville Jalovaara sekä varalle valtuutetut Mari Holopainen ja Joel Harkimo.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin yksimielisesti valtuutetut Terhi Peltokorpi ja Ville Jalovaara sekä varalle valtuutetut Mari Holopainen ja Joel Harkimo.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.05.2021

Asia/3

§ 95
Kyselytunti

Päätös

Kyselytunnilla oli esillä valtuutettu Fatim Diarran kysymys aiheesta merellisen Helsingin avautuminen kesällä kaupunkilaisille sekä valtuutettu Mari Rantasen kysymys aiheesta Helsingin toimet muuttovetovoiman parantamiseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto järjestää kyselytunnin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.05.2021

Asia/4

§ 96

Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa

HEL 2021-004046 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto myönsi Kimmo Tiilikaiselle eron varavaltuutetun luottamustoimesta.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 26.3.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kimmo Tiilikainen (kesk.) on 26.3.2021 pyytänyt eroa varavaltuutetun luottamustoimesta. Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Kuntalain 17 §:n mukaan valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen kuntavaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi. Varavaltuutettujen määrä jää näin ollen vajaaksi.

Vaalilain (714/1998) 93 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja, jos varavaltuutettujen määrä jää valtuuston toimikauden aikana vajaaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 26.3.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 293

HEL 2021-004046 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto myöntää Kimmo Tiilikaiselle eron varavaltuutetun luottamustoimesta.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

05.05.2021

Asia/5

§ 97

Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa

HEL 2021-004577 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- myönsi Paavo Väyrykselle eron kaupunginvaltuutetun luottamustoitimesta
- totesi, että kuntalain (410/2015) 17 §:n 2 momentin mukaisesti kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kutsuttua hänet uudeksi kaupunginvaltuutetuksi tulee Mauri Venemies valtuustokauden lopussa päättyväksi toimikaudeksi
- totesi, että keskusvaalilautakunta nimeää Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmälle toisen (2.) varavaltuutetun valtuustokauden lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 31.3.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Paavo Väyrynen (TH) on 31.3.2021 pyytänyt eroa kaupunginvaltuutetun luottamustoimesta. Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kutsuttua

hänet uudeksi valtuutetuksi tulee sijaantulojärjestyksen mukaisesti Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmän ensimmäinen varavaltuutettu Mauri Venemies.

Vaalilain 93 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja, jos varavaltuutettujen määrä jää valtuuston toimikauden aikana vajaaksi. Kaupunginvaltuuston myönnettyä Paavo Väyryselle eron kaupunginvaltuutetun luottamustoimesta, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja pyytää keskusvaalilautakuntaa nimeämään Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmälle toisen (2.) varavaltuutetun.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 31.3.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Keskusvaalilautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 294

HEL 2021-004577 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

05.05.2021

Asia/5

- myöntää Paavo Väyrykselle eron kaupunginvaltuutetun luottamus-
toimesta
- toteaa, että kuntalain (410/2015) 17 §:n 2 momentin mukaisesti
kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kutsuttua hänet uudeksi kau-
punginvaltuutetuksi tulee Mauri Venemies valtuustokauden lopussa
päätyväksi toimikaudeksi
- toteaa, että keskusvaalilautakunta nimeää Kristillisdemokraattien ja
Sinisten valtuustoryhmälle toisen (2.) varavaltuutetun valtuustokau-
den lopussa päätyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta
heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

05.05.2021

Asia/6

§ 98

Hallintosäännön muuttaminen, useita toimialojen ja kaupunginkanslian muutoksia

HEL 2020-013150 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti tulemaan voimaan kaupunginvaltuuston täytäntöönpanopäätöksestä, liitteen 2 mukaisesti tulemaan voimaan 1.7.2021 ja liitteen 3 mukaisesti tulemaan voimaan 1.8.2021.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö 19.4.2021, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo 1.7.2021
- 3 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo 1.8.2021
- 4 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.12.2020, § 200
- 5 Kaupunkiympäristölautakunta 23.3.2021, § 142
- 6 Kaupunkiympäristölautakunta 17.11.2020, § 677
- 7 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.3.2021, § 173
- 8 Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.3.2021, § 75

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan maanvuokraustoimivallan pidentäminen

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle 15.12.2020, § 200 liitteen 4 mukaisesti, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toimivaltaa vuokrata sen hallinnassa olevia maa-alueita pidennetään nykyisestä 10 vuodesta 20 vuoteen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta voi antaa vuokralle maa-alueita enintään 10 vuodeksi toimialalautakunnan yleistä toimivaltaa koskevan määräyksen perusteella, ja yli 10 vuoden maanvuokrasopimuksista päättää kaupunginhallitus.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vuokraa alueita lähinnä liikuntapaikkarakentamista varten. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja aluehallintovirastot avustavat liikuntapaikkarakentamista investointiavustuksella, jossa edellytyksenä on, että valtionavustuksen kohteena olevan kiinteän omaisuuden käyttöaika on 15 vuotta. Näin ollen vuokralaisen hakiessa rakentamishankkeensa investointikustannuksiin valtionavustusta, se hakee kaupungilta vähintään 15 vuoden maanvuokrasopimusta, joka tällä hetkellä etenee kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Yleisin esimerkki maanvuokrasopimuksesta, jota muutos koskisi, on jalkapalloseurojen rakentamat tekonurmikentät. Isompia liikuntarakentamishankkeita koskevat vuokrasopimukset tulisivat edelleen kaupunginhallituksen päätettäväksi. Esimerkiksi hallihankkeissa tehdään yleensä vähintään 20 vuoden vuokrasopimus jo siksi, että investointi on suurempi ja sen rahoituksen takaisinmaksuaika pidempi.

Vuokrasopimusten valmistelu- ja päätöksentekoprosessi on hallinnollisesti raskas suhteessa niiden taloudelliseen tai periaatteelliseen merkittävyyteen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vuokraustoimivallan pidentäminen 20 vuoteen keventäisi päätöksentekoa, kun pienempiä liikuntapaikkahankkeita ei enää käsiteltäisi kaupunginhallituksessa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toimivallan pidentäminen edellyttää hyvää yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa maanvuokrausten valmistelussa. Mitä pidemmästä vuokrasopimuksesta on kyse, sitä tärkeämpää on varmistaa muut aluetta koskevat maankäyttösuunnitelmat.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 19.10.2020 ja suurhankkeiden koordinaatioryhmässä 4.12.2020.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 17 luvun 1 §:ään lisätään uusi 3 kohta:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

3 antaa vuokralle toimialan hallinnassa olevia maa-alueita enintään 20 vuoden määräaikaisin maanvuokrasopimuksin.

Kaupunkiympäristön toimialan muutos- ja päivitysehdotukset

Hallintosäännön muutosten perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ja rakennusvalvontapalvelujen viranhaltijoiden välinen lupatoimivalta

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle 23.3.2021, § 142 liitteen 5 mukaisesti muutoksia hallintosääntöön koskien kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ja rakennusvalvontapalvelujen viranhaltijoiden välistä lupatoimivaltaa.

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää rakennusluvista, mikäli hakemuksen sisältämien uudisrakennusten yhteenlaskettu kerrosala on tai ylittää 3 000 kerrosneliometriä. Muista rakennusluvista päättää rakennusvalvontapalveluja johtava rakennusvalvontapäällikkö tai ne rakennusvalvontapalvelujen viranhaltijat, joille hän on toimivallan siirtänyt. Voimassa olevan hallintosäännön mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää myös rakennusten purkamisluvista, ja voi siirtää toimivaltaansa muille rakennusvalvontapalvelujen viranhaltijoille.

Nykyistä toimivallan jakautumista ei pidetä parhaana mahdollisena. Lupapäätöstoimivalta perustuu tällä hetkellä rakennuksen kokoon eli kerrosalaan, ottamatta huomioon muita tekijöitä, kuten rakennuksen käyttötarkoitusta sekä rakennuksen merkitystä kaupunkirakenteessa. Toimivallan tarkoituksenmukaisinta jakautumista on arvioitu ympäristö- ja lupajaoston jäsenten ja rakennusvalvontapalvelujen viranhaltijoiden kesken.

Muutos tarkoittaa sitä, että osa viranhaltijoiden nyt tekemistä lupapäätöksistä siirtyy ympäristö- ja lupajaoston päätettäväksi ja osa jaoston nykyisin päättämistä rakennusluvista siirtyy viranhaltijoiden päätettäväksi. Arvion mukaan lupamäärät jaostossa pysyvät nykyisellä tasolla.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 1.3.2021. Ympäristö- ja lupajaosto on esittänyt vastaavaa muutosta kaupunkiympäristölautakunnalle 4.3.2021, § 41.

Kaupunkiympäristötoimialan muut muutosehdotukset

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle 17.11.2020, § 677 liitteen 6 mukaisia muutoksia hallintosääntöön. Muutokset ovat luonteeltaan täsmennyksiä sekä teknisluonteisia päivityksiä saattamaan hallintosäännön määräykset vastaamaan voimassa olevaa

05.05.2021

Asia/6

lainsäädäntöä. Muutokset perusteluineen on eritelty liitteessä 6. Muutosehdotukset on käsitelty sääntötyöryhmässä 5.10.2020.

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohta muutetaan 1.8.2021 lukien kuulumaan seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ympäristö- ja lupa- jaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää

8 rakennusluvista ja rakennusten purkamisluvista.

Hallintosäännön 16 luvun 9 §:n 1 momentin 1 kohta muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää seuraavista maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön mukaisista tehtävistä

1 toimenpideluvasta, rakennuksen purkamisilmoituksesta, maisematyöluvasta, luvan tai hyväksynnän voimassaolon pidentämisestä ja aloittamisoikeudesta

Kaupunkiympäristölautakunnan 17.11.2020, § 677 hallintosääntöön ehdottamat täsmennykset ja teknisuonteiset muutokset on eritelty liitteessä 6. Ne tulevat voimaan 1.8.2021 lukien.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan muutosehdotus koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisaikoja koskevasta toimivallasta

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle 23.3.2021, § 173 liitteen 7 mukaista muutosta hallintosääntöön. Muutosehdotus koskee koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisaikoista päättämistä koskevan toimivallan siirtämistä varhaiskasvatusjohtajan toimivallasta perusopetusjohtajan toimivaltaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimialajohtaja on 25.11.2020, § 131 vahvistanut toimialan toimintasäännön. Toimintasäännössä toimialajohtaja on siirtänyt koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan yksikön varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuudesta perusopetuksen palvelukokonaisuuden alueellisiin palveluihin 4. Toiminnan suunnittelu ja ohjaus on perusopetuksen palvelukokonaisuudessa, jo-

ten hallintosääntöä tulee muuttaa siten, että perusopetusjohtaja päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikeista.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 1.3.2021.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 15 luvun 5 §:n 3 kohta "päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikeista" poistetaan varhaiskasvatusjohtajan toimivallasta ja lisätään perusopetusjohtajan toimivaltaan hallintosäännön 15 luvun 6 §:n uudeksi 5 kohdaksi.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 15 luvun 6 §:n uusi 5 kohta kuuluu seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei perusopetusjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, perusopetusjohtaja

5 päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikeista.

Sosiaali- ja terveystoimialan muutosehdotus terveydenhuollon palvelusta perittävän maksun määrittämisestä koskevasta toimivallasta

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti kaupunginhallitukselle 30.3.2021, § 75 liitteen 8 mukaista muutosta hallintosääntöön. Muutosehdotus koskee toimivaltaa päättää terveydenhuollon palvelusta perittävän maksun määrittämisestä lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti.

Muutettavaksi esitetty hallintosäännön määräys on aikanaan laadittu sosiaalihuoltoa varten. Sosiaalihuollon palveluista tehdään aina hallintopäätös ja määräys on mahdollistanut päätösvallan siirron viranhaltijoille. Terveystoimialan palveluista ei pääsääntöisesti tehdä päätöksiä, koska se on tosiasiallista hallintotoimintaa. Poikkeuksena ovat terveydenhuollon asiakasmaksut, joista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettu laki velvoittaa tekemään muutoksenhakukelpoiset päätökset.

Tällä hetkellä toimivalta päättää terveydenhuollon pitkäaikaisen laitoshoidon maksuista perustuu lautakunnan tekemään päätökseen. Asian päättämistä lautakunnassa pidetään epätarkoituksenmukaisena ja menettelyllisesti raskaana. Lisäksi päättäessään vastaavasta sosiaalihuollon palvelusta perittävästä maksusta samojen säännösten perusteella,

viranhaltijoille delegoitu toimivalta perustuu toimialajohtajan päätökseen. Päätösvallan perustumista molemmissa tapauksissa saman viranomaisen, toimialajohtajan, tekemään päätökseen pidetään johdonmukaisena.

Hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että toimialajohtaja määrää viranhaltijan päättämään sosiaalihuollon antamisen ja sen palvelusta perittävän maksun lisäksi terveydenhuollon maksun määräämisestä.

Muutosehdotus on käsitelty sääntöryhmässä 15.3.2021.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 18 luvun 3 §:n 1 momentti muutetaan 1.7.2021 lukien kuulumaan seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja määrää viranhaltijan päättämään siltä osin, kuin asia ei kuulu jaoston päätettäväksi, sosiaalihuollon järjestämisestä ja antamisesta sekä sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelusta perittävän maksun määräämisestä lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti.

Kaupunginkanslian muutosehdotukset elinkeino-osaston tehtävistä ja henkilöstöjohtajan toimivallasta antaa ohjeita

Hallintosäännön muutosten perustelut

Elinkeino-osaston tehtäviin ehdotetaan lisättäväksi matkailun edistäminen. Kaupunginhallitus päätti 15.3.2021, § 189 hyväksyä matkailuneuvontapalvelujen ja niihin liittyvien toimintojen sekä henkilöstön siirron Helsinki Marketing Oy Ltd:stä kaupungin organisaatioon kaupunginkanslian elinkeino-osastolle.

Henkilöstöjohtajan toimivaltaan ehdotetaan lisättäväksi toimivalta antaa ohjeita henkilöstöhallintoa koskevissa asioissa. Nykyisin ohjeidenanto-toimivalta on kansliapäälliköllä.

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön 4 luvun 2 §:n 2 momentin 1 kohta muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginkanslia jakautuu kuuteen osastoon:

1 Elinkeino-osasto, joka huolehtii kaupungin elinkeino-, innovaatio- ja kilpailukyky politiikasta, matkailun ja yrittäjyyden edistämisestä sekä työllisyys- ja maahanmuuttoasioista.

05.05.2021

Asia/6

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:ään lisätään uusi 7 kohta:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, henkilöstöjohtaja

7 antaa henkilöstöhallintoa koskevia menettelyohjeita.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö 19.4.2021, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo 1.7.2021
- 3 Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo 1.8.2021
- 4 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.12.2020, § 200
- 5 Kaupunkiympäristölautakunta 23.3.2021, § 142
- 6 Kaupunkiympäristölautakunta 17.11.2020, § 677
- 7 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.3.2021, § 173
- 8 Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta 30.3.2021, § 75

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 263

HEL 2020-013150 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti tulemaan voimaan kaupunginvaltuuston täytäntöön-

05.05.2021

Asia/6

panopäätöksestä, liitteen 2 mukaisesti tulemaan voimaan 1.7.2021 ja liitteen 3 mukaisesti tulemaan voimaan 1.8.2021.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

05.05.2021

Asia/7

§ 99

Määrärahojen siirtäminen kaupungin palkkakehityssuunnitelman toteuttamiseksi vuoden 2021 talousarviossa

HEL 2021-004468 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti siirtää vuoden 2021 talousarvion määrärahoja seuraavasti: Talousarviokohdalta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, yhteensä 4 402 000 euroa palkkakehityssuunnitelman toteuttamiseksi talousarviokohdille

2 10 01, Kasvatus ja koulutus	980 000 euroa
3 10 01, Kaupunkirakenne	9 000 euroa
3 10 05, Pelastuslaitos	562 000 euroa
4 10 01, Kulttuuri ja vapaa-aika	106 000 euroa
5 10 01, Sosiaali- ja terveystaloudet	2 745 000 euroa

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi
Leena Sandgren, palkitsemisen päällikkö, puhelin: 310 20595
leena.sandgren(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite1 Palkkakehityssuunnitelma 2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin palkkakehityssuunnitelman toteuttamista jatketaan vuonna 2021. Vuoden 2021 palkkakehityssuunnitelma on laadittu toimialojen, virastojen ja liikelaitosten johdon ja henkilöstöammattilaisten sekä kaupunginkanslian yhteistyönä. Lisäksi valmistelutyössä kuultiin laajasti eri tahoja, kuten henkilöstöjärjestöjen edustajia, sekä käytiin

keskustelua kaupungin johtoryhmän jäsenten kanssa yhteisten prioriteettien löytämiseksi.

Palkkakehityssuunnitelma on Helsingin kaupunginhallituksen päättämä pidemmän aikavälin suunnitelma, jonka tarkoituksena on lisätä kaupungin houkuttelevuutta työnantajana sekä suunnitelmallisesti nostaa palkkausta erityisesti niissä ammattiryhmissä, joissa kaupungilla on osaavan henkilöstön saatavuuteen liittyviä palkkakilpailukykyhaasteita. Palkkakehityssuunnitelmalla on vuodesta 2019 alkaen vastattu järjestelmällisesti ja suunnitelmallisesti tähän haasteeseen.

Palkkakehityssuunnitelma kytkeytyy kaupungin vuosittaiseen talousarvioprosessiin. Palkkakehityssuunnitelman määrärahasta päättää vuosittain kaupunginvaltuusto.

Vuonna 2021 palkkakehityssuunnitelman kautta on haluttu huomioida erityisesti hoitohenkilöstöä, jonka saatavuutta pandemiavuosi on vaikeuttanut entisestään. Toinen suuri huomioitava henkilöstöryhmä ovat varhaiskasvatuksen lastenhoitajat. Lisäksi korotuksia on kohdennettu tietyille lääkäritehtäville sosiaali- ja terveystoimialalla ja työterveysliikelaitoksessa, pelastuslaitoksen palomiehille, tietyille kulttuurin ja vapaaajan toimialan liikunnanohjaus- ja nuoriso-ohjaajien tehtäville sekä kaupunkiympäristön toimialan lupa-arkkitehdeille. Vuoden 2021 palkkakehityssuunnitelman mukaiset palkankorotukset 1.5.2021 lukien on kohdennettu noin 6140 tehtävälle toimialoilla ja liikelaitoksissa. Yksityiskohtainen lista tehtävänimikkeistä on liitteessä 1.

Vuoden 2021 palkkakehityssuunnitelman mukaiset palkankorotukset tulevat voimaan kesken vuotta, joten talousarvioon varatusta määrärahasta jää käytettäväksi kertaluontoiseen palkitsemiseen 1 400 000 euroa vuoden 2021 aikana. Tämä kertaluontoinen määräraha kohdennetaan terveysasemilla sekä neuvoloissa ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa työskenteleville lääkäreille. Tavoitteena on sitouttaa lääkäreitä Helsingin kaupungille jatkuvasti haastavassa rekrytointitilanteessa.

Palkkakehityssuunnitelman toteuttamiseen on varattu 4 500 000 euroa vuoden 2021 talousarviossa. Määrärahat siirretään kaupunginhallituksen käyttövaroista toimialoille suunnitelman mukaisia korotuksia varten.

Määrärahaa tulisi siirtää talousarviokohdalta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat yhteensä 4 402 000 euroa talousarviokohdille 2 10 01, Kasvatus ja koulutus 980 000 euroa, 3 10 01, Kaupunkirakenne 9 000 euroa, 3 10 05, Pelastuslaitos 562 000 euroa, 4 10 01, Kulttuuri ja vapaa-aika 106 000 euroa, 5 10 01, Sosiaali- ja terveystoimialan palvelut 2 745 000 euroa.

Esittelijä

05.05.2021

Asia/7

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Leena Sandgren, palkitsemisen päällikkö, puhelin: 310 20595
leena.sandgren(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite1 Palkkakehityssuunnitelma 2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Pelastuslaitos
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 295

HEL 2021-004468 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää siirtää vuoden 2021 talousarvion määrärahoja seuraavasti: Talousarviokohdalta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, yhteensä 4 402 000 euroa palkkakehityssuunnitelman toteuttamiseksi talousarviokohdille

2 10 01, Kasvatus ja koulutus	980 000 euroa
3 10 01, Kaupunkirakenne	9 000 euroa
3 10 05, Pelastuslaitos	562 000 euroa
4 10 01, Kulttuuri ja vapaa-aika	106 000 euroa
5 10 01, Sosiaali- ja terveystoimiala	2 745 000 euroa

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

05.05.2021

Asia/7

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Leena Sandgren, palkitsemisen päällikkö, puhelin: 310 20595
leena.sandgren(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.05.2021

Asia/8

§ 100

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 seurantaraportti 2021

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 seurantaraportin 2021.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 AM-ohjelman seurantaraportti 2021
- 2 Tontinluovutusta koskevien linjausten vaikutusten arviointi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2020 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma 2020), jossa on määriteltä kaupunkin asunto- ja maapoliittiset päämäärät sekä ohjelmakauden tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta sekä toimintaympäristössä tapahtuneista muutoksista raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain.

Seurantaraportti 2021 sisältää katsauksen Helsingin ajankohtaiseen asuntopoliittiseen tilanteeseen ja asuntotuotannon näkymiin sekä selvityksen AM-ohjelman 2020 tavoitteiden tähänastisesta toteutumisesta. Seurannan yhteydessä tuodaan tiedoksi myös keväällä 2019 hyväksytyjen Helsingin tontinluovutusta koskevien linjausten arviointi.

AM-ohjelman 2020 määrällisten tavoitteiden toteutumista seurataan vuositasolla sekä pääosin neljän vuoden keskiarvona. Asuntotuotannon vuosivaihtelut ovat merkittäviä ja suhdannetilanteesta riippuvaisia. Oh-

jelman tavoitteena on pyrkiä vaikuttamaan asuntotuotantoon pitkällä aikavälillä.

Esittelijän perustelut

Koronapandemian vaikutukset

Koronapandemian vaikutukset Helsingin asuntomarkkinoiden toimintaan näyttävät toistaiseksi jääneen vähäisiksi. Sekä asuntojen hinnat että vuokrat nousivat vuoden 2020 aikana. Asuntojen myyntiajat lyhenivät ja Helsingissä käytiin aktiivisesti asuntokauppaa.

Rakentamiseen toimialana korona on vaikuttanut toistaiseksi vähäisesti, eikä esimerkiksi laajoja tai pitkäkestoisia työmaiden sulkemisia ole ollut.

Kuitenkin pandemia nosti työttömyysastetta, mikä kasvatti asumistuen saajien määrää. Vaikutukset olivat suurempia niissä kaupunginosissa, joissa sijaitsee tai asuu palvelualojen työpaikkoja ja työntekijöitä.

Toimintaympäristön muutoksia

Helsingin väkiluku kasvoi vuonna 2020 noin 3 090 asukkaalla. Helsingin väestönkasvu on hidastunut vuodesta 2018 alkaen ja vuoden 2020 mukanaan tuoma pudotus oli jyrkkä. Kotimaisen tulomuuton vähenemisen ja lähtömuuton kasvun seurauksena väestönkasvu oli maltillisempaa kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa. Sen sijaan kehyskuntien väestö kasvoi huomattavasti enemmän kuin vuonna 2019.

Asuntojen hinnat ovat jatkaneet nousuaan Helsingissä, omistusasuntojen hintojen eriytyessä alueellisesti toisistaan. Asuntojen vuokrakehitys on ollut maltillisempaa kuin asuntojen hintojen. Asuntokauppoja tehtiin vuonna 2020 ennätysmäärä.

Yleistä asumistukea saaneiden ruokakuntien lukumäärä kasvoi koronapandemian myötä. Lähes 70 prosenttia tukea saaneista oli yksinasuvien ruokakuntia, 97 prosenttia asui vuokra-asunnoissa.

Helsinki tavoittelee asemaa segregaatoin ehkäisyn huippuesimerkkinä. Eriytymiskehitykseen puuttumiseksi on aloitettu uusi poikkitoimialainen kaupunki uudistuksen malli asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi. Kaupunki uudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi sekä Mellunkylä.

Yleiskaavan toteuttamisohjelman päivitystyö on käynnistynyt. Maapoliittiset linjaukset 2 ovat kevätkaudella 2021 päätöksenteossa.

Asumisen liittyvää lainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Esitys uudeksi asumisoikeuslaiksi hyväksyttäneen eduskunnassa kevään 2021 aikana. Ehdotus uudeksi maankäyttö- ja rakennuslaiksi on tulossa lausuntokierrokselle keväällä 2021.

Valtion asuntopoliittisista ohjelmista ovat käynnistyneet lähiöohjelma, asunnottomuusohjelma ja ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma. Valtion asuntopoliittinen kehittämisohjelma on eduskunnan käsittelyssä.

Helsingin seudun 14 kunnan ja valtion välinen asumisen, maankäytön ja liikenteen MAL-sopimus vuosille 2020–2031 allekirjoitettiin syksyllä 2020. Uusi MAL 2023 -suunnittelukausi on käynnistynyt.

Tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Asuntotuotantotavoite vuonna 2020 oli 7 000 asuntoa. Helsinkiin valmistui yhteensä 7 280 asuntoa, joista 91 prosenttia kerrostaloihin. Valmistuneista asunnoista 18 prosenttia oli ARA-vuokra-asuntoja. Kaupungin omana tuotantona valmistui 1 530 asuntoa, mikä on yli tavoitteen. Asuntorakentaminen oli vuoden vaihteessa 2020/2021 aiempien vuosien korkealla tasolla ja samanaikaisesti oli rakenteilla noin 10 000 asuntoa. Yhteensä viime vuonna alkoi 7 187 asunnon rakentaminen ja 6 409 asunnon rakentamiseen myönnettiin rakennuslupa. Kaupungin maalle rakentuvien asuntojen osuus on merkittävä, erityisesti aloitetun asuntotuotannon osalta. Myös hallinta- ja rahoitusmuototavoitteet toteutuivat kaupungin maalla hyvin.

Luovutetun asuinrakennusoikeuden määrä vuonna 2020 oli noin 302 000 k-m². Näille tonteille rakentuu 4 356 asuntoa. Tontinluovutuksen painopiste oli tontinluovutuslinjausten mukaisesti maanvuokrauksessa. Kaavaehdotuksia eteni lautakunnan tarkastusvaiheeseen lähes 730 000 k-m² eli yli tavoitetason. Merkittävimmät lainvoiman saaneet asemakaavat olivat Kalasatamassa Nihdin alueen kaava sekä Kruunuvuorenrannassa Stansvikin ja Kruunuvuoren alueet.

Kaupungin omistamien asuntojen osalta vuokra- ja vastiketaso on edelleen maltillisella tasolla. Keskivuokra Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) asunnoissa vuonna 2020 on 11,83 euroa kuukaudessa neliömetriltä, kun vuonna 2019 keskivuokra oli 11,68 euroa. Helsingin asumisoikeus Oy:n (HASO) keskimääräinen vastike vuonna 2020 oli kuukaudessa 10,81 euroa neliömetriltä.

Kaupungin vuokra-asuntoja välitettiin 3 305 asuntoa vuonna 2020. Voimassa olevia hakemuksia oli vuoden lopussa 22850, mikä oli lähes yhtä paljon kuin edellisenä vuonna. Heka täytti loppuvuonna 2020

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

kymmenen vuotta ja Hekan 50 000. asunto valmistui elokuussa 2020 Kruunuvuorenrantaan.

Helsingissä pienten asuntojen määrä ja osuus asuntotuotannosta on jatkanut edelleen kasvuaan. Myös asuntojen keskipinta-alat ovat edelleen pienentyneet kaikissa huoneistotyypeissä.

Kaupunkiuudistusta ohjaa kaikkien toimialojen edustajilla täydennetty aluerakentamisen johtoryhmä. Ryhmä hyväksyi poikkitoimialaisen kaupunkiuudistuksen mallin ja sen pohjalta johdetut aluekohtaiset toteuttamisohjelmat marraskuussa 2020. Kaupunkiuudistuksen alkuvaiheessa on tarkasteltu asuntotuotannon näkyviä alueilla ja tehty arviota siitä, miten 30 prosentin lisäys asuntokantaan on mahdollista toteuttaa. Kaupunkiuudistusalueet hyväksyttiin osaksi valtion lähiöohjelmaa 2020-2022.

Kehittyvä kerrostalo -ohjelmassa jatkettiin helsinkiläisen kerrostalorakentamisen ja -asumisen monipuolisuuden ja vetovoiman lisäämistä ajankohtaisten kehittämishankkeiden voimin. Ohjelma palkittiin vuoden 2020 SAFA-palkinolla ansiokkaasta työstä asuntosuunnittelun ja -rakentamisen laadun edistämiseksi. Puurakentamista edistettiin vuonna 2020 monin eri tavoin. Hissiprojektin myötä Helsinki maksoi hissivustuksia 19 jälkiasennushissille. Hissittömiä kerrostaloja on Helsingissä edelleen 45 prosenttia kaikista kerrostaloista.

Asunnottomuus väheni Helsingissä edelleen vuonna 2020. Helsingissä oli 15.11.2020 yhteensä 1 709 asunnottomia. Heistä yksineläviä oli 1 534 henkilöä, pariskuntia 50 ja perheitä 125.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 AM-ohjelman seurantaraportti 2021
- 2 Tontinluovutusta koskevien linjausten vaikutusten arviointi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Lautakunnat ja johtokunnat

05.05.2021

Asia/8

Toimialat, virastot ja liikelaitokset
Tytäryhteisöt

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 296

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 seurantaraportin 2021.

07.12.2020 Ehdotuksen mukaan

05.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

02.11.2020 Pöydälle

26.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 11.11.2020 § 313

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) 2020 seuraavat asunto- ja maapoliittiset tavoitteet:

Päämäärä I Asuntotuotannon määrä

Tavoite 1. Asuntotuotannon määrä

Helsingissä rakennetaan uudistuotantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vuosittain vähintään 7 000 asuntoa ja vuodesta 2023 alkaen vähintään 8 000 asuntoa. Asuntotuotanto toteutetaan kestävästi, luontoa ja viheralueita säilyttäen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupungin oman asuntotuotannon tavoite on 1 500 asuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 25 % toteutuvasta asuntotuotannosta.

Asuntotuotannon korkean tason saavuttamiseksi tulee kaupungin kokonaisprosessia sujuvoittaa. Rakentamiskelpoisten tonttien määrän tulee vastata 1,5 vuoden asuntotuotannon määrää.

Virkavalmisteluna arvioidaan asuntotuotannon kasvattamisen vaatimat lisäresurssit budjettiraamia 2022 varten ja siitä eteenpäin.

Tavoite 2. Maankäytön suunnittelu

Yleiskaavan toteuttamisohjelmaa tarkistetaan valtuustokausittain ja siitä luodaan vakiintunut työkalu maankäytön ohjelmointiin.

Asemakaavavarannon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja asuntotuotantoon vähintään 700 000 kerrosalaneliömetriä (k-m²). Asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma sekä tukea kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Asemakaavojen toteuttamiskelpoisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamispäätöksiä voidaan vähentää.

Virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetään kestävästi kasvavan kaupungin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Maankäytön suunnittelussa tulee varmistaa pientaloasumisen mahdollisuudet Helsingissä.

Jatketaan strategiassa linjatun mukaisesti markkinaehtoisen pysäköintipolitiikan systemaattista laajentamista tähän soveltuvilla alueilla.

Laajoja viheralueita ja lähiluontoa tarvitaan korostetusti kaupungin kasvaessa. Laajennetaan edelleen viherkertoimen käyttöä työkaluna joko asemakaavoituksessa tai tontinluovutuksessa.

Palveluiden saatavuus turvataan asukkaiden määrän kasvaessa, niin uusilla alueilla kun täydennysrakentamisalueilla.

Tavoite 3. Maapolitiikka

Kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4 900 asunnon rakentamisen verran vuosina 2021-2022 ja vuodesta 2023 alkaen 5 600 asunnon rakentamiseksi.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laatu- ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. Asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti. Tontinvarauskanta pysyy tasolla, joka mahdollistaa vähintään neljän vuoden asuntorakentamisen kaupungin omalla maalla ohjelmassa määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Tontinluovutusta, maanhankintaa ja maankäyttösopimuskäytäntöjä ohjataan lisäksi erillisten maapoliittisten linjausten ja soveltamisohjeiden kautta.

Kaupunki hankkii aktiivisesti yhdyskuntarakenteeseen soveltuvaa maata omistukseensa vapaaehtoisin kaupun kohtuulliseen käypään hintatasoon. Tarvittaessa kaupunki voi turvautua myös muihin lainsäädännön suomiin maanhankintakeinoihin kuten etuosto-oikeuteen ja lunastukseen.

Asemakaavojen muutosalueilla tehdään tarvittaessa maankäyttösopimuksia. Asemakaavoittamattomilla alueilla maankäyttösopimuksia tehdään vain poikkeustapauksissa, esimerkiksi tilanteissa, joissa merkittävä osa sopimuskorvauksesta suoritetaan kaupungille tärkeänä raaka-aineena.

Edistetään pienempien kokonaisuuksien tarjoamista rakentamishankkeissa ja tontinluovutuksessa, jotta useampien pienempien ja keski suurten toimijoiden olisi mahdollista osallistua tarjouskilpailuihin ja toimia pääurakoitsijana Helsingissä.

Ohjelmakauden puolivälissä arvioidaan tehtyjen selvitysten perusteella tonttirahastojen toiminta ja tarkoituksenmukaisuus Helsingin asuntomarkkinoilla.

Päämäärä II Asuntotuotannon laatu

Tavoite 4. Hallinta- ja rahoitusmuodot

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuosina 2021-2022 seuraava:

25 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (1 750 asuntoa, joista 300 opiskelija- ja nuorisoasuntoja)

30 prosenttia välimuodon asuntoja (2 100 asuntoa, joista pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja 700 asuntoja ja lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja 1 400 asuntoa)

45 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (3 150 asuntoa).

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuodesta 2023 alkaen seuraava:

30 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (joista 500 opiskelija- ja nuorisoasuntoja)

20 prosenttia välimuodon asuntoja

50 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (4 000 asuntoa, joista kaupunki toteuttaa keskimäärin 250 omistusasuntoa omana rakennuttamisena niillä alueilla, joille omistusasuntotuotantoa ei muuten synny. Tämä mahdollistaa nykymuotoisesta puoli-hitaksesta luopumisen.)

Kaupunki huolehtii määrätietoisesti asetetun ARA-tavoitteen saavuttamisesta. Kaupunki selvittää eri tapoja varmistaa ohjelmakaudelle asetetun hallintamuotojakautuksen mukaisen tuotannon toteutuminen. Asiaa raportoidaan säännöllisesti kaupunkiympäristölautakunnalle.

Kehitetään kohtuuhintaisen asumisen toteutumisen analysointiin mittaristo, joka mittaa tulojen ja asumismenojen suhdetta. Verrataan asumismenojen ja tulojen keskinäistä suhdetta eri kokoisissa kotitalouksissa sekä eri asumismuodoissa.

Hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla. Hallinta- ja rahoitusmuotojakautuksen toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäytösopimuksilla. Alueellisesta hallinta- ja rahoitusmuotojakautuksesta päätetään tontinluovutus- ja maankäytösopimusvaiheessa siten, että huomioidaan alueellinen tasapaino. Yksipuolisia asuinalueita välteetään. Vuokrakerrostaloissa sijaitsevien asuntojen osuus alueen asutuskannasta tulee olla pääsääntöisesti korkeintaan 50 prosenttia.

Kaupungin omassa asuntotuotannossa on tavoitteena rakennuttaa vuosina 2021 ja 2022 750 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA- vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta) ja 750 Hitas- tai hintakontrolloitua omistusasuntoa sekä asumisoikeusasuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 alkaen 1 000 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA-vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta), 250 omistusasuntoa alueille, joille omistusasuntoja muuten ei synny sekä 750 välimuodon asuntoa.

Käynnistetään valmistelu mallista, joka turvaa kohtuuhintaisen omistusasumisen eri helsinkiläisillä asuinalueilla nykyiseen järjestelmään liittyvät ongelmat välttämällä. Valmistelun tavoitteena on nykymuotoisesta Hitas-järjestelmästä luopuminen ja sen korvaaminen ohjelma-kauden puolivälissä. Välimuodon tuotannon rakenne tarkentuu uudistuksen myötä.

Tavoite 5. Huoneistotyyppijakauman ohjaaminen

Perheasunnoiksi soveltuvien eli vähintään kahden makuuhuoneen asuntojen riittävä osuus omistusasuntotuotannosta turvataan. Varmistetaan omistustuotannon perheasuntojen määrä ja tuotannon laatu.

Kerrostaloituotannossa Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Kerrostaloituotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla tontin asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on jo riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon osalta varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakauman ohjaus perustuu ensisijaisesti tontinluovutusehtoihin ja arvioidaan suhteessa alueen nykyiseen asuntojakaumaan. Valtion ja yksityisten tahojen omistamalla maalla voidaan käyttää asemakaavamääräyksiin perustuvaa ohjausta.

Tavoite 6. Asuntorakentamisen kehittäminen

Jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja -asumisen kehittämistä. Edistetään kestävästä rakentamisesta muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti.

Kun rakentamisen hiilijalanjäljen laskenta tulee lakisääteiseksi vuonna 2025, ovat Helsingin kattoarvot kansallista lakia kunnianhimoisemmat. Kokonaisuudessaan rakentamisen ja rakennusten hiilijalanjälkeen liittyvät tavoitteet päivittyvät Hiilineutraali Helsinki 2035-ohjelman päivityksessä siten, että varmistetaan hiilineutraalisuustavoitteen saavuttaminen.

Puurakentamisen osuutta kaikesta rakentamisesta kasvatetaan vuosittain.

Edistetään kaupunkimaisten pientalojen rakentamista ja rakennuttamista. Edistetään asukaslähtöistä rakentamista ja rakennuttamista, muun muassa ryhmärakennuttamista sekä uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

Lapsiperheille sopivia asuntoja rakennetaan riittävästi uusille alueille sekä täydennysrakentamiskohteisiin. Huoneistotyyppiohjauksella varmistetaan perheasuntojen rakentaminen. Varmistetaan erilaisissa elä-

mäntilanteissa olevien asutuskuntien mahdollisuudet alueellisten asutuskuntien toteuttamiseen.

Edistetään ikäihmisille kohdennettujen asutuskuntien toteuttamista kaikkiin hallinta- ja rahoitusmuotoihin. Turvataan erityisryhmien eli päihde- ja mielenterveyskuntoutujien, kehitysvammaisten ja vammaisten, lastensuojeluasiakkaiden, asumisessaan tukea tarvitsevien nuorten, hoivapalveluja tarvitsevien vanhusten, kuntapaikan saaneiden pakolaisten sekä pitkäaikaisasunnottomien asuminen tavalla, jossa asumiseen liittyvä hoiva tai asumisen tuki vastaa palvelun tarpeeseen. Varmistetaan erityisryhmien asumisen polut kevyempään tai tehostempaan tukiasumiseen palvelutarpeen muuttuessa. Turvataan asutuskuntien saatavuus asutuskuntamuodosta riippumatta.

Päämäärä III Elinvoimaiset alueet ja segregaatian ehkäiseminen

Tavoite 8. Kaupunki uudistus

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunki uudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunki uudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä.

Varmistetaan edellytykset rakentaa kolmannes lisää asuntoja kaupunki uudistusalueille vuoteen 2035 mennessä niin, että alueiden asutuskannan hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kehittyy kohti kaupungin hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta.

Kaupunki uudistusalueilla käytettäviä toimia hyödynnetään myös muissa segregaatiohaasteita kohtaavissa kaupunginosissa, kuten Vuosaaren alueella.

Tavoite 9. Projektialueet

Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kuninkaantammi sekä Malmin lentokentän alue. Tulevan asutustuotannon näkökulmasta suunnittelun etenemistä edistetään uusien aluerakentamisprojektien varmistamiseksi. Näiden alueiden osuus asutustuotannosta on noin 50 prosenttia.

Tavoite 10. Täydennysrakentaminen

Vuosittaisesta asutusrakentamisesta noin 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena esikaupunkivyöhykkeellä (mukaan lukien kaupunki uudistusalueet). Tuotantotavoitteen turvaamiseksi täydennysrakentamisen koordinaatiota vahvistetaan, kehitetään prosesseja ja kannustimia sekä poistetaan täydennysrakentamisen esteitä muun muassa yhteistyössä valtion kanssa. Keskitetään täydennysrakentamista hyvien

joukkoliikenneyhteyksien päähän ja huolehditaan alueiden saavutettavuudesta.

Edistetään kestävästä kaupunkikehitystä tiedostaen alueiden erilaisuus ja eriytymiskehitys. Alueilla, joiden asuntokanta on yksipuolista ja uudistotuotanto vähäistä, uusi asuntokantaa monipuolistava täydennysrakentaminen on tärkein tavoite. Peruskorjaussuunnitelmia tehtäessä si- jaan tulee tutkia, onko tarkoituksenmukaisempaa valita uudistava lisärakentaminen ja tontin käytön tehostaminen.

Kehitetään pysäköintipaikkojen tarpeen arviointia täydennysrakentamisen yhteydessä sekä edistetään sähköautojen ja yhteiskäyttöautojen yleistymisen tuomia vaatimuksia pysäköinnin suunnittelulle.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista tai muuta täydennysrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä esim. maankäyttömaksua alentamalla. Asia valmistellaan maapoliittisten linjausten osana.

Segregaatiokehitystä torjutaan edistämällä tasapainoista hallintamuotojakaumaa niillä kaupungin alueilla, joilla hallintamuotojakauma ei tällä hetkellä ole tasapainoinen.

Päämäärä IV Asuntokanta ja asunto-omaisuus

Tavoite 11. Asuntokannan kehittäminen

Edistetään vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamista. Hissien rakentamisen edistämiseksi keskitytään nykyistä vahvemmin hissiasiamiestoimintaan ja valtionavustusten hakemisen tukemiseen.

Tavoite 12. Kaupungin oma asuntokanta

Kaupungin omistaman asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnon säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehditaan. Vuokra-asuntojen asukasvalinnassa pyrkimyksenä on monipuolinen ja alueellisesti tasapainoinen asukasrakenne. Erityisesti painotetaan asunnottomuuden torjuntaa kohdentamalla tarkoitukseen riittävästi kaupungin asuntokantaa.

Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Kaupungin asunto-omaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.11.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Valtuutettu Jussi Halla-aho ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana, että kaupunginvaltuusto päättää palauttaa AM-ohjelman kaupunginhallitukselle uudelleenvalmisteltavaksi siitä lähtökohdasta, että kaupungin väestönkasvu pidetään määrällisesti hallittuna ja laadullisesti edullisena, ja että tällä tavoin edistetään kaupungin houkuttelevuutta asuinpaikkana ja muuttokohteena lapsiperheille, työssäkäyville, yrittäjille ja eläkeläisille.

1 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää palauttaa AM-ohjelman valmisteltavaksi siitä lähtökohdasta, että kaupungin väestönkasvu pidetään määrällisesti hallittuna ja laadullisesti edullisena, ja että tällä tavoin edistetään kaupungin houkuttelevuutta asuinpaikkana ja muuttokohteena lapsiperheille, työssäkäyville, yrittäjille ja eläkeläisille.

Jaa-äännet: 75

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mari Rantanen, Matias Turkkila, Paavo Väyrynen

Tyhjä: 1

Sampo Terho

Poissa: 2
Atte Kaleva, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupunginhallituksen esityksen siten muutettuna, että Tavoite 9. Projektialueet muutetaan seuraavaan muotoon:

Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kuninkaantammi sekä mahdollisesti Malmin lentokentän alue. Mikäli Malmin lentokentän aluetta koskeva kansalaisaloite neuvoa-antavasta kansanäänestyksestä tuodaan valtuuston käsittelyyn, valtuusto hyväksyy kansalaisaloitteen ja kansanäänestyksen tuloksen perusteella ratkaisee kysymyksen Malmin alueen rakentamisesta tai säilyttämisestä lentokenttänä.

Valtuutettu Laura Kolbe ehdotti valtuutettu Terhi Peltokorven kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään asuntopoliittisen ohjelman valtuusto edellyttää, että selvitetään keinoja, joilla entistä tasapuolisemmin kohdennetaan asunto- ja toimitilatuotannossa pysäköinnistä aiheutuvia kustannuksia sekä suunnataan ne nykyistä paremmin paikkojen käyttäjille

2 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupunginhallituksen esityksen siten muutettuna, että Tavoite 9. Projektialueet muutetaan seuraavaan muotoon: Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kuninkaantammi sekä mahdollisesti Malmin lentokentän alue. Mikäli Malmin lentokentän aluetta koskeva kansalaisaloite neuvoa-antavasta kansanäänestyksestä tuodaan valtuuston käsittelyyn, valtuusto hyväksyy kansalaisaloitteen ja kansanäänestyksen tuloksen perusteella ratkaisee kysymyksen Malmin alueen rakentamisesta tai säilyttämisestä lentokenttänä.

Jaa-äännet: 65

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet,

Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 14

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Mari Rantanen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Tyhjä: 3

Laura Kolbe, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi

Poissa: 3

Atte Kaleva, Dani Niskanen, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

3 äänestys

Valtuutettu Laura Kolben ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään asuntopoliittisen ohjelman valtuusto edellyttää, että selvitetään keinoja, joilla entistä tasapuolisemmin kohdennetaan asunto- ja toimitilatuotannossa pysäköinnistä aiheutuvia kustannuksia sekä suunnataan ne nykyistä paremmin paikkojen käyttäjille

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 9

Maija Anttila, Katju Aro, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen

Ei-äännet: 1

Otto Meri

Tyhjä: 73

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jamin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Poissa: 2

Atte Kaleva, Kauko Koskinen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Laura Kolben ehdottamaa toivomuspontta.

Valtuutettu Jussi Halla-aho esitti eriävän mielipiteensä, johon yhtyvät valtuutetut Matias Turkkila, Nuutti Hyttinen, Mari Rantanen ja Pia Kopra, seuraavin perusteluin:

Perussuomalaisten valtuustoryhmä jättää eriävän mielipiteen asumisen ja maankäytön ohjelmasta sillä ohjelman hyväksyminen ei ole kaupungin tai kaupunkilaisten kokonaisedun mukaista.

Asuntotuotannon liialliset kasvutavoitteet eivät mahdollista maankäytön suunnittelutavoitteena mainittua virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä, vaan kasvu tapahtuu keskeisiltä osin kaupungin viihtyisyyden ja luontoarvojen kustannuksella. Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman toteuttaminen perustuu epärehelliseen osamointiin, jos kasvupolitiikan osana pyritään asuinrakentamiseen esimerkiksi Malmin lentokenttäalueen kaltaisille alueille, joissa esirakentamisesta aiheutuvat ilmastopäästöt ovat valtavat. Malmin lentokenttäalue tulisi säästää myös ympäristö- ja kulttuuriarvojen näkökulmasta, lentokenttäalueen sekä siihen liittyvien työpaikkojen, ilmailukoulutuksen sekä tulevaisuuden sähköisen lentoliikenteen mahdollistamiseksi.

Helsingin nk. muuttovoitosta 3/4 tulee vuosittain ulkomailta, ja Helsinkiin muuttavien keskimääräiset verotulot ovat olleet lukuisina vuosina pienemmät kuin Helsingistä pois muuttavilla. Tämänkaltainen muuttoliike on rasite kaupungin taloudelle ja heikentää edellytyksiä kaupungin sekä sen palveluiden tasapainoiselle kehittämiselle. Jotta kaupunki säilyisi elinvoimaisena ja haluttuna asuinkuntana, kaupungin tulisi panostaa kaupunkiin muuttavien laatuun ja pyrkiä hillitsemään kaupungin liian nopeaa kasvua. Mikäli kaupungista muuttaa pois merkittävässä määrin nettoveronmaksajia ja tilalle muuttaa sosiaaliturvan varassa asuvia henkilöitä, kaupungin jo ennestään koronavirusepidemian seurauksena heikentynyt taloudellinen tilanne heikentyy entisestään ja kaupungin mahdollisuudet järjestää palveluita nykyiselle väestölleen heikkenevät.

Uusimman, viime toukokuun tilaston mukaan kolmen edeltävän vuoden aikana asukasluku kasvoi 20 000:lla. Kasvusta lähes 70% oli äidinkieltään muita kuin suomen- tai ruotsinkielisiä. Vieraskielisiä oli vuoden 2019 alusta 16% asukasluvusta. Tämä heijastaa myös pitkäaikaista trendiä. Vieraskielisten määrä on kymmenkertaistunut 30 vuodessa. Sen ennustetaan edelleen lähes kaksinkertaistuvan nykyisestä 26%:iin vuoteen 2035 mennessä.

Kun näiden lukujen lisäksi huomioidaan asumistukien ja toimeentulotukien kasvu Helsingissä, on kehityssuunta karu. Yli puolet perustoimeentulotuesta maksetaan pääkaupunkiseudulla ulkomaalaistaustaisille. Tällä hetkellä nopeimmin kasvavat ne kieliryhmät, joissa työllistymisen ja integraatio on heikointa.

Viime päivien uutisointi Helsingissä esiintyvistä väkivaltaisista katujengeistä on osoitus siitä, että Helsinki ei ole tähänkään mennessä onnistunut auttamaan kotoutumisessa jo täällä olevia maahanmuuttajia. Helsingin kehitys kulkee Ruotsin viitoittamalla tiellä. Tämä am-ohjelma vain syventää näitä ongelmia.

Puheiden tasolla kaikki valtuustossa edustetut puolueet ovat huolissaan kaupungin segregatiokehityksestä. Silti tämä am-ohjelma pikemminkin kiihdyttää jo ennestään huonoa kehitystä lisäämällä asuntojen rakentamista ja vuokra-asuntojen osuutta rakennuskannasta. Vuokra-asuntojen täydennysrakentamista tehdään sinne, missä niitä ei vielä juurikaan ole, eli ns. "paremmille alueille". Monikulttuurin ja monimuotoisuuden iloista saavat siis osansa muutkin kuin nykyisissä ongelmallisissa lähiöissä asuvat. Jos epäedullinen muuttoliike jatkuu, tämä ns. sosiaalinen sekoittaminen ei ehkäise ongelmalähiöiden syntymistä. Se ainoastaan levittää ongelmia eikä ainakaan lisää Helsingin houkuttelevuutta uusien veronmaksajien silmissä.

Perussuomalaiset ei hyväksy sitä, että Malmin lentokenttä on sovittu yhdeksi keskeisistä aluerakentamiskohteista. Sen lisäksi, että hyllyvälle savimaalle rakentaminen on kallista ja kaikkea muuta kuin ilmastoystävällistä, hukataan samalla kulttuuriperintöä, lentokoulutusta, varalaskukenttä ja osa huoltovarmuutta.

Am-ohjelman tavoite jopa 8000 asunnon rakentamisesta vuodessa on ylimitoitettu eikä mahdollista kaupungin hallittua kasvua. Vuokra-asuntotuotannon suhteellisen osuuden samanaikainen kasvattaminen johtaa siihen, että segregatio ei vähene vaan lisääntyy. Ohjelman tavoite sekoittaa tulotasoa rakentamalla ara-vuokra-asuntoja alueille, joille hyväosaisuus on tiivistynyt, ei vähennä segregatiota vaan voi pikemminkin johtaa siihen, että työssäkäyvät lapsiperheet muuttavat pois Helsingistä. Niille, jotka voivat äänestää lompakollaan, tärkein prioriteetti on varmistaa lapsilleen turvallinen kasvuympäristö ja häiriötön oppimisympäristö.

Helsinki on ollut vuosia Suomen vetovoimaisimpia kuntia, mutta tänä vuonna ennakkotietojen mukaan Helsinki on pudonnut 20 kärjestä Espoon kanssa tuoreen Tilastokeskuksen muuttovetovoimatutkimuksen ennakkotietojen mukaan. Tämä viesti on syytä ottaa vakavasti. Helsinki ei enää houkuttele, kuten ei Espookaan. Syyt ovat kummassakin kaupungissa samanlaisia.

Edellisellä valtuustokaudella asuntojen rakentamistavoite oli 6000 asuntoa vuodessa. Nyt asuntotuotanto nostetaan 8000 asuntoon vuodessa. Koronakriisi ja sumeat talousnäkymät yhdistettynä ylimitoitettuun rakentamiseen yhä lisääntyvällä velalla ei ole vastuullista toimintaa eikä veronmaksajan etu. Nykyisten kaupunkilaisten luontoalueet, viihtyvyys ja palvelut tulee olla tärkeämpää kuin kaupungin väkimäärän lisääminen.

Edellä esitetyn väestökehityksen oloissa lisääntyvä asuntorakentaminen ei laske asumisen hintaa vaan hyötyjinä ovat lähinnä asuntosijoittajat.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 560

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginkanslialle:

Helsinki on asuntopoliittisten ohjelmien avulla vaikuttanut kaupungin asunto-olojen kehittämiseen vuosikymmenien ajan. Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020 –luonnoksessa (AM-ohjelma) on esitetty kaupungin asuntopoliittiset tavoitteet seuraaville vuosille. Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta erityisesti tavoitteiden sisältöön, tavoitetasoon sekä ohjelman sisällölliseen kattavuuteen liittyen.

Kaupunkiympäristön toimiala on osallistunut AM-ohjelman valmisteluun. Ohjelmassa on määriteltä 12 tavoitetta neljän päämäärän alle. Nämä neljä päämäärää ovat riittävän asuntotuotannon määrän varmistaminen, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen, elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen sekä asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä ohjelmassa esitettyjä tavoitteita, jotta varmistetaan riittävä asuntotuotanto, kohtuuhintainen asuminen sekä pyritään tasapainottamaan alueellisia eroja säätelemällä asuntojen huoneistotyyppijakaumaa sekä alueellista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa. Ohjelmassa asetetaan myös määrälliset tavoitteet asuntokaavoitukselle ja tontinluovutukselle.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma on ollut toimiva tapa koordinoita Helsingin asuntopoliittisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Koska kaupunkiympäristön toimiala on keskeisessä roolissa koko AM-ohjelman toteuttajana, on erittäin tärkeää, että toimialalle on varattu riittävät resurssit tavoitteiden saavuttamiseksi myös tilanteessa, jossa talouden kehityskuva on kiristytävä. Asuntotuotanto on merkittävä tulonlähde kaupungille.

Riittävä asuntotuotanto

Riittävän asuntotuotannon määrän varmistamiseksi ohjelmassa on määriteltä tavoitteet asuntotuotannolle, maankäytön suunnittelulle sekä maapolitiikalle.

Asuntotuotantotavoitteen mukaan Helsingissä rakennetaan uudistuantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vähintään 7000 asuntoa vuodessa. Tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen tulee jatkossa olemaan yhä kalliimpaa. Edellytysinveointien (kadut, joukkoliikenneyhteydet jne.) tekeminen taloudellisesti kiristytävässä tilanteessa tulee muodostumaan ongelmaksi. Näin ollen asuntotuotantotavoitetta ei ole nyt määritellystä mahdollista nostaa nykyisten resurssien puitteissa, vaikka kysyntää todennäköisesti olisikin.

Kaupungin oman uudisasuntotuotannon tavoite esitetään nostettavaksi 1500 asunnosta 1750 asuntoon vuodesta 2022 alkaen. Tällä tavoin saavutettaisiin aikaisempi 25% osuuden taso kaupungin kokonaistavoitteesta, joka on jo aikaisemmin nostettu 6000 asunnosta 7000 asuntoon. Oman asuntotuotannon tavoitteen nostaminen nykytasosta on erityisesti esitetyllä aikataululla jo vuodesta 2022 alkaen haastavaa. Tilastointimenetelmästä, sekä hankesuunnittelun, suunnittelun ja kilpailutuksen vaatimasta ajasta johtuen vuodelle 2022 esitettyjen hankkeiden pitäisi olla suunnitteilla jo tällä hetkellä. Asuntotuotannon näkemyksen mukaan tavoitteen nostaminen tulisi tapahtua aikaisintaan vuonna 2023 jolloin sille voidaan luoda edellytykset hankesuunnittelulla, sekä lisäämällä omalle asuntotuotannolle kohdistettavaa tonttivarantoa ja henkilöresursseja.

Maankäytön suunnittelun osalta tavoitellaan, että asemakaavavaranon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja vähintään 700 000 k-m², mikä on ollut viime vuosina tavoitteena. Jotta asuntotuotantotaso pysyy riittävän korkealla, ohjelmassa esitetyt tavoitteet ovat kannatettavia. Riittävä asemakaavavaroitus varmistetaan yleiskaavan toteuttamisohjelmalla, joka tarkistetaan valtuustokausittain ja se toimii työkaluna maankäytön ohjelmointiin. Lähi-vuosina asemakaavoitus tulee tapahtumaan yhä enenevässä määrin täydennysrakentamisalueilla, joten määrällisen tavoitteen saavuttaminen tulee viemään aiempaa enemmän resursseja.

Asetettu tavoite mahdollistaa myös nopean väestönkasvun skenaarion, mikä lisää samalla paineita palveluverkon ja muiden asumiseen liittyvien toimintojen kysynnälle. Erityisesti kaupunkiudistusalueilla, joissa tavoitteena on asuntokannan 30 % lisäys, on erittäin tärkeää, että alueellinen kasvu huomioidaan riittävän aikaisin palveluverkko- ja investointitarpeissa.

Ohjelman mukaan asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamispäätöksiä voidaan vähentää. Tulee kuitenkin huomioida, että poikkeamispäätöskien määrä on vähäinen kaikkiin asuinrakentamishankkeisiin verrattuna. Nämäkin ovat koskeneet pääsääntöisesti kerrosalan määrää. Laadukas ja monipuolisesti toiminnallinen asuinympäristö tarvitsee toteutuakseen riittävän vahvaa kaavallista ohjausta. Asemakaavamääräysten yhdenmukaistamishanke on toteutettu ja sitä tullaan päivittämään tarpeen mukaan. Pientaloalueiden osalta tullaan selkeyttämään asemakaavallista ohjausta alueiden uudistamisen edistämiseksi.

Maapolitiikan tavoitteena on, että kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4900 asunnon rakentamisen verran. Ai-

empi tavoite perustui kerrosalaan, ei asuntomäärään. Olennaista kaupungin kannalta on tuottaa uusia laadukkaita asuntoja, mikä puoltaa tavoitteen muutosta. Tämä saattaa kuitenkin kannustaa pienempien asuntojen toteuttamiseen, mikä voi osaltaan vaikuttaa asumisen väljyyshäilykseen. Asuntokokoa voidaan kuitenkin tehokkaasti säädellä kaupungin taholta edellyttämällä asunnoilta perheasuntovaatimusten mukaista huoneiston minimikokoa.

Kaupungin omistamalle maalle asetetun vuotuisen tavoitteen osalta on jatkossa huomioitava, että kaupungin omistaman kaavoittamattoman raakamaan määrä supistuu vuosittain. Näiltä osin on todennäköistä, että yksityisten omistamalle maalle kaavoitettavien tonttien osuus tulee jatkossa määrällisesti kasvamaan ja kaupungin määrällinen osuus vähentymään. Tavoitetasoa on tällöin syytä arvioida uudelleen kaupungin maaomaisuuden suhteessa.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laatu- ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. On tärkeää, että asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman mukaisesti ja tämä on tuotekin AM-ohjelmassa esillä. Uusien asuntojen rakentaminen tapahtuu tulevaisuudessa suurelta osin tulevilla projektialueilla, joiden yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi on ilmastotavoitteiden myötä noussut tavoite alueellisesta hiilineutraalisuudesta.

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaamiseksi AM-ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntojen alueellisille hallinta- ja rahoitusmuodoille, huoneistotyyppijakaumalle, asuntorakentamisen kehittämiseksi sekä asukasrakenteelle ja erityisryhmille. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että monipuolisuuden turvaaminen on erittäin tärkeää sekä segregaaion ehkäisemiseksi että resilienssin varmistamiseksi tilanteissa, jossa kaupunkikehityksen näkymät sisältävät suuria epävarmuuksia.

Ohjelman mukaan asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kaikilla alueilla ja niiden on tuettava kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on, että vuosittaisesta asuntotuotannosta 25 % on pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, 10 % pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja, 20 % lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja sekä 45 % sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja. Hallinta ja rahoitusmuotojen toteutumista ohjataan tontinluo-

vutuksella ja maankäyttösopimuksilla. Tavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla.

Hallinta- ja rahoitusmuotojen osalta nyt AM-ohjelmaan erillisenä vuositavoitteena kirjatun 10 % ARA-asumisoikeusasuntotuotannon osalta nähdään kirjauksessa riskinä, että nyt erikseen määritelty rahoitusmuoto prosenttiosuuksineen saattaisi toimia rahoitusmuodon käyttöä rajavana tekijänä. Näiltä osin lautakunta ehdottaa kyseisen rahoitusmuodon sisällyttämistä osaksi välimuodon tuotantoa ja erillisen selkeän kirjauksen tekemistä tämän rahoitusmuodon vähimmäistuotantovelvoitteen osuudesta. Näin ARA-asumisoikeustuotantoa voitaisiin määrällisesti kasvattaa nyt määritettyä 10% osuutta runsaammin niissä kohteissa, joissa kyseinen rahoitusmuoto on erityisen toivottua alueen kokonaisuus huomioiden.

AM-ohjelmalla halutaan varmistaa riittävä perheasuntojen määrä. Kerrostalotuotannosta Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 % toteutetaan perheasuntoina. AM-ohjelman jatkovalmistelussa tulisi harkita asuntojen huoneistotyyppijakaumasääntelyn kehittämistä niin, ettei ikkunattomia tai vain ns. sisäikkunallisia huoneita (huoneet, joiden ikkuna avautuu vain huoneiston sisätiloihin) hyväksytä huoneiksi perheasuntovaatimuksen täyttymistä tarkasteltaessa.

Kerrostaloituotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 % toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannossa varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakaumaa on ohjattu joustavalla huoneistotyyppijakauman ohjausmallilla. Kysynnän mukaan uudiskohteita voidaan rakentaa esimerkiksi eri alueille hieman erityyppisellä asuntojakaumalla. Joustava huoneistotyyppijakauman ohjausmalli on varmistanut monipuolisen uudistuotannon ja estänyt pienten asuntojen keskittymät. Onkin tärkeää, että tasapainoinen asuntokanta turvataan myös jatkossa huoneistotyyppijakauman sääntelyllä.

Helsingissä on kansallisesti ja kansainvälisesti vertaillen paljon pieniä asuntoja, joissa asutaan myös suhteellisen ahtaasti. Helsingissä valmistuneiden kerrostaloasuntojen keskipinta-ala on pienentynyt. Asuntojen väljyyshäviö on kiinnitettävä huomioita ja sitä tulee pystyä ohjaamaan. Koronakriisi on lisännyt merkittävästi ihmisten asunonhankintaan käyttämää aikaa sekä etätyön lisääntymisen että pandemian ai-

heuttamien rajoitusten kautta. Sekä helsinkiläisten lapsiperheiden tarpeisiin että kansainvälisen asiantuntijatyövoiman houkuttelemiseksi on tärkeä varmistaa riittävän suurten perheasuntojen tuotanto.

Helsingin tavoitteena on tiivis kaupunkirakenne, mutta kaupunkimaisten pientalojen tarjontaan tulisi myös kiinnittää huomiota täydennysrakentamisessa, jotta mahdollistetaan monipuolinen ja houkutteleva asuntotarjonta sekä tasapainoinen asukasrakenne. Ohjelmassa onkin määritelty Asuntorakentamisen kehittäminen -tavoitteen osalta kaupunkimaisten pientalojen rakentamisen ja rakennuttamisen edistäminen. Tämän lisäksi ohjelmassa jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja asumisen kehittämistä, edistetään kestävästä rakentamisesta HNH-ohjelman mukaisesti sekä edistetään asukaslähtöistä rakentamista, kuten ryhmärakennuttamista, sekä edistetään uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Elinvoimaiset alueet ja segregaaion ehkäiseminen

Elinvoimaisten alueiden ja segregaaion ehkäisemisen saavuttamiseksi AM-ohjelmassa on määritelty tavoitteet kaupunkiuudistuksen mallista ja alueista, keskeiset aluerakentamiskohteet sekä tavoite täydennysrakentamisen osuudesta asuntorakentamisessa.

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunkiuudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunkiuudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä. Näille alueille halutaan rakentaa kolmannes lisää asuntoja vuoteen 2035 mennessä sekä varmistaa, että alueiden asuntokannan hallintamuotojakauma kehittyi kohti kaupungin hallintamuototavoitetta. Tavoitteena on, että alueiden elinvoima ja houkuttelevuus lisääntyvät. Määrällinen tavoite alueiden asuntomäärän lisäämiseksi on merkittävä. Kaupunkiuudistuskohteita suunniteltaessa ja toteutettaessa ensisijaisena päämääränä tulisi olla alueiden vetovoiman ja houkuttelevuuden lisääminen, jotta alueiden kehittämistavoitteet saavutetaan. Alueilla on nykyisellään suhteellisen paljon vuokra-asuntoja, joten alueiden asuntokannan tasapainottaminen ohjelman mukaisesti on haastava, mutta tärkeä tavoite. Kaupunkiympäristön toimiala varmistaa toiminnallaan tavoitteiden saavuttamisen.

AM-ohjelmaan tarvitaan mukaan myös virkistys- ja viheralueet ja asumisen laatu mukaan lukien pihojen ja lähivirkistysalueiden laatu. Nyt ohjelma käsittelee lähinnä asumista ja liikennettä. Viheralueet ovat osa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja osa terveellistä asuinympäristöä. Palveluverkko ja viherrakenne sekä muu kaupunkirakenne tukevat asumisen edellytyksiä ja nämä ovat keskeisiä huomioitavia lähtökohtia tavoitteiden tukena. Esimerkiksi täydennysrakentamishankkeiden tulisi

mahdollistaa ympäröivän asuinalueen palveluiden ja julkisen kaupunkitilan kehittämistoimenpiteet, jotka parantavat myös olevien asukkaiden hyvinvointia. Erityisesti pienten asuntokuntien suuri osuus edellyttää myös ulkotilojen laadukasta palvelutarjontaa täydennysrakentamisen yhteydessä. Asuntojen suhde ympäröivään maisemaan, viihtyisyys ja virkistysmahdollisuudet ovat tärkeitä asumisen laatutekijöitä.

AM-ohjelmaluonnoksen täydennysrakentamista koskevan tavoitteen mukaan vuosittaisesta asuntorakentamisesta 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena. On tärkeää estää segregaaation alueellinen keskittyminen tasapainottamalla täydennysrakentamisen kautta myös asuntojen alueellista hallintamuotojakaamaa. Kaupunkiympäristön toimiala on laatinut täydennysrakentamisen edellytyksiä kartoittavan selvityksen ja asukaskyselyn, jossa täydennysrakentamista kuvattiin asuntoyhtiöiden näkökulmasta haastavaksi ja monitahoiseksi prosessiksi. Rahoitus- ja hallintamuodolla on selvityksen perusteella merkittävä vaikutus suunnitellun uuden kohteen toteutumistodennäköisyyteen. Täydennysrakennettaville alueille (sekä kaupungin vuokra-alueet että yksityisen omistamat alueet) sijoittuvien uusien kohteiden rahoitus- ja hallintamuotojen määrittelyn tulee siksi olla riittävän joustavaa. Tavoitteenasettelussa ei tule painottaa liian tiukasti hallintamuotojen prosenttiosuuskien alueellista toteutumista, vaan ensi sijassa monipuolisen hyvän asumisen edistämistä soveltaen myös monipuolisesti erilaisia rahoitusmahdollisuuksia ja ns. välimuotojen asuntotuotantoa.

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittämiseksi ohjelman tavoitteina on vanhan rakennuskannan uusiokäytön sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamisen edistäminen. Kaupungin toimin edistetään myös hissien rakentamista vanhaan asuntokantaan.

Osa uusista asunnoista rakentuu käyttötarkoituksen muutosten kautta. Ohjelmaluonnoksen tavoitteissa todetaan, että vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä tulee edistää siten, että samanaikaisesti varmistetaan toimitilojen riittävyys eri alueilla. Myös yleiskaavassa on sama tavoite toimitilojen riittävyden varmistamisesta. Tämän tavoitteen lisäksi tulee käyttötarkoituksen muutoksissa huomioida asuntokanta, jota käyttötarkoituksen muutokset toimitiloista asumiseen tuottavat ja näissäkin toteuttaa AM-ohjelman tavoitteita laadukkaasta ja viihtyisästä asumisesta sekä alueellisesti tasapainoisesta kehityksestä.

Kaupungin oman asuntokannan osalta tavoitteina ohjelmassa ovat asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnon säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehtiminen. Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki

2035 –toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Samoin kaupungin asunto-omaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

AM-ohjelmaluonnoksessa todetaan asuntotuotantoedellytysten varmistamisen edellyttävän vahvaa kaupunkitasoista yhteistyötä ja koordinaatiota. Vuotuisen asemakaavatavoitteen (700 000 kerrosalaneliometriä) saaminen oikea-aikaisesti ja suunnitellusti toteutukseen edellyttää myös toimialan sisällä aktiivisempaa yhteistyön tiivistämistä ja prosessien kehittämistä. Kaupunkiympäristön toimiala on kehittämässä asuntorakentamisen prosessia, jonka tavoitteena on AM-ohjelmassa määritettyjen asuntorakentamisen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumisen edistäminen. Prosessin on tarkoitus valmistua vuoden 2020 lopulla.

Kokonaisuutena AM-ohjelma antaa hyvät lähtökohdat asumisen ja siihen liittyvän maankäytön suunnittelulle.

Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittävällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristöönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteen-

sovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausuntovaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittäväällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristöönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteen-

sovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asunto-
tuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausuntovaiheessa kaikkiin kysymyksiin
ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotu-
seroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa,
kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat
esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoit-
teen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat
esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakau-
masta.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sin-
nemäen vastaehdotuksen.

22.09.2020 Pöydälle

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37205

tuomas.hakala(a)hel.fi

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444

anne.karlsson(a)hel.fi

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800

pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483

heikki.salmikivi(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 25.9.2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

II Asuntotilanne ja kehityssuunnat

Kysyntä kohtuuhintaiselle asumiselle on voimakasta, sillä asuntojen
hinnat ja vuokrat ovat nousseet kaikilla kalleusalueilla vuodesta 2016
alkaen. Kohtuuhintaisen asumisen tulee turvata jatkossakin mm. ARA-
asuntotuotantoa lisäämällä. Pitkäaikaisesti säänneltyjen ARA-vuokra-
asuntojen määrän tulisi olla korkea. Asumisneuvonta on tärkeää ja tar-
peellista ja se on nostettu myös valtion asunnottomuushankkeessa yh-

deksi pääkehittämisen kohteeksi. Asumisneuvontaa on seuraavina vuosina tarpeen laajentaa kaikkien asumista järjestävien tahojen käyttöön.

III Asuntopoliittiset tavoitteet/Päämäärä II, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen erityisryhmät Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

AM-ohjelma: Kaupunki kehittää erityisryhmien asumisen prosesseja kokoamalla ja priorisoimalla vuosittain tilatarpeet kunkin erityisryhmän osalta. Asukasvalinnalla ja asumisneuvonnalla huolehditaan jatkossakin asunnottomuusuhan alla olevista. Asukasvalintaprosessiin tulee kiinnittää huomiota ja valintoja kohdistaa juuri näihin erityisryhmissä oleviin asiakkaisiin yhä lisääntyvästi (subjektiivinen oikeus). Kaupunkikonsernin omistamissa esteettömissä asunnoissa eri puolilla kaupunkia asuu mm. vaikeavammaisia helsinkiläisiä, joiden palvelu järjestetään palveluasumispäätöksellä kotiin, omaishoidon tuella tai muilla yksilöllisillä ratkaisuilla. On tärkeää, että liikenteellinen verkosto tukee kotiin annettavien palvelujen mahdollistamista. Asunnon lisäksi asuin- ja lähiympäristön tulee olla esteettömiä. Kaavoituksella ja liikennesuunnittelulla varmistetaan kaupunkirakenteellinen toimivuus ja hyvä saavutettavuus. Julkisten rakennusten tulee olla kaikille saavutettavia ja esteettömiä. Yleiset alueet, kadut ja reitit, talvikunnossapito, puistot, lähiliikuntapaikat ja valaistus tulee rakentaa kaikille soveltuviksi ja esteettömiksi.

Mielenterveyskuntoutajat:

AM-ohjelma: Lainsäädännön perusteella subjektiivinen oikeus asuntoon on lastensuojelun asiakkailla kehitysvammaisilla, vaikeavammaisilla, kriisiasuntoa tarvitsevilla sekä mielenterveyskuntoutujilla. Sosiaali- ja terveystoimialan juridisen tuen mukaan MTL:n 5 §:n yksityiskohtaisista peruste-luista (HE 201/1989) ilmenee, että kunnalla on erityinen järjestämisvelvollisuus vain, kun kyse on vaikeavammaisten mielenterveysongelmaisten palveluasumisesta. Siten MTL:n 5.2 § ei ole subjektiivinen oikeus asumisen osalta. Laissa viitataan normaaliin sosiaalipalveluun, jossa järjestämisvastuu ja päätösvalta ovat sosiaalihuollolla.

Sosiaalihuoltolain 17 ja 22 §:n mukaan tuki- ja palveluasumisen järjestäminen kuuluu sosiaalipalveluina annettaviin asumispalveluihin. Mahdollisuus tuki- ja palveluasuntoon tulee järjestää ensisijaisesti silloin, kun henkilön hoito voidaan sairaalassa tapahtuvan hoidon sijasta järjestää avohoitona. Mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden osalta kysymykseen tulisi lähinnä tukiasuminen, jossa asumisen omatoimisuus korostuu, mutta johon liittyy myös riittävä henkinen tuki ja hoiva päivittäisistä toiminnoista selviämiseen. Jos ravitsemukseen, perushygieneen tai päivittäisten asioiden hoitoon liittyvät toimet edellyttävät lä-

hinnä henkilön teknistä auttamista, tulee kysymykseen palveluasuminen, jolloin asioiden hoitoon liittyvien palvelujen tulisi olla saatavilla asunnon välittömässä läheisyydessä. Sosiaalihuoltolain 17 §:n 2 momentin (381/87) ja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentin nojalla on kunnalla erityinen velvollisuus järjestää myös vaikeavammaisiksi katsottavien mielisairaiden ja mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden tarvitsema palveluasuminen. Säännöksellä pyritään poistamaan epätarkoituksenmukaista laitoshoidtoa samoin kuin korostamaan avohuollon ensisijaisuutta mielisairauksien ja muiden mielenterveydenhäiriöiden hoidossa. Hoitoaikojen lyheneminen tulee lisäämään painetta säännöksessä tarkoitettun asumisen (tuki- ja palveluasumiseen kuuluvien palvelujen) järjestämiseksi.

Mielenterveysasiakkaan kuntoutuspolku ylittää toimialarajat; kuntoutuminen yltää palvelu-asumiseen ja omaan kotiin vietäviin tuettuihin palveluihin. Kuntoutumispolun pullonkaulana jo vuosia kuntoutujille sopivien asuntojen puute. Asuntojen tarve voidaan arvioida psykiatrisessa sairaalassa asumista jonottavien määrällä: 50.

Lastensuojelun jälkihuoltoasiakkaat:

Lastensuojelulaki (§ 76 a) velvoittaa kuntaa viivytyksettä korjaamaan asumisolot tai järjestämään tarpeen mukaisen asunnon lastensuojelun jälkihuollon piirissä olevalle asiakkaalle. Tämä on subjektiivinen oikeus. Kaupungilla tulee olla riittävä määrä asuntoja tarjottavaksi nuorille. Vuosittain tulee noin 250 uutta nuorta jälkihuollon piiriin. Nuoret saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon tuen kotiinsa. Vuositasolla on huolehdittava, että tuetussa asumisessa on 80 asunnon vuosikierto. Itsenäisessä asumisessa tarvitaan vuosittain 170 asuntoa.

Vammaistyö:

Vammaisten helsinkiläisten määrä kasvaa tulevinakin vuosina sekä muuttovoittona muualta Suomesta, että maahanmuuton seurauksena. Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2018-2019 neljällä prosentilla. Erityishuollon asiakkaiden (kehitysvammahuollon palveluihin oikeutettujen) määrä on kasvanut 2015-2018 yhteensä 8,2 %. Heistä tehostetun palveluasumisen asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2015-2018 yhteensä 16,8 %, v. 2018-2019 kasvu on ollut 8 %.

Vammaistyön SAS-työryhmän (selvitys-arviointi-sijoitus) jonossa on heinäkuussa 2020 uusia kehitysvammaisia asiakkaita eri asumismuotoihin 160, joista kiireellisiä asunnon tarvisijoita 31. Asunnon vaihtojonossa on 41 kehitysvammaista henkilöä. Vaikeavammaisten palveluasumiseen eri asumismuotoihin jonottaa 27 henkilöä ja asunnon vaihto-

jonossa on 27 henkilöä. Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaiseen asumiseen on jonossa 25 henkilöä.

Vammaistyöllä on omana tehostetun palveluasumisen yksikköinä kolme vaikeavammaisten palveluasumisryhmää, yhteensä 40 asuntoa sateelliittiasuntoineen. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden vaikeavammaisten palveluasumisryhmän rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Sosiaalilautakunnan v. 2008 hyväksymän kehitysvammaisten asumisen kehittämishankkeen, ASU-hankkeen mukaisesti uudet rakennettavat yksiköt osittain korvaavat vanhentuneita asumisyksiköjä, mutta turvaavat myös itsenäistyvien nuorten asumisen heidän muuttaessaan lapsuudenkodeistaan. Näitä asumishankkeita on rakenteilla eri puolille kaupunkia mutta edelleen on vanhentuneita ja tiloiltaan epätarkoituksenmukaisia asumisyksiköitä, joita korvaamaan tarvitaan uusia ryhmäkoteja ja asuntoryhmiä. Koska myös kehitysvammaisten henkilöiden elinikä on pidentynyt, tarvitaan ikääntyville, muistisairaille asiakkaille raskaammin tuettua palvelua tehostetun palveluasumisen ryhmäkodeissa. Tavallisiin kerrostaloihin rakennettavien asumisyksiköiden lisäksi tarvitaan erillISRakennuksia vaativaa tukea tarvitseville kehitysvammaisille ja autismin kirjon asiakkaille.

Ryhmäkotien ja asuntoryhmien läheisyydessä, n. 500 metrin säteellä, asuu kehitysvammaisia henkilöitä tuetussa asumisessa. Läheisen asumisyksikön henkilöstö tuottaa heidän palvelunsa yksilöllisesti kotiin annettavina palveluina. Asunnot on osoitettu heille kaupungin omasta asuntokannasta. Tuettu asuminen on kasvava asumismuoto ja polku kevyempään asumiseen tehostetusta palveluasumisesta ja palveluasumisesta. Näitä asuntoja tarvitaan edelleen vuosittain 10-20.

Kehitysvammaiset lapsuudenkodeissaan ja erilaisessa ryhmäasumisessa tai tuetusti asuvat henkilöt ovat oikeutettuja päiväaikaiseen toimintaan ja työtoimintaan. Nykyisellään vammaistyö ostaa näitä palveluja eri palveluntuottajilta, koska kaupungin omaa toimintaa ei ole riittävästi. Kuitenkin kaupungin omana toimintana järjestettävät päiväaikaiset ja työtoiminnat ovat kustannuksiltaan edullisempia, joten toimintakeskuksia tulisi jatkossa perustaa niille asuinalueille, joilla palvelun käyttäjiä asuu eniten, pohjoisiin ja itäisiin kaupunginosiin.

Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaisessa asumispalvelussa asuu henkilöitä, joilla on mm. autismin kirjon liittyviä toiminnanohjauksen vaikeuksia ja tuen tarvetta. Vammaistyön sosiaaliohjaajat käyvät sovitusti antamassa kotiin vietävää tukea yksittäisiin asuntoihin, mutta osa näistä asiakkaista tarvitsee myös yhteisöllistä asumista, vammaistyöllä on ShL-asumista yhdessä yksikössä 14 asuntoa. Tulevina vuosina tulee varau-

tua ainakin yhden uuden ShL-palveluasumista tuottavan yksikön rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Seniorikeskukset:

Helsingin kaupungin seniorikeskusten tulee olla ikääntyneille ihmisille suunnattua lähipalvelua ja niiden tulee sijaita liikenteellisesti helposti saavutettavilla sijainneilla. Esteettömyys ja saavutettavuus ovat ikääntyneille tärkeitä. Seniorikeskusten läheisyydessä tulisi sijaita ikääntyneille suunnattuja esteettä ja turvallisista asuntoja, mutta niin, että asukaskunnassa on kaikenikäisiä ihmisiä. Erilaiset yhteisöasumisen hankkeet ovat kannatettavia myös ikääntyneiden näkökulmasta. Ikääntyneiden välimuotoisella asumisella tarkoitetaan sellaisia asumisratkaisuja, jotka asettuvat tehostetun palveluasumisen ja kaikenikäisten joukossa olevan tavallisen asumisen väliin. Ikääntyneiden välimuotoinen asuminen täyttää asunnon tavalliset tunnusmerkit ja se tarkoittaa kohteita, joissa asumiseen yhdistyy ikäspesifisiin tarpeisiin vastaavia ratkaisuja. Asuminen erotetaan tällöin selkeästi palveluista.

Edistetään ikääntyneiden välimuotoista asumisen syntymistä kaavoituksessa, asuntotuotannossa ja tontinluovutusehdoissa.

Lisätiedot

Katariina Siitonen, suunnittelija, puhelin: 310 28429
katariina.siitonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 150

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma) määritellään asumiseen liittyviä tavoitteita seuraavien neljän vuoden ajalle. Helsinki pyrkii kehittämään kaupunkia pitkäjänteisesti niin, että kaikilla kaupunkilaisilla olisi hyvä asua Helsingissä ja Helsinki olisi asumisen kannalta houkutteleva myös tänne muuttaville.

Helsingin kasvaessa tarvitaan kaupunkilaisten tarpeisiin ja kaupunkirakenteeseen paremmin soveltuvia palveluita. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vastaa lausuntopyynnössä erityisesti kohtaan 3) Elinvoimaiset alueet ja alueellisen eriytymisen ehkäiseminen: Estetään eriytymistä kaupunki uudistuksella, edistetään täydennysrakentamista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 14.1.2020 kokouksessaan palveluverkon suunnitteluperiaatteista. Osana koko kaupungin kiinteistö-

rategian valmistelua on ilmennyt tarve kaupungin yhteiselle palveluverkkosuunnittelulle. Myös Helsingin kaupunginstrategiassa linjataan painopisteeksi alueiden vetovoimaisuus ja omaleimaisuus. Alueiden omaleimaisuuden säilyttämiseksi on tärkeää huolehtia asukkaiden osallisuudesta oman lähiympäristönsä kehittämiseen. Käynnissä olevalla kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluverkkotyöllä pyritään siihen, että kaupungissa on tarjolla hyvät ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut ja vapaa-ajan toiminnan edellytykset. Kaupunki on merkittävä palveluiden tuottaja, mutta palveluverkkotyön tarkoitus on myös parantaa koko vapaa-ajan toiminnan ekosysteemin toimivuutta mukaan lukien muiden sektoreiden toimijat. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kuntalain 8 §:n mukaan kunta on vastuussa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 19.6.2018, § 132 päätöksen mukaan palveluverkkotyössä tulee tarkastella palveluiden saavutettavuutta ja väestönkasvua. Palvelustrategia on toimialan sitova tuloskorttitavoite. Asuntopoliittiset kysymykset kuuluvat väestökehityksen osalta keskeisesti myös oikein kohdistettujen palveluiden tarjontaan ja saatavuuteen. Pitkällä aikajänteellä palveluiden yhdenvertaista saatavuutta turvaa tietoperusteinen johtaminen. Tämä sisältää ajankohtaisen alueellisen asuntopoliittisen seurannan väestökehityksen näkökulmasta mahdollisten palvelukatveiden havainnoimiseksi sekä palveluverkkotyön valmistumisen ja kytkemisen toimialan tavoitteiden strategiseen edistämiseen. Asuntoja suunniteltaessa tulee varmistaa, että vapaa-ajan palvelujen määrä vastaa alueen uudistuvaa asukasmäärää ja että vapaa-ajan palvelut kohdistuvat oikea-aikaisesti alueen asukkaille. Konkreettisesti vapaa-ajan palvelujen pitää olla alueilla jo silloin, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat, koska ne vahvistavat alueen identiteettiä ja vetovoimaa. Palvelut tulee mitoittaa alueen tulevalle tai täydennettävälle asukasmäärälle. Toimivat vapaa-ajan palvelut voivat vaikuttaa merkittävästi alueen maineeseen ja siten nostaa myös asuntojen arvoa.

Nuorten ja opiskelijoiden näkökulmasta asuntopoliitiikan tulee olla tuottantotavoitteessaan kunnianhimoista ja ottavan huomioon läheisyyden kampeuksiin ja liikenneyhteyksiin. Nuoriso- ja opiskelija-asuntojen tuottantotavoitteissa on otettava huomioon turhan kilpailutilanteen välttäminen asuntojen rakentajien välillä. Kaupungin tulee myös ylläpitää huolta hyvästä liikuntapalveluiden palveluverkosta sekä kehittää pyöräilyn edellytyksiä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että asuinalueiden kehittämisessä on otettava huomioon kaikki ikäryhmät. Asuntopolitiikassa tulisi pyrkiä tuomaan yhteen eri ikäisiä ihmisiä. Asuinympäristössä ja palveluissa tulee huolehtia esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Lautakunta korostaa täydennysrakentamisen merkitystä ja pitää väestöprofiilin moninaistumista tärkeänä.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään (4) kappaleen loppuun. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (5) perään.

Lautakunta haluaa kiinnittää huomioita siihen, että uusia alueita tulisi kehittää ja suunnitella niin, että ravintola ja klubit toiminta voidaan toteuttaa.

Kannattaja: Mika Ebeling

Vastaehdotus 3:

Arja Karhuvaara: kappaleeseen 4, riville 9 lisätään sanat: ...(hyvät) ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut.

Kannattaja: Nasima Razmyar

Lautakunta hyväksyi Arja Karhuvaaran vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Arja Karhuvaara, Otto Meri, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

05.05.2021

Asia/8

Ei-äänet: 2
Mika Ebeling, Sami Muttilainen

Tyhjä: 6
Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmy-
ar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Poissa: 0

Äänestyksen jälkeen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi Sami
Muttilaisen vastaehdotuksen 2 äänin 5–2. (6 tyhjää)

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

05.05.2021

Asia/9

§ 101

Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuntotonteille (Kaarela, Kuninkaantammi tontti 33399/5 ja Maununneva tontti 33037/2)

HEL 2021-002161 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto vahvisti Kaarelan Kuninkaantammessa sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12504 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 33399/5 sekä Kaarelan Maununnevassa sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12499 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 33037/2 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti 31.12.2080 saakka.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuokrausperiaatteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaava- ja tonttitiedot sekä varauspäätökset

Tontti 33399/5

Kaupunginvaltuusto on 24.4.2019 § 133 hyväksynyt Kuninkaantammen Muotokuvankadun asemakaavamuutoksen nro 12504. Asemakaava on tullut voimaan 19.6.2019. Asemakaavan mukaan tontti 33399/5 kuuluu asuinkerrostalojen (AK) korttelialueeseen, jossa rakennusten kerrosleveys vaihtelee kolmesta neljään ja jossa rakennusten tulee olla pääosin puurakenteisia. Tontin pinta-ala on 3 698 m² ja rakennusoikeus on 3 300 k-m². Tontti sijaitsee Muotokuvanpolku -nimisen kadun varrella.

Kaupunginhallitus on 28.10.2019 § 720 päättänyt varata tontin 33399/5 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiölle sr:lle valtion tukemia (pitkä

korkotuki) opiskelijoille suunnattujen vuokra-asuntojen rakennuttamista varten. Varaus on voimassa 31.12.2021 asti.

Tontti 33037/2

Asuntotontti 33037/2 sijaitsee Maununnevantien, Kasematinkujan ja Kasematinkallion rajaamalla alueella ja sille sijoittuva uudisrakennushanke on täydennysrakennuskohde, jolle on räätälöity oma, vain kyseistä tonttia koskeva asemakaavan muutos (kaupunkiympäristölautakunta 28.8.2018 § 405). Tontilla sijaitsee kolme huonokuntoista Helsingin kaupungin Asunnot Oy:n omistamaa asuinkerrostaloa, joille on olemassa purkulupa uudisrakennusten rakennuslupaan liittyen. Laadittu asemakaavan muutos tuo tontille lisää rakennusoikeutta 4 200 k-m². Tontin rakennusoikeus on kokonaisuudessaan 8 600 k-m².

Kaupunginhallitus on 5.11.2018 § 691 päättänyt varata osoitteessa Maununnevantie 3 sijaitsevan kerrostalotontin 33037/2 ATT:lle valtion asuntolainottamien (pitkä korkotuki) vuokra-asuntojen rakennuttamista varten.

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittely perustuu Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) pitkän korkotuen asuntotuotannolle määrittelemiin rakennusmaan aluekohtaisiin enimmäishintoihin, joissa huomioidaan tontin tuleva hallinta- ja rahoitusmuoto, sijainti sekä alueelle jo aiemmin vahvistetut saman tuotantomuodon vuokrausperiaatteet. Näin menetellen pyritään yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto on 6.5.2020 § 130 vahvistanut Kuninkaantammissa sijaitsevien asuinkerrostalotonttien vuokrausperiaatteet seuraavasti:

- Asuinkerrostalotontin (AK) 33398/2 tai siitä muodostettavien tonttien vuosi-vuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon osalta vähintään 28 euroa.
- Asuinkerrostalotontin (AK) 33399/4 tai siitä muodostettavien tonttien vuosi-vuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana hintakontrolloidun (puoli-hitas) asuntotuotannon osalta vähintään 30 euroa.

- Valtion tukeman asuntotuotannon osalta asuntotontin vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Vuosivuokra ja vuokra-aika

Asuinkerrostalotonttien (AK) vuosivuokra määrätään valtion korkotukeman asumisoikeus- tai vuokra-asuntotuotannon sekä Hitas-tuotannon osalta pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana Kuninkaantammen tontilla vähintään 28 euroa ja Manunnevan tontilla vähintään 29 euroa sekä vapaarahoitteisen sääntelemättömän omistus- ja vuokra-asuntotuotannon kerrostaloissa kummallakin alueella vähintään 30 euroa.

Maanvuokrat määräytyvät seuraavasti:

Tontti		rak.oikeus k-m ² /m ²	e/ k-m ² (ind. 100)	e/ k-m ² (ind. 1980)	Perusvuosi- vuokra e (ind. 100)	Alkuvuosi- vuokra e (ind. 1980)	Alkuvuosivuokra e (ind. 1980), kun- ara-alennus 20 % huomioitu
33399/5	AK	3 300	28	554,40	3 696	73 181	58 545
33037/2	AK	8 600	29	574,20	9 976	197 525	158 020

Asuntotontin vuosivuokrasta perittävään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin valtion tukemissa asumisoikeus- ja vuokra-asunnoissa on tällöin 1,77–1,84 e/m²/kk ja vapaarahoitteisessa sääntelemättömissä asunnoissa 2,22–2,30 e/m²/kk.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaan asuntotontin vuosivuokra on 4 % tontin laskennallisesta hinnasta, joka määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Tontit on tarkoitus vuokrata noin 60 vuodeksi. Näin ollen vuokra-aika päättyy 31.12.2080.

Toimivalta

05.05.2021

Asia/9

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuokrausperiaatteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 267

HEL 2021-002161 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Kaarelan Kuninkaantammessa sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12504 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 33399/5 sekä Kaarelan Maununnevassa sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12499 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 33037/2 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti 31.12.2080 saakka.

Käsittely

19.04.2021 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjäviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.05.2021

Asia/9

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 100

HEL 2021-002161 T 10 01 01 02

Muotokuvanpolku, Maununnevantie 3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että

- Kaarelan Kuninkaantammessa ja Maununnevalla sijaitseviin asemakaavan muutokseen nro 12504 ja 12499 sisältyvien asuinkerrostalotonttien (AK) 33399/5 ja 33037/2 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrauseriaatteet vahvistetaan liitteen 1 mukaisesti myöhemmin päätettävästä ajankohdasta lukien 31.12.2080 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Maria Mannisto, tonttiasiamies, puhelin: 310 36454
maria.mannisto(a)hel.fi

§ 102

Katajanokanlaituri 4:n asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12654)

HEL 2019-011342 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 8. kaupunginosan (Katajanokka) korttelin 8193 sekä katualueen asemakaavan ja 8. kaupunginosan (Katajanokka) satama-alueen asemakaavan muutoksen 24.11.2020 päivätyn ja 23.3.2021 muutetun piirustuksen nro 12654 mukaisena (muodostuu uusi kortteli 8193) ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta sille, että matkailun edellytysten turvaamiseksi kaava-alueella oleva risteilijälaituri pysyisi nykyisessä käytössään mahdollisimman pitkään. Ensimmäisessä selvitetään mahdollisuutta säilyttää risteilijälaituri käytössä siihen asti, kunnes Tukholman liikenne on siirtynyt Eteläsatamasta Katajanokalle ja risteilijäkapasiteettia vapautuu Eteläsatamaan; toissijaisesti vähintään siihen asti, kunnes kaava-alueelle osoitettu rakennus on valmis. (Matti Parpala)

Käsittely

Valtuutettu Matti Parpala ehdotti valtuutettu Laura Rissasen kannattamana hyväksyttäväksi seuravan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta sille, että matkailun edellytysten turvaamiseksi kaava-alueella oleva risteilijälaituri pysyisi nykyisessä käytössään mahdollisimman pitkään. Ensimmäisessä selvitetään mahdollisuutta säilyttää risteilijälaituri käytössä siihen asti, kunnes Tukholman liikenne on siirtynyt Eteläsatamasta Katajanokalle ja risteilijäkapasiteettia vapautuu Eteläsatamaan; toissijaisesti vähintään siihen asti, kunnes kaava-alueelle osoitettu rakennus on valmis.

Kaupunginvaltuuston hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

1 äänestys

Valtuutettu Matti Parpalan ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta sille, että matkailun edellytysten turvaamiseksi kaava-alueella oleva risteilijälaituri pysyisi nykyisessä käytössään mahdollisimman pitkään. Ensisijaisesti selvitetään mahdollisuutta säilyttää risteilijälaituri käytössä siihen asti, kunnes Tukholman liikenne on siirtynyt Eteläsatamasta Katajanokalle ja risteilijäkapasiteettia vapautuu Eteläsatamaan; toissijaisesti vähintään siihen asti, kunnes kaava-alueelle osoitettu rakennus on valmis.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 47

Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 3

Mia Haglund, Mai Kivelä, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 35

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Petra Malin, Seija Muurinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Matti Parpalan ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

05.05.2021

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 kartta, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 selostus, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021, päivitetty Kylk.n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma nro 7107 / 23.3.2021
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 23.3.2021
- 5 Viitesuunnitelma 1.2.2021
- 6 Khs elinkeinojaosto 24.6.2019, varauspäätös
- 7 Periaatepäätös satamatoimintojen uudelleenjärjestelystä 3.2.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helsingin poliisilaitos
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikenne- ja viestintävirasto
Puolustusvoimat
Väylävirasto
Hyväksymispäätöksestä tiedon pyytänyt

Kaavamuutoksen hakija

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Satama Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Esitysteksti

Esitysteksti

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee ranta-alueetta, joka sijaitsee Katajanokalla Tulli- ja Pakkahuoneen edustalla osoitteessa Katajanokanlaituri 4. Kaavaratkaisu mahdollistaa nelikerroksisen, pääosin puurakenteisen liike- ja toimistorakennuksen rakentamisen alueelle. Suunnittelu käynnistyi Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman saatua kaupunginhallituksen elinkeinojaoston päätöksellä 24.6.2019 kehittämisvarauksen Eteläsataman lahden rannalla sijaitsevalle alueelle pääkonttorin rakentamiseksi. Rakennuksen tuleva pääkäyttäjä on Stora Enso Oyj. Lisäksi rakennukseen on tarkoitus sijoittaa muuta toimisto- ja liiketilaa, kuten hotelli.

Tavoitteena on, että Katajanokan ranta-alueetta kehitetään julkisena kävelypainotteisena alueena, joka jatkaa rantareittiä Kauppatorilta kohti Katajanokan kärkeä. Rakennuksen katutaso tilat toimintoihin tukevat aktiivisen ja viihtyisän kävely-ympäristön syntymistä. Katajanokan satamasta ulosajavan rekkaliikenteen reittiä muutetaan siten, että ranta-alueen kehittäminen on mahdollista.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan uudisrakennuksen suhde valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY 2009), merellisen Helsingin kansallismaisemaan sekä ikoniiseen Helsinki-näkymään ja Katajanokan rantajulkisivuun. Rakennusala ja suurin sallittu rakentamisen korkeus on tarkoin sovitettu ympäristön arvoihin. Alueelle on suunniteltu uusi toimisto- ja hotellirakennus ja uutta merellistä kävelyaluetta. Asemakaavaehdotus perustuu rakennuksesta kaavatyön kuluessa käydyin arkkitehtuurikutsukilpailun voittaneeseen ehdotukseen.

Uutta liike- ja toimitilakerrosalaa on yhteensä 17 020 k-m², josta 620 k-m² sijoittuu kellariin. Tontin tehokkuusluku on $e = 3,13$. Pääkonttori- ja hotellikäytössä uusi rakennus mahdollistaa enimmillään noin 780 työpaikkaa.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir. nro 7107), jonka mukaan satamasta lähtevä raskasliikenne liittyy jatkossa Katajanokan katuverkkoon Ankkurikatua pitkin.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Katajanokan kaupunkijulkisivu Eteläsataman suuntaan täydentyy uudella rakennuksella ja alueen kävely-yhteydet paranevat. Lisäksi aktiivinen ranta-alue laajenee uusien toimintojen myötä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta edistämällä keskustan elinvoimaisuuden säilymistä tarjoamalla erityislaatuisten sijaintipaikojen yrityksille ja täydentämällä rantareittiä parantaen liikkumisen sujuvuutta ja kävely-ympäristöä.

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on kantakaupunkialuetta merkinnällä C2 ja satama-alue. Lisäksi aluetta koskee merkintä koko kaupungin kattavasta rantareitistä. Koska yleiskaavan merkinnät ovat alueellisia eivätkä tonttikohtaisia, ja laajemmalle ranta-alueelle jää myös satamatoimintoja, kaavaratkaisu on yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue on osa Helsingin kulttuurihistoriallisesti merkittävintä merellistä julkisivua ja arvokasta kaupunkiympäristöä. Suunniteltavan rakennuksen tulee mittakaavaltaan, materiaaleiltaan ja laadultaan sopia Kauppatorin alueen kaupunkijulkisivuun ja merellisen Helsingin kansallismaisemaan sekä ympäröivään rakennuskantaan. Kaava-alueella sijaitsee purettava varastorakennus, joka on rakennettu vuonna 1960. Ranta-alue on varattu satamatoiminnoille ja rajattu kansainvälisen risteilyalusliikenteen mahdollistavalla turvatoimialalla. Sataman rekkaliikenteen reitti kulkee rannassa rakennuspaikan meren puolella.

Pääosalla aluetta on voimassa asemakaava nro 28A, joka on tullut voimaan vuonna 1895. Suunnittelualue on osoitettu satama-alueeksi. Täyttöjen myötä syntynyt uusi maa-alue on kaavoittamatonta aluetta. Voimassa oleva asemakaava ei ole ajan tasalla.

Helsingin kaupunki omistaa alueen. Helsingin Satama Oy omistaa alueelle sijoittuvat laituri- ja rantarakenteet ja on pitkäaikainen vuokralainen hallinnoimillaan maa-alueilla. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta on alustavasti arvioitu aiheutuvan kaupungille kustannuksia ilman arvonnäköalaa seuraavasti:

Katualueet	1,0 milj. euroa
Johtosiirrot	0,1 milj. euroa
Rantarakenteiden uusiminen	7,6 milj. euroa
Yhteensä	n. 9 milj. euroa

Toteuttamisen kustannukset toteutuvat vaiheittain. Laiturirakenteiden uusiminen toteutettaneen myöhemmässä vaiheessa yksittäisen tontin laajuutta suuremmalla alueella. Yllä esitetystä on arvioitu ainoastaan tontin kohdalle sijoittuvan rantamuurin osuus.

Edellisten lisäksi tarvittavien uuden vesihuoltojärjestelmien toteuttamisesta on arvioitu aiheutuvan kustannuksia verkonhaltijoille noin 80 000 euroa. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaupungille kohdistuu rakennusoikeudesta tuloja tontin myymisestä tai vuokraamisesta ja tämä täsmentyy käytävissä neuvotteluissa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 8.12.–19.1.2020, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 6 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat uudisrakennuksen korkeuteen ja soveltuvuuteen ympäristönsä, hankkeen yleiskaavan mukaisuuteen ja alueen identiteettiin, liikenteen vaikutuksiin, satama-alueen keskittämiseen, kaava-alueen tonttikohtaiseen suunnitteluun, hälytysajoneuvojen liikumiseen alueella, meluhaittaan, naapuritonttien ja asuntojen näkyviin liittyviin muutoksiin, kävelyliikenteen sujuvuuteen ja miellyttävyyteen, kaavamuutoksen vuorovaikutukseen ja sen lainmukaisuuteen, uusien palveluiden saavutettavuuteen sekä lintujen turvallisuuteen rakennuksen suunnittelussa.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Helen Sähköverkko Oy, Helsingin Satama Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), Puolustusvoimat, Väylävirasto, Helsingin poliisilaitos sekä kulttuurin ja vapaaajan toimiala, kaupunginmuseo.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kaavaehdotuksen yleiskaavan mukaisuuteen, keskustan satamatoimintoihin, liikenteen vaikutuksiin, vuorovaikutukseen, uudisrakennuksen massa- ja rakentamisen korkeustasoihin, poliisi- ja pelastustoimintaan, jalankulkijoiden turvallisuuteen, alusten kiinnitysmahdollisuuksiin alueella, melun ja ilmanlaadun huomioimiseen sekä sähkö- ja yhdyskuntateknisten verkostojen muutoksiin.

Helsingin Satama Oy katsoi lausunnossaan 18.1.2021, että asemakaavassa tulisi luoda kaava-alueelle edellytykset satamatoiminnan ja risteilyliikenteen jatkumiselle, ja että satamatoiminnan edellyttämä riittävä tila tulisi kaavaehdotuksessa merkitä satamaksi ja osoittaa satamatoiminnan käyttöön. Lausunnon mukaan Katajanokanlaituria 4:ä koskevan

kaavahankkeen osalta on tarkoituksenmukaisinta, että asiat valmistellaan järjestyksessä, millä viitattiin kaupunginvaltuuston päätettäväksi myöhemmin tulevan alueen satamatoimintojen uudelleenjärjestämisen periaatteisiin. Sataman lausunnon mukaan yhteistyö kaupunkiympäristön toimialan ja sataman välillä on perustunut siihen, että mikäli Helsingin kaupunki päättää laajemmin toteuttaa keskustan satamatoimintojen uudelleenjärjestämistä keskittämällä satamatoimintoja, toteutuessaan tämä voi mahdollistaa joidenkin risteilyaluspaikkojen siirtämisen eri sijainnille. Tällöin kaava-alueella sijaitseva, kansainvälisen risteilijäliikenteen laituriosuus voi olla mahdollista varata muuhun käyttöön. Lausunnon mukaan päätöksiä tai etenäkään toteutusta satamatoimintojen uudelleenjärjestämisestä ei ole vielä tehty ja tästä syystä satamatoiminnan alueelliset, toiminnalliset ja tekniset tarpeet niin satama-alueen, laajempien liikenneyhteyksien kuin sataman ympäristövaikutusten sekä sataman ja sataman asiakkaiden operatiivisen ja liiketaloudellisen elinkeinotoiminnan näkökulmasta olisi tullut varmistaa ja ottaa huomioon kaavaa laadittaessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginvaltuusto teki 3.2.2021 periaatepäätöksen satamatoimintojen uudelleen järjestelyistä ja satama-alueiden maankäytön lähtökohdista Eteläsataman, Katajanokan ja Länsisataman osalta nk. keskittämiskenaarioon perustuen. Sen mukaisesti Eteläsataman Tukholmaan suuntautuva matkustajalauttaliikenne siirrettäisiin Katajanokalle. Risteilijälaituripaikkaan ei tässä päätöksessä otettu kantaa.

Kaupunginhallituksen esitystä nyt kysymyksessä olevaan kaavaratkaisuun valmisteltaessa on tiedusteltu Helsingin Satamalta onko 3.2.2021 tehty päätös muuttanut sataman kantaa kaavaratkaisuun suhteen. Satamalta 29.3.2021 saadun tiedon mukaan (Pekka Hellström) sataman kanta kaavaehdotukseen ei ole risteilyaluspaikan suhteen muuttunut, koska Katajanokanlaituri 4:n kaavaratkaisu toimeenpanee yksittäisen muutoksen, joka johtaa sataman kannalta alueen luovutukseen sataman ja kaupungin väliseen maanvuokrasopimusjärjestelyyn perustuen. Sen mukaan satama on velvollinen luovuttamaan muuhun kuin satamatoiminnan käyttöön asemakaavassa osoitetut alueet. Lausunnossa kuvattu tilanne risteilyaluspaikan osalta on Helsingin Sataman kannalta edelleen ajankohtainen ja satama katsoo, että vasta keskittämiskenaarion uudelleen järjestelyjen toteutuessa risteilijäliikenteen laituriosuus voi olla mahdollista varata muuhun käyttöön.

Kaupunginhallitus pitää Helsingin Sataman huolta risteilijälaiturin menettämisestä aiheellisena mutta esittää kuitenkin kaavaratkaisuun hyväksymistä lautakunnan esityksen mukaisena.

Risteilijäaluksilla on myönteistä merkitystä kaupungin keskustan elävöittämiselle ja yritysten toimintaedellytyksille. Sen vuoksi kaupunginhallitus tulee, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösesityksen, kehottamaan kaupunkiympäristön toimialaa, kaupunginkansliaa ja Helsingin Satamaa yhteistyössä, osana nk. keskittämiskenaarion toteuttamista selvittämään erityiskysymyksenä sen, millainen tarve, mitoitus ja sijainti risteilijäaluslaitureille on mahdollista ja tarkoituksenmukaista osoittaa kantakaupungin ranta-alueiden tulevassa maankäytössä.

Lisäksi asemakaavaa toteutettaessa tulisi pyrkiä siihen, että nykyinen risteilijälaituri laiturivoi olla nykykäytössään niin pitkään kuin se on mahdollista viivästyttämättä kaavan mahdollistaman rakennuksen rakentamista.

Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan 1.2.2021 mm., että Helsingin Eteläsatama on arvokas kulttuuriympäristö pääkaupungin keskeisenä ja symbolisesti arvokkaana paikkana. Mereltä Helsinkiä kohti avautuva näkymä on määritelty kansallismaisemaksi. Tässä maisemassa Katajanokka muodostaa sen itäsivun. Alue on myös osa Suomenlinnan Unescon maailmanperintökohteen puskurivyöhykettä. Kaavoitettava alue on osa Katajanokan vanhan osan -nimistä valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Kaupunginmuseo arvioi rakennuksen sopeutuvuutta paikalle eri näkökulmista ja toteaa lopuksi, että kaukonäkymissä uudisrakennus sopeutuu kuitenkin massaltaan ja väritykseltään hyvin ympäristönsä ja että myös lähietäisyydeltä tarkastellen uudisrakennus istuu paikalleen luontevasti. Museolla ei ollut asemakaavaehdotuksesta huomautettavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien kanssa. Niiden tahojen kanssa, joiden etua muutokset koskevat, on neuvoteltu verkkokokouksissa ja sähköpostitse.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 kartta, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 selostus, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021, päivitetty Kylk.n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma nro 7107 / 23.3.2021
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 23.3.2021
- 5 Viitesuunnitelma 1.2.2021
- 6 Khs elinkeinojaosto 24.6.2019, varauspäätös
- 7 Periaatepäätös satamatoimintojen uudelleenjärjestelyistä 3.2.2021

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset.
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Kaavamuutoshakemus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helsingin poliisilaitos
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikenne- ja viestintävirasto
Puolustusvoimat
Väylävirasto
Hyväksymispäätöksestä tiedon pyytänyt

Kaavamuutoksen hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti

05.05.2021

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökes- kus	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaa- van, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaa- van, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin Satama Oy	Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Asemakaavoitus/Koski

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 264

HEL 2019-011342 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 8. kaupunginosan (Katajanokka) korttelin 8193 sekä katualueen asemakaavan ja 8. kaupunginosan (Katajanokka) satama-alueen asemakaavan muutoksen 24.11.2020 päivätyn ja 23.3.2021 muutetun piirustuksen nro 12654 mukaisena (muodostuu uusi kortteli 8193) ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 23.03.2021 § 140

HEL 2019-011342 T 10 03 03

Hankenumero 4428_7

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 24.11.2020 päivätyn ja 23.3.2021 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12654 hyväksymistä. Asemakaava koskee 8. kaupunginosan (Katajanokka) korttelia 8193 sekä katualuetta ja asemakaavan muutos koskee 8. kaupunginosan (Katajanokka) satama-aluetta (muodostuu uusi kortteli 8193).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksen-
teko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

23.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli johtava arkkitehti Marjaana Yläjääski. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

01.12.2020 Ehdotuksen mukaan

24.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marjaana Yläjääski, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37045
marjaana.ylajaaski(a)hel.fi
Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122
pekka.nikulainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 1.2.2021

HEL 2019-011342 T 10 03 03

Helsingin kaupunginmuseo on tutustunut asemakaavaehdotukseen osoitteessa Katajanokanlaituri 4 ja lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta seuraavan.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee suunnittelualueetta, joka sijaitsee Katajanokalla Tulli- ja Pakkahuoneen edustalla osoitteessa Katajanokanlaituri 4. Kaavaratkaisu mahdollistaa nelikerroksisen, puurakenteisen liike- ja toimitilarakennuksen rakentamisen alueelle. Suunnittelu on käynnistynyt Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman saatua kehittämisvarauksen Eteläsatama-lahden rannalla sijaitsevalle alueelle pääkonttorin rakentamiseksi. Rakennuksen tuleva pääkäyttäjä on Stora Enso Oyj. Lisäksi rakennukseen on tarkoitus sijoittaa muuta toimistotilaa sekä liike- ja toimistotilaa kuten hotelli. Kaavaehdotuksessa tontti on merkitty K- eli liike- ja toimitorakennusten korttelialueeksi. Hotellirakentamisen osuus saa olla enintään 2/3 maan pinnan yläpuolelle rakennettavasta kerrosalasta. Rakennuksen suurin sallittu kerroskorkeus voi olla neljä kerrosta. Rakennuksen suunnittelusta järjestettiin kansainvälinen arkkitehtuurikutsukilpailu, joka ratkesi kesäkuussa 2020 ja kaavaehdotus perustuu kilpailun voittaneeseen ehdotukseen ”Spring” (Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy). Uutta toimisto- ja liikekerrosalaa on yhteensä 18 950 k-m², josta 16 750 k-m² voidaan rakentaa maan pinnalle ja 2 200 k-m² maan alle kellarin tasoon.

Kaupunginmuseo toteaa, että Helsingin Eteläsatama on arvokas kulttuuriympäristö pääkaupungin keskeisenä ja symbolisesti arvokkaana paikkana. Mereltä Helsinkiä kohti avautuva näkymä on määritelty kansallismaisemaksi. Tässä maisemassa Katajanokka muodostaa sen itäisivun. Alue on myös osa Suomenlinnan Unescon maailmanperintökohteen puskurivyöhykettä. Kaavoitettava alue on osa Katajanokan vanhan alueen valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Katajanokan satamatoiminta on peräisin 1800-luvun lopulta ja 1900-luvun alusta, kun alueen eteläranta muodostettiin 1895 asemakaavassa satamaksi suoraviivaisen koordinaatiston avulla. Katajanokalle 1900-luvun alussa rakentunut jugendia edustava asuinkerrostaloalue on poikkeuksellisen yhtenäinen ja hyvin säilynyt kokonaisuus. Kaava-alueen läheisyyteen sijoittuu merkittäviä kulttuurihistoriallisia ja rakennustaiteellisesti arvokkaita rakennuksia, kuten kaavoitettavan tontin koillispuolella sijaitseva tull- ja pakkahuone (Gustaf Nyström 1901).

Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevat myös mm. entinen rahapa- ja (August Boman 1864) ja entinen ulkoministeriön virastotalo (Olli-Pekka Jokela 1993). Katajanokan satamatoiminnasta muistuttavat edelleen sataman varastorakennukset ja niiden takana kohoavat korkeammat makasiinit, laiturirakennelmat ja satamaan kiinnittyvät laivat. Satama-alueen modernisoinnin yhteydessä 1950-luvulta lähtien rantaan rakennettiin kolme uutta varastorakennusta (nykyiset K6 ja K7 sekä purettu K5 eli Kanavaterminaali). Satama on ollut 1970-luvulta lähtien pääasiassa matkustajaliikenteen käytössä. Satamarakennusten tiilijulkisivut ovat luoneet rantaan yhtenäisen vyöhykkeen. Rannan edusta on uudistumassa ja sen luonne muuttumassa pääasiassa liike- ja toimilarakennusten alueeksi, jossa yhtenäinen suunnitteluajattelu ei enää toteudu. Katajanokanlaituri 4 tontilta puretaan nykyinen rakennus K6 uudisrakennuksen tieltä.

Kaupunginmuseo katsoo, että Eteläsataman Katajanokanlaiturin suunnittelu on erityisen vaativa tehtävä pääkaupungin merellisen julkisivun vaalimisen ja toisaalta kehittämisen kannalta. Uuden rakentamisen tulee sopeutua kaupunkikuvaan laadukkaana ja olemassa olevaa kunnioittavana. Asemakaava-aineiston mukana on Anttinen Oiva Arkkitehdit Oy:n laatima viitesuunnitelma (päivätty 12.10.2020) Katajanokanlaituri 4 uudisrakennuksesta. Uudisrakennus on rakenteiltaan puurakennus ja sen julkisivumateriaalin tulee kaavan mukaan olla pääosin lasia ja kiviaineinen. Lisäksi rakennuksen julkisivujen tulee olla käsittelyltään, materiaaleiltaan sekä yksityiskohdiltaan sopia osaksi arvokasta ympäristöään ja muodostaa luonteva jatke Kauppatorin alueen merelle aukeavaan kaupunkijulkisivuun. Julkisivujen jäsentelyssä tulee huomioida rakennuksen asema Merellisen Helsingin kansallismaisemassa.

Kaupunginmuseo katsoo, että uudisrakennus tuo uuden lisän ympäröivään kulttuuriympäristöön erityisesti korkeutensa, arkkitehtuurinsa ja rakennusmateriaaliensa suhteen. Uusi rakennus liittyy värityksensä puolesta enemmän Esplanadin ja Katajanokan puolella Stora Enson pääkonttorin ja ulkoministeriön virastotalon vaaleisiin julkisivuihin kuin Katajanokan satamarakennuksiin. Kaavan liiteaineistossa on havainnekuvia rakennuksen asettumisesta kaupunkikuvassa paikalleen eri suunnista tarkastellen. Kaukonäkymissä uudisrakennus sopeutuu kuitenkin massaltaan ja väritykseltään hyvin ympäristöönsä. Myös lähietäisyydeltä tarkastellen uudisrakennus istuu paikalleen luontevasti.

Museolla ei ole asemakaavaehdotuksesta huomautettavaa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 1.6.2020

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

05.05.2021

johanna.bjorkman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 26.10.2020 § 54

HEL 2019-011342 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12654 pohjakartan kaupunginosassa 8 Katajanokka. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12654
Kaupunginosa: 8 Katajanokka
Kartoituksen työnumero: 29/2020
Pohjakartta valmistunut: 2.10.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 103

Pasilan Radiokatu 15 ja 20 asemakaavan muuttaminen (nro 12617)

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17051 tontin 3 ja korttelin 17053 tontin 10 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 31.3.2020 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun piirustuksen nro 12617 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12617 kartta, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12617 selostus, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020, päivitetty Kylk:n 22.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 31.3.2020, täydennetty 22.9.2020 ja asukastilaisuuden (Ilmalan studiot, 5.2.2018) muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 22.9.2020

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Kaavamuutoksen hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Puolustusvoimat
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Ilmalan länsiosassa sijaitsevia Radiokatu 15:n ja 20:n toimitilatontteja. Kaavaratkaisu mahdollistaa tonttien muuttamisen asuinkerrostalojen tonteiksi sekä päiväkodin sijoittumisen alueelle. Kaavaratkaisu on tehty, koska alueen asuntotarjontaa aivan Keskuspuiston reunalla halutaan lisätä, tonttien nykyiset toimitilat eivät enää vastaa tämän päivän tarvetta ja toimistorakennukset ovat osin tyhjillään. Kaavamuutos on osa laajempaa prosessia, jossa toimitilat keskittyvät Ilmalan aseman välittömään läheisyyteen, ja asuntorakentaminen puolestaan alueen länsipuolelle lähemmäs Keskuspuistoa.

Tavoitteena on lisätä hyvin saavutettavan, toimitilavaltaisen Ilmalan alueen asuntotarjontaa ja palveluita Keskuspuiston läheisyydessä sekä parantaa kävely-yhteyttä Ilmalan aseman ja Keskuspuiston välillä. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, miten Radiokadun vartta saadaan kehitettyä kaupunkimaiseksi ja viihtyisäksi, alueen asukkaita palvelevaksi ympäristöksi. Alueelle on suunniteltu kaksi uutta asuinkerrostalojen korttelialuetta kivijalkaliiketoiloinen Radiokadun molemmin puolin sekä palvelutilaa päiväkodille toisen korttelialueen yhteyteen.

Uutta asuntokerrosalaa on noin 39 200 k-m², liiketilaa noin 620 k-m² ja palvelutilaa noin 1 230 k-m². Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=2,4. Asukasmäärän lisäys on noin 980 asukasta. Toimitilakerrosalaa poistuu 24 400 k-m².

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueen asukasmäärä ja palvelutarjonta kasvavat, olemassa olevan toimitilan määrä vähenee ja itä-länsisuuntainen kävely-yhteys Keskuspuistoon paranee. Uusi rakentaminen on tehokkaampaa ja rakennukset ovat

pääsääntöisesti korkeampia kuin mitä voimassa olevat asemakaavat mahdollistavat.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisista siten, että asuntotuotantoa edistetään tarjoten asukkaille samalla parempia lähipalveluita ja hyödyntäen olemassa olevaa joukkoliikennetarjontaa. Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on merkitty kanta-kaupungiksi merkinnällä C2, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena alueena. Maanalaisessa yleiskaavassa nro 11830 alue on kanta-kaupungin pintakallioaluetta ja alueelle on lisäksi osoitettu maanalaisia tiloja. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on vuonna 1991 valmistunut Yleisradion kolmekerroksinen toimitilarakennus, nk. RTI-talo (Radiokatu 15) ja vuonna 1985 valmistunut SVUL:n 8-kerroksinen toimistotalo sekä kaksikerroksinen myymälärakennus (Radiokatu 20). RTI-talo on läntisin osa laajempaa Yleisradion aluetta. Toteutettujen toimitilarakennusten kerrosala on yhteensä noin 19 100 k-m², josta on ollut muutaman vuoden tyhjiään noin 12 000 k-m². Radiokatu 20:n tontin länsipuolella on Keskuspuisto ja eteläpuolella Länsi-Pasilan asuinalue. Radiokadun varteen, suunnittelualueen kaakkois- ja pohjoispuolelle on rakennettu viime vuosikymmeninä 5–7 kerroksisia asuinkerrostaloja.

Alueella on voimassa kaksi asemakaavaa vuosilta 1983 ja 2006. Voimassa olevissa asemakaavoissa kaava-alueet on merkitty toimistorakennusten ja toimitilarakennusten korttelialueiksi, joilla on rakennusoikeutta 12 000 k-m² ja 12 400 k-m².

Tontti 17053/10 eli RTI-talo on yksityisomistuksessa. Muut alueet ovat Helsingin kaupungin omistuksessa. Tontti 17051/1 on vuokrattu. Kaavaratkaisu on tehty kiinteistön ja rakennuksen omistajien hakemusten johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijoiden kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaava-alueen katualueiden rakennustoimenpiteiden kustannukset kohdistuvat raideliikennehankkeelle. Kunnallistekniikan uudelleen järjestelyjen kustannukset kohdistuvat rakennushankkeille. Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Uusi kaavoitettava kerrosala sijaitsee sekä kaupungin että yksityisen maanomistajan maalla. Alueiden rakennusoikeuden arvo nousee selkeästi nykytilanteeseen verrattuna. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevan tontin osalta maankäyttökor-

vauksia ja vuokratontin osalta vuokratuloja. Kaavaa voidaan pitää kaupungille kannattavana.

Kiinteistö Oy Pasilan RTI-talon tonttiin 17053/10 on kohdistunut maankäyttösopimusmenettely ja kaupunginhallitus on osaltaan hyväksynyt maankäyttösopimuksen 22.3.2021. Sopimus on allekirjoitettu.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 15.4.-14.5.2020, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 2 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat liian massiiviseen ja korkeaan rakentamiseen, kasvillisuuden puutteeseen katuympäristössä sekä liiketilojen vähyyteen. Lisäksi muistutettiin Radiokatu 20:n vuokramiehen ja Länsi-Pasilan Autopaikoitus Oy:n välisen pysäköintisopimuksen huomioimisesta kaavamääräyksissä.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), kaupunginmuseo ja Puolustusvoimat. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat maanalaisten tunneleiden merkitsemiseen ja rakennusten korkeuteen.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

05.05.2021

Asia/11

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12617 kartta, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12617 selostus, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020, päivitetty Kylk:n 22.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 31.3.2020, täydennetty 22.9.2020 ja asukastilaisuuden (Ilmalan studiot, 5.2.2018) muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 22.9.2020

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Kiinteistö Oy Pasilan RTI-talo, asemakaavan muutoshakemus, Radiokatu 15
- 6 Kiinteistö Oy Helsingin Radiokatu 20, asemakaavan muutoshakemus, Radiokatu 20
- 7 Kiinteistö Oy Pasilan RTI-talo.Maankäyttösopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Kaavamuutoksen hakijat

Puolustusvoimat
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.05.2021

keskus

rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Kaupunginmuseo

Asemakaavoitus

Asemakaavoitus/Koski

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 265

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17051 tontin 3 ja korttelin 17053 tontin 10 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 31.3.2020 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun piirustuksen nro 12617 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 548

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Hankenumero 4886_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 31.3.2020 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun asemakaavan muutos-ehdotuksen nro 12617 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17051 tonttia 3 ja korttelin 17053 tonttia 10 sekä katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

22.09.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli tiimipäällikkö Outi Ruski. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

31.03.2020 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Outi Ruski, arkkitehti (asemakaavoitus), puhelin: 310 15207
outi.ruski(a)hel.fi

Aleksi Räisänen, liikenneinsinööri (liikenne- ja katusuunnittelu), puhelin: 310 37229
aleksi.raisanen(a)hel.fi

Inka Lappalainen, maisema-arkkitehti (kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu), puhelin: 310 21344

inka.lappalainen(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800
pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 6.5.2020

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Asemakaavoituspalvelut Helsingin kaupunkiympäristön toimialalta on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Pasilan Radiokatu 15 ja 20 koskevan asemakaavan muutoksen 31.3.2020 päivätystä ehdotuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutosluonnos koskee Pasilassa Radiokadun varren toimitilatonttia 17053/10 ja toimistotonttia 17051/3 sekä katualueita. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mukana olleet Studioaukio ja Hannanportin pysäköintilaitos on rajattu pois kaavaehdotuksesta, mikä johdosta kaavan nimestä on jätetty pois ”sekä Studioaukio”.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on kehittää Keskuspuiston vieressä sijaitsevaa toimitilavaltaista Ilmalan aluetta monipuolisemmaksi, raitiotielinjoihin tukeutuvaksi työn ja asumisen alueeksi lisäämällä alueen asuntotarjontaa ja palveluita. Samalla kun Ilmalan aseman välittömässä läheisyydessä rakennetaan uusia toimitiloja, kehitetään Keskuspuiston tuntumassa asumiseen hyvin soveltuvia alueita asumiselle. Keskuspuiston ja Ilmalan aseman saavutettavuutta parannetaan kehittämällä suunnittelualueen läpi kulkevia viheryhteyksiä. Radiokadun varresta tavoitellaan kaupunkimaisesti rajattua ja viihtyisää ympäristöä, jolle aukeaa ensimmäisessä kerroksessa palvelu- ja liiketilaa ja jonka läpi järjestetään poikittaisyhteyksiä. Asuinkortteleiden mitoituksen lähtökohdalla on olevaan ympäristöön sopeutuva toteuttamiskelpoinen kokonaisratkaisu. Lisääntyvän asukasmäärän seurauksena alueelle tarvitaan uusi päiväkotikoti, joka asemakaavassa mahdollistetaan toteutettavaksi kivijalkapäiväkotina. Kortteleiden autopaikat toteutetaan keskitettynä pihakansien alle.

Suunnittelualueella osoitteessa Radiokatu 15 sijaitsee Yleisradion ammattiopistoksi ja kirjastoksi suunniteltu RTI-talo. Rakennuksen pääpiirustukset on vuonna 1991 laadittu Oy Yleisradio Ab:n taloteknisellä osastolla, allekirjoittajana arkkitehti Poju Leppänen. Osin kolmi-, osin kaksikerroksisen rakennuksen julkisivut ovat valkobetonia ja harmaata julkisivulevyä. Monimuotoisen rakennuksen julkisivuissa kiertyä ikkunoiden muodostamat nauhat. Osoitteessa Radiokatu 20 sijaitsee SVUL:n toimistorakennus, joka on Arkkitehtitoimisto Järvinen–Valjakan suunnittelema ja valmistunut 1984.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Suunnittelualueena olevat tontit on nyt esillä olevassa asemakaavaehdotuksessa merkitty asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku vaihtelee korttelin 17051 eteläosan kahdesta korttelin pohjoiskulman kolmeentoista. Myös korttelissa 17053 on kaksitoistakerroksisen rakennuksen rakennusala korttelin itäreunassa, mutta muutoin suurin sallittu kerrosluku vaihtelee kuudesta kahdeksaan. Länsi-Pasilan 1980-luvulla rakennetuissa asuinkerrostaloissa kerroslukumäärä on pääsääntöisesti viisi. Viime vuosina esimerkiksi Radiokadun varrelle rakennetuissa uusissa taloissa kerroslukumäärää on jo jonkin verran lähdetty lisäämään. Kaupunginmuseo esittää kuitenkin, ettei suunnittelualueelle sijoitettaisi ainakaan esitettyjä yli kymmenkerroksisia rakennuksia, vaan pitäydyttäisiin Länsi-Pasilan asuinkortteleille ominaisessa maltillisen korkuisessa, mittakaavaltaan inhimillisemmässä rakentamisessa. Korttelissa 17051 rakennusten julkisivumateriaalin tulee olla paikalla muurattu tiili. Julkisivuvärien tulee olla maanläheisiä ja lämpimän sävyisiä. Parvekkeet toteutetaan korkeatasoisena osana rakennuksen kokonaisarkkitehtuuria käyttäen keveitä ratkaisuja, kuten lasia, pinnakaiteita ja viisteitä. Korttelissa 17053 julkisivun materiaalin tulee kadun puolella olla paikalla muurattu tiili, sisäpihan puolella paikalla muurattu tiili tai muuratun pinnan päälle tehty rappaus tai slammaus. Tiilipintoja elävöitetään pintastruktuurin vaihtelulla. Julkisivuvärien tulee kadun puolella olla maanläheisiä ja lämpimän sävyisiä. Sisäpihan puolella värityksen tulee olla vaaleansävyinen. Korttelin 17051 Keskuspuiston puoleiselle osalle rakennusalojen väliin on osoitettu istutettava alueen osa, samoin korttelin 17053 pohjoisosaan, jossa alue on osittain puin ja pensain istutettavaa alueen osaa. Asemakaavaehdotuksessa on myös runsaasti muita rakennusoikeutta ja tilojen käyttöä, kaupunkikuvaa ja rakentamista sekä pihaa ja ulkoalueita koskevia määräyksiä, joilla pyritään varmistamaan mahdollisimman laadukasta ja katutasossa virikkeellistä ympäristöä.

Kaupunginmuseo on jo alueen aiemmissa suunnitelmavaiheissa nostanut esiin Radiokatu 20 olemassa olevan rakennuskannan. SVUL:n toimistorakennus on Arkkitehtitoimisto Järvinen–Valjakan suunnittelema ja valmistunut 1984. Simo Järvinen ja Eero Valjakka ovat tehneet merkittävän uran erityisesti asuntosuunnittelijoina, ja esimerkiksi Olarin asuntoalueen kaavoitus ja suunnittelu 1968–73 on yksi heidän tunnetuimpia töitään. He saivat rakennustaiteen ja yhdyskuntasuunnittelun valtionpalkinnon vuonna 1975. Kaupunginmuseo on pitänyt valitettavana, että asemakaavan muutos mahdollistaa merkittävien arkkitehtien suunnitteleman kohteen purkamisen. Museo on esittänyt, että SVUL:n toimistorakennuksesta tulee tehdä museon ohjauksessa suppea rakennushistoriallinen selvitys ja dokumentointi ennen purkua. Esillä olevassa asemakaavaehdotuksessa on nyt tonttia 17051/3 koskien määräys, jonka mukaan tontilla sijaitsevasta SVUL:n toimistorakennuksesta

tulee laatia kaupunginmuseon ohjauksessa suppea rakennushistoriallinen selvitys ja dokumentointi ennen rakennuksen purkua. Kaupunginmuseon esitys on tältä osin siten otettu huomioon.

Kaupunginmuseolla ei ole Radiokatu 15 ja 20 asemakaavan muutoksen ehdotukseen muuta huomautettavaa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 10.6.2019

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.02.2020 § 8

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12617 pohjakartan kaupunginosassa 17 Pasila. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12617
Kaupunginosa: 17 Pasila
Kartoituksen työnumero: 36/2019
Pohjakartta valmistunut: 9.9.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.05.2021

Asia/11

merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 104

Oulunkylän Solakalliontien asemakaavan muuttaminen (nro 12656)

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28. kaupunginosan (Oulunkylä) korttelin 28105 tontin 33 ja puistoalueen (muodostuu uusi kortteli 28109) sekä 34. kaupunginosan (Pakila) korttelin 34021 tontin 20, korttelin 34028 ja puistoalueen asemakaavan muutoksen 23.3.2021 päivätyn piirustuksen 12656 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12656 kartta, päivätty 23.3.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12656 selostus, päivätty 23.3.2021, päivitetty Kylk:n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.12.2020 täydennetty 23.3.2021 ja asukastilaisuuden muistio 29.11.2017
- 4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

05.05.2021

Asia/12

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Pakilan ja Oulunkylän rajalla sijaitsevaa aluetta, joka rajautuu Mikkolantien varteen, sen pohjoisosaan. Muutosalueeseen sisältyy korttelialueita ja puistoa. Kaavaratkaisu mahdollistaa sinne mahdollisesti siirrettäville vanhoille puurakennuksille uudet tontit ja rakennuspaikat Toivolanpuiston eteläosaan. Olemassa olevien sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialueiden käyttötarkoitus muuttuu asuinrakennusten korttelialueeksi. Tonteilla olevien suojeltujen rakennusten suojelustatus säilyy. Pikkumatintien varrella sijaitseva puisto muuttuu korttelialueeksi, johon on mahdollista rakentaa uusia, enintään kaksikerroksisia puurakenteisia asuinrakennuksia. Tontille 28105/33 mahdollistetaan kaksikerroksinen asuinrakentaminen alueelle tyyppillisellä tehokkuudella ja osoitetaan muinaismuistolailla rauhoitetun muinaisjäännöksen sijainnin aluumerkintä. Olemassa olevien korttelialueiden ja rakennusalojen muotoa ja sijaintia on tarkistettu. Kaavaratkaisu on tehty, koska muualta mahdollisesti siirrettäville arvokkaille rakennuksille tarvitaan uusia sijoituspaikkoja. Lisäksi pienen ja virkistysarvoiltaan vähäisen lähipuiston muuttaminen asumiseen mahdollistaa uusien pientalojen rakentamisen alueelle. Asemakaavan aluerajaus on pienentynyt osallistumis- ja arviointi-suunnitelmavaiheesta.

Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e = 0,24$. Asukasmäärän lisäys on noin 50.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että siirrettäville rakennuksille luodaan uusia sijoitusmahdollisuuksia kaupungin omistamalle alueelle ja mahdollistetaan uutta asuntotuotantoa.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta edistämällä asuntotuotantoa. Kaavaratkaisulla pyritään rakennusten rakentamisen ja käytön aikaisen hiilijalanjäljen minimoimiseen Hiilineutraali Helsinki eli HNH 2035-ohjelman mukaisesti. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue kuuluu asuntovaltaiseen alueeseen merkinnällä A4. Helsingin maanlaisessa yleiskaavassa nro 11830 alue on

esikaupungin pintakallioaluetta. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa siirrettäville puurakennuksille sijoituspaikkoja kaupungin maalle olemassa olevien suojeltujen rakennusten yhteyteen. Erityisesti kaavamuutos edesauttaa kaupunkistrategiassa mainittua Maria 01 -kasvuyrityskampusalueen kehittämistä sille laaditussa asemakaavassa siirrettäväksi merkittyjen entisten sairaalapaviljonkien mahdollisena sijoituspaikkana.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue sijaitsee vehreällä pientaloalueella, joka on rakentunut kerrokselliseksi ja monimuotoiseksi. Suunnittelualueeseen sisältyy myös puistoaluetta Pikkumatintien varressa ja osa Toivolanpuistosta. Mikkolantien varrella sijaitsevilla tonteilla 34028/1 ja 34021/20 on kaksi yksikerroksista, asemakaavassa suojeltua rakennusta. Tontti 28105/33 on rakentamaton ja sen alueelle on merkitty Tykkipatteri 82:n kiinteän muinaisjäännöksen aluerajaus. Kaavamuutosalueen itäosa sijoittuu Vantaanjokilaakson maisema-alueelle, joka on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö.

Alueella on voimassa kaksi asemakaava vuosilta 1953 ja 1999. Tuoreemmassa asemakaavassa on mm. osoitettu suojelumerkinnät kahdelle olemassa olevalle rakennukselle.

Suunnittelualan maanomistaja on Helsingin kaupunki.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia vesihuollon johtosiirtojen, korttelin 34028 vesihuoltolinjojen ja Pikkumatintien uuden hulevesiviemärin takia. Kustannusarvio on noin 150 000 euroa (alv 0 %).

Korttelissa 34028 aiheutuu kustannuksia myös yksityisten tonttihoitojen siirrosta. Kustannuksista neuvotellaan tonttien jatkosuunnitteluvaiheessa maanomistajan ja verkonhaltijoiden kesken.

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden miljoona euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo.

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat alueen suojeluarvoihin, kuten voimassa olevassa asemakaavassa esitettyjen suojelukohteiden, kaupunkikuvallisesti ja maisemallisesti arvokkaaksi määriteltyjen alueiden ja muinaismuistolailla suojeltujen muinaisjäännösten huomioimiseen. Lisäksi alueella sijaitsevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden linnoituslaitteiden dokumentoinnin ilmoitettiin olevan puutteellista ja että kohteet vaatisivat tarkempaa inventointia. Kannanotossa nähtiin lisäksi, että kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta keskeistä asemakaavatyössä on säilyttää alueen voimassa olevissa asemakaavoissa jo suojellut rakennukset suojelun piirissä sekä selvittää mahdolliset muut alueella sijaitsevat kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet ja varmistaa niiden riittävä suojelu. Toisessa kannanotoissa nostettiin esiin Toivolanmäen perheryhmäkodin turvallisen ja rauhallisen ympäristön vaaliminen. HSY ilmoitti, ettei osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ole huomauttamista.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettiin huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamuutosaluetta pienennettiin merkittävästi osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheesta.

Luonnosaineiston nähtävilläolo järjestettiin erikseen, mutta viranomaisten kannanottoja ei tässä vaiheessa pyydetty.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kohdistuivat pääosin olemassa oleville puistoalueille osoitettavan rakentamisen vastustamiseen, ja puistoalueiden rakentamista pidettiin myös yleiskaavan vastaisena. Täydennysrakentamisen seurauksena liikenteen kasvun nähtiin aiheuttavan meluhäiriötä asukkaille ja muuttavan alueella vallitsevaa rauhallisuutta. Luonto-olosuhteiden selvittäminen nähtiin tärkeäksi. Lisäksi saatiin mielipide, jossa toivottiin olemassa olevan tontin rakennusoikeuden nostoa. Kirjallisia mielipiteitä saapui 13 kpl.

Mielipiteiden johdosta kaavamuutosaluetta pienennettiin. Luonnosaineiston erillisen nähtävilläolon yhteydessä suunnittelualueen supistamista puistoalueiden osalta pidettiin hyvänä. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten siirtämisen mahdollistamista alueelle pidettiin myönteisenä mutta entisen Marian sairaalan rakennusten siirtoa myös

kritisoitiin. Haluttiin myös mahdollistaa siirrettävien rakennusten ullakotilojen käyttö asumiseen. Olemassa olevan, Mikkolantieltä alkavan ulkoilureitin tärkeyttä painotettiin. Lisäksi toivottiin linnoituslaitteiden selvittämistä ja haluttiin kiinnittää huomiota laho- ja lahokaviosammaleesiintymiin ja liito-oravien elinpiiriin. Toivolanpuiston eteläisten osien muuttamista rakennusmaaksi kritisoitiin ja Mikkolantie 25:ssä sijaitsevan tontin sisäisiin järjestelyihin haluttiin kiinnittää huomiota. Kirjallisia mielipiteitä saapui 4 kpl.

Kaavaratkaisun osalta suunnittelussa päädyttiin osoittamaan Mikkolantien varteen uudet korttelialueet siirrettäviä rakennuksia varten. Asemakaavamuutos mahdollistaa kahden suojellun puurakennuksen siirtämisen entiseltä Marian sairaala-alueelta siinä tapauksessa, että sinne hyväksytyy Marian kasvuyrityskampuksen asemakaava nro 12269 saa lainvoiman. Asemakaavamuutoksessa esitetään myös täydentävää uutta pientalorakentamista Pikkumatintien varteen. Jalankulkuyhteys osoitetaan edelleenkin Toivolanpuistoon.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 7.12.2020 – 18.1.2021, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, HSL, HSY ja kaupunginmuseo.

Kaupunginmuseon lausunnossa esitetyt huomautukset kohdistuivat suunnittelualueen sijoittumiseen itäiseltä osaltaan maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön, Vantaanjokilaakson maisema-alueeseen ja kiinteän muinaisjäänköhteiden vaikutusalueen huomioimiseen erillisellä kaavamääräyksellä asemakaavamuutoksessa. Tykkipatteri 82:n vaikutusalue kohdistuu korttelialueelle. Lausunnossa huomioitiin myös korttelin 34028 koillisosan vastaisella rajalla ja mahdollisesti korttelin alueella sijaitsevat louhintakivikasat. Kivikasojen ajoittamisen vaikeuden takia ne eivät kuitenkaan vaadi tutkimuksia. Lisäksi HSY esitti huomautuksen kaavakartalle merkittyjen johtokujien leveydestä.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisien lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12656 kartta, päivätty 23.3.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12656 selostus, päivätty 23.3.2021, päivitetty Kylk:n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.12.2020 täydennetty 23.3.2021 ja asukastilaisuuden muistio 29.11.2017
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-,	Esitysteksti

05.05.2021

liikenne- ja ympäristö-
keskus

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 266

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 28. kaupunginosan (Oulunkylä) korttelin 28105 tontin 33 ja puistoalueen (muodostuu uusi kortteli 28109) sekä 34. kaupunginosan (Pakila) korttelin 34021 tontin 20, korttelin 34028 ja puistoalueen asemakaavan muutoksen 23.3.2021 päivätyn piirustuksen 12656 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 23.03.2021 § 141

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Hankenumero 5245_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- 23.3.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12656 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 28. kaupunginosan (Oulunkylä) korttelin 28105 tonttia 33 ja puistoaluetta (muodostuu uusi kortteli 28109) 34. kaupunginosan (Pakila) korttelin 34021 tonttia 20, korttelia 34028 ja puistoaluetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko.

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ann Charlotte Roberts, arkkitehti, puhelin: 310 37033
anncharlotte.roberts(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 18.1.2021

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Asemakaavoitus Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalta on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Solakalliontien ympäristöön laadittavan asemakaavan muutoksen 7.12.2020 päivätystä ehdotuksesta. Perustehtävänsä mukaisesti kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee Oulunkylän ja Pakilan rajalla, Solakalliontien ympäristössä sijaitsevia alueita jotka rajautuvat Mikkolantien pohjoisosan varteen; Oulunkylän korttelin 28105 tonttia 33 ja puisto-

lueita (muodostuu uusi kortteli 28109) ja Pakilan korttelia 34028, korttelin 34021 tonttia 20 ja puistoaluetta. Suunnittelualue on pienentynyt asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheesta. Kaavaratkaisu mahdollistaa siirrettäville vanhoille puurakennuksille uudet tontit ja rakennuspaikat Toivolanpuiston eteläosaan. Olemassa olevien sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialueiden käyttötarkoitus muuttuu asuinrakennusten korttelialueeksi. Tonteilla sijaitsevien suojeltujen rakennusten suojelustatus säilyy. Pikkumatintien varrella, tien lounaispuolella, sijaitseva puisto muuttuu korttelialueeksi, johon on mahdollista rakentaa uusia enintään kaksikerroksisia puurakenteisia asuinrakennuksia. Tontille 28105/33 mahdollistetaan kaksikerroksinen asuinrakentaminen alueelle tyypillisellä tehokkuudella. Olemassa olevien korttelialueiden ja rakennusalojen muotoa ja sijaintia on tarkistettu. Kaavaratkaisu on tehty, koska siirrettäville arvokkaille rakennuksille tarvitaan uusia sijoituspaikkoja. Lisäksi pienen ja virkistysarvoiltaan vähäisen lähipuiston muuttaminen asumiseen mahdollistaa uusien pientalojen rakentamisen alueelle.

Suunnittelualue sijoittuu itäiseltä osaltaan maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön, Vantaanjokilaakson maisema-alueeseen. Vantaanjoen ranta-alue on virkistysaluetta, johon on merkitty Helsingipuistona kehitettävä aluerajausmerkintä. Voimassa olevassa yleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu asuntovaltaiselle alueelle A4, jolla korttelitehokkuus on pääasiassa alle $e=0,4$. Suunnittelualue liittyy pientaloalueeseen, joka on rakentunut ajallisesti kerroksiseksi ja ilmeeltään monimuotoiseksi. Ympäröivän alueen rakennuskanta on pääosin yksi- ja kaksikerroksista. Suunnittelualueella sijaitsee puistoalue Pikkumatintien varressa ja osa Toivolanpuistosta ja ympäristö on yleisilmeeltään vehreää. Mikkolantien varrella sijaitsevilla tonteilla 34028/1 ja 34021/20, osoitteissa Mikkolantie 25 ja Mikkolankuja 1, on kaksi jo voimassa olevassa asemakaavassa suojeltua yksikerroksista rakennusta, jotka ovat kuuluneet paikalla sijainneeseen Toivolan tilaan ja vuonna 1922 perustettuun Toivolan lastenkotiin. Tontti 28105/33 on nykyisellään rakentamaton.

Esillä olevassa asemakaavan muutosehdotuksessa korttelialueet on osoitettu asuinrakennusten korttelialueeksi A, jolla rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku vaihtelee yhdestä kahteen. Korttelissa 34028 jo nykyisellään suojeltujen rakennusten suojelumääräys sr-2 kuuluu: "Kaupunkikuvallisesti ja paikallishistoriallisesti arvokas rakennus. Rakennuksessa tehtävät korjaustyöt ja muutokset eivät saa heikentää sen arvoa tai hävittää sen ominaispiirteitä. Rakennusta ei saa purkaa." Kortteliin 34028 on näiden suojeltujen rakennusten lisäksi osoitettu neljä rakennusoikeudeltaan 180, 190, 220 ja 400 k-m² kokoista rakennusala merkinnällä su: "Rakennusala ympäristön suojeltavien rakennusten rakennuskantaan soveltuvia muualta siirrettä-

viä rakennuksia varten.” Rakennusten ulkoasusta määrätään harja-suunnan lisäksi seuraavaa: ”Korttelissa 34028 kerrosalaltaan yli 200k-m² ja puolitoista- ja kaksikerroksiset asuinrakennukset tulee olla julkisivuväriykseltään vaaleita. Yksikerroksiset asuinrakennukset ja talousrakennukset tulee olla julkisivuväriykseltään punamullan sävyisiä. Vesikattojen värin tulee olla tumman harmaa tai musta. Julkisivujen tulee olla pääosin puuta. Korttelissa 29109 rakennuksen julkisivujen on oltava vaaleita... Asuinrakennuksissa tulee olla harjakatto. Tontilla olevien autosuoja- ja talousrakennusten tulee olla massaltaan ja kooltaan alisteisia suhteessa tontilla oleviin asuinrakennuksiin.” Asuinrakennusten korttelialueille saa siis rakentaa rakennusoikeuden lisäksi erilaisia, tontista riippuen, 5-75 m² kokoisia talous- ja autotallirakennuksia sekä korttelissa 34028 lämmittämättömiä kuisteja ja kasvihuoneita enintään 10 % kerrosalasta. Korttelin 34028 tontin 5 pohjoispuolelle, korttelin 34021 tonttia 19 vasten on lisäksi osoitettu Toivolanpuistoon liittyvä puistokaistale VP, samoin koko korttelin 34028 itäreunalle.

Esillä oleva asemakaavan muutoksen ehdotuksen kaavaratkaisu vähentää puistoaluetta muuttaen sen korttelialueeksi. Rakennettavat tontit köyhdyttävät alueen luonnon monimuotoisuutta. Puistoalueen muuttaminen korttelialueeksi on kuitenkin pienentynyt merkittävästi osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetystä. Kaavaehdotuksessa on myös puustoon, pihoihin ja ulkoalueisiin liittyen annettu erilaisia määräyksiä. Korttelissa 34028 on slp-merkitty alue: ”Alueen osa, jonka puustoinen luonne tulee säilyttää. Puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.” Yleisesti määrätään: ”Rakentamatta jäävät tontinosat, jota ei käytetä kulkuteinä tai pysäköimiseen on istutettava. Piha-alueiden tulee liittyä luontevasti ympäristön maastoon.” Lisäksi korttelissa 34028, joka siis nykyisellään on osittain puistoa, tulee tonteilla säilyttää olemassa olevaa kookasta puustoa mahdollisuuksien mukaan. Tonteilla/pysäköintialueella tulee välttää vettä läpäisemättömiä pintamateriaaleja ja suosia hulevesiä pidettäviä rakenteita, mikä toisaalta ohjaa myös ilmeeltään suojeltavien rakennusten ympäristöön soveltuvien pintamateriaalien valintaan. Lisäksi korttelialueiden teitä reunustaville osuuksille on määrätty istutettavaa alueen osaa.

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa kaupungin museo totesi, että kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta keskeistä on turvata Solakalliontien ympäristön eri-ikäistä rakennettua kulttuuriperintöä edustavien kerrostumien ja niiden erilaisten ominaispiirteiden säilyminen. Tähän kuuluvat alueen vanhinta rakennuskantaa edustavat rakennukset ja niiden ympärille muodostuvat pienimittakaavaiset miljööt, joiden ominaisluonne, mittakaava ja vehreys tulee säilyttää huolimatta mahdollisesta lisärakentamisesta. Myös uudisrakentaminen tulee mittakaavaltaan, rakeisuudeltaan ja ilmeeltään sovittaa

ympäristöönsä. Kaupunginmuseo esitti myös Toivolan oppilaskodin miljöö arvojen selvittämistä ennen alueen tarkempaa suunnittelua. Toivolan oppilaskodin alue ei kuitenkaan ole nyt mukana tässä asemakaavan muutoksen ehdotuksen alueessa.

Pikkumatintien pohjoispuolella sijaitsevan rakentamattoman tontin 28105:33 kohdalla sijaitsee 1. maailmansodan aikaisen tykkipatteri 82:n (Patola, muinaisjäännösnumero 1000013776) itäpää, joka on muinaismuistolain (295/1963) perusteella suojeltu kiinteä muinaisjäännös. Kohde on merkitty Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin alue-rajauksena. Se näkyy myös kaupungin Paikkatietovipusessa. Maastossa sitä ei ole havaittavissa, mutta maan alla saattaa olla säilyneitä rakenteita. Kohde vaatii asemakaavaan määräyksen, jonka mukaan on oltava yhteydessä Helsingin kaupunginmuseoon ennen maarakennustöiden aloittamista kaivamisen valvomiseksi ja kohteen mahdollisten rakenteiden dokumentoimiseksi.

Korttelin 34028 kaava-alueen ulkopuolella sijaitsee luoteessa Toivolan rakennusten alla 1. maailmansodan aikaiseen tukikohtaan XXI:1 (Itä-Pakila, muinaisjäännösnumero 1000010260) kuuluva luola. Kallioon louhittu luola on muutettu myöhemmin väestönsuojaksi. Korttelin 34028 koillisosan vastaisella rajalla, ja mahdollisesti korttelin alueella, sijaitsee joitakin louhintakivikasoja. Ne voivat liittyä luolan alkuperäiseen louhintaan, mutta myös luolan myöhempään louhintaan tai pohjois-etelä – suuntaisen vesijohdon linjaan ja sen todennäköisiin louhintatöihin. Kivikasojen ajoittamisen vaikeuden takia ne eivät vaadi tutkimuksia.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo katsoo, että esillä olevassa Solakalliontien ympäristön asemakaavan muutoksen ehdotuksessa on riittävin määräyksiin otettu huomioon kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja niiden ympäristön säilyttämiseen, eli kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyvät tavoitteet lukuun ottamatta tykkipatteri 82:aa. Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Solakalliontien ympäristön asemakaavan muutoksen ehdotukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 11.12.2017

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358 9 403347012
anne.salminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 21.09.2020 § 45

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12656 pohjakartan kaupunginosissa 28 Oulunkylä, 34 Pakila. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12656
Kaupunginosat: 28 Oulunkylä, 34 Pakila
Kartoituksen työnumero: 14/2020
Pohjakartta valmistunut: 24.4.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 105

Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite terapiatakuun toteuttamisesta

HEL 2020-010627 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat kolme toivomuspontta:

- 1 Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuusto edellyttää terapiatakuun toteuttamisen suunnittelussa selvitettävän mahdollisuudet siihen, että Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämiseksi ruotsiksi ja suomeksi. (Thomas Wallgren)
- 2 Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen terapiatakuun toteuttamisesta valtuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuudet turvata saatavuus lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielen-terveyttä tukeviin palveluihin myös ruotsinkielellä, kouluissa sekä opiskelijoille mahdollisesti YTHS yhteistyössä. (Eva Biaudet)
- 3 Valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten kaupunki voisi auttaa terapian tarpeessa olevia selviytymään Kelan tukeman terapeutin etsimisessä, mikä on usein monille oman tilansa takia ylittämättömän vaikeaa. (Tuomas Rantanen)

Käsittely

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi neljä toivomuspontta.

Valtuutettu Thomas Wallgren ehdotti valtuutettu Sinikka Vepsän kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuusto edellyttää terapiatakuun toteuttamisen suunnittelussa selvitettävän mahdollisuudet siihen, että ainakin yksi Helsingin psykiatrian poliklinikoista tarjoaisi lääketehtä mielen-terveyshoitoa, ja potilas voisi sen halutessaan valita.

Valtuutettu Thomas Wallgren ehdotti valtuutettu Eva Biaudet'n kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuusto edellyttää terapiatakuun toteuttamisen suunnittelussa selvitettävän mahdollisuudet siihen, että Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämiseksi ruotsiksi ja suomeksi.

Valtuutettu Eva Biaudet ehdotti valtuutettu Silja Borgarsdóttir Sandelinin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen terapiatakuun toteuttamisesta valtuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuudet turvata saatavuus lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielen-terveyttä tukeviin palveluihin myös ruotsinkielellä, kouluissa sekä opiskelijoille mahdollisesti YTHS yhteistyössä.

Valtuutettu Tuomas Rantanen ehdotti valtuutettu Kati Juvan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten kaupunki voisi auttaa terapian tarpeessa olevia selviytymään Kelan tukeman terapeutin etsimisessä, mikä on usein monille oman tilansa takia ylittämättömän vaikeaa.

Kaupunginvaltuuston hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponnien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

2 äänestys

Valtuutettu Thomas Wallgrenin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuusto edellyttää terapiatakuun toteuttamisen suunnittelussa selvitettävän mahdollisuudet siihen, että ainakin yksi Helsingin psykiatrian poliklinikoista tarjoaisi lääkkeitöntä mielenterveyshoitoa, ja potilas voisi sen halutessaan valita.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 14

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Mika Ebeling, Eveliina Heinäluoma, Ab-

dirahim Husu Hussein, Jukka Järvinen, Kauko Koskinen, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Tomi Sevander, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 9

Kaisa Hernberg, Kati Juva, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Otto Meri, Mia Nygård-Peltola, Hannu Oskala, Osmo Soininvaara, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 62

Alviina Alametsä, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Askoseljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Thomas Wallgrenin ehdottamaa toivomuspontta.

3 äänestys

Valtuutettu Thomas Wallgrenin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuusto edellyttää terapiatakuun toteuttamisen suunnittelussa selvitettävien mahdollisuudet siihen, että Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämiseksi ruotsiksi ja suomeksi.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 46

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs,

Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Petrus Penanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 3

Otto Meri, Hannu Oskala, Juhani Strandén

Tyhjä: 36

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Thomas Wallgrenin ehdottaman toivomusponnen.

4 äänestys

Valtuutettu Eva Biaudet'n ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen terapia-takuun toteuttamisesta valtuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuudet turvata saatavuus lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukeviin palveluihin myös ruotsinkielellä, kouluissa sekä opiskelijoille mahdollisesti YTHS yhteistyössä.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 78

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija

Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Hannu Oskala, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1
Juhani Strandén

Tyhjä: 6
Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Ulla-Marja Urho

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Eva Biaudet'n ehdottaman toivomusponnen.

5 äänestys

Valtuutettu Tuomas Rantasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten kaupunki voisi auttaa terapian tarpeessa olevia selviytymään Kelan tukeman terapeutin etsimisessä, mikä on usein monille oman tilansa takia ylittämättömän vaikeaa.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 64

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Petra Malin, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Van-

hanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 21

Harry Bogomoloff, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Tuomas Rantasen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vihreä valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan suunnitelman laatimista mielenterveyspalvelujen terapiatakuun toteuttamiseksi koko kaupungin alueella.

Kaupunginhallitus toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalvelut järjestetään Helsingissä monikanavaisesti perus- ja erityistason yhteistyönä. Asiakkaan hoidon tarpeen arviointi tehdään välittömästi ensimmäisellä käynnillä siinä toimipisteessä, johon asiakas on hakeutunut. Hoidon alkamiseksi ei tarvita erikoislääkärin diagnoosia.

Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet (Mieppi) tarjoavat apua ilman ennakkoyhteydenottoa. Asiakas saa ohjausta, neuvontaa tai keskustelutukea mielenterveyshäiriöiden hoitoon erikoistuneen ammattihenkilön kanssa. Tavoitteena on laajentaa palvelu kattavasti koko kaupungin alueelle. Mieppi-pisteet otetaan osaksi kaikkien terveys- ja hyvinvointikeskusten suunnittelua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluita kehitetään laatimalla konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi, tavoitteena terapiatakuun toteuttaminen vuonna 2022, sekä laatimalla suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi siten, että tavoitteena on enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa. Ryhmäaloitteessa on ehdotettu terapiatakuun toteuttamissuunnitelmaa ja viitattu eduskunnan lähetekeskustelussa käsiteltyyn Terapiatakuu-kansalaisaloitteeseen mielenterveyspalveluihin pääsyn nopeuttamisesta. Kansalaisaloitteen perustelujen mukaan perusterveydenhuoltoon sisältyvien mielenterveyspalvelujen terapiatakuu takaisi kaikille nopean pääsyn hoidolliseen psykoterapiaan tai muuhun psykososiaaliseen hoitoon ensimmäisen terveyskeskuskäynnin jälkeen.

Kaupunginhallitus alleviivaa, että eduskunnan tulee käsitellä Terapiatakuu-kansalaisaloite viipymättä. Takuun käyttöönoton myötä syntyvä lisäresurssitarve on korvattava kunnille täysimääräisesti, jotta se ei johda muiden mielenterveyspalveluiden karsimiseen, vaan mielenterveyspalveluiden palvelutaso ja kehittäminen kokonaisuutena voidaan varmistaa.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsoikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 298

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-010627 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluita kehitetään laatimalla konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi, tavoitteena terapiatakuun toteuttaminen vuonna 2022, sekä laatimalla suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi siten, että tavoitteena on enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa.

Kaupunginhallitus alleviivaa, että eduskunnan tulee käsitellä Terapiatakuu-kansalaisaloite viipymättä. Takuun käyttöönoton myötä syntyvä lisäresurssitarve on korvattava kunnille täysimääräisesti, jotta se ei johda muiden mielenterveyspalveluiden karsimiseen, vaan mielenterveyspalveluiden palvelutaso ja kehittäminen kokonaisuutena voidaan varmistaa.

Käsittely

26.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: muutetaan kpl 6 ensimmäinen lause "Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluja on tarkoitus jatkossakin kehittää." kuulumaan seuraavasti:

"Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluita kehitetään laatimalla konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi, tavoitteena terapiatakuun toteuttaminen vuonna 2022, sekä laatimalla suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi siten, että tavoitteena on enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa."

Kannattaja: Tomi Sevander

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Muutetaan kpl 6 muotoon:

"Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluja on tarkoitus jatkossakin

kehittää. Kaupunginhallitus katsoo, että erityisesti tulee vahvistaa perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyä ja nopeuttaa ensikon-taktin saamista. Kaupunginhallitus myös edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimi selvittää, mitä toimia ja millaisia resurssipanostuksia vaadi-taan, jotta ns. terapiatakuu voitaisiin toteuttaa vuonna 2022.

Ryhmäaloitteessa on viitattu eduskunnan lähetekeskustelussa käsitel-tyyn Terapiatakuu-kansalaisaloitteeseen mielenterveyspalveluihin pää-syn nopeuttamisesta. Kansalaisaloitteen perustelujen mukaan perus-terveydenhuoltoon sisältyvien mielenterveyspalvelujen terapiatakuu ta-kaisi kaikille nopean pääsyn hoidolliseen psykoterapiaan tai muuhun psykososiaaliseen hoitoon ensimmäisen terveyskeskuskäynnin jäl-keen."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Kappaleen 6 jälkeen lisätään:

"Kaupunginhallitus alleviivaa, että eduskunnan tulee käsitellä Terapiatakuu-kansalaisaloite viipymättä. Takuun käyttöönoton myötä syntyvä lisäresurssitarve on korvattava kunnille täysimääräisesti, jotta se ei joh-da muiden mielenterveyspalveluiden karsimiseen, vaan mielenterveys-palveluiden palvelutaso ja kehittäminen kokonaisuutena voidaan var-mistaa."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Reetta Vanhasen ja Daniel Sazonovin vastaehdotuksista koskien kap-paleen 6 muutoksia äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut eh-dotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

EI-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Jaa-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuor-joki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Reetta Vanhasen vastaehdotuksen äänin 9 - 6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Jaa-äännet: 2

Otto Meri, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 9 (4 tyhjää).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 15

Veronika Honkasalo, Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.02.2021 § 24

HEL 2020-010627 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon terapiatakuun toteuttamisen suunnitelmaa koskevasta vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki laatii suunnitelman terapiatakuun toteuttamiseksi koko kaupungissa. Helsingissä on myös tunnistettu kasvava tarve tukea kaupunkilaisten mielen hyvinvointia, ehkäistä ongelmien vaikeutumista ja madaltaa mielenterveyspalveluihin hakeutumisen kynnystä. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialalla on laadittu suunnitelma yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa lasten, nuorten ja aikuisten mielen-terveys- ja päihdepalvelujen vahvistamiseksi. Helsinki lisää perustason mielenterveyspalvelua ja kouluttaa työntekijöitään näyttöön perustuviin psykososiaalisiin hoitomenetelmiin. Toimenpiteet ovat linjassa kansallisten Käypä hoito -suositusten, terveydenhuollon palveluvalikoimaneevoston suosituksen ja mielenterveysstrategian kanssa.

Eduskunta käsittelee Terapiatakuu-kansalaisaloitetta, jonka tavoitteena on taata pääsy perusterveydenhuollosta oireen mukaiseen psykososiaaliseen hoitoon tai psykoterapiaan kuukauden sisällä yhteydenotosta.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut järjestetään Helsingissä monikanavaisesti perus- ja erityistason yhteistyönä. Asiakkaan hoidon tarpeen arviointi tehdään välittömästi ensimmäisellä käynnillä siinä toimipisteessä, johon asiakas on hakeutunut. Hoidon alkamiseksi ei tarvita erikoislääkärin asettamaa diagnoosia.

Kalasadataman ja Myllypuron matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet (Mieppi) tarjoavat apua aikuisikäisille ja 13 vuotta täyttäneille nuorille. Vastaanotolle voi tulla ilman ennakkoyhteydenottoa ja yhteydenottopyyntöihin vastataan kolmen päivän sisällä. Asiakkaille tarjotaan ohjausta, neuvontaa tai 1–5 kerran keskustelutukea mielenterveyshäiriöiden hoitoon erikoistuneen ammattihenkilön kanssa. Kokeemukset Miepeistä ovat olleet hyviä, ja sosiaali- ja terveystoimessa on tavoitteena perustaa vastaavia mielenterveyspalvelupisteitä lisää kattamaan koko Helsinki. Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet Miepit otetaan osaksi kaikkien terveys- ja hyvinvointikeskusten suunnittelua.

Terveysasemien mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajien vastaanotoille ohjaututaan terveysasemalääkärin tai terveydenhoitajan arvion jälkeen. Myös neuvolasta tai lastensuojelusta voidaan ohjata aikuisikäisiä asiakkaita vastaanotoille. Noin 12 000 helsinkiläistä kävi mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajien vastaanotoilla vuonna 2020. Sairaanhoitaja on yhteydessä asiakkaaseen pääsääntöisesti samana arkipäivänä yh-

teydenotosta ja hoidon kiireellisyys arvioidaan puhelimesta tai konsultaatiovastaanotolla. Osa vastaanottoajoista on varattu kiiretilanteita varten. Mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajan kiireettömälle ajanvarauskäynnille pääsee keskimäärin kolmessa viikossa. Potilaiden arviointi ja hoito sisältävät erilaisia seulontatestejä, psykoedukaatiota, psykoterapeuttisia lyhytinterventioita ja ryhmämuotoista hoitoa.

Psykiatria- ja päihdepalvelujen liikkuvat akuutti-, arviointi- ja konsultaatioyöryhmät tarjoavat apua ja konsultaatiota kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asumispalveluihin tai asiakkaan kotiin muutaman arkipäivän sisällä avunpyynnöstä. Työryhmät auttavat myös äkillisissä vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa ja tarjoavat lyhytinterventioita. Lastensuojelun tiimeissä on mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajia. Psykiatrian erikoistason päivystys toimii ympärivuorokautisesti Haartmanin ja Malmin sairaaloissa HUSin järjestämänä. Myös kaupungin omaan psykiatriseen avohoitoon pääsee kiiretapauksissa ilman lähetettä akuuttityöryhmien kautta.

Mielenterveyspalvelupisteistä, terveysasemilta, opiskelijaterveydenhuollosta, nuorisoasemalta ja päihdepoliklinikoilta asiakkaita ohjataan tarvittaessa palvelusetelipalveluna toteutettavaan lyhytpsykoterapiaan. Potilaita ohjataan perustasolta myös HUSin nettiterapiaan. Noin 2 500 helsinkiläistä käytti nettiterapiaa vuonna 2020. Helsinki on mukana yhteistyössä HUSin kanssa Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen Terapiat etulinjaan -hankkeessa, jossa vahvistetaan sekä nuorten että aikuisten varhaisen vaiheen terapioiden laatua ja kattavuutta.

Helsingin kaupungin oma aikuisikäisten psykiatrinen erikoissairaanhoito toimii väestövastuumallin mukaisesti. Vuosittain kiirettömään psykiatriseen avohoitoon tulee noin 6500 ulkoista lähetettä. Lähetteen käsittelyajan mediaani on yksi vuorokausi. Potilaan hoidon tarve arvioidaan lähetekäsittelyssä ja tarvittaessa kysytään lisätietoja potilaalta, potilaan läheisiltä ja lähettävältä taholta, sekä annetaan hoito-ohjeita. Tavoitteena on, että jokainen kiirettömän hoidon tarpeessa oleva potilas saa ensimmäisen vastaanottoajan 21 vuorokauden sisällä lähetteen saapumisesta. Helsingin psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa ei ylläpidetä varsinaisia hoitonoja kiirettömään psykiatriseen avohoitoon pääsyssä.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdeongelmien hoitoa parannetaan Helsingissä laajentamalla nuorisoaseman toimintaa toiseen toimipisteeseen ja perustamalla alle 13-vuotiaille lapsille perhekeskuksen yhteyteen hoitotiimi. Tavoitteena on vahvistaa myös lastenpsykiatrista tiimiä. Oppilashuollon ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon työntekijöitä koulutetaan uusiin huolen tunnistamismalleihin, yhteistyömenetelmiin ja hoidollisiin menetelmiin. Erityistä tukea tarvitsevien 10–18-

vuotioiden lastensuojelun asiakkaiden hoitoa kehitetään yhdessä HUSin kanssa.

Helsinki kehittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa lasten, nuorten ja aikuisten mielenterveys- ja päihdehoitoa myös osana kansallista Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa ja sote-rakennemuutostusta tukevaa alueellista valmistelua. Tavoitteena on, että perustasolta tarjotaan mahdollisimman laajasti erilaisia lyhyt-, etä- ja nettiterapiamuotoja, joita erityistaso tarvittaessa täydentää erikoisosaamista vaativilla hoitomuodoilla nopeasti ja joustavasti. Samassa yhteydessä rakennetaan psykoterapiahoitojen ohjaus- ja laadunhallintajärjestelmä ja koulutetaan muun muassa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon työntekijöitä näyttöön perustuviin ahdistuksen ja masennuksen psykososiaalisiin hoitoihin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi, tavoitteena enintään kaksi viikkoa kiireettömässä tapauksissa. Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa lisäksi, että laaditaan konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi Helsingissä. Helsinki tavoittelee terapiatakuun toteuttamista vuonna 2022.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vaikuttaviksi todetut psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmenetelmät ja psykoterapiat kuuluvat mielenterveys- ja päihdehäiriöiden hoitovalikoimaan. Matalalla kynnyksellä perustasolla toteutuva mielenterveys- ja päihdehäiriöiden varhainen tunnistaminen ja psykososiaalinen tuki ehkäisevät oireiden vaikeutumista ja kroonistumista ja ovat kustannustehokkaita interventioita. Perustason ja matalan kynnyksen avohoitopalveluja on oltava riittävästi ja niiden on oltava ensisijaisia erityistason palveluihin nähden."

Käsittely

02.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausunnon neljännen kappaleen loppuun: "Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet Miepit otetaan osaksi kaikkien terveys- ja hyvinvointikeskusten suunnittelua."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausuntoehdotuksen viimei-

sen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi, tavoitteena enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 3:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi Helsingissä. Helsinki tavoittelee terapiatakuun toteuttamista vuonna 2022."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 4:

Jäsen Sami Heistaro: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että selvitetään edellytykset ja kustannukset perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi siten, että tavoitteena olisi enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Vastaehdotus 5:

Jäsen Sami Heistaro: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että eduskunta käsittelee Terapiatakuu-kansalaisaloitteen ripeällä aikataululla. Sen myötä kunnille mahdollisesti syntyvä lisäresurssitarve on korvattava kunnille täysimääräisesti, jotta mielenterveyspalveluiden palvelutaso ja kehittäminen kokonaisuutena voidaan varmistaa."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Alekski Niskanen, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Leo Bergman

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 12 - 0 (tyhjää 1).

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus 2 ja jäsen Sami Heistaron vastaehdotus 4 olivat toisilleen vastakkaiset. Niiden osalta äänestettiin ensin siitä, kummasta äänestetään esittelijän ehdotusta vastaan.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 2 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

EI-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Sami Heistaro)

Jaa-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Alekski Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti jäsen Sami Heistaron vastaehdotuksen äänin 8 - 5, joten siitä äänestettiin seuraavaksi esittelijän ehdotusta vastaan.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleks Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 8 - 5.

Myös puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus 3 ja jäsen Sami Heistaron vastaehdotus 5 olivat toisilleen vastakkaiset, joten niiden osalta äänestettiin ensin siitä, kummasta äänestetään esittelijän ehdotusta vastaan.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 3 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Sami Heistaro)

Jaa-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleks Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti jäsen Sami Heistaron vastaehdotuksen äänin 8 - 5, joten siitä äänestettiin seuraavaksi esittelijän ehdotusta vastaan.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleks Niskanen

05.05.2021

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 8 - 5.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

19.01.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 106

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite lasten ja nuorten monialaisesta matalan kynnyksen hyvinvointityöstä ja mielenterveyspalveluista

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite suomeksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan lasten ja nuorten monialaisen matalan kynnyksen hyvinvointityön ja mielenterveyspalvelujen vahvistamista.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen ovat olleet kaupunkistrategian 2017-2021 keskeisiä tavoitteita. Hyvinvointisuunnitelman keskeisimpiä tavoitteita on mielenterveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja tavoitetta toteutetaan kaikkien toimialojen yhteistyönä. Mielenterveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen huomioiminen eri toimialoilla ja yhteiskunnallisilla tasoilla on myös kansallisen mielenterveysstrategian lähtökohta.

Kuluneella strategiakaudella on otettu käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-ohjausrakenne ja sen osana mm. lasten ja nuorten LANU-verkosto, lasten ja nuorten palvelujen integraatioryhmä, nuorten ohjaus- ja palveluverkosto sekä oppilashuollon ohjausryhmä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Näiden ryhmien tehtävänä on mm. edistää lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä palvelujen yhteensovittamista.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjuja on työstetty laajassa yhteistyössä HUSin , kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveystoimen kesken. Menossa on toimeenpanovaihe, jonka aikana vahvistetaan mielenterveyteen ja hyvinvointiin liittyvää osaamista kaikilla toimialoilla.

Palveluketju on toimijoiden yhteinen työkalu, jolla varmistetaan poikkihallinnollinen yhteistyö palveluketjun johtamisessa, ennaltaehkäisevän tuen tarjoamisessa sekä lasten ja nuorten mielenterveyden hoidossa. Osana palveluketjutyötä otetaan käyttöön toimialojen yhteinen huolen tunnistamisen ja puheeksioton väline, CA (Common Approach) -malli, sekä matalan kynnyksen palvelumalli, joilla varmistetaan oikea-aikainen apu ja toimijoiden välinen yhteistyö.

Mielenterveysongelmiin liittyvää varhaista tukea ja perustason hoitoa vahvistetaan lisäämällä näyttöön perustuvien psykososiaalisten interventioiden käyttöä esimerkiksi kouluterveydenhuollossa, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluissa sekä nuorisotyössä. Nuorten mielenterveyspalveluja on vahvistettu lisäämällä nuorisoaseman resursseja sekä perustamalla kaksi matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupistettä Mieppiä. Nuorisoaseman toimintaa laajennetaan edelleen ja perhekeskuksen yhteyteen perustetaan perustason lasten mielenterveyspalveluyksikkö lastenpsykiatrisen tiimin tehtäviä laajentamalla.

Oppilashuollossa on kehitetty matalan kynnyksen malli, jossa apua ja tukea pyritään ensisijaisesti tarjoamaan koulussa. Kuraattorit ovat sosiaalihuollon ammattilaisia ja voivat toimia yhteistyössä perhekeskuksen psykososiaalisen tuen toimijoiden kanssa yksittäisen lapsen ja nuoren tilanteen niin vaatiessa. Ehkäisevä yhteisöllinen työ on ensisijainen oppilashuollon toimintamuoto koulussa ja se edistää oppilaiden osallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on jatkuvana strategisena tavoitteena henkilökunnan osaamisen ja taitojen vahvistaminen. Tarjolla on ollut toimialat ylittäviä jatkokoulutuksia mielenterveysosaamisen vahvistamiseksi, erityiskasvatusosaamista ja ongelmien varhaisen tunnistamisen vahvistamista. Lisäksi henkilökunnan taitoja vahvistetaan erilaisten kehitysprojektien avulla, esim. moniammatillisessa Koulu kaikille -kokonaisuudessa, syrjäytymistä vähentävässä Mukana-ohjelmassa (kärkihanke) sekä kiusaamisen vastaisessa KVO13-ohjelmassa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston avustuksella kaupungin nuorisopalvelut on aloittanut kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa uuden

koulunuorisotyöhankkeen. Sen tavoitteena on turvata nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia arjen ja koulunkäynnin sujumiseen, vähentää yksinäisyyttä ja turvattomuutta sekä edistää mielen hyvinvointia.

Kuluvana vuonna kaupunkiyhteisenä tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, ehkäistä yksinäisyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä lisäämällä monipuolisia harrastusmahdollisuuksia koulupäivien yhteyteen. Tähän kehitetään parhaillaan Islannin mallin pohjalta Helsingin harrastamisen mallia. Tarkoitus on saada Helsingin alueella kaikille lapsille, nuorille ja heidän perheilleen harrastamisen malli kouluihin, yhdistää lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus, hyvien toimintamallien luominen ja kehittäminen, yhteistyö koulujen, kaupungin palvelujen ja harrastusta tarjoavien tahojen kanssa sekä palvelutuotannon koordinaatio ja harrastusmahdollisuuksista viestiminen.

Yhdessä nuorten kanssa on tarkoitus kehittää keskustakirjasto Oodiin suunniteltua nuorten matalan kynnyksen tukea ja keskustelumahdollisuuksia aikuisen kanssa lisäävää avointa nuorisotilaa.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ryhmäaloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite suomeksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 269

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 09.02.2021 § 21

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon koskien Ruotsalaisen kansanpuolueen jättämää ryhmäaloitetta:

RKP:n valtuustoryhmä ehdottaa erinäisiä toimenpiteitä toimialarajat ylittävän hyvinvointityön ja mielenterveyspalvelujen mahdollistamiseksi, muun muassa lisäämällä varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilöstöresursseja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu periaatteessa myönteisesti ehdotukseen, mutta haluaa tuoda esille seuraavat näkökohdat:

Työntekijöiden mielenterveysosaamisen vahvistaminen

Työntekijöiden osaamisen ja taitojen vahvistaminen on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan jatkuva strateginen tavoite. Helsingin kaupunki tarjoaa tällä hetkellä toimialarajat ylittäviä jatkokoulutuksia mielenterveysosaamisen vahvistamiseksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pyrkii jatkuvasti lisäämään koulukäyttökunnan erityiskasvatusosaamista sekä tarjoamaan työkaluja ongelmien varhaisen tunnistamisen vahvistamiseksi ja olemassa oleviin hoitopolkuihin liittyvän osaamisen lisäämiseksi.

Tämän lisäksi henkilökunnan osaamista ja taitoja vahvistetaan erilaisen kehitysprojektien ja kokonaisuuksien avulla, esim.:

- Inklusiivinen koulu, jossa kehitetään Koulu kaikille -konseptia moniammatillisesta näkökulmasta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- Mukana-ohjelma, joka on yksi strategiajakson kärkihankkeista ja jolla pyritään vähentämään epätasa-arvoa sekä lasten / nuorten syrjäytymistä.
- Kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13), joka käsittää 13 kiusaamisen vastaista toimenpidettä sekä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä että kiusaamistilanteen aikana tai jälkeen toteutettavia toimenpiteitä.

Mainituissa kehityskokonaisuuksissa tarkistetaan jo olemassa olevia prosesseja ja rakenteita, jotta yksiköiden toimintaa voitaisiin tukea paremmin. Lisäksi koulujen johtoa ja muuta henkilökuntaa jatkokoulutetaan, sekä tuotetaan tukiaineistoa, jotta kouluilla olisi paremmat edellytykset tukea kaikkia oppilaita näiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Viime vuosina hyvinvointiasiat ovat olleet vahvasti keskiössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Mainittakoon, että ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa on järjestetty kaikilla toiminta-alueilla henkilökunnan hyvinvointipäiviä, joissa lasten, oppilaiden, opiskelijoiden sekä henkilökunnan hyvinvointia eri tasoilla on käsitelty, sekä järjestetty erilaisia jatkokoulutuksia henkilökunnan osaamisen vahvistamiseksi mainituilla osa-alueilla.

Toimialarajat ylittävää yhteistyötä mielenterveyden sekä johdon hyvinvointi- ja mielenterveysjohtamisen edistämiseksi

Helsingissä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla lasta ja nuorta tuetaan heidän yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Tukitoimenpiteitä suunnitellaan moniammatillisesti ja poikkihallinnollisia ohjausryhmiä ja verkostoja on perustettu. Verkostokokouksissa ovat mukana ne, jotka osallistuvat lapsen tai nuoren hoitoon, huolenpitoon sekä kasvatukseen ja koulutukseen.

Sosiaali- ja terveystoimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ovat tiivistäneet yhteistyötään sekä parantaneet lapsille ja nuorille suunnattuja mielenterveyspalveluita, mm. järjestämällä yhteisiä keskusteluita sekä panostamalla kehitystyöhön johtaja- ja päällikötasolla. On perustettu yhteisiä työryhmiä johtamisen sekä yhteisen kehitystyön edistämiseksi. Esimerkkeinä mainittakoon seuraavat työryhmät:

- Palvelujen integraatioryhmä, joka on mallintanut mielenterveysongelmista kärsiville lapsille ja nuorille suunnattua palveluketjua (Lasten ja nuorten mielenterveysongelmien palveluketjumallinnus). Kyseisessä mallinnuksessa todetaan, että mallinnetun palvelun saataavuus sekä ruotsin että suomen kielellä tulee turvata.
- VIP-verkosto, joka edistää vaativan erityistuen ohjaus- ja palveluverkkojen kehittämistä.

Poikkihallinnollinen työ on tärkeä osa edellä mainittuja kärkihankkeita ja kehityskokonaisuuksia. Epätasa-arvon sekä syrjäytymisen vähentämiseen tähtäävään hankkeeseen osallistuu muun muassa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, sosiaali- ja terveyden toimiala sekä kaupunginkanslian elinkeino-osasto.

Sujuvalla yhteistyöllä sekä hyvällä johtamisella on suuri merkitys myös tältä osin. Selkeät prosessit ja selkeä vastuunjako ovat perusedellytyksiä sille, että asiakkaalle voidaan taata asianmukaiset palvelut. Joltain osin tarvittaneen myös lisäresursseja.

Oppilashuoltohenkilökunnan ja koulunuorisotyöntekijöiden lisääminen

Oppilashuoltohenkilökunnan määrästä päätettäessä lähtökohtana on todellisen tarpeen huomioiva mitoitus. Vuoden 2021 talousarviossa ei ole toistaiseksi varattu lisäresursseja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan alaisen oppilashuollon palvelujen lisäämiseen.

Hyvä mieli -kohtaamispisteen perustaminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla koko kaupunki on lähtökohtaisesti oppimisympäristö ja erilaisia tiloja voidaan käyttää lasten ja nuorten oppimisympäristöinä ja kohtaamispaikkoina. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta luoda esteettömiä ja epämuodollisia kohtaamispaikkoja lapsille ja nuorille niin, että heillä on käytettävissään monitaitoisia ja -ammattillisia ammattilaisia. Tähän ei ole varattu lisäresursseja vuoden 2021 talousarviossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kristian Roos, chef för sakkunnig- och kontorstjänster, puhelin: 310 80028
kristian.roos(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.01.2021 § 12

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta koskien lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja, osaamisen vahvistamista ja toimialojen yhteistyötä seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

"Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelman keskeisimpiä tavoitteita on mielenterveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja tavoitetta toteutetaan kaikkien toimialojen yhteistyönä. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjua on työstetty laajassa yhteistyössä HUSin, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveystoimen kesken. Menossa on toimeenpanovaihe, jonka aikana muun muassa vahvistetaan mielenterveyteen ja hyvinvointiin liittyvää osaamista kaikilla toimialoilla.

Palveluketju on toimijoiden yhteinen työkalu, jolla varmistetaan poikkihallinnollinen yhteistyö palveluketjun johtamisessa, ennaltaehkäisevän tuen tarjoamisessa sekä lasten ja nuorten mielenterveyden hoidossa. Osana palveluketjutyötä otetaan käyttöön toimialojen yhteinen huolen tunnistamisen ja puheeksioton väline, CA (Common Approach) -malli, sekä matalan kynnyksen palvelumalli, joilla varmistetaan oikea-aikainen apu ja toimijoiden välinen yhteistyö.

Mielenterveysongelmiin liittyvää varhaista tukea ja perustason hoitoa vahvistetaan lisäämällä näyttöön perustuvien psykososiaalisten interventtioiden käyttöä esimerkiksi kouluterveydenhuollossa, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluissa sekä nuorisotyössä. Nuorten mielenterveyspalveluja on vahvistettu lisäämällä nuorisoaseman resursseja sekä perustamalla kaksi matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupiste Mieppiä. Nuorisoaseman toimintaa laajennetaan edelleen ja perhekeskuksen yhteyteen perustetaan perustason lasten mielenterveyspalveluyksikkö lastenpsykiatrisen tiimin tehtäviä laajentamalla.

Mielenterveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen huomioiminen eri toimialoilla ja yhteiskunnallisilla tasoilla on kansallisenkin mielenterveysstrategian lähtökohta. Yksi sektori tai toimiala ei ratkaise nuorten mielenterveyden tai muita vastaavia pulmia. Lapsen ja nuoren hyvinvointi rakentuu monessa eri kehitysympäristössä. Koulu on kehityksen kannalta keskeinen kehitysympäristö. Kaikilla koulussa toimivilla aikuisilla tulee olla valmius tunnistaa huolia, auttaa lasta ja nuorta sekä osata ohjata tarvittaessa vahvemman avun piiriin (CA-malli).

Oppilashuollossa on kehitetty matalan kynnyksen malli, jossa apua ja tukea pyritään esisijaisesti tarjoamaan koulussa. Kuraattorit ovat sosiaalihuollon ammattilaisia ja voivat toimia yhteistyössä perhekeskuksen psykososiaalisen tuen toimijoiden kanssa yksittäisen lapsen ja nuoren tilanteen niin vaatiessa. Ehkäisevä yhteisöllinen työ on esisijainen oppilashuollon toimintamuoto koulussa, ja se edistää oppilaiden osallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lasten ja nuorten mielenterveyden ja tasapainoisen arjen mahdollisuus sekä tuen tarve on tunnistettava kaikissa palveluissa, joissa heitä kohdataan. Mielenterveys on voimavara, osa terveyttä ja tärkeää yksilön hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta. Mielenterveyttä huomioiva ja edistävä toiminta niin yksilötasolla, monitoimijamallissa kuin kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa tukee mielen hyvinvointia vahvistavia ja suojaavia elementtejä ja ehkäisee ongelmien muodostumista."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anna Helme, vastaava suunnittelija, puhelin: 310 69677
anna.helme(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 040 8474745
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Markus Salonen, keskitettyjen palvelujen päällikkö, puhelin: 050 3809967
markus.salonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.01.2021 § 5

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjä toimenpiteitä ja toteaa samalla, että aloitteessa tunnistettuihin toimenpidetarpeisiin on Helsingin kaupungilla parhaillaan meneillään useita kehittämistoimenpiteitä.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen ovat Helsingin kaupungin keskeisistä strategisista tavoitteita. Kuvulla strategiakaudella on otettu käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) ohjausrakenne, joka kokoaa toimialat yhteen edistämään kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Osana rakennetta toimivat muun muassa lasten ja nuorten (LANU) verkosto, lasten ja nuorten palvelujen integraatioryhmä, nuorten ohjaus ja palveluverkosto sekä oppilashuollon ohjausryhmä. Näiden ryhmien tehtävänä on muun muassa edistää lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä palveluiden yhteensovittamista. Rakenteilla halutaan turvata hallintokuntien yhteistä tavoitteiden asettamista sekä johtamista.

Helsingissä on vastikään toteutettu laaja lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjujen kehittämistyö. Kehittämistyön tavoitteena on ollut lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen parantamalla lasten ja

nuorten mielenterveyden palveluketjuja, tunnistamalla niiden palveluaukkoja, siirtämällä palveluiden painopistettä korjaavasta työstä ennaltaehkäisevään suuntaan sekä parantamalla monialaista yhteistyötä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden palveluketjujen sujuvoittamiseksi. Kehittämistyötä on ohjattu monihallintokuntaisesti, jolla on varmistettu eri organisaatioiden ja palveluiden sitoutumista kehittämiseen ja yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen.

Hankkeen työskentelyn pohjalta on Helsingissä sovittu seuraavia toimenpiteitä lasten ja nuorten mielenterveyden haasteisiin vastaamiseksi:

1. Vahvistetaan Helsingin omia matalankynnyksen perustason mielenterveyspalveluita.
2. Varmistetaan erikoissairaanhoidon jalkautuva intensiivituki- ja hoito lastensuojelun ja lasten- ja nuorisopsykiatrian yhteisille 10-18-vuotiaille väliinpuotoaja-asiakkaille.
3. Vahvistetaan koulun ja oppilaitosten roolia lapsen ja nuoren mielenterveystarpeiden tunnistamisessa ja matalankynnyksen hoidossa.
4. Kuvataan ja otetaan käyttöön yhteinen huolentunnistamisen ja tarttumisen toimintamalli.
5. Systematisoidaan ja lisätään näyttöön ja tutkimukseen perustuvien interventioiden käyttöä perus ja erityistason palveluissa.
6. Varmistetaan palveluketjun jatkotyöstö, jossa määritellään hoidon eri vastuutahot ja kuvataan palvelusisällöt.

Lisäksi pilotoidaan uusia näyttöön perustuvia mielenterveystoimia ja laajennetaan aiemmin käytettyjen interventioiden koulutusta, jotta varmistetaan tehokkaiden interventioiden saatavuus kaikissa palveluissa.

Lasten ja nuorten mielen hyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota kaikessa kaupungin toiminnassa. Monialaisten palveluiden ja palveluketjujen suunnitteluun ja toteuttamiseen tarvitaan jatkuvaa yhteistyötä ja sitoutumista kaikilta lasten ja nuorten parissa työskenteleviltä taholta. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden nuorisopalvelut tulee lisäämään lähivuosina henkilöstön osaamista nuorten mielenterveyden ongelmien varhaiseksi tunnistamiseksi, puuttumiseksi sekä oikeaan palvelun löytymiseksi. Huolen varhaiseen tunnistamisen ja siihen tarttumiseksi tullaan nuorisopalveluissa ottamaan käyttöön kaupunkiyhteinen huolentunnistamisen malli. Lisäksi henkilöstöä koulutetaan edelleen nuorten pahanolon kohtaamiseen sekä verkkoauttamistyöhön. Oikean palvelun löytymiseksi lisätään myös nuorisotyöntekijöiden mielenterveyspalveluiden ja palveluketjujen tuntemusta.

Nuorisopalvelut on mukana vuonna 2021 alkavassa monialaisessa pilotti- ja tutkimushankkeessa, jossa kehitetään vaikuttavaa tuki- ja hoitomallia 10–17-vuotilaille lapsille ja nuorille, joilla on laaja-alaisia tuen tarpeita ja mielenterveysongelmia. Hankkeessa yhdistetään lastensuojelun, erikoissairaanhoidon ja nuorisotyön osaamista varmistamaan kokonaisvaltaista tukea nuorelle. Hankkeessa jalkaudutaan lapsen ja nuoren luontaisiin kehitysympäristöihin. Nuorisotyön roolina on nuoren vapaa-ajan huomioiminen ja myönteisten toimintamahdollisuuksien vahvistaminen muun tuen osana (esim. harrastukset, kaverit, nuorten yhteisöt) ja koordinoita yhteistyötä nuorisotyön muiden toimijoiden kanssa.

Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden kysyntä on lisääntynyt viime aikoina entisestään ja sen arvellaan myös kasvavan lähitulevaisuudessa. Tiedetään myös, että koronaepidemia on lisännyt nuorten yksinäisyyttä, mielenterveyden haasteita sekä turvattomuuden kokemuksia. Koronaepidemian alkaessa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden työssä on panostettu erityisesti digitaaliseen ja jalkautuvaan nuorisotyöhön sekä erityistä tukea tarvitsevien nuorten yksilölliseen tukeen.

Nuorisopalveluiden kohdennetussa työssä, kuten etsivässä nuorisotyössä sekä Luotsi-toiminnassa, tarjotaan nuorille yksilöllistä tukea sekä henkilökohtaista ohjausta sopivien palveluiden piiriin. Jalkautuvassa nuorisotyössä taas jalkaudutaan nuorten suosimiin vapaa-ajan paikkoihin, kuten kaduille, puistoihin, ostoskeskuksiin, metroasemille ja tapahtumiin, ja mahdollistetaan näin keskustelutukea ja ohjausta hyvin matalalla kynnyksellä nuorten omissa paikoissa. Viime vuonna jalkautuvaa työtä on lisätty merkittävästi kaupungin eri alueilla. Nuorisotyötä tehdään enenevässä määrin myös digitaalisissa toimintaympäristöissä, josta voidaan löytää muutoin hankalasti tavoitettavia nuoria, kuten kotiin syrjään jääneitä nuoria, jotka viettävät paljon aikaa verkkomaailmassa. Korona-aikana nuoriso-ohjaajia on myös ollut tekemässä verkkoauttamistyötä Mieli ry:n suositussa Sekasin Chat -palvelussa.

Ryhmäaloitteessa esitetään nuorisotyöntekijöiden lisäämistä kouluihin ja monialaisen yhteistyön vahvistamista kulttuuri- ja vapaa-ajan sektorin kanssa. Koronaepidemian negatiivisiin seurauksiin ja uusiin aaltoihiin vastaamiseksi Helsingin kaupungin nuorisopalvelut on aloittanut Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämällä lisäävustuksella, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa, uuden koulunuorisotyöhankkeen. Hankkeen tavoitteena on turvata nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia arjen ja koulunkäynnin sujumiseksi, vähentää yksinäisyyttä ja turvattomuutta sekä edistää mielen hyvinvointia. Hankkeen laajempaa tavoitteena on rakentaa pohjaa hankekauden jälkeiselle pysyvämmälle uudentylaiselle koulunuorisotyön mallille Helsingissä.

Hankkeeseen palkataan nuorisotyöntekijöitä niille alueille ja yhteistyöhön koulujen kanssa, jonne syrjäytymisen riskejä erityisesti kasautuu. Hankkeen erityisenä kohderyhmänä ovat yläkouluikäiset ja peruskoulun jälkeen nivelvaiheessa olevat nuoret, joilla on haasteita erityisesti yksinäisyyden tai mielen hyvinvoinnin kanssa, sekä nuoret, joille koronaepidemia on tuonut tai lisännyt tuen tarpeita opinnoissa suoriutumiseen.

Helsingin kaupunkiyhteisenä tavoitteena 2021 on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia sekä ehkäistä yksinäisyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä lisäämällä monipuolisia harrastusmahdollisuuksia koulupäivien yhteyteen. Tähän Helsinki on parhaillaan kehittämässä Islannin malliin pohjalta Helsingin harrastamisen mallia, joka lisää lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia sekä harrastavien lasten ja nuorten lukumäärää. Mallin pilottivaiheessa on tarkoituksena rakentaa pysyvä harrastamisen malli Helsingin kouluihin, jossa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus, hyvien toimintamallien luominen ja kehittäminen, yhteistyö koulujen, kaupungin palveluiden ja harrastusta tarjoavien tahojen kanssa sekä palvelutuotannon koordinaatio ja harrastusmahdollisuuksista viestiminen Helsingin alueella kaikille lapsille, nuorille ja heidän perheilleen.

Ryhmäaloitteessa ehdotetaan lisäksi hyvän mielen kohtaamispaikan perustamista esimerkiksi Helsingin keskustakirjasto Oodin yhteyteen. Nuorisopalveluissa suunnitellaan parhaillaan Oodiin avoimen nuorisotilan perustamista vuoden 2021 aikana. Tarkoituksena on vahvistaa nuorisotyötä keskustan alueella ja mahdollistaa nuorille avoin tila, jossa voi tavata nuorisotyöntekijöitä ja muita nuoria. Tällä toimenpiteellä lisätään nuorten matalan kynnyksen tukea ja keskustelumahdollisuuksia aikuisen kanssa keskustan alueella erityisesti ilta-aikoina ja nuorten vapaaajalla. Samalla lisätään Oodin ja nuorisopalveluiden henkilöstön välistä yhteistyötä nuorten asioita koskien. Kevään aikana Oodin nuorisotilaa ja siellä tapahtuvaa toimintaa tullaan kehittämään myös yhdessä nuorten kanssa.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

§ 107

Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite lainsäädäntöaloitteen tekemisestä kannabiksen laillisesta tuotannosta ja myynnistä Helsingissä

HEL 2021-000727 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 1.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Avoimen puolueen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan lainsäädäntöaloitteen tekemistä valtioneuvostolle erillislain säätämisestä siten, että kannabiksen valvottu tuotanto ja myynti sallitaan täysi-ikäisille Helsingin kaupungin alueella.

Kaupunginhallitus toteaa, ettei ehdotettua lainsäädäntöaloitetta tehdä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä Helsingin poliisilaitoksen lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 1.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 299

HEL 2021-000727 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.03.2021 § 54

HEL 2021-000727 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta, joka koskee lainsäädäntöaloitteen tekemistä kannabiksen laillisesta tuotannosta ja myynnistä Helsingissä:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki tekee valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen erillislain säätämisestä siten, että kannabiksen valvottu tuotanto ja myynti sallittaisiin täysi-ikäisille Helsingin kaupungin alueella.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että se ei kannata lainsäädäntöaloitteen tekemistä. Kannabis on riippuvuutta aiheuttava aine ja aiheuttaa fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja.

Kannabis on rikoslaissa tarkoitettu huumausaine, jonka käyttö, valmistaminen ja viljely ovat rangaistavia. Huumausaineen käyttörikoksesta voidaan nykyisin tuomita sakkoja tai enintään kuusi kuukautta vankeutta. Huumeiden valmistamisesta tai viljelemisestä voidaan määrätä enintään kaksi vuotta vankeutta.

Vaikka kannabiksen käyttökin on rangaistava teko, rikoslaki mahdollistaa jo nyky muodossaankin kannabiksen käyttäjän tuomitsematta jättämisen. Rikoslain 50 luvun 7 §:ssä säädetään, että huumausaineen käytöstä voidaan jättää syyte nostamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos epäiltyä rikosta tai rikosta on huumausaineen määrä ja laatu, käyttötilanne sekä olosuhteet muutoinkin huomioon ottaen pidettävä kokonaisuutena arvostellen vähäisenä. Syyte voidaan myös jättää nostamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos rikoksesta epäilty tai tekijä on hakeutunut sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään hoitoon.

Merkintä kannabiksen käyttörikoksesta ei myöskään estä pääsyä mielenterveyshoitoon tai mihinkään muuhunkaan tarpeelliseen hoitoon tai palveluun.

Ryhmäaloitteessa esitetään muun muassa, että kannabiksen laillinen tuotanto ja valvottu myynti täysi-ikäisille poistaisi teini-ikäisiä houkuttelevan "kielletyn hedelmän" vaikutuksen, mikä vähentäisi alaikäisten huumeiden käyttöä. Kokonaisuutena arvioiden tieteellinen tutkimusnäyttö ei tue edellä mainittua väitettä, joka perustuu yhteen tutkimukseen, jossa todettiin vähäinen vaikutus asiaan.

Tähän mennessä kertyneen tutkimustiedon valossa on perusteltua olettaa, että runsaasti kannabista käyttävien henkilöiden määrä lisääntyy, jos kannabiksen tuotannosta ja myynnistä tulee laillista. Tutkimusnäyttöä on myös siitä, että kannabiksen käytön sallittavuus lisäsi käyttöä etenkin nuoruusikäisten tyttöjen keskuudessa.

Ehdotettu Helsinkiä koskeva erillislaki olisi Helsingin osalta haitallinen, koska se keräisi Suomesta ja ulkomailta kannabiksen suurkuluttajat ja viihdekäyttäjät Helsinkiin.

Kannabiksen haitat liittyvät nimenomaan runsaaseen ja pitkäaikaiseen käyttöön, jolla on lukuisia kielteisiä vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn. Runsaas kannabiksen käyttö heikentää kognitiota, mikä heikentää etenkin nuorilla suoriutumista koulussa ja opinnoissa. Runsaas kannabiksen käyttö väestössä lisää myös muun muassa liikenneonnettomuuksien riskiä.

Kannabista runsaasti etenkin teini-iässä käyttäneillä henkilöillä mahdollinen psykoosiin sairastuminen tapahtuu keskimäärin noin kaksi vuotta aikaisemmin kuin muilla psykoosiin sairastuvilla. Kannabiksen käyttöä jatkavien psykoosipotilaiden sairaus on keskimäärin vaikeampi ja edellyttää myös useammin ja pidempiä sairaalahoitoja.

Kannabisuutteita vaikuttavana aineena sisältävän lääkevalmisteen käyttö on lääkärin määräämänä sallittua pienelle potilasryhmälle. Lääkekannabista käytetään Suomessa MS-taudin lihasjäykkyyteen, elleivät muut hoidot tehoa.

Helsingin kaupunki on tehnyt valvotuista huumeiden käyttötiloista erillisselvityksen, joka on valmistunut 1.2.2019. Selvityksessä arvioidaan käyttötilan toimintamallia ja sijoittamista sekä sen tuottamia mahdollisia etuja ja haittoja.

Lainsäädäntö ei salli tällä hetkellä valvottujen huumeiden käyttötilojen perustamista. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt kuitenkin 01.4.2019 § 228 valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuonekokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Laissa on oltava säännökset muun muassa siitä, onko humausaineiden käyttäminen ja hallussapito rangaistavaa käyttöhuoneen tiloissa, ja mitkä ovat henkilökunnan oikeudet ja velvollisuudet ja oikeudet suhteessa käyttäjiin. Jos lainsäädäntöhanke aloitetaan, Helsingin kaupunki tukee valmistelutyötä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kannabis on riippuvuutta aiheuttava aine ja aiheuttaa fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja. Huumeongelman hoito perustuu avoimeen ja luottamukselliseen hoitosuhteeseen. Huumeiden käyttö ei ole esteenä hoitoon pääsulle. Huumausaineisiin liittyvien ongelmien hoito ja huumeiden käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen on sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta perusteltua. Kannabiksen tuotannon ja myynnin laillistaminen nykyistä laajemmin sen sijaan ei edistä terveyttä ja hyvinvointia.”

Käsittely

16.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja Mikko Tamminen ja psykoosipalvelujen päällikkö Jussi Niemi-Pynttari olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin yksi palautusehdotus.

Palautusehdotus 1:

Jäsen Leo Bergman: Asia palautetaan valmisteluun, jossa arvioidaan uudelleen kohdat, joista ei ole näyttöä. Lisäksi uudessa valmistelussa tulisi ottaa huomioon kannabiksen terveysvaikutusten taso verrattuna muihin sallittuihin päihteisiin sekä punnita laittomuuden aiheuttamia sosiaalisia ongelmia.

Kannattaja: jäsen Reko Ravela

Asiassa tehtiin myös yksi vastaehdotus.

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lausunтовastauksesta poistetaan lausunnon toisesta kappaleesta seuraava lause: "Kannabiksen salliminen kontrolloidussa-kin ympäristössä johtaa huumausaineiden käyttöön liittyvien ongelmien voimistumiseen." Tästä ei nimittäin ole mitään näyttöä olemassa.

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

Jäsen Leo Bergmanin palautusehdotuksen saatua kannatuksen keskustelu rajattiin koskemaan palautusehdotusta ja siitä äänestettiin ensimmäisenä esittelijän ehdotusta vastaan.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Palautusehdotus 1 (jäsen Leo Bergman)

Jaa-äännet: 8

Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Aleksi Niskanen, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Katju Aro, Leo Bergman, Esa Olavi Lehtopuro, Sanna-Mari Oranen, Reko Ravela

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5, minkä jälkeen asian käsittelyä jatkettiin. Seuraavana äänestettiin kannetusta jäsen Kati Juvan vastaehdotuksesta.

2 äänestys

05.05.2021

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 5
Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen,
Aleksi Niskanen

Ei-äännet: 8
Katju Aro, Leo Bergman, Kati Juva, Esa Olavi Lehtopuro, Laura Nordst-
röm, Sanna-Mari Oranen, Reko Ravela, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuk-
sen äänin 8 - 5.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuk-
sen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

02.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi
Jussi Niemi-Pynttari, psykoosipalvelujen päällikkö, puhelin
jussi.niemi-pynttari(a)hel.fi
Harri J. Lehtonen, lakimies, puhelin: 310 42668
harri.j.lehtonen(a)hel.fi

§ 108

Valtuutettu Kati Juvan aloite ICAN-kampanjan kaupunkivetoomuksen allekirjoittamiseksi

HEL 2020-011655 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.10.2020 Juva Kati Helsinki tukee ydinasekieltosopimusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kati Juva ja 22 muuta valtuutettua esittivät valtuustoaloitteessaan (21.10.2020), että Helsingin kaupunki allekirjoittaa International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) -kampanjan kaupunkivetoomuksen (Cities Appeal) ja osoittaa siten tukensa YK:n ydinasekieltosopimukselle.

ICAN-kampanjan tavoitteena on edistää ydinaseriisuntaa ja YK:n ydinasekieltosopimuksen toimeenpanoa. Kampanja on perustettu Australiassa vuonna 2007 ja siinä on mukana kansalaisjärjestöjä noin sadasta maasta.

YK:n ydinasekieltosopimus astui voimaan 21.1.2021. Sen oli 18.3.2021 mennessä ratifioinut 54 maata. Suomi ei ole allekirjoittanut sopimusta. Sopimus kieltää ydinaseiden valmistuksen, hallussapidon ja käyttämisen.

ICAN-kampanjan kaupunkivetoimuksen on allekirjoittanut lähes 400 kaupunkia 17 eri maasta. Pohjoismaista mukana on Oslon ja usean muun norjalaisen kaupungin lisäksi vain Göteborg.

Kaupunkien kansainvälinen toiminta on nykyisin huomattavan laajaa, ja kaupungit ovat lisänneet kansainvälistä edunvalvontaansa valtioiden suuntaan. Myös Helsinki on kaupunkistrategian mukaisesti vahvistanut kansainvälistä toimintaansa. Toiminta kohdistuu asioihin, jotka liittyvät kaupunkeihin, ovat kaupungin toimintaa ja joihin kaupunki voi vaikuttaa.

Kunnan toimialaa koskevassa oikeuskäytännössä kunnan nimissä annettuihin ulko-, puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa koskeviin kannanotoihin on aiempina vuosina suhtauduttu pidättyvästi. Esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden vuonna 1983 tekemän päätöksen (KHO 1983 II 28) mukaan kunnan toimialaan ei kuulunut ydinaseetonta Pohjolaa koskevan vetoimuksen allekirjoittaminen.

Kaupunkien kansainvälinen toiminta on viimeisten vuosikymmenien aikana laajentunut ja monipuolistunut. Nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa, ja koska nimenomaan kaupungit tulisivat olemaan mahdollisen ydinhyökkäyksen kohteina, kaupunginhallitus katsoo, että tällaisen vetoimuksen allekirjoittaminen, johon ei liity mitään erityisiä muita velvoitteita, voidaan katsoa kuuluvan myös kunnan toimialaan. Helsingin kaupunki on jo Mayors for Peace -verkoston jäsen. Kaupunginhallitus tukee ICAN-kampanjan kaupunkivetoimuksen allekirjoittamista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.10.2020 Juva Kati Helsinki tukee ydinasekieltosopimusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 300

HEL 2020-011655 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunkien kansainvälinen toiminta on viimeisten vuosikymmenien aikana laajentunut ja monipuolistunut. Nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa, ja koska nimenomaan kaupungit tulisivat olemaan mahdollisen ydinhyökkäyksen kohteina, kaupunginhallitus katsoo, että tällaisen vetoomuksen allekirjoittaminen, johon ei liity mitään erityisiä muita velvoitteita, voidaan katsoa kuuluvan myös kunnan toimialaan. Helsingin kaupunki on jo Mayors for Peace -verkoston jäsen. Kaupunginhallitus tukee ICAN-kampanjan kaupunkivetoituksen allekirjoittamista.

Käsittely

26.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Muutetaan kpl 9 kuulumaan seuraavasti:

“Kaupunkien kansainvälinen toiminta on viimeisten vuosikymmenien aikana laajentunut ja monipuolistunut. Nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa, ja koska nimenomaan kaupungit tulisivat olemaan mahdollisen ydinhyökkäyksen kohteina, kaupunginhallitus katsoo, että tällaisen vetoomuksen allekirjoittaminen, johon ei liity mitään erityisiä muita velvoitteita, voidaan katsoa kuuluvan myös kunnan toimialaan. Helsingin kaupunki on jo Mayors for Peace -verkoston jäsen. Kaupunginhallitus tukee ICAN-kampanjan kaupunkivetoituksen allekirjoittamista.”

Kannattaja: Tomi Sevander

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Jaa-äännet: 7

Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 8

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 7 - 8.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

§ 109

Valtuutettu Hannu Oskalan aloite lähiliikenteen juna-asemien kehittämisestä

HEL 2020-010632 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hannu Oskalan aloite
- 2 HSL:n lausunto 26.11.2020
- 3 VR-Yhtymä Oy:n lausunto 2.12.2020
- 4 Senaatti-kiinteistöjen lausunto 15.12.2020
- 5 Väyläviraston lausunto 15.1.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hannu Oskala ja 30 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa selvitettäväksi Helsingin lähiliikenteen juna-asemien omistusolosuhteet ja vastuut, niiden nykyistä selkeämmän toimintamallin ja vastuutuksen, asemaseutujen kaavoituspotentiaalinen asunto- ja toimitilarakentamiselle sekä Väyläviraston, VR-Yhtymä Oy:n (myöhemmin VR), Senaatti-kiinteistöjen ja HSL:n kannat toiminnallisiin muutoksiin. Aloitteen tekijät katsovat, että epäselvä ja monimutkainen vastuunjako asemien omistuksessa ja ylläpidossa vaikeuttaa niiden kehittämistä. Aloitteessa esitetään, että lähiliikenteen juna-asetat siirtyisivät kaupungin omistukseen ja niistä vastaisi metrolinikenteen tapaan liikenneliikelaitos (HKL), jotta asemaseutujen kehittämispotentiaali tulisi huomioituksi nykyistä kokonaisvaltaisemmin.

Nykyiset lähiliikenteen juna-asemien omistussuhteet ja -vastuut

Pää- ja rantaradan varren asemien nykyiset omistussuhteet jakautuvat usealle toimijalle ja eri toimijoiden välisiä rajapintoja muodostuu myös asemien sisälle. Pää- ja rantaradan varren asemien omistajuus ja ylläpito jakautuvat Väylävirastolle, VR:lle, Senaatti-kiinteistöille ja Helsingin kaupungille. Helsingin päärautatieaseman asemarakennus on VR:n omistuksessa. Malmilla omistajuus on keskitetty 1.1.2019 toimintansa aloittaneelle Senaatin asema-alueet Oy:lle. HKL omistaa Kannelmäen, Pohjois-Haagan ja Malminkartanon asemat ja Kiinteistö Oy Pasilan Asema omistaa Pasilan aseman.

Helsingin kaupungin alueella Väylävirasto omistaa radan maapohjan ja laituralueet (pois lukien rataosa Huopalahti-Vantaankoski, jonka maihin Väylävirastolla on vain käyttöoikeus) sekä matkustajille tarkoitettuja asematiloja Huopalahdessa, Pukinmäessä ja Puistolassa. Henkilöliikennepaikoilla Väylävirasto vastaa pääsääntöisesti laitureista, katoksista, hisseistä ja portaista sekä matkustajainformaatiosta.

Asemalaituralueella olevat dynaamiset opasteet kuten matkustajainformaationäytöt ja kuulutukset ovat Finrailin vastuulla. Väyläviraston vastuulla ovat staattiset opasteet kuten mm. laituri-numerot, aikataulukkaapit ja opastekyltit. Aikataulukkaappien sisällöstä (aikataulutulosteet) HSL-alueella vastaa käytännössä HSL.

Helsingin kaupungille kuuluu asema-alueiden ylläpito kaupunkiympäristön toimialan vastuualueilla. Kaupungin omistamia metro- ja juna-asemien liityntäpysäköintialueita hallinnoi HKL, joka vastaa myös asemien pyöräpysäköinnistä Helsingissä. Seudun liityntäpysäköinnistä vastaa HSL.

Kuten aloitteessa todetaan, lähijuna-asemien kehittämistä hidastaa niiden hajautunut omistajuus ja ylläpito. Toiminta HKL:n ja Länsimetro Oy:n omistamalla ja ylläpitämillä asemilla on ketterämpää, sillä intressit asemien kehittämiseen ovat kaupunkien (Helsinki ja Espoo) kanssa yhteisiä. Lähiliikenteen hajautunut omistajuus aiheuttaa ongelmia myös asukkaille ja joukkoliikenteen käyttäjille, jotka eivät tiedä tahoja, jolle palaute kunnossapidosta pitäisi osoittaa.

Asemanseutujen kaavoituspotentiaali

Helsingin uudessa yleiskaavassa ja sen toteuttamisohjelmassa asemanseutujen kehittäminen on nostettu vahvasti esiin niin metrovyöhykkeen kuin junaratojenkin osalta. Asemanseudut ovat tulevaisuudessa yhä tärkeämmässä roolissa siirryttäessä kohti verkostokaupunkia, jolloin raide- ja pikaraitiotieverkoston solmukohdista muodostuu merkittäviä keskusta-alueita. Yleiskaavaan merkityt korttelitehokkuudet mahdol-

listavat asemanseuduilla mittavaa täydennysrakentamista sekä asunto-että toimitilarakentamiselle.

Asemat toimivat niitä ympäröivien alueiden käyntikortteina, ja siksi asemien ja asemanseutujen kehittämisen on iso vaikutus alueen elinvoimaan ja houkuttelevuuteen. Asemien kehittäminen onkin ensiarvoisen tärkeää, ja sillä on merkitystä myös joukkoliikenteen houkuttelevuuden, asiakaskokemuksen ja matkustajamäärien kasvattamisen kannalta. Useammasta asemasta on kehittymässä yhä merkittävämpiä joukkoliikenteen solmukohtia, ja siten myös yhä vetovoimaisempia toimitilakehittämisen alueita. Asemanseuduilla on paljon potentiaalia kasvaa myös ilmastoystävällisten palveluiden keskittymänä. Näitä uusia kestäviä arjen palveluita on etsitty mm. HSY:n vetämän Fiksu Assa -hankkeen yhteydessä yhteistyössä Espoon, Vantaan, Hämeenlinnan ja Riihimäen kaupunkien kanssa. Helsingissä lähiliikenteen juna-asemilta puuttuu kuitenkin tarvittava infrarakentaminen, joka houkuttelisi ilmastoystävällisiä palveluja sijoittumaan asemille.

Pääradan asemanseuduilla on tällä hetkellä käynnissä monia asemakaavahankkeita, joilla pyritään asemien ja niiden lähiympäristöjen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Asemakaavoituksen kehityshankkeilla on merkittävä vaikutus asemakeskusten elinvoimaisuuteen, palveluiden kehitykselle sekä ympäristön laatutason nostolle.

Toimintamalli ja vastuutus

Ratkaisuja asemanseutujen kehittämiseen soveltuvaksi toimintamalliksi on selvitetty mm. kesäkuussa 2020 valmistuneessa "Kestävän asemayhteistyön toimintamalli" -konsulttityössä, joka toteutettiin Ympäristöministeriön, Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän koordinoiman MAL-verkoston, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY:n) sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficom in toimeksiannosta. Työssä laadittiin ajantasainen tilannekuva asemanseuduista ja niiden kehitystarpeista sekä laadittiin asema-alueiden yhteiskehittämisen toimintamalleja erilaisilla asemanseuduilla hyödynnettäviksi. Helsinki oli tiiviisti mukana työn laatimisessa, ja raportissa esiteltiin Helsingin osalta Malmin asemaa. Malmin visiotyön yhteydessä on luotu monistettavissa oleva toimintamalli asemanseudun kehittämiseen, ja käyty laaja keskustelukierros sekä omistajatahojen että paikallisten toimijoiden kanssa.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on yhdessä kaupunginkanslian kanssa perustanut 2019 asemanseutujen seurantaryhmän, jonka tarkoituksena on koota pääradan asemien omistusolosuhteet ja vastuut kartalle sekä laatia yhteinen toimenpidesuunnitelma asemien viihtyisyyden parantamiseksi. Tarkoituksena on, että tämän jälkeen asemien

kunnostustoimia tehtäisiin yli rajojen, ja kustannukset jaettaisiin vastuualuerajojen mukaan. Seurantaryhmässä ovat mukana keskeiset asemanseutujen kehittämisosapuolet Väylävirasto, VR, Senaatti-kiinteistöt sekä kaupungin asiantuntijatahoja.

Lausunnonantajien kannat toiminnallisiin muutoksiin

Aloitteen johdosta on saatu liitteenä ja päätöshistoriassa olevat HSL:n, VR:n, Senaatti-kiinteistöjen, Väyläviraston, HKL:n johtokunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot. Lausunnoissa tunnistetaan lähiliikenteen juna-asemien hajaantuneista omistusvastuista aiheutuvat haasteet ja painotetaan toimivan ja vastuualuerajat ylittävän yhteistyön tärkeyttä asemanseutujen kokonaisvaltaisessa kehittämisessä.

Aloitteessa esitettiin toiminnallisiin muutoksiin liittyen lausunnonantajat nostivat esiin omia huomioitaan mm. seuraavasti:

HSL katsoo lausunnossaan, että liityntäyhteyksien ja bussiliikenteen toimintaedellytysten turvaamisen kannalta olisi hyvä, että asemalaitureihin välittömästi liittyvät alueet, kuten rautatieasemien yhteydessä sijaitsevat liityntäliikenteen bussiterminaalit, olisivat saman toimijan ylläpitovastuulla kuin ympäröivä katuverkko. Käytännössä nämä alueet ovat useimmiten kuntien vastuulla. Näin vältetään tilanteet, joissa esimerkiksi lumien poisto olisi tehty epätarkoituksenmukaisesti toimivaltajien vuoksi. Liityntäpysäköinnin osalta HSL:n näkemys on, että Helsingin tulisi jatkossakin vastata liityntäpysäköinti-infrasta alueellaan. HKL on ottanut roolin liityntäpysäköinnin infrasta vastaavana tahona erittäin hyvällä kehittämisotteella, ja useita kehittämishankkeita on suunnitteilla tai jo toteutettu HKL:n toimesta.

Edelleen HSL:n näkemyksen mukaan selvittäessä nykyistä selvempää toimintamallia, tulee esitettävän ratkaisun olla sellainen, ettei se synnytä uusia rajapintoja suhteessa muihin asemanseutuihin seudulla. Ratkaisun tulee huomioida myös rajapinnat ja vastuut eri toimijoiden välillä. Lisäksi asemanseutujen kehittämisen selvitystyössä tulee HSL:n mukaan ottaa huomioon seudullisuuden näkökulma. HSL esittääkin lausunnossaan saman toimintamallin ja omistuspohjan laajentamista koko HSL alueelle, jotta esimerkiksi tulevista liikenteen kilpailutuksista saataisiin maksimaalinen hyöty.

VR pitää aloitteessa esitettyjä omistusjärjestelyjä mahdollisina erityisesti tilanteissa, joissa nykyisellä omistajalla ei ole halukkuutta tai mahdollisuutta kehittää, tai ylläpitää kiinteistöjään riittävällä tasolla. VR:n näkemyksen mukaan toimijoiden kesken tulisi määritellä selkeät periaatteet, joiden mukaan matkaketjuja palvelevien toimenpiteiden toteutus-, ylläpito- ja kustannusvastuita jaetaan. Tästä esimerkkinä VR

nostaa esiin polkupyörien liityntäpysäköintiin liittyvät periaatteet Väyläviraston ja eri kuntien välillä.

Senaatti-kiinteistöjen näkemyksen mukaan Senaatin Asema-alueet Oy tehostaa osaltaan asema-alueiden kehittämistä keskittämällä valtion kiinteistöomistuksia (VR-Yhtymä ja Väylävirasto) myös Helsingin lähijuna-asemien alueilla yhtiön omistukseen. Senaatti-kiinteistöt katsoo, että toimintamalleja asemanseutujen kehittämistyölle on jo olemassa. Sen mukaan yksin asemien kiinteistöomaisuuden keskittäminen ei kuitenkaan ratkaise asemanseutujen kehittämisen haasteita, vaan tähän tarvitaan myös aitoa yhteistyötä ja kehittämisen mahdollistava tahtotila.

Väylävirasto katsoo, että sen on jatkossakin tarkoituksenmukaista omistaa radan ja laitureiden maapohja. Sen sijaan kaupallisten tilojen ja aulatilojen osalta omistaja (tai haltija) voisi Väyläviraston mukaan olla jokin muukin taho. Osasta Väyläviraston mailla sijaitsevista liityntäpysäköintialueista luopuminen olisi Väyläviraston mukaan tapauskohtaisesti tarkoituksenmukaista, kunhan luovutusten yhteydessä varmistetaan riittävä liityntäpysäköintikapasiteetti. Rautatien ympäristössä on myös pieniä maa-alueita, jotka ovat Väyläviraston omistuksessa, mutta tosiasiallisesti kaupungin käytössä katu- tai torialueina tai puistoina (ml. jotkin radanvarsipyörätiet). Näiden alueiden osalta Väylävirasto katsoo, että ao. kaupunkien olisi tarkoituksenmukaista hankkia alueet omistukseensa. Edellä mainitut järjestelyt ovat mahdollisia radanpidon nykyiset ja tulevat tarpeet huomioiden.

HKL:n johtokunta ja kaupunkiympäristölautakunta katsovat, että asemien ja asemaympäristöjen hajautunut omistajuus on johtanut siihen, että kukaan omistajataho ei kannata kokonaisvastuuta lähiliikenteen matkaketjun laadusta, kuten esimerkiksi matkustajille suunnatuista palveluista sekä opasteista. Kaupungin koordinoiman asemanseutujen seurantaryhmän työ vastaa osaltaan aloitteessa selvitettäväksi esitettyyn nykyistä selkeämpään toimintamalliin ja vastuutukseen. HKL:n kokemuksen mukaan keskittämällä omistus ja vastuu yhdelle toimijalle saadaan kehittämiseen selkeyttä ja ketteryyttä, kuten metroasemien sekä autojen liityntäpysäköinnin kohdalla on tapahtunut.

Toimenpiteet lähiliikenteen juna-asemien kehittämiseksi

Kaupunginhallitus pitää kaupunkiympäristölautakunnan ja HKL:n johtokunnan tapaan lähiliikenteen juna-asemien kehittämistä tärkeänä.

Kaupunginhallitus toteaa, että HKL on ryhtynyt HKL:n johtokunnan kehottamana yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen –palvelun kanssa selvittämään tarkemmin aloitteessa esitettyä mahdollista Helsingin lähijuna-asemien omistajuuden muutosta mm. tarvittavien investointien ja saavutettavien hyötyjen osalta. Mikäli

muutokset omistajuudessa osoittautuisivat sisäisissä selvityksissä kannattaviksi, tulisi sen jälkeen ajankohtaiseksi selvittää Väyläviraston, VR:n, Senaatin ja HSL:n kannat asemien omistuksen siirtämisen osalta.

Väylävirasto on ohjelmoinut pääradan asemien (Käpylä, Oulunkylä, Pukinmäki, Malmi, Tapanila ja Puistola) mittavan peruskorjauksen 2020-luvun lopulle, mutta asemanseutujen seurantaryhmän näkemyksen mukaan asemien yleisilmeen siisteyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuuden tunnetta parantavaa pintaremonttia tulisi tehdä mahdollisimman pikaisesti. Asemanseutujen seurantaryhmän käynnistämän konsulttityön myötä tunnistetaan pääradan asemien osalta nopeasti tehtävissä olevat pienehköt kunnossapitotoimenpiteet sekä määritetään niiden kustannusarviot ja vastuut eri toimijoiden kesken. Työ valmistuu vuoden 2021 aikana. Seurantaryhmän tarkoituksena on sopia eri toimijoiden yhteistoiminnasta em. pienehköjen kunnostustoimenpiteiden suorittamisen osalta.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että asemanseutujen kehittämiseen ja ns. nopeisiin kunnostustoimenpiteisiin liittyvät mahdollisuudet, tarvittavat toimenpiteet sekä niihin liittyvät rahoitustarpeet ja vastuut selkeytyvät vuoden 2021 aikana käynnissä olevien selvitysten myötä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hannu Oskalan aloite
- 2 HSL:n lausunto 26.11.2020
- 3 VR-Yhtymä Oy:n lausunto 2.12.2020
- 4 Senaatti-kiinteistöjen lausunto 15.12.2020
- 5 Väyläviraston lausunto 15.1.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.05.2021

Asia/17

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 272

HEL 2020-010632 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.12.2020 § 704

HEL 2020-010632 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaavoituspotentiaali

Kaupunkiympäristölautakunta näkee lähijunien asemanseutujen kehittämisen tärkeänä, ja asemanseutujen kehittämiseksi on olemassa vahva tahtotila. Helsingin uudessa yleiskaavassa ja sen toteuttamishjelmassa asemanseutujen kehittäminen on nostettu vahvasti esiin niin metrovyöhykkeen kuin junaratojenkin osalta. Lisäksi esitetään uusia pikaraitiotieitä. Asemanseudut ovat tulevaisuudessa yhä tärkeämmässä roolissa siirryttäessä kohti verkostokaupunkia, jolloin raide- ja pikaraitiotieverkoston solmukohdista muodostuu merkittäviä keskusta-alueita. Yleiskaavassa kaikki asemanseudut on merkitty keskustatoimintojen alueiksi, ja yleiskaavaan merkityt korttelitehokkuudet mahdollistavat niillä mittavaa täydennysrakentamista sekä asunto- että toimitilarakentamiselle.

Yleiskaavan toteuttamishjelmassa asemanseudut on merkitty täydennysrakentamisen painopistealueiksi. Niistä on priorisoitu eri kriteerien pohjalta kolme kaupunki-uudistusaluetta, joille tullaan kohdistamaan lähivuosina sekä suunnitteluresursseja että investointeja. Kaupunki-uudis-

tusalueita ovat Malmi, Kannelmäki-Malminkartano sekä Kontula-Mellunmäki. Resursseja ja investointeja on keskitettävä muutamalle alueelle kerrallaan, jotta kehittämistoiminnalla saavutettaisiin riittävää vaikuttavuutta ja konkreettisia muutoksia.

Asemat toimivat alueidensa käyntikortteina, ja siksi asemien ja asemanseutujen kehittämisellä on iso vaikutus alueen elinvoimaan ja houkuttelevuuteen. Asemien kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää, ja sillä on merkitystä myös joukkoliikenteen houkuttelevuuden ja matkustajamäärien kasvattamisen kannalta. Useammasta asemasta on kehitymässä yhä merkittävämpiä joukkoliikenteen solmukohtia, ja siten myös yhä vetovoimaisempia toimitilakehittämisen alueita. Asemanseuduilla on paljon potentiaalia kasvaa erityisesti ilmastoystävällisten palveluiden keskittymänä, ja näitä uusia kestäviä arjen palveluita on etsitty mm. HSY:n vetämän Fiksu Assa -hankkeen yhteydessä yhteistyössä Espoon, Vantaan, Hämeenlinnan ja Riihimäen kaupunkien kanssa.

Pääradan asemanseuduille on tällä hetkellä käynnissä monia asemakaavahankkeita, joilla pyritään asemien ja niiden lähiympäristöjen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Tapulikaupungin ja Puistolän asemanseudulla on käynnissä täydennysrakentamisen, palvelutilojen sijoittamisen ja asemanseudun yhteyksien kehityshanke. Tapanilan aseman eteläpuoliseen teollisuuskortteliin tutkitaan asuntovaltaista rakentamista ja radan itäpuolelle mahdollistetaan pyöräilybaanan rakentaminen. Fallkullan kiilan rakentaminen on alkanut keväällä. Malmilla on tehty laaja visiotyö, joka tähtää keskuksen täydennysrakentamiseen ja uudistamiseen sekä olemassa olevan ympäristön parantamiseen. Pukimäen aseman ympäristöön suunnitellaan asuntoja ja liiketilaa palveluille. Oulunkylän asemanseudulle suunnitellaan täydennysrakentamista pääradan molemmin puolin, Maaherrantien varrella ja Oulunkyläntori 1:n tontilla vanhat rakennukset korvataan uusilla asuinrakennuksilla ja liiketiloilla. Tuusulanväylän ja Käpylän aseman ympäristöön suunnitellaan uutta kaupunginosaa noin 20 000 asukkaalle, tavoitteena yhdistää nykyiset moottoritien erottamat alueet ja muuntaa Tuusulanväylä alueen pääkaduksi. Pasila on uudistunut täysin.

Rantaradan varrella Ilmalan aseman kohdalle Hakamäentien molemmin puolin suunnitellaan asemakaavoituksessa toimistorakentamista 40 000-60 000 k-m² aseman välittömään yhteyteen. Valimon asema kytkeytyy Vihdintien – Huopalahdentien bulevardikaupungin suunniteluun, ja sillä on merkittävä kehittämispotentiaali tulevaisuudessa. Pitäjänmäentien varteeseen esitetään asemakaavaehdotuksessa radan pohjoispuolelle asuinkerrostaloja ja asemasillan kohdalle aukiota liiketiloinen.

Asemakaavahankkeiden yhteydessä huomioidaan olemassa olevien asemien sekä niitä ympäröivien julkisten tilojen toimivuus, viihtyisyys ja palvelut. Hankkeiden yhteydessä tehdään yhteistyötä mm. Väyläviraston kanssa. Asemakaavoituksen kehityshankkeilla on merkittävä vaikutus asemakeskusten elinvoimaisuuteen, palveluiden kehitykselle sekä ympäristön laatutason nostolle.

Omistusolosuhteet ja vastuut

Pää- ja rantaradan varren asemien omistajuus ja ylläpito jakautuu Väylävirastolle, VR-Yhtymälle, Senaatti-kiinteistöille ja Helsingin kaupungille. Henkilöliikennepaikoilla Väylävirasto vastaa pääsääntöisesti laitureista, katoksista, hisseistä ja portaista sekä matkustajainformaatiosta. Suurimmat asemarakennukset ovat pääsääntöisesti VR-Yhtymän omistuksessa. Malmilla omistajuus on keskitetty 1.1.2019 perustetulle Senaatin asema-alueet Oy:lle. Valtion tavoitteena uudessa kiinteistökehitysyhtiössä on ollut, että keskittämällä omistus ja vastuu yhdelle toimijalle saadaan kehittämiseen selkeyttä ja ketteryyttä.

Helsingin kaupungille kuuluu asema-alueiden ylläpito kaupunkiympäristön toimialan vastuualueilla. Kaupunki ylläpitää asemaympäristöjä voimassa olevan katujen ja puistojen hoitoluokituksen mukaisesti. Kaupungin vastuulla olevat asemien kulkuyhteydet sekä niihin liittyvät jalankulkureitit kuuluvat pääosin korkeimpaan ylläpitoluokkaan, mikä tarkoittaa sitä, että näkyvä roska ja lika poistetaan päivittäin ja katu pestään säännöllisesti.

Liityntäpysäköinnistä vastaa HSL, Helsingin alueella HKL. HKL vastaa myös asemien pyöräpysäköinnistä.

Hajautunut omistajuus aiheuttaa ongelmia myös asukkaille, jotka eivät tiedä oikeaa tahoja, kelle palaute kunnossapidosta pitäisi kohdistaa. Esimerkiksi Helsingin kaupungin palautejärjestelmään ja Oma Stadi -ehdotuksiin tulee toiveita ja ehdotuksia, jotka eivät kuulu kaupungin vastuulle. Asemien osiin liittyvien omistusten tietopohja on syytä saatua pikaisesti ajan tasalle ja koordinoitua tähän liittyvä viestintä yhdessä valtion kanssa.

Kuten aloitteessa todetaan, lähijuna-asemien omistajuuden ja ylläpidon hajautuminen usealle taholle hidastaa lähijuna-asemien kehittämistä. Toiminta HKL:n ja Länsimetro Oy:n omistamilla ja ylläpitämillä asemilla on ketterämpää, sillä intressit asemien kehittämiseen ovat kaupunkien (Helsinki ja Espoo) kanssa yhteisiä.

Toimintamalli ja vastuutus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Asemien toimintamallista on valmistunut kesäkuussa 2020 konsulttityö "Kestävän asemayhteistyön toimintamalli" (Sitowise Oy). Työ on tehty ympäristöministeriön, Tampereen seudun kuntayhtymä/MAL-verkoston, HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficom in toimeksiannosta. Helsinki oli tiiviisti mukana työn laatimisessa, ja raportissa esiteltiin Helsingin osalta Malmin asemaa. Malmin visiotyön yhteydessä on luotu monistettavissa oleva toimintamalli asemanseudun kehittämiseen, ja visiotyön yhteydessä on mm. käyty laaja keskustelukierros sekä omistajatahojen että paikallisten toimijoiden kanssa.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on yhdessä kaupunginkanslian kanssa perustanut asemanseutujen seurantaryhmän (2019), jossa on osallisina Väylä, VR, Senaatti-kiinteistöt sekä Helsingin kaupungin eri tahoja. Seurantaryhmän tavoitteena on varmistaa asemien kehittyminen ympäröivän täydennysrakentamisen yhteydessä. Asemien viihtyisyydellä on iso vaikutus alueen imagoon ja sitä kautta myös mm. alueella toimivien yritysten imagoon. Seurantaryhmän kokouksissa on nostettu esille tarve koota etenkin pääradan asemien omistusolosuhteet ja vastuut kartalle sekä laatia yhteinen toimenpidesuunnitelma asemien viihtyisyyden parantamiseksi. Tämän jälkeen kunnostustoimia tehtäisiin yli rajojen, ja kustannukset jaettaisiin vastuualuerajojen mukaan.

Seurantaryhmä on pitänyt tärkeänä nopeiden toimenpiteiden kohdistamista ensisijaisesti raideliikenteen asemille lähtien pääradan asemista (Käpylä, Oulunkylä, Pukinmäki, Malmi, Tapanila ja Puistola). Väylä on ohjelmoinut asemien mittavan peruskorjauksen 2020-luvun lopulle, mutta asemien yleisilmeen siisteyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuuden tunnetta parantavaa pintaremonttia (maalaukset, valaistus, pesu, pyörätelineet, kalusteet ja varusteet sekä istutukset) tulisi tehdä mahdollisimman pikaisesti. Lisäksi pusikoituneet ratapenkat ja käyttämättömillä laitureilla kasvavat heinät ja rikkaruohot tulisi siistiä, ja roikkuvat aidat korjata. Asemanseutujen kehittäminen ja siihen liittyvät nopeat kunnostustoimenpiteet vaativat asemanseuduille kohdennettua investointien ja ylläpidon rahoitusta.

Asemien nopeat korjaustoimenpiteet voisivat ajoittua vuosille 2021-2023. Osa selkeästi jollekin taholle kuuluvista nopeista toimenpiteistä (esim. pesu, valaistus, laitureiden siistiminen tai runkolukittavien pyörätelineiden asennus) voitaisiin tehdä välittömästi.

Osapuolten kannat toiminnallisiin muutoksiin

Seurantaryhmän työ vastaa osaltaan aloitteessa selvitettäväksi esitettyyn nykyistä selkeämpään toimintamalliin ja vastuutukseen.

Kaupunkiympäristön toimialan ja HKL:n kanta omistajuuden muutoksiin on lähtökohtaisesti myönteinen. Omistajuuden muutos edellyttäisi HKL:ltä tarkempia selvityksiä investointeihin ja kannattavuuteen liittyen. Mikäli muutokset omistajuudessa osoittautuisivat sisäisissä selvityksissä kannattaviksi, tulisi sen jälkeen ajankohtaiseksi selvittää Väyläviraston, VR:n, Senaatin ja HSL:n kannat asemien omistuksen siirtämiselle Helsingille.

Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että aloitevastauksessa mainittuja pääradan asemien nopeita korjauksia viedään eteenpäin määrätietoisesti vuosina 2021 - 2023.

Lautakunta toteaa, että julkisen taiteen käyttö asemien uudistamistyössä on suositeltavaa.

Lisäksi lautakunta kiirehtii vastauksessa mainittua selvitystyötä, jossa arvioidaan omistajuuden muutosten tarvetta ja vaikutuksia ja tästä tehtäviä johtopäätöksiä.

Käsittely

01.12.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että aloitevastauksessa mainittuja pääradan asemien nopeita korjauksia viedään eteenpäin määrätietoisesti vuosina 2021 - 2023.

Lautakunta toteaa, että julkisen taiteen käyttö asemien uudistamistyössä on suositeltavaa.

Lisäksi lautakunta kiirehtii vastauksessa mainittua selvitystyötä, jossa arvioidaan omistajuuden muutosten tarvetta ja vaikutuksia ja tästä tehtäviä johtopäätöksiä.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

24.11.2020 Pöydälle

17.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

05.05.2021

Satu Tarula, yleiskaavasuunnittelija: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

Tero Santaoja, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 19.11.2020 § 178

HEL 2020-010632 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Hannu Oskalan valtuustoaloitteesta lähiliikenteen juna-asemien kehittämisestä.

Oskalan valtuustoaloitteessa ehdotetaan Helsingin lähiliikenteen juna-asemien omistusolosuhteiden ja vastuiden selvittämistä, nykyistä selkeämmän toimintamallin kehittämistä ja kaupunkikehityspotentiaalin todentamista sekä näihin edellä mainittuihin liittyen Väyläviraston, VR:n, Senaatti-kiinteistöjen ja Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) kannat toiminnallisiin muutoksiin.

HKL:n johtokunta yhtyy kaupunkiympäristölautakunnan näkemykseen, että lähijunien asemanseutujen kehittäminen on tärkeää ja asemanseutujen kehittämiseen on olemassa vahva tahtotila.

Pää- ja rantaradan varren asemien omistajuus ja ylläpito Helsingin kaupungin alueella jakautuvat Väylävirastolle, VR-Yhtymälle, Senaatti-kiinteistöille ja Helsingin kaupungille. Henkilöliikennepaikoilla Väylävirasto vastaa pääsääntöisesti laitureista, katoksista, hisseistä ja portaita sekä matkustajainformaatiosta. Suurimmat asemarakennukset ovat pääsääntöisesti VR-Yhtymän omistuksessa.

Helsingin kaupungille kuuluu asema-alueiden ylläpito kaupungin hallinnoimilla alueilla. Kaupunki ylläpitää asemaympäristöjä voimassa olevan katujen ja puistojen hoitoluokituksen mukaisesti. Helsingin alueella kaupungin omistamia metro- ja juna-asemien liityntäpysäköintialueita hallinnoi HKL. Kaupunginhallituksen 22.6.2020, 394 §, tekemän päätöksen mukaisesti HKL vastaa myös asemien pyöräpysäköinnistä Helsingissä.

Asemien ja asemaympäristöjen hajautunut omistajuus on johtanut siihen, että kukaan omistajataho ei kanna kokonaisvastuuta lähiliikenteen matkaketjun laadusta, kuten esimerkiksi matkustajille suunnatuista palveluista sekä opasteista. HKL:n kokemuksen mukaan keskittämällä omistus ja vastuu yhdelle toimijalle saadaan kehittämiseen selkeyttä ja

05.05.2021

ketteryyttä, kuten metroasemien sekä autojen liityntäpysäköinnin kohdalla on tapahtunut.

Kaupunkiympäristön toimialan ja HKL:n kanta ehdotettuihin kaupungin alueella sijaitsevien juna-asemien omistajuuksien muutoksiin on lähtökohtaisesti myönteinen. Omistajuuden muutos edellyttäisi HKL:ltä tarkempia selvityksiä tarvittaviin investointeihin ja saavutettaviin hyötyihin liittyen. Mikäli muutokset omistajuudessa osoittautuisivat sisäisissä selvityksissä kannattaviksi, tulisi sen jälkeen ajankohtaiseksi selvittää Väyläviraston, VR:n, Senaatin ja HSL:n kannat asemien omistuksen siirtämiselle Helsingille ja HKL:lle.

Lausunnon antamisen lisäksi HKL:n johtokunta päätti kehottaa HKL:ää aloittamaan Helsingin lähijuna-asemien omistajuuden muutokseen liittyvien tarkempien selvitysten tekemisen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Reino Aittomäki, palveluasiantuntija, puhelin: 310 35550
reino.aittomaki(a)hel.fi

§ 110

Valtuutettu Fatim Diarran aloite ruokarekkojen sähkösaannin hel- pottamisesta

HEL 2020-011134 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan selvitettäväksi, millä keinoin kaupunki voisi edistää luopumista ruokarekoissa käytettävistä aggregaateista. Aloitteessa esitetään aggregaattien käytön vähentämistä viitaten niiden aiheuttamiin pienhiukaspäästöihin ja kovaäänisyyteen.

Kaupunginhallitus pitää kaupunkiympäristölautakunnan tapaan tärkeänä, että ruokarekkojen sähkösaantia helpotetaan ja niiden aggregaattien käyttöä vähennetään julkisessa kaupunkitilassa. Kaupunki ei voi voimassa olevan lainsäädännön puitteissa kieltää tai muutoin säännellä aggregaattien käyttöä, mutta sen on mahdollista toteuttaa uusia sähköpisteitä erityisesti ruokarekoille eli ketterille kioskeille tarkoitettuihin, erikseen määriteltyihin myyntipaikkoihin. Kaupunki voi näin sopimusteitse ohjata myyntipaikan kiinteän sähköpisteen käyttöön aggregaatin sijaan. Määriteltyjen Ketterä kioski -myyntipaikkojen ulkopuolella kaupunki ei voi suoraan vaikuttaa aggregaattien käyttöön, sillä myyntitoimintaa on mahdollista harjoittaa melko vapaasti kantakaupungin ulkopuolella.

Tällä hetkellä julkisessa ulkotilassa sähköä on saatavilla kaupungin tapahtuma-aluekorteissa esitetyillä paikoilla, Tukutorin hallinnoimilla torialueilla sekä Helenin sähköpisteillä. Sähkönsaantia ketterille kioskeille voidaan helpottaa toteuttamalla uusia puhelinsoitolla toimivia Soitolla sähköä -sähköpisteitä, jotka soveltuvat hyvin ketterässä kioskitoiminnassa hyödynnettäviksi. Uudisrakentamisen ja peruskorjauksen yhteydessä sähköpisteiden käyttöä laajennetaan Kontulan Kelkkapuistoon, Roihuvuoren Kirsikkapuistoon ja Jätkäsaaren Saukonpaadenpuistoon. Jatkossa kaupunkiympäristön toimiala pyrkii kehittämään infrastruktuuria erityisesti tapahtuma-aluekorteissa esitetyillä paikoilla ja Ketterä kioski -järjestelmän myyntipaikoilla. Myös Ketterä kioski -järjestelmään kuuluvien määriteltyjen myyntipaikkojen verkostoa voidaan laajentaa alueille, joihin toteutetaan uusia sähköpisteitä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 301

HEL 2020-011134 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

19.04.2021 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.05.2021

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.02.2021 § 56

HEL 2020-011134 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupungin hallitukselle:

Kaupunkiympäristölautakunta näkee sähkösaannin helpottamisen ja aggregaattien vähentymisen julkisessa kaupunkitilassa tärkeänä. Kaupunki ei voi voimassa olevan lainsäädännön puitteissa kieltää tai muutoin säännellä aggregaattien käyttöä, mutta kaupunkiympäristön toimiala pystyy vaikuttamaan asiaan toteuttamalla uusia sähköpisteitä erityisesti ruokarekoille eli ketterille kioskeille tarkoitettuina, erikseen määritellyissä myyntipaikoissa. Kaupunki voi tällöin sopimusteitse ohjata käyttämään myyntipaikan kiinteää sähköpistettä aggregaatin sijaan.

Ketterällä kioskillä tarkoitetaan liikuteltavaa elintarvikehuoneistoa, joka on rekisteröity moottoriajoneuvoksi tai vaunuksi. Nykyinen ketterä kioski -järjestelmä muodostuu erikseen määritellyistä myyntipaikoista, joiden varaamiseksi ketterä kioski -yrittäjän on tehtävä sopimus kaupungin kanssa. Ketterillä kioskeilla ei ole vakituisia myyntipaikkoja, vaan ne vuorottelevat myyntipaikoilla. Määritellyt myyntipaikat sijaitsevat kantakaupungin alueella paikoissa, joissa ei muutoin voi ketterää kioskia pysäköidä. Muutoin ketterän kioskin voi pysäköidä pysäköintisäännöksiä noudattaen, eikä tällaisilla paikoilla tapahtuva elintarvikemyynti edellytä erillistä sopimista kaupungin kanssa. Määriteltyjen ketterä kioski -myyntipaikkojen ulkopuolella kaupunki ei siis voi suoraan vaikuttaa aggregaattien käyttöön, sillä myyntitoimintaa on mahdollista melko vapaasti harjoittaa kantakaupungin ulkopuolella.

Tällä hetkellä julkisessa ulkotilassa sähköä on saatavilla kaupungin tapahtuma-aluekorteissa esitetyillä paikoilla, Tukutorin hallinnoimilla torialueilla sekä Helenin sähköpisteillä. Tapahtumille tai ketterille kioskeille soveltuvaa sähköä ei saada Helsingin julkisesta ulkovalaistusverkosta, sillä valaisinpylväille tulee sähköä vain pimeään aikaan.

Sähköpisteiden tarve on suurin vilkkaissa, paljon käytetyissä puistoissa ja kaupunkitiloissa. Nämä paikat ovat usein kaupungin keskeisimpiä ja

arvokkaimpia, jonka vuoksi on tärkeää, että kaupunkikuvaan kiinnitetään riittävästi huomiota sähköpisteitä toteutettaessa. Kalusteiden ja laitteiden tulee olla kaupunkikuvallisesti korkealuokkaisia ja noudattaa kaupunkitilaohjetta sekä muita kaupungin ohjeita ja määräyksiä. Myös sähköturvallisuus ja ilkvallankestävyys korostuvat rakennettaessa julkiseen ulkotilaan yleiseen käyttöön tarkoitettuja sähköpisteitä. Nämä nostavat kalusteiden ja laitteiden hintaa, mikä voi tehdä palvelusta käyttöön nähden hyvinkin kallista.

Kaupunkiympäristön toimiala toteutti vuonna 2018 kokeiluluontoisesti puhelinsoitolla toimivia sähköpisteitä Vaasanpuistikoon kaupunginvaltuuston päätökseen 28.9.2016 § 245 perustuen. Tapahtumanjärjestäjä voi tilata sähkövirtaa tätä tarkoitusta varten pystytetystä pollarista soittamalla käyttöopasteen mukaiseen numeroon, jolloin virtaa on tarjolla kahdeksaksi tunniksi kerrallaan. Kahdeksan tunnin pituinen sähköannos maksaa yksivaiheisena noin viisi euroa ja kolmivaiheisena noin viisitoista euroa. Ostot veloitetaan tilaajan puhelinlaskulla. Vuonna 2020 Vaasanpuistikon soittoautomaattiin tehtiin tekniikka- ja hinnoittelupäivitys.

Sähkönsaantia ketterille kioskeille voidaan helpottaa toteuttamalla uusia puhelinsoitolla toimivia sähköpisteitä, sillä Soitolla sähköä -toimintamalli soveltuu hyvin ketterään toimintaan. Uudisrakentamisen ja peruskorjauksen yhteydessä käyttöä laajennetaan Kontulan Kelkka- puistoon, Roihuvuoren Kirsikkapuistoon ja Jätkäsaaren Saukonpaadenpuistoon. Jatkossa kaupunkiympäristön toimiala selvittää ja pyrkii kehittämään infrastruktuuria erityisesti tapahtuma- aluekorteissa esitetyillä paikoilla ja ketterä kioski -järjestelmän myyntipaikoissa. Myös ketterä kioski -järjestelmään kuuluvien määriteltyjen myyntipaikkojen verkostoa voidaan laajentaa alueille, joihin toteutetaan uusia sähköpisteitä.

Edellä mainitun lisäksi tapahtumasähköjen toteuttaminen on suunniteltavana Arabianrannan Pornaistenniemeen. Tavoitteena on rakentaa tapahtumasähköt enintään kahdeksan ruokarekan toimintaa varten Katarina Saksilaisen kadun rakentamisen yhteydessä vuonna 2022.

Käsittely

09.02.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Mikko Aho: Kohdan 7 loppuun lisätään:

Edellä mainitun lisäksi tapahtumasähköjen toteuttaminen on suunniteltavana Arabianrannan Pornaistenniemeen. Tavoitteena on rakentaa tapahtumasähköt enintään kahdeksan ruokarekan toimintaa varten Katarina Saksilaisen kadun rakentamisen yhteydessä vuonna 2022.

05.05.2021

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

02.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Olli Markkanen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 39559
olli.markkanen(a)hel.fi
Tommi Valve, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 310 39571
tommi.valve(a)hel.fi
Jarmo Talvasto, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 310 38817
jarmo.talvasto(a)hel.fi

§ 111

Valtuutettu Mia Haglundin aloite ilmastovaikutusten laskelmien sisällyttämisestä asemakaavoihin

HEL 2020-011136 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää käytäntöjä, joilla asemakaavojen taustaselvityksiin liitetään ilmastovaikutusten laskelma, jotta ilmastovaikutusten arvioinnista saadaan kiinteämpi osa kaavaprosessia.

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavoitukseen ollaan Helsingissä parhaillaan luomassa yhtenäistä käytäntöä vähähiilisuuden arvioimiseksi hiilijalanjäljen laskemisen avulla. Työn on tarkoitus valmistua kevään 2021 aikana ja siinä hyödynnetään sekä Helsingistä että muualta Suomesta saatuja kokemuksia. Työn aikana määritellään käytettävä laskentamenetelmä, laskettavat kohteet, niistä käytettävät muuttujat ja laskemisajankohta kaavaprosessissa. Lisäksi työssä määritellään laskelmien edellyttäminen, tilaaminen, hyväksyminen ja vaikuttavuus. Laskennasta rajataan pois asioita, joilla on vähäinen vaikutus tai joihin ei voida lainkaan asemakaavoituksella vaikuttaa.

Tavoitteena on sisällyttää vähähiilisuuden arviointi kaikkiin kaavahankkeisiin. Kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginvaltuuston hyväk-

syttäväksi tulee vuosittain 50 - 60 asemakaavaa ja vireillä olevia kaavahankkeita on noin 300. Resurssien käytön sekä hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamisen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista tehdä tai tilata kaikkiin hankkeisiin konsultin tekemiä yksityiskohtaisia koko elinkaaren kattavia laskelmia. Kaavamääräysten laatimisessa voidaan muun muassa käyttää hyväksi aiempiin vastaaviin kaavakohteisiin tehtyjä laskelmia.

Hiilijalanjäljen laskentamenetelmän tavoitteena on mahdollisimman vähäpäästöinen ratkaisu sen sijaan, että vain laskettaisiin kaavahankkeen loppuvaiheessa sen aiheuttamia päästöjä. Esimerkiksi suunniteltavan kohteen sijoittumisen yhdyskuntarakenteeseen tulee olla keskeinen lähtökohta. Ratkaisun löytämiseksi laskelmia saattaa olla tarpeen tehdä useita kertoja eri vaiheissa ja erilaisilla vaihtoehdoilla. Toisaalta osassa hankkeista laskelmia voidaan tarvita vain tietyssä suunnitteluvaiheessa esimerkiksi esirakentamisen osalta. Kaikissa hankkeissa ratkaisun löytämiseksi ei välttämättä tarvita laskelmia ollenkaan, vaan vähähiilisyys voidaan ohjata selkeillä tavoitteilla ja keinoilla. Kattava laskenta on tarpeen isoissa ja muilla tavoin merkityksellisissä hankkeissa, joilla on maankäytön ja rakentamisen näkökulmasta suuret päästövaikutukset. Tällaisia ovat esimerkiksi aluerakentamishankkeet sekä purkavan uudisrakentamisen kohteet. Laskentamenetelmien kehittymisen ja niihin liittyvien epävarmuustekijöiden vähenemisen myötä laskelmia voidaan soveltaa paremmin myös pienempiin kohteisiin.

Yhteinen käytäntö voi mahdollistaa laskentatulosten vertailun hankkeiden välillä, mikä ei ole vielä nykyään mahdollista. Käytäntöä tullaan kehittämään saatujen kokemusten perusteella ja yleisissä laskentaperiaatteissa tapahtuneiden tarkennusten myötä. Laskenta- ja vertailutiedon karttuminen auttaa tehostamaan suunnitteluprosesseja.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 274

HEL 2020-011136 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 88

HEL 2020-011136 T 00 00 03

Hankenumero 5264_190

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Asemakaavoitukseen ollaan Helsingissä parhaillaan luomassa yhte-näistä käytäntöä vähähiilisuuden arvioimiseksi hiilijalanjäljen laskemi-sen avulla. Työn pitäisi valmistua kevään 2021 aikana ja siinä hyödyn-netään sekä Helsingistä että muualta Suomesta saatuja kokemuksia. Työn aikana määritellään käytettävä laskentamenetelmä, laskettavat kohteet, niistä käytettävät muuttujat ja laskemisajankohta kaavapro-sessissa. Lisäksi työssä määritellään laskelmien edellyttäminen, tilaa-minen, hyväksyminen ja vaikuttavuus. Laskennasta rajataan pois asioi-ta, joilla on vähäinen vaikutus tai joihin ei voida lainkaan asemakaavoit-uksella vaikuttaa.

Tavoitteena on saada vähähiilisuuden arviointi kaikkiin kaavahankkei-siin ja tehdä arviointi tarkoituksenmukaisella tavalla tai käyttää kaava-

määräysten laatimisessa hyväksi aiempiin vastaaviin kaavakohteisiin tehtyjä laskelmia. Vuosittain kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi tulee 50 - 60 asemakaavaa ja vireillä olevia kaavahankkeita on noin 300. Resurssien käytön sekä hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamisen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista tehdä tai tilata kaikkiin hankkeisiin konsultin tekemiä yksityiskohdaisia koko elinkaaren kattavia laskelmia.

Menetelmän tavoitteena on mahdollisimman vähäpäästöinen ratkaisu sen sijaan, että vain laskettaisiin kaavahankkeen loppuvaiheessa sen aiheuttamia päästöjä. Esimerkiksi suunniteltavan kohteen sijoittumisen yhdyskuntarakenteeseen tulee olla keskeinen lähtökohta. Ratkaisun löytämiseksi laskelmia saattaa olla tarpeen tehdä useita kertoja eri vaiheissa ja erilaisilla vaihtoehdoilla. Toisaalta osassa hankkeista laskelmia voidaan tarvita vain tietyssä suunnitteluvaiheessa, esimerkiksi esirakentamisen osalta. Kaikissa hankkeissa ratkaisun löytämiseksi ei välttämättä tarvita laskelmia ollenkaan, vaan vähähiilisyyteen voidaan ohjata selkeillä tavoitteilla ja keinoilla. Kattava laskenta on tarpeen isoissa ja muilla tavoin merkityksellisissä hankkeissa, joilla on maankäytön ja rakentamisen näkökulmasta suuret päästövaikutukset. Tällaisia ovat esimerkiksi aluerakentamishankkeet sekä purkavan uudisrakentamisen kohteet. Laskentojen kehittymisen ja niihin liittyvien epävarmuustekijöiden vähenemisen myötä niitä voidaan soveltaa paremmin myös pienempiin kohteisiin.

Yhteinen käytäntö voi mahdollistaa laskentatulosten vertailun hankkeiden välillä, mikä ei ole vielä nykyään mahdollista. Käytäntöä tullaan kehittämään saatujen kokemusten perusteella ja yleisissä laskentaperiaatteissa tapahtuneiden tarkennusten myötä. Laskenta- ja vertailutiedon karttuminen auttaa tehostamaan suunnitteluprosesseja.

Helsingissä on hiilijalanjäljenlaskentaa kokeiltu asemakaavoituksessa esimerkiksi yksittäisissä purkavan uudisrakentamisen kohteissa, Ounasvaarantie 2 ja Pallaksentie 1 asemakaavassa, Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteiden valmistelussa ja Malmin lentokenttäalueen esirakentamisen suunnittelussa. Kalasatamassa on järjestetty vähähiilisen viherkorttelin suunnittelukilpailu. Muualla Suomessa merkittäviä kokeiluita on tehty esimerkiksi Hiedanrannassa Tampereella, Skanssissa Turussa ja Finnoossa Espoossa.

Taustaa

Vähähiilisyyden arvioinnissa voidaan hyödyntää hiilijalanjäljenlaskentaa. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen liittyen ollaan myös valtakunnallisesti kehittämässä arviointimenetelmiä. Vähähiilisyyden arviointi on osa ilmastovaikutusten arviointia. Ilmastovaikutusten ar-

viennin alle kuuluvat sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että ilmastonmuutokseen sopeutumisen kokonaisuudet. Ilmastonmuutoksen hillinnän kokonaisuuteen kuuluvat keskeisimpinä asioina energiajärjestelmän aiheuttamien ilmastopäästöjen arviointi, rakentamisen aikaiset ilmastopäästöt sekä alueen käytöstä aiheutuvan liikenteen ilmastopäästöjen arviointi. Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviä asiakokonaisuuksia puolestaan ovat mm. tulvariskin ja hulevesien hallintaratkaisujen arviointi ja määrittely.

Vaikutusten arviointi on olennainen osa maankäytön suunnittelua. Kaa-voituksessa vaikutusten arviointi perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä asetukseen. Meneillään olevassa maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa vähähiilisyys on mukana uutena asiana, joten tätä tullaan vaatimaan jatkossa myös kansallisen tason ohjauksen kautta.

Helsinki on asettanut hiilineutraaliustavoitteen vuodelle 2035. Käytännössä tavoite tarkoittaa sitä, että vähintään 80 % kaupunkialueen suorista päästöistä leikataan verrattuna vuoden 1990 päästötasoon. Numeerinen tavoite koskee suoria päästöjä, mutta Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelmassa on toimia myös välillisten päästöjen vähentämiseksi. Alueellinen vähähiilisyystarkastelu kattaa sekä syntyvät suorat että välilliset päästöt, joita molempia on tärkeä pienentää.

Alueellinen vähähiilisyystarkastelu voidaan tehdä koko elinkaaren osalta tai rakentamishankkeen tietyistä vaiheista, kuten materiaalien valmistuksesta, rakentamisesta, käytöstä tai purkamisesta. Asemakaavoituksessa tarkastelun kohteena ovat rakennukset, infra (sisältäen kadut, puistot) ja energiajärjestelmä sekä tarvittaessa liikenne. Esirakentamista voidaan tarkastella osana rakennusten tai infran rakentamisen päästöjä tai omana kokonaisuutenaan. Maankäytön suunnittelussa esirakentamisen päästöjä on kuitenkin perusteltua tarkastella erikseen ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta laskennoista saatavien tulosten perusteella voidaan ohjata rakentamisen sijoittamista sekä etsiä ratkaisuja perinteisten keinojen sijalle esirakentamisessa. Maamasojen käyttöön liittyviä toimenpiteitä on usein mahdollista optimoida ilmastopäästöjen suhteen, mutta tämä vaatii massahallinnan aikataulutusta ja teeman integroimista muuhun suunniteluun.

Hiilijalanjälkilaskennoissa on tähän mennessä keskitytty rakennuksiin osittain siksi, että yleiset päästölaskentaperiaatteet ovat pisimmällä rakennuksissa. Siksi niiden hiilijalanjälkiä voidaan paremmin verrata keskenään. Kansallisesti säädöstasolla rakennusten vähähiilisyydelle tullaan asettamaan raja-arvot ennen vuotta 2025 (www.elinkaartilaskenta.fi).

Infrarakentamisen osalta yhteiset päästölaskentavalmiudet eivät vielä ole samalla tasolla, vaikka infrarakentamisen osuus on rakennetun ympäristön elinkaaren päästöistä merkittävä. Kokonaisuutta tulisikin kehittää kansallisella tasolla valtion ohjauksella. Periaatteita ja päästöker-toimia tarvittaisiin asemakaavoituksessa tehtäviä laskelmia varten, jotta laskennoista saadaan yhdenmukaisia, vertailtavia ja helposti toteutet-tavia. Laskennat perustuvat pitkälti taustaoletuksiin ja samasta koh-teesta eri tekijöiltä saadut tulokset poikkeavat nykyisin toisistaan mer-kittävästi.

Asemakaavoitus on osa suunnitteluketjua, jota edeltää yleiskaavoitus. Vähähiilisyiden arviointi on yhtenä näkökulmana mukana myös yleis-kaavan toteuttamisohjelmassa, jossa määritellään tulevien maankäytön muutosalueiden toteuttamisjärjestys. Yleiskaavan toteuttamisohjelman päivityksessä mukana olevina kriteereinä on maaperä (vaikutus raken-tamisen aikaisiin ja esirakentamisen päästöihin), olemassa oleva ra-kennuskanta (energiasaneerauspotentiali täydennysrakentamisen yh-teydessä) sekä saavutettavuus kestäville liikennemuodoilla (liikenteen ilmastopäästöt).

Asemakaavoitusvaiheessa tehtyjä arviointeja tulisi täydentää ja tarken-taa sitä seuraavissa suunnitteluvaiheissa kuten katu-, puisto- ja raken-nussuunnitelmissa. Kaupunki voi ohjata rakentamista vähähiilisempään suuntaan myös muilla keinoilla kuten asemakaavoitukseen kytkeytyvillä tontinluovutusehdoilla.

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lausuntoehdotuksen ensimmäisen kappaleen viimeises-tä virkkeestä poistetaan "tai joiden laskeminen on hankalaa" ja virkkeen loppuosa muotoillaan muotoon "tai joihin ei voida lainkaan asemakaa-voituksella vaikuttaa".

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Hag-lundin vastaehdotuksen.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anri Linden, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37352

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.05.2021

anri.linden(a)hel.fi
Kaisa-Reeta Koskinen, projektijohtaja, puhelin: 310 22816
kaisa-reeta.koskinen(a)hel.fi
Alpo Tani, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 15310
alpo.tani(a)hel.fi
Jenni Kuja-Aro, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32008
jenni.kuja-aro(a)hel.fi
Heidi Huvila, ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 38202
heidi.huvila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 112

Valtuutettu Petrus Pennasen aloite jalankulkuväylien taiteen osallistavasta käytöstä

HEL 2020-011652 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että julkisille jalankulkuväylille valittava taide suunnitellaan lähtökohtaisesti tukemaan ja mahdollistamaan teosten osallistavaa käyttöä mm. oleskeluun ja liikuntaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että uusissa julkisen taiteen hankkeissa pyritään mahdollistamaan teosten lähelle pääseminen aina, kun se on teoksen kannalta tarkoituksenmukaista eikä vaaranna teoksen tai kaupunkilaisten turvallisuutta. Mahdollisuus oleskella julkisessa ulkotilassa olevilla teoksilla on arvokasta.

Aloitteessa mainittu Kalasataman Early One Morning, Eternity Sculpture on hyvä esimerkki teoksesta, jota voi käyttää: sen päällä istutaan, lapset leikkivät sen sisällä ja se toimii kohtaamispaikkana ja keskustelunavauksena. Teokseen kiipeäminen on kuitenkin jouduttu turvallisuussyistä kieltämään. Rullalautailu estettiin siksi, että se on jo vahingoittanut teosta.

Turvallisuusvaatimusten ja taiteellisesti korkeatasoisten teosten yhteensovittaminen on usein haastavaa. Liikunta- ja leikkipaikkojen suunnittelussa on noudatettava lukuisia teknisiin ratkaisuihin, materiaaleihin ja mittasuhteisiin liittyviä turvallisuusmääräyksiä. Kuvataiteen alistaminen näille ei yleensä johda taiteellisen lopputuloksen kannalta parhaimpiin ratkaisuihin, vaan vaarana on päätyä keskinkertaisiin kompromisseihin.

Ainutkertaiset taideteokset soveltuvat vain harvoin liikunnan harrastamispaikoiksi eikä niihin kiipeäminen ole koskaan täysin turvallista. Jos taideteoksissa rohkaistaan urheilemaan tai kiipeilemään, kaupunki kantaa viime kädessä vastuun vahingoista.

Liikuntapaikkoina taideteokset ovat myös alttiita vaurioitumiselle. Esimerkiksi rullalautailu kuluttaa teoksia, aiheuttaa murtumia ja jatkuvaa pintojen korjaustarvetta. Rullalautailun estämisellä ei haluta torjua teosten osallistavaa, vaan niitä vahingoittavaa käyttöä.

Julkisten taideteosten käyttäminen kaupunkilaisten omiin tarkoituksiin on monella tapaa mielekästä ja mahdollista. Siihen olisi kuitenkin löydettävä tapoja, jotka eivät vahingoita teoksia, vaaranna ihmisten turvallisuutta tai heikennä julkisten teosten taiteellista laatua.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 279

HEL 2020-011652 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.03.2021 § 46

HEL 2020-011652 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää valtuustoaloitetta yleisten alueiden taiteen osallistavuudesta ja julkisen taiteen äärellä tapahtuvasta oleskelusta ja liikunnasta monin tavoin kannatettavana. Aloitteeseen liittyy kuitenkin myös joitakin ongelmallisia näkökohtia ja käytännön seikkoja, joita seuraavassa pyrimme valottamaan.

Taustaksi todettakoon, että vastuutahoina Helsingin julkisen taiteen hankinnoissa ovat HAM Helsingin taidemuseo, kaupunkiympäristön toimiala ja kaupunginkanslia. HAM toimii kaupungin julkisen taiteen tilauksissa taideasiantuntijana ja huolehtii kaupungin taidekokoelmasta, johon Taidemuseon kuratoimat julkiset taideteokset liitetään. Taidemuseo vastaa teosten säilymisestä, konservoinnista ja ylläpidosta yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Teosten tilaajana on kohteesta riippuen kaupunkiympäristön toimiala tai kanslia, ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa mm. teoksiin liittyvistä katurakenteista, kiveyksistä, perustuksista ja valaisusta.

Aloitteessa mainitaan Kalasataman Capellanaukiolla sijaitseva Jacob Dahlgrenin Early Morning, Eternity Sculpture esimerkkinä teoksesta, jonka osallistavaa käyttöä kaupunki olisi pyrkinyt torjumaan. Lähestyttävyys ja vuorovaikutukseen kannustaminen on tosiaan ollut teoksen tekijän Jacob Dahlgrenin että teoksen kuratoimisesta ja tilaamisesta vastanneen työryhmän toive. Aasukkaat ovat ottaneet teoksen omakseen: siellä istutaan, siihen nojaillaan ja sitä halaillaan, lapset leikkivät sen sisällä, ja se toimii kohtaamispaikkana ja keskustelunavauksena.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Teokseen kiipeily on sen sijaan jouduttu turvallisuussyistä kieltämään, samoin kuin teoksessa rullalautailu. Kiipeilyssä vaarassa ovat kiipeilijät, rullalautailussa puolestaan itse teos. Teos ehti heti valmistuttuaan vahingoittua rullalautailusta, ja nyt sen maalipinta joudutaan hiomaan ja maalaamaan uudelleen. Tästä syystä rullalautailua teoksella on jouduttu jälkikäteen ehkäisemään muuttamalla katukiveystä sen ympärillä. Yksittäiset lohkopintaiset kivet osoittautuivat kuitenkin liian korkeiksi esteettömyyden kannalta., ja asia korjattiin pian kiviä madaltamalla.

Kaupunkistrategiassa ja luonnollisesti myös julkisen taiteen prosesseissa osallisuus on tärkeä arvo ja toimintatapa. Osallisuus taiteessa tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia. Se voi toteutua monin eri tavoin ja eri vaiheissa teoksen elinkaarta, esimerkiksi kaupunkilaisten kuulemisena jo ennen taiteilijavalintaa; se voi myös olla koko taideteosprosessin ytimessä kuten yhteisötaiteen teoksissa. Osallisuutta voi rakentaa taidekasvatuksen keinoin. Teoksiin, niiden tekijöihin ja taustoihin tutustuminen edistää kaupunkilaisten omistajuutta ja osallisuutta niistä. Julkinen taide voi tarjota alustan kaupunkilaisten omille ja yhdessä jaetuille merkityksille ja muistoille. Taideteos voi toimia puheenaiheena, kokoontumispaikkana, maamerkinä, löytönä, toisen taiteellisen intervention alustana ja kaupunginosan visuaalisen identiteetin rakentajana.

Valtuustoaloitteessa esimerkkinä taideteosten osallistavasta käytöstä mainitaan oleskelu ja liikunta. Mahdollisuus koskea julkisessa ulkotilassa olevia teoksia ja oleskella niillä on arvokasta. Uusissa julkisen taiteen hankkeissa pyritäänkin mahdollistamaan lähelle pääsy aina, kun se on teoksen luonteen ja sisällön kannalta tarkoituksenmukaista eikä vaaranna teoksen tai kaupunkilaisten turvallisuutta.

Julkinen taide voi tukea liikuntaharrastusta ja aktivoida ihmisiä liikkumaan. Osallisuus voi toteutua hyvin myös ilman fyysistä kontaktia teokseen: vaikkapa seuraamalla valmiita kävely- tai pyöräilyreittejä julkisten veistosten äärelle tai kehittämällä HAMin veistoskartan avulla sellaisia itse. On kuitenkin monia syitä, joiden takia ainutkertaiset taideteokset vain harvoin soveltuvat liikunnan fyysisiksi alustoiksi.

Jos taideteoksissa rohkaistaan urheilemaan tai kiipeilemään, kaupunki viime kädessä kantaa vastuun ihmisille sattuvista vahingoista. Taideteoksiin kiipeäminen ei koskaan ole täysin turvallista putoamis- ja juutumisvaaran vuoksi.

Liikuntaharrastuksen alustoina taideteokset ovat myös alttiita vaurioitumiselle. Esimerkiksi rullalautailu rikkoo ja kuluttaa teoksia synnyttäen sekä äkillisiä, teosten murtumiseen liittyviä korjaustarpeita että jatkuvasti uusiutuvaa naarmujen ja pintojen korjaustarvetta. Teosten korjaus ja säilymisen turvaaminen on kallista ja johtaa henkilötyöajan ja kus-

05.05.2021

tannusten kasvuun, josta lausunto aiheellisesti kantaa huolta. Rullalautailun estämisellä ei haluta torjua teosten osallistavaa, vaan niitä vahingoittavaa käyttöä. Estäviä toimenpiteitä joudutaan harkitsemaan myös turvallisuussyistä tai silloin, kun harrastus aiheuttaa asukkaita häiritsevää melua.

Turvallisuusvaatimusten ja taiteellisesti korkeatasoisen taideteoksen yhteensovittaminen on haastavaa. Liikunta- ja leikkipaikkojen suunnittelussa on noudatettava lukuisia teknisiin ratkaisuihin, alustoihin, materiaaleihin ja mittasuhteisiin liittyviä standardeja ja turvallisuusmääräyksiä. Kuvataiteen alistaminen käyttöesineiden suunnittelustandardeille ei yleensä johda taiteellisen lopputuloksen kannalta parhaisiin ratkaisuihin, vaan vaarana on päätyä keskinkertaisiin kompromisseihin.

Julkisten taideteosten käyttäminen kaupunkilaisten omiin tarkoituksiin on mielekästä ja mahdollista. Siihen olisi kuitenkin löydettävä tapoja, jotka eivät vahingoita teosta, riko sen tekijän tekijänoikeutta tai kutista taideteosta käyttöesineeksi. Kaupungissa törmäävät monet, keskenään vastakkaisetkin intressit ja toiminnot, ja uskomme että avoimesta, osallistavasta ja omintakeisesta kaupungista löytyy keskinäisen kunnioituksen hengessä paikkansa niin urheilulle, harrastuksille, kaupunkilaisten omaehtoiselle toiminnalle kuin ammattitaitelijoiden työn tuloksena syntyneille taideteoksillekin.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Taru Tappola, julkisen taiteen päällikkö, puhelin: 310 87077
taru.tappola(a)hel.fi

§ 113

Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite työmaiden turvallisuuspuutteisiin puuttumisesta katutyökoulutusta kehittämällä

HEL 2020-011644 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kaisa Hernberg ja 28 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin katutyökoulutuksen sisältöjä kehitetään. Kadun käyttäjien näkökulman tulee olla vahvasti esillä, ja erityistä huomiota tulee kiinnittää kävelyn ja pyöräilyn turvallisuuteen ja sujuvuuteen liittyviin sisältöihin. Myös Helsingin kantakaupungin poikkeuksellisuus liikenneympäristönä tulee huomioida entistä paremmin. Velvoite osallistua katutyökoulutukseen ulotetaan rakennusurakoitsijoiden henkilöstön ohella myös katusuunnittelijoihin, suunnittelukonsultteihin ja rakennuttajiin. Alueidenkäytön lupaehdoja selkiytetään katutöiden osalta.

Helsinki edellyttää muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien tavoin, että kaupunkien hallinnoimilla yleisillä alueilla tehtävillä työmailla vähintään yhdellä paikalla olevalla henkilöllä on voimassaoleva Pääkaupunkiseudun katutyökortti. Lisäksi kaivutyöstä vastaavalla henkilöllä tulee olla voimassa oleva Väyläviraston hyväksymä Tieturva 1- tai 2-kortti, tai hyväksytysti suoritettu Pääkaupunkiseudun katutyöt -koulutus ja voimassa oleva Pääkaupunkiseudun katutyökortti.

Pääkaupunkiseudun katutyöt -koulutusta on järjestetty vuodesta 2006 lähtien. Koulutukseen liittyy tentti, jonka läpäisseet saavat Pääkaupunkiseudun katutyökortin. Koulutuksiin osallistuu vuositasolla keskimäärin 600 henkilöä. Koulutusta kehitetään, jotta muuttuva toimintaympäristö voidaan paremmin ottaa huomioon.

Koulutus on lisännyt kadulla töitä tekevien tietoa liikenteen sujuvuudelle, turvallisuudelle ja esteettömyydelle vaikuttavista seikoista. Toimijoita on ohjeistettu huomioimaan kadulla ja yleisellä alueella sijaitsevat johdot ja laitteet sekä kadun ja yleisen alueen rakenteet haittojen vähentämiseksi. Koulutus on parantanut tilannetta mutta kehitettävää on edelleen. Tarvitaan myös asennemuutosta toimintatapojen muuttamiseksi.

Koulutus sisältää luennot eri liikennemuotojen huomioon ottamisesta sekä syvällisemmän kuvauksen hyvistä ja hyväksyttävistä työmaan liikennejärjestelyistä. Pyöräliikenteen ja katutöiden yhteensovittamisesta on koulutuksessa oma erillinen osuus. Viimeisimpään koulutukseen sisällytettiin myös luento asukasystävällisestä työmaasta. Tämän sekä katutyömaiden viestinnän osuutta on tarkoitus kasvattaa vuoden 2021 koulutuksissa. Koulutusmateriaalina toimii mm. vuonna 2020 julkaistu Asukaslähtöinen työmaa -opas.

Osana kehitystyötä kaupunki asettaa työmaiden laadulle ja turvallisuudelle mitattavat tavoitteet ja raportoi niiden toteutumisesta vuosittain kaupunkiympäristölautakunnalle. Työmaajärjestelyjen turvallisuus ja asukas- ja yritysystävällisyys nostetaan sekä työmaaohjeistuksissa että katutyökoulutuksissa yhdeksi päätavoitteeksi. Työmaaohjeistusten kehittämisen tavoitteena on laatia mahdollisimman yksiselitteiset ohjeet. Vaikuttavuutta haittojen vähentämiseen haetaan ohjeiden päivittämisellä, työmaiden omavalvonnalla, viestinnällä, katutöitä koskevien määräysten sekä koulutuksen kehittämällä.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1 Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 297

HEL 2020-011644 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 91

HEL 2020-011644 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nykyisellään Helsingin kaupunki yhdessä Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien kanssa edellyttää hallinnoimillaan yleisillä alueilla tehtävillä työmailla ainakin yhdeltä paikalla olevalta henkilöltä voimassaolevan Pääkaupunkiseudun katutyökortin. Lisäksi kaivutyöstä vastaavalla henkilöllä tulee olla voimassa oleva Väyläviraston hyväksymä Tieturva 1- tai 2-kortti, tai hyväksytysti suoritettu Pääkaupunkiseudun katutyöt -koulutus ja siitä todisteena voimassa oleva Pääkaupunkiseudun katutyökortti.

Pääkaupunkiseudun (PKS) katutyöt -koulutusta on järjestetty vuodesta 2006 lähtien. Koulutus järjestetään yhden päivän koulutuksena ja siihen liittyy kurssipäivänä suoritettava tentti, jonka läpäisseet saavat Pääkaupunkiseudun katutyökortin. Koulutuksia järjestetään vuosittain

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

ja niille osallistuu vuositasolla keskimäärin 600 henkilöä. Osallistujina on niin kaivutöitä kuin muita yleisillä alueilla tehtäviä töitä tekeviä toimijoita infraurakoitsijoista elokuvan tekijöihin. Koulutusta on kehitetty sen aloittamisesta lähtien jatkuvasti, ja kehittäminen on varmasti tarpeen myös vastaisuudessa, jotta alati muuttuva toimintaympäristö voidaan paremmin ottaa huomioon.

Koulutuksen järjestäminen on lisännyt kadulla töitä tekevien tietoisuutta näkökohdista, joilla on vaikutusta liikenteen sujuvuudelle, turvallisuudelle ja esteettömyydelle. Lisäksi koulutuksella on voitu ohjeistaa toimijoita huomioimaan paremmin kadulla ja yleisellä alueella sijaitsevat johdot ja laitteet sekä kadun ja yleisen alueen rakenteet siten, että töistä aiheutuvaa haittaa ja vahinkoja on saatu vähennettyä. Koulutuksella on ollut selkeä vaikutus edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamisessa, mutta toki kehittämistä on edelleen. Lisäksi tarvitaan myös selkeää asennemuutosta, jotta tietoisuus muuttuu teoiksi ja toimintatavaksi.

Koulutus on jo aiemmin sisältänyt luennot eri liikennemuotojen huomioon ottamisesta sekä syvällisemmän kuvauksen hyvistä ja hyväksyttävistä työmaan liikennejärjestelyistä. Pyöräliikenteen ja katutöiden yhteensovittamisesta on koulutuksessa oma erillinen osuus. Viimeisimpään koulutukseen marraskuussa 2020 sisällytettiin myös luento asukasystävällisestä työmaasta. Tämän sekä katutyömaiden viestinnän osuutta on myös tarkoitus kasvattaa vuoden 2021 koulutuksissa. Asukas-, liikkuja- ja toimijalähtöisyyden sekä viestinnän osalta materiaalina toimivat erityisesti Helsingin kaupungin tuottamat aineistot, kuten vuonna 2020 julkaistu Asukaslähtöinen työmaa -opas.

Helsingin toimintaympäristö, erityisesti kantakaupunki, on haastava ja erityislaatuinen minkä tahansa yleiselle alueelle ulottuvan työmaan tai muun alueen käyttöä rajoittavan toiminnan osalta. Työmaiden ja liikennejärjestelyiden toteuttamiseen voidaan ensisijaisesti vaikuttaa töitä ja tilapäisiä liikennejärjestelyitä koskevin määräyksin. Kaupungilla on kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978, myöh. kunnossapitolaki) nojalla oikeus antaa yleisellä alueella tehtävän työn suorittamisesta määräyksiä, jotka ovat tarpeen liikenteen sujuvuudelle, turvallisuudelle ja esteettömyydelle aiheutuvan haitan vähentämiseksi. Kaupunki voi lisäksi vaatia muutoksia ja täsmennyksiä työn suorittajan esittämiin tilapäisiin liikennejärjestelyitä koskeviin suunnitelmiin sekä ennen niiden hyväksymistä, että tarvittaessa myös työn aikana.

Näihin Helsingin yleisillä alueilla tehtäviin töihin kohdistuviin erityisvaatimuksiin ja haittojen vähentämiseen voidaan vaikuttaa myös uudistamalla nykyisiä kaupungin omia sekä kansallisia ohjeita liittyen työmaiden liikennejärjestelyihin. Vuoden 2021 aikana on tavoitteena käynnis-

tää ohjeiden päivytyö, sekä liittää ne tyomaaopas.fi-sivustoon. Ensimmäisessä vaiheessa viimeistellään ja otetaan käyttöön pyöräliikenteen työmaaohje keväällä 2021. Kaupungin oman katutyökoulutuksen tarvetta ja sisältöä tarkastellaan vuoden 2021 kuluessa.

Helsingin kaupunki on jo järjestänyt Katutöiden haittojen vähentäminen –hankkeeseen liittyen elo-syyskuussa 2020 Katurakentaja-koulutuspilotin yhteistyössä infra-alan toimijoiden ja Taitotalon kanssa. Koulutus keskittyi erityisesti isojen katuhankkeiden valmisteluun ja siihen osallistuivat merkittävässä roolissa myös kaupungin katusuunnittelun vetäjät, suunnittelukonsultit sekä rakennuttajat. Koulutuksen jatkoa tarkastellaan kevään 2021 aikana, riippuen osin myös koronatilanteen kehittymisestä.

Erityisesti isojen liikennejärjestely- ja katusaneeraushankkeiden työmaan aikaisten liikennejärjestelyjen osalta kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on päivittänyt suunnittelun ohjauksen ja rakentamisen valmistelun asiakirjat. Päivityksen myötä hankkeiden liikennejärjestelyjen periaatteet ja prioriteetit esitetään jo katu- ja rakennussuunnitteluvaiheessa pyrkien varmistamaan järjestelyjen nykyistä paremman huomioon ottamisen itse rakennushankkeen hankinta-asiakirjoissa ja sopimuksissa. Alueidenkäytön ja -valvonnan sekä liikenne- ja katusuunnittelun yhteistyössä kehitetään parhaillaan myös prosessia liittyen erityisesti isojen ja keskisuurien katuhankkeiden liikennejärjestelyjen käsittelyyn.

Voimassa olevasta lainsäädännöstä ei ole johdettavissa perustetta edellyttää erityisen katutyökoulutuksen suorittamista. Kaupunki on kuitenkin esittänyt valtioneuvostolle keväällä 2020 antamassaan kunnossapitolain muutosehdotuksessa, että kunnossapitolaisissa jatkossa säädettäisiin mahdollisuudesta asettaa tällainen vaatimus. Ympäristöministeriössä on käynnissä tällä hetkellä selvitystyö kunnossapitolain kokonaisuudistustarpeesta. Tältä osin Helsingin kaupunki tavoittelee erityisesti mahdollisuutta ohjata kadulla tapahtuvia töitä yleisellä tasolla, asettaa kadulla työskenteleville toimijoille nykyistä vahvemmin pätevyysvaatimuksia sekä tehokkaampia keinoja työmaiden puutteiden sanktiointiin.

Alueidenkäyttö ja -valvonta on uudistanut vuonna 2020 kaivutöitä koskevaa päätöspohjaa sekä päätöksissä käytettäviä vakiomääräyksiä. Kaikkiin yleisillä alueilla tehtäviä töitä koskeviin päätöksiin on loppuvuodesta 2020 lähtien lisätty erillinen ohje työmaataulun käyttämisestä sekä täytettävä työmaataulupohja. Näiden toimenpiteiden lisäksi alueidenkäyttö ja -valvonta tulee vaatimaan jatkossa katutyöilmoituksen liitteenä työhön ryhtyvältä työnsä dokumentointia maastossa. Tällä on tarkoitus vähentää kaupungin tarkastajien aikaa vieviä ja rutiininomai-

sia työtehtäviä, jotta resursseja voidaan kohdentaa paremmin haastaviin kohteisiin, sekä ohjata työstä vastaavaa valvomaan itse tilaamansa työn jälkeä.

Kunnossapitolain mahdollinen kokonaisuudistus käynnistyy aikaisintaan vuoden 2022 alussa, eikä muutoksia nykyiseen lainsäädäntöön ole siten tiedossa lähiaikoina. Helsingin kaupunki hakee vaikuttavuutta katutöiden haittojen vähentämiseen erityisesti ohjeiden päivittämisellä, työmaiden omavalvonnalla, viestinnällä, katutöitä koskevien määräysten sekä koulutuksen kehittämällä edelleen.

Lautakunta toteaa, että osana kehitystyötä kaupunki asettaa työmaiden laadulle ja turvallisuudelle mitattavat tavoitteet ja raportoi niiden toteutumisesta vuosittain kaupunkiympäristölautakunnalle. Työmaajärjestelyjen turvallisuus ja asukasystävällisyys nostetaan sekä työmaaohjeistuksissa että katutyökoulutuksissa yhdeksi päätavoitteeksi. Työmaaohjeistusten kehittämisessä yksi keskeinen tavoite on, että ohjeet ovat mahdollisimman yksiselitteiset ja vaatimustaso kaikille toimijoille selkeä.

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Uudeksi kappaleeksi 13:

Lautakunta toteaa, että osana kehitystyötä kaupunki asettaa työmaiden laadulle ja turvallisuudelle mitattavat tavoitteet ja raportoi niiden toteutumisesta vuosittain kaupunkiympäristölautakunnalle. Työmaajärjestelyjen turvallisuus ja asukasystävällisyys nostetaan sekä työmaaohjeistuksissa että katutyökoulutuksissa yhdeksi päätavoitteeksi. Työmaaohjeistusten kehittämisessä yksi keskeinen tavoite on, että ohjeet ovat mahdollisimman yksiselitteiset ja vaatimustaso kaikille toimijoille selkeä.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jyrki Paavilainen, projektinjohtaja: 310 25896

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.05.2021

Asia/21

jyrki.paavilainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 114

Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite liikenneturvallisuuden parantamisesta Linnanrakentajantien risteyksissä Herttoniemessä

HEL 2020-011657 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mauri Venemies ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy pikaisesti parantamaan Linnanrakentajantien risteysten liikenneturvallisuutta liikennevaloja rytmittämällä, kaistajärjestelyillä tai muilla tehokkailla toimenpiteillä.

Kaupunginhallitus toteaa, että Linnanrakentajantielle toteutetaan merkittävä katutyö vuosina 2023-2025 Abraham Wetterintien ja metroaseman välille. Muutostöiden tarkoituksena on turvata liikkumisen mahdollisuuksia myös tilanteessa, jossa alueen liikennemäärien ennakoidaan kasvavan. Turvallisuuden kannalta liikennejärjestelyt toteutetaan parhaiden käytettävissä olevien suunnitteluratkaisuiden mukaisiksi.

Muutostöiden yhteydessä Abraham Wetterintien ja metroaseman väliselle katuosuudelle toteutetaan muun muassa bussikaistat ja baanataisoiset yksisuuntaiset pyörätiejärjestelyt. Pyöräliikenteen muuttuminen yksisuuntaiseksi parantaa osaltaan autoliikenteen osallisten mahdollisuuksia tulkita pyöräilijän aikeita ja kulkureittejä oikein. Oikealle Linnanrakentajantieltä etelästä kääntyvän liikenteen suhteellinen osuus tulee

vähentymään, kun Linnanrakentajantien vuonna 2023 alkavan kadunrakennuksen myötä tehtävä ramppi Itäväylälle saadaan käyttöön.

Oikealle kääntymisen järjestäminen omaa suojattua liikennevalovaihetta noudattavaksi vaiheeksi johtaisi erityisesti Linnanrakentajantien ja Laivalahdenkadun liittymässä autoliikenteen välityskyvyn merkittävään heikkenemiseen. Tällainen järjestely johtaisi myös pidentyneisiin liikennevalojen kiertoaikoihin, mikä on koettu haitaksi erityisesti jalankulkijoille.

Valtuustoaloitteessa esille nostettu onnettomuustyyppi on yksi haastavimpia onnettomuustyyppejä vähentää liikennejärjestelyiden avulla. Keskeinen riskitekijä on osallisten rajalliset mahdollisuudet havaita toisiaan tai tulkita toisten osallisten toimintaa oikein. Erityisesti isoista ajoneuvoista on usein varsin haastavaa havaita takaviistosta oikealta lähestyvää pyöräilijää. Kääntyvän ajoneuvon kuljettajan mahdollisuutta havaita samaan suuntaan lähestyviä muita liikenteen osallisia voidaan parantaa ajoneuvoteknisin ratkaisuin esimerkiksi kamerajärjestelmillä. Kaupunki selvittää mahdollisuuksia edellyttää vastaavia parannustoimenpiteitä tilaamansa tai yhteistyötahojen, kuten Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymän (HSL), kanssa tilattavan liikennekaluston osalta. On myös odotettavissa, että EU:n sääntelyn keinoin joihinkin suurimpiin ajoneuvoluokkiin säädettäisiin pakolliseksi kuljettajan apuvälineeksi näkemäkatveiden muodostamia turvallisuusongelmia vähentävää tekniikkaa.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 275

HEL 2020-011657 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.02.2021 § 64

HEL 2020-011657 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Laajasalon ja Herttoniemen keskustojen maankäytön tiivistyminen edellyttää mittavia muutoksia Herttoniemen keskustassa. Herttoniemen keskustan liikenteellisesti merkittävin katu on Linnanrakentajantie. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 9.5.2017 Herttoniemen keskustan liikennesuunnitteluperiaatteet, jonka mukaisten liikennejärjestelyjen toteuttaminen on parhaillaan meneillään. Samalla uusitaan kunnallistekniikkaa alueella. Linnanrakentajantielle toteutetaan merkittävä katutyö vuosina 2023-2025 Abraham Wetterintien ja metroaseman välille. Tuolloin katuosuudelle toteutetaan mm. bussikaistat ja baanatasoiset yksisuuntaiset pyörätiejärjestelyt. Lisäksi Itäväylälle tehdään autoliikenteen ramppi Linnanrakentajantieltä Itäkeskuksen suuntaan osana Itäväylää ylittävää uudistettua siltayhteyttä.

Liikenneturvallisuus Linnanrakentajantiellä

Linnanrakentajantiellä Abraham Wetterin tien ja Hiihtäjätien välillä on sattunut vuosien 2015-2020 välisenä aikana 20 tilastoitua onnettomuutta. Suhteessa liikennemääriin tilastoitu onnettomuusmäärä on tavano-

mista tasoa korkeampi Laivalahdenkadun liittymässä ja Itäväylän ylittävän sillan liikennepaikassa. Vertailtaessa aiempiin vastaavan pituisiin ajanjaksoihin tilanne ei ole onnettomuuksien osalta muuttunut merkittävästi. Pyöräliikenteen edustavuus onnettomuustilastoissa on huomattavan korkea. Lähes puolessa (9 kpl) tarkastelujakson onnettomuuksista vähintään yksi osallinen on ollut pyöräilijä. Näistä onnettomuuksista lähes kaikissa yhtenä osallisena on ollut kääntyvä auto tontti- tai katuliitymässä. Linnanrakentajantie on tärkeä pääkatu, jolla on huomattavan paljon liikennettä, erityisesti kyseisellä osuudella. Katuosuuden liikennemäärien ennakoitaan kasvavan kaikkien kulkumuotojen osalta joutuksen kadun lähialueiden maankäytön tehostumisen myötä. Linnanrakentajantielle ja siihen liittyville lähikaduille on suunniteltu mittavia muutostöitä, joiden tarkoituksena on turvata liikkumisen mahdollisuuksia myös tilanteessa, jossa liikennemäärien ennakoitaan kasvavan. Turvallisuuden kannalta liikennejärjestelyt toteutetaan parhaiden käytettävissä olevien suunnitteluratkaisuiden mukaisiksi. Katujen rakentamistyöt ovat jo alkaneet ja tulevat ajoittumaan useille lähivuosille.

Valtuustoaloitteessa esille nostettu onnettomuustyyppi on yksi haastavimpia onnettomuustyyppinä vähentää liikennejärjestelyiden avulla. Keskeinen riskitekijä on osallisten rajalliset mahdollisuudet havaita toisiaan tai tulkita toisten osallisten toimintaa oikein. Erityisesti isoista ajoneuvoista on usein varsin haastavaa havaita takaviistosta oikealta lähestyvää pyöräilijää. Ison ajoneuvon kuljettaja joutuu kääntyessään keskittämään tarkkaavaisuuttaan muun muassa omaan kulkusuuntaansa. Toisaalta myös lähestyvän pyöräilijän voi olla vaikeaa tulkita, että onko hän tullut havaituksi.

Kääntyvän ajoneuvon kuljettajan mahdollisuutta havaita samaan suuntaan lähestyviä muita liikenteen osallisia voidaan parantaa ajoneuvoteknisillä järjestelmillä. Erityisen onnistunut esimerkki on uudet Articraitiovaunut, joissa kuljettajan näkemän katvealueita on poistettu erittäin kattavalla kamerajärjestelmällä. Kaupungin tulee selvittää mahdollisuuksia edellyttää vastaavia parannustoimenpiteitä tilaamansa tai yhteistyötahojen, kuten HSL, kanssa tilattavan liikennekaluston osalta. On myös odotettavissa, että EU:ssa nousee ehdolle direktiiviesitys, jossa joihinkin suurimpiin ajoneuvoluokkiin säädettäisiin pakollisiksi kuljettajan apuvälineeksi näkemäkatveiden muodostamia turvallisuusongelmia vähentävää tekniikkaa.

Oikealle kääntymisen järjestäminen omaa suojattua liikennevalovaihetta noudattavaksi vaiheeksi johtaisi erityisesti Linnanrakentajantien ja Laivalahdenkadun liittymässä autoliikenteen välityskyvyn merkittävään heikkenemiseen. Tällainen järjestely johtaisi myös pidentyneisiin liikennevalojen kiertoaikoihin, mikä on koettu erityisesti jalankulkijoille haitaksi. Oikealle Linnanrakentajantieltä etelästä kääntyvän liikenteen suh-

teellinen osuus tulee vähentymään, kun Linnanrakentajantien 2023 alkava kadunrakennuksen myötä tehtävä ramppi Itäväylälle saadaan käyttöön.

Pyöräliikenteen muuttuminen yksisuuntaisesti parantaa osaltaan auto liikenteen osallisten mahdollisuuksia tulkita pyöräilijän aikeita ja kulku reittejä oikein. Pyöräliikenteen suunnitteluohjeita laadittaessa on hyödynnetty edistyneimmissä pyöräilymaissa tehtyä tutkimustietoa järjeste lyiden turvallisuudesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi

§ 115

Valtuutettu Jukka Järvisen aloite juoksuportaita Käpylän Taivaskalliolle

HEL 2020-012442 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jukka Järvinen ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan juoksuportaita Käpylän Taivaskalliolle.

Kaupunginhallitus pitää kuntoportaiden rakentamista kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tapaan yleisesti ottaen kannatettavana tapana edistää ihmisten liikkumista. Kuitenkin kaupunkiympäristön toimialan ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan yhteistyönä tehdyssä selvitystyössä päädyttiin johtopäätökseen, että Taivaskallio ei sovellu kuntoportaiden sijoituspaikaksi. Taivaskallion sijainnin kuntoportaiden verkostosuunnitelmassa korvasi Pihlajistosta löydetty kohde.

Kuntoporrasohjelmaa laadittaessa Taivaskallio tunnistettiin verkostollisesti hyväksi sijainniksi kuntoportaille, ja sitä tutkittiin yhtenä toteutettava kohteena muiden kuntoporraskohteiden joukossa. Tarkastelussa ilmeni, että alueella on useita arvokkaita luonto- ja kulttuurihistoriallisia kohteita, jotka rajoittavat porraslinjan valintaa. Lisäksi alueen vaihtelevien pinnanmuotojen takia sopivien pitkäkköjen rinneosuuksien löytäminen oli lähes mahdotonta. Koska tasaista, yhtenäistä kuntoportaille

05.05.2021

soveltuvaa rinnettä ei löytynyt, kuntoportaita ei olla rakentamassa Tavaskalliolle.

Aloitteesta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 276

HEL 2020-012442 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.03.2021 § 34

HEL 2020-012442 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan kuntoportaiden rakentaminen on kannatettavaa ja edistää ihmisten liikkumista.

Kaupunkiympäristön toimiala teetti selvityksen mahdollisista kohteista, joihin voisi toteuttaa kuntoportaat. Liikuntapalvelut osallistui aktiivisesti selvitystyöhön. Selvitystyössä päädyttiin johtopäätökseen, että Taivaskallio ei sovellu kuntoportaiden sijoituspaikaksi.

Kuntoporrashjelmaa laadittaessa Taivaskallio tunnistettiin verkostollisesti hyvänä sijaintina kuntoportaille. Taivaskalliota tutkittiin yhtenä toteutettavana kohteena muiden kuntoporraskohteiden joukossa. Tarkastelussa ilmeni, että alueella on useita arvokkaita luonto- ja kulttuurihistoriallisia kohteita, jotka rajoittivat porrashlinjan valintaa. Lisäksi alueen vaihtelevien pinnanmuotojen takia sopivien pitkäköjen rinneosuuksien löytäminen oli lähes mahdotonta. Koska tasaista yhtenäistä kuntoportaille soveltuvaa rinnettä ei löytynyt, päätettiin olla esittämättä kuntoportaita Taivaskalliolle. Taivaskallion sijainnin kuntoportaiden verkostosuunnitelmassa korvasi Pihlajistosta löydetty kohde.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 116

Valtuutettu Emma Karin aloite Keskuspuiston kaventamisen ekologisesta kompensatiosta

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kompensoi Keskuspuiston vihersormelle Pirkkolan urheiluhallin rakennustöiden yhteydessä aiheutetun ekologisen haitan met-sittämällä vastaavan kokoisen alueen sellaisesta paikasta, jossa sen merkitys Helsingin vihersormille olisi aiheutettua haittaa vastaava ja Keskuspuistoa vahvistava.

Ekologiseen kompensatioon ohjaava lainsäädäntö puuttuu Suomesta Natura 2000 -verkostoa lukuun ottamatta. Kaupungilla ei ole tällä hetkellä vakiintunutta menetelmää tai käytäntöä ekologisten kompensatiotoimenpiteiden tekemiselle. Tavoitteena on kuitenkin kehittää kaupungin oma ekologisen kompensatiion malli. Työ tehdään osana Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028, jonka luonnoksessa yhtenä toimenpiteenä on kehittää Helsinkiin malli ekologisesta tilinpidosta ja häviävän luonnon kompensoimisesta. Hanke ajoittuu vuosille 2021–2022. Lisäksi parhaillaan on käynnissä luonnonsuojelulain muutoksen valmistelu, jonka yhteydessä tarkastellaan myös ekologista kompensatiota ja sen toteuttamista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Jatkossa ekologisen kompensatiomallin mukaisia kohteita on mahdollisesti löydettävissä myös Keskuspuiston alueelta.

Kaupungin kaavoituksessa ekologisen kompensatiion keinovalikoima nojaa tällä hetkellä pitkälti nykyisiin toimintatapoihin selvityksineen, kaavakarttoineen ja siihen liittyvine määräyksineen. Kaupungin kaavoitus- ja päätöksentekoprosessin jälkeen käynnistettävät ekologiset kompensatiotoimet olisivat taloudellisesti ja hallinnollisesti vaikeasti toteutettavissa, eivätkä ne edistäisi kuvaa kaupungista johdonmukaisena toimijana.

Keskuspuistossa luonnonarvoja säilytetään ja vahvistetaan pitkäjänteisesti kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Luonnonsuojeluohjelman mukaisia uusia luonnonsuojelualueita perustetaan, uhanalaisia luontotyyppisiä kartoitetaan, kulutusta ja käyttöä ohjataan, ja metsää hoidetaan luonnonarvot huomioiden.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 277

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 87

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ekologinen kompensatio

Ekologisella kompensatiolla tarkoitetaan sitä, että ihmisen toiminnasta luonnon monimuotoisuudelle aiheutunut haitta hyvitetään lisäämällä luonnon monimuotoisuutta toisaalla. Kompensaatiotoimien hyväksyttävyyden edellyttää toiminnallista korvaavuutta, mikä tarkoittaa, että toimien riittävyys ei määrity pinta-alallisesti vaan vaikuttavuuden mukaan. Luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeiset kriittiset tekijät koskevat kohteiden ekologista korvattavuutta, hyvityksen ajoittumista ja aika-
viivettä sekä epävarmuutta ekologisen tilan parannustoimien biodiversiteetti-
tehtyhyödyistä.

Pirkkolan uusi monitoimiliikuntahalli

Voittoa tavoittelemattomalle Pirkkolan liikuntahalli Oy:lle on tehty päätös 19.5.2020 aluevuokrasta toteuttaa monitoimiliikuntahalli Pirkkolan liikuntapuistoon. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi kaupunginhallituksen 3.2.2020 toimeenpanopäätöksen nojalla solmia vuokrasopimuksen, joka on viimeinen kaupungin päätös ennen rakennustöiden aloittamista. Tämä päätös pohjaa vuonna 2014 hyväksytyyn Keskuspuiston keskiosan asemakaavaan, jossa on esitetty urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Ekologinen kompensatio Pirkkolan liikuntahallin tapauksessa

Ekologiseen kompensatioon ohjaava lainsäädäntö puuttuu Suomesta Natura 2000 –verkostoa lukuun ottamatta. Helsingin kaupungilla ei tällä hetkellä ole vakiintunutta menetelmää tai käytäntöä ekologisten kompensatiotoimenpiteiden tekemiselle. Kaavoituksessa ekologisen kom-

pensaation keinovalikoima nojaa pitkälti nykyisiin toimintatapoihin selvi-tyksineen, kaavakarttoineen ja siihen liittyvine määräyksineen. Kau-pungin kaavoitus- ja päätöksentekoprosessin jälkeen käynnistettävä ekologinen kompensatio on taloudellisesti ja hallinnollisesti vaikeaa, eikä edistä kuvaa kaupungista johdonmukaisena toimijana.

Keskuspuisto on keskisen ja läntisen Helsingin merkittävin metsäalue, pääosin ydinmetsistä koostuva vihersormi. Pirkkolan urheilupuiston alue ei ole Keskuspuiston kapein kohta, vaikkakin uusi liikuntahalli metsäistä yhteyttä tällä kohtaa kaventaakin. Esimerkiksi Laakson rat-sastuskentän alueella Keskuspuisto ja sen metsäpeite on vieläkin ka-peampi. Kaupungin tavoitteiden mukaista Keskuspuiston luonnonarvo-jen säilyttämistä ja vahvistamista tehdään pitkäjänteisesti. Luonnonsuo-jeluohjelman mukaisia uusia luonnonsuojelualueita perustetaan, uha-nalaisia luontotyypppejä kartoitetaan, kulutusta ja käyttöä ohjataan, met-sää hoidetaan luonnonarvot huomioiden.

Kaupungilla on tavoitteena kehittää omaa kompensatiomalliaan, tavoite on esitetty Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimin-taohjelma 2020–2028 –luonnoksessa (toimenpide: Kehitämme Helsingille mallin ekologisesta tilinpidosta ja häviävän luonnon kompensoimi-sesta. Hanke: 2021–2022). Parhaillaan on myös käynnissä luonnon-suojelulain muutoksen valmistelu. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös ekologista kompensatiota ja sen toteuttamista. Jatkossa ekolo-gisen kompensatiomallin mukaisia kohteita on mahdollisesti löydettä-vissä Keskuspuistonkin alueelta.

16.02.2021 Pöydälle

09.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Böhling, tiimipäällikkö: 310 37211
anna.bohling(a)hel.fi

§ 117

Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Malmin lentokenttäalueesta kaupungille aiheutuvien esirakentamiskustannusten tarkistamiseksi

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristölautakunta 30.3.2021 § 155

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sinikka Vepsä ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungille kohdistuvat Malmin lentokenttäalueen esirakentamisen kustannukset tarkistetaan nykytilannetta vastaaviksi ja että asuntorakentamisen taloudellinen kannattavuus kyseiselle alueelle arvioidaan uudelleen muuttoliikenteen vähetessä.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristön toimialan lausuntoon viitaten, että Malmin entisen lentokenttäalueen kaavarunkovaiheessa tehtyjä esirakentamisen selvityksiä on tarkennettu ja niitä tarkennetaan edelleen alueen suunnittelun ja rakentamisen edetessä.

Maaperätutkimukset

Malmin entisen lentokentän maaperän alue on savikkoa, ei suota. Yhteensä noin kolmannes Helsingin maapinta-alasta on savikkoa. Rakentaminen pehmeikköalueella edellyttää pohjanvahvistusta katu-, puisto- ja piha-alueilla sekä rakennusten perustamista paaluilla. Maaperän vaatimukset huomioidaan rakentamisessa.

Kaupunki on selvittänyt Malmin entisen lentokentän alueen maaperää vuosia suunnitelmallisesti yhteensä noin 3 000 pisteestä. Alueen maaperän, pohjavesien ja maaperän huokoskaasujen mahdollista pilaantumista on selvitetty maankäytön suunnittelua varten. Tutkimuksia tehdään lisää alueen maankäytön suunnittelun sekä puhdistamisen suunnittelun ja toteuttamisen tarpeisiin.

Maaperän pilaantuneisuutta on tähänastisissa tutkimuksissa todettu vain muutamissa paikoissa, joissa on käsitelty polttoaineita tai muita lentokenttätoimintaan liittyneitä kemikaaleja. Todetut pilaantuneet kohdat ovat varsin pienialaisia ja sijaitsevat enimmäkseen lähellä maan pintaa. Ne ovat puhdistettavissa tavanomaisin keinoin, kuten kaivamalla pilaantunut maa-aines pois ja korvaamalla se puhtaalla maalla.

Alueelle on tehty koko alueen kattava alustava esirakentamissuunnitelma viimeksi vuonna 2017. Esirakentamissuunnitelma perustuu Malmin lentokenttäalueen kaavarunkoon ja siitä laadittuun maankäytön havainnekuvaan. Suunnitelmaa on tarkennettu laadittujen Nallenrinteen ja Lentoasemakorttelin tarpeisiin vuonna 2019. Koko aluetta koskeva selvitys vähähiilisen esirakentamisen mahdollisuuksista on käynnissä ja siitä raportoidaan vuoden 2021 aikana. Esirakentamistavat tarkentuvat maankäytön suunnittelun ja esirakentamisen toteutussuunnittelun edetessä.

Liito-orava- ja luontoselvitykset

Liito-oravan levinneisyyttä selvitetään vuosittain ja siinä otetaan huomioon myös muiden tahojen tekemät havainnot. Selvitysten perusteella määritellään jatkotoimenpiteet lajin riittävän suojelutason säilyttämiseksi. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista neuvotellaan ympäristöviranomaisten kanssa. Vuoden 2020 selvityksessä ei ole löytynyt uusia ydinalueita tai pesäpuita Malmin entisen lentokentän ympäriltä. Liito-oravien ydinalue Suurmetsäntien kahden puolen on laajentunut muutaman aarin luoteen suuntaan. Aikaisempina vuosina löydetty esiintymät, eli lisääntymis- ja levähdysalueet, on huomioitu kaavoituksessa jättämällä ne viheralueille.

Helsingin liito-oravaverkostoselvityksessä (Helsingin liito-oravaverkosto 2019, Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön julkaisuja 2020:2) on tunnistettu liito-oraville tärkeät alueet ja reitit. Verkostosuunnittelussa sovitetaan yhteen maankäytön suunnittelu ja liito-oravien suojelu pitkäjänteisellä tavalla. Malmin alueelta on tunnistettu erityisesti kehitettäviä liito-oravien reittejä Longinojan laaksosta, jossa tarvitaan yhteyksiä ydinalueiden välille. Sen lisäksi on tunnistettu tarve kehittää yhteyksiä Lahdenväylän yli. Liito-oravan elinpiirit muuttuvat vuosittain ja laji leviää uusille alueille, minkä vuoksi Malmin entisen lentokenttä alueen kaava-

rungon alueella on katsottu tarkoituksenmukaiseksi selvittää liito-oravan potentiaalisia liikkumismahdollisuuksia jo ennakolta. Lajin suotuisan suojelutason säilyttämiseksi alueelta tulee olla latvusyhteys ja liito-oravalle soveltuva liikkumisyhteys ympäröiville laajemmille viheralueille.

Alueen luontoarvoja on kartoitettu sekä kaavarunkotyön että vireillä olevien asemakaavahankkeiden aikana. Erinäisiä selvityksiä on tehty muun muassa huomionarvoisten perhoslajien esiintymisestä, linnustosta, lepakoista, kasvillisuudesta sekä vesistöistä vuosina 2015–2020. Vesistöön liittyviä arvoja on selvitetty muun muassa vesihuoltoon liittyvien selvitysten ja suunnitelmien yhteydessä. Selvityksiä päivitetään ja tarkennetaan säännöllisesti. Vuoden 2021 kasvukaudella jatketaan kasvillisuusselvitystä. Vuonna 2021 on tarkoitus päivittää perhosselvitys sekä tarpeen mukaan myös lepakkoselvitys. Vireillä olevien ja ennakoitujen asemakaava-alueiden osalta on tarkoitus selvittää purojen eliöstöä ja luonnontilaisuutta. Tulevissa maaperää ja hulevesiä koskevissa selvityksissä huomioidaan lisäksi pohjaveden ja Longinojan vedenlaadun seuranta.

Arvioidut rakentamiskustannukset ja niiden tarkentaminen

Rakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Kaavarunkoalueen esi-, katu- ja puistorakentamisen sekä palvelurakennusten budjettirahoitteisten investointikustannusten on arvioitu olevan suuruusluokkaa 500 milj. euroa. Kaupungin aluerakentamisprojektitoiminnan kokemuksen mukaan yksi kaupungin budjettivaroilla investoima euro käynnistää noin 4–8 euron edestä yksityisiä investointeja, riippuen alueen ominaisuuksista, lähtötilanteesta ja tavoitteista. Malmin entisen lentokentän alueen rakentamisessa yksityisten investointien osuuden arvioidaan olevan noin 3 000 milj. euroa, jos oletetaan maltillisesti, että yhdellä kaupungin budjettivaroilla investoimalla eurolla alueelle saadaan kuuden euron edestä yksityisiä investointeja.

Kaupungille kohdistuviksi esirakentamisen kustannuksiksi on vuonna 2017 laaditun suunnitelman mukaiselle esirakentamisvaihtoehdolle arvioitu noin 300 miljoonaa euroa koko kaavarungon alueelta. Kustannukset on esitetty osa-alueittain ja rakennusosittain Malmin esirakentamissuunnitelman raportissa (Destia Oy, 25.9.2017). Pilaantuneen maan puhdistamisen kustannuksiksi on arvioitu noin 8 milj. euroa (Ramboll Finland Oy, 15.11.2019).

Suunnitelmat ja sitä myöten kustannusarviot ja riskiarviot täsmenytävät jatkuvasti kun edetään kohti rakentamisen toteuttamista. Tällä hetkellä on valmisteilla selvitys alueen vähähiilisen esirakentamisen menetelmistä, jonka lähtökohtana on päästölaskelma esirakentamiselle pe-

rinteisellä tekniikalla (Ramboll Finland Oy, 10.2.2020). Tavoitteena on löytää jatkossa kaavoitettaville kaavarungon osa-alueille vaihtoehtoisia esirakentamisratkaisuja, joilla pienennetään päästöjä sekä kustannuksia. Työstä raportoidaan vuoden 2021 kuluessa.

Kaavarunkovaiheessa tehtyjä selvityksiä on tarkennettu ja tarkennetaan asemakaavoituksen edetessä. Alueen suunnittelu jakautuu useaan asemakaavahankkeeseen. Selvityksiä tehdään suunnittelutyön pohjaksi kaavahankekohtaisesti ja muun suunnittelun tarpeisiin.

Väestönkasvu Helsingissä

Helsingin ja Helsingin seudun uusin väestöennuste on laadittu vuosille 2019–2060 (Helsingin kaupunki, Tilastoja 2020:11). Ennusteessa on huomioitu koronaepidemian vaikutus. Koronaepidemian vuoksi Helsingin kasvu jäi hieman jälkeen vuonna 2020, mutta kasvun oletetaan palautuvan jo vuonna 2021 lähelle tavanomaista. Vuosina 2021–2030 Helsingin keskimääräiseksi vuosikasvuksi ennustetaan 6 250 asukasta.

Kaupunkistrategiassa sekä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi rakentaa vuosina 2021–2023 yhteensä 7 000 asuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 alkaen 8 000 asuntoa vuodessa.

Helsinki kasvaa nopeasti ja Malmin entisen lentokentän alue on yleiskaavan 2016 tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa. Yleiskaavan toteuttamissuunnitelmassa Malmin lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen. Kaupungin tavoitteena on aloittaa asuntorakentaminen alueella 2020-luvulla niin nopeasti kuin mahdollista. Investointimäärärahaa on varattu Malmin rakentamisen käynnistämiseksi talousarviossa 2021 ja siihen liittyvässä 10-vuotisessa investointisuunnitelmassa.

Lopuksi

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

05.05.2021

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristölautakunta 30.3.2021 § 155

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 278

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.03.2021 § 155

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Hankenumero 5264_199

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Malmin entisen lentokentän maaperä

Entisen lentokentän alueen maaperä on tyypillistä Koillis-Helsingille: pohjamaa on savea, jonka paksuus vaihtelee noin 0–17 m välillä. Kiitoteiden kohdalla ja muilla asfalttipäällysteisillä alueilla saven päällä on täyttökerroksia. Saven alla ovat siltti-, hiekka- ja moreenikerrokset ennen kallion pintaa. Turvetta alueella on vain sen itäisimmässä osassa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

lähellä Tattarisuota. Malmin entisen lentokentän alue ei siis ole suota, vaan savikkoa, jota on yhteensä noin kolmannes Helsingin maapinta-alasta.

Rakentaminen pehmeikköalueella edellyttää pohjanvahvistusta katu-, puisto- ja piha-alueilla sekä rakennusten perustamista paaluilla. Maaperän vaatimukset huomioidaan rakentamisessa.

Maaperätutkimukset

Helsingin kaupunki on selvittänyt alueen maaperää vuosia suunnitelmallisesti yhteensä liki 3 000 pisteestä ja suunnittelun edetessä tutkimuksia tehdään lisää. Alueen maaperän, pohjavesien ja maaperän huokoskaasujen mahdollista pilaantumista on selvitetty maankäytön suunnittelua varten. Keskeiset tutkimustulokset on esitetty tutkimusraportissa Malmin lentoaseman kaavarungon alue, Maaperän pilaantuneisuuden tutkimus ja sulfidimaakartoitus (Ramboll Oy, 15.11.2019) sekä Malmin lentoaseman kaavarungon alue, pilaantuneisuuden seuranta tutkimus (Ramboll Oy, 28.8.2018).

Pilaantuneet maat

Pilaantuneisuutta on tähänastisissa tutkimuksissa todettu vain muutamissa paikoissa, joissa on käsitelty polttoaineita tai muita lentokenttätoimintaan liittyneitä kemikaaleja. Todetut pilaantuneet kohdat ovat varsin pienialaisia ja sijaitsevat enimmäkseen lähellä maan pintaa. Ne ovat puhdistettavissa tavanomaisin keinoin, kuten kaivamalla pilaantunut maa-aines pois ja korvaamalla se puhtaalla maalla.

Maaperän pilaantuneisuuden tutkimuksia tehdään lisää alueen maankäytön suunnittelun sekä puhdistamisen suunnittelun ja toteuttamisen tarpeisiin.

Sulfidisavet ja esirakentamisen suunnittelu

Alueelta on tehty Geologisen tutkimuskeskuksen selvitys Hienorakeisten maalajien kerrosjärjestys ja ominaisuudet Helsingin Malmin lentokentän kaava-alueella (2017), jossa selvitettiin mm. sulfidisavien esiintymistä lentokentän alueella. Sulfidisavia on selvitetty lisää myös pilaantuneisuustutkimusten yhteydessä.

Sulfidisavea ei pääsääntöisesti ole tarkoitus kaivaa pois, vaan alueen luonnonsavet pääosin jäävät alueelle. Alueilla, joilla esiintyy potentiaalisesti hapanta sulfidisavea, on erityisen tärkeää rakentamisen aikana hallita työmaavesiä, massojen hapettumisen estämistä ja valuntaa ympäröiviin vesistöihin. Rakentaminen suunnitellaan niin, että mahdolli-

simman suuri osa alueen nykyisistä savista, ml. sulfidisaviesiintymät jäävät paikoilleen.

Malmin lentokentän alueelle on tehty koko alueen kattava alustava esirakentamissuunnitelma viimeksi vuonna 2017. Esirakentamissuunnitelma perustuu Malmin lentokenttäalueen kaavarunkoon ja siitä laadittuun maankäytön havainnekuvaan. Suunnitelmaa on tarkennettu laadittujen Nallenrinteen ja Lentoasemakorttelin tarpeisiin (Sitowise 2019). Koko aluetta koskeva selvitys vähähiilisen esirakentamisen mahdollisuuksista on käynnissä ja raportoidaan vuoden 2021 aikana. Esirakentamistavat tarkentuvat maankäytön suunnittelun ja esirakentamisen toteutussuunnittelun edetessä.

Esirakentamisen kustannusarviot

Kaupungille kohdistuviksi esirakentamisen kustannuksiksi on v. 2017 laaditun suunnitelman mukaiselle esirakentamismvaihtoehdolle arvioitu noin 300 miljoonaa euroa koko kaavarungon alueelta. Kustannukset on esitetty osa-alueittain ja rakennusosittain Malmin esirakentamissuunnitelman raportissa (Destia Oy, 25.9.2017). Pilaantuneen maan puhdistamisen kustannuksiksi on arvioitu noin 8 milj. euroa (Ramboll Finland Oy, 15.11.2019).

Arviointien tarkentuminen

Suunnitelmat ja sitä myöten kustannusarviot ja riskiarviot täsmentyvät jatkuvasti kohti rakentamisen toteuttamista. Tällä hetkellä on valmisteilla selvitys alueen vähähiilisen esirakentamisen menetelmistä, jonka lähtökohtana on päästölaskelma esirakentamiselle perinteisellä tekniikalla (Ramboll Finland Oy, 10.2.2020). Tavoitteena on löytää jatkossa kaavoitettaville kaavarungon osa-alueille vaihtoehtoisia esirakentamisratkaisuja, joilla pienennetään päästöjä sekä kustannuksia. Työ raportoidaan 2021 kuluessa.

Kaavarunkovaiheessa tehtyjä selvityksiä on tarkennettu ja tarkennetaan asemakaavoituksen edetessä. Alueen suunnittelu jakautuu useaan asemakaavahankkeeseen. Selvityksiä tehdään suunnittelutyön pohjaksi kaavahankekohtaisesti ja muun suunnittelun tarpeisiin.

Luontoselvitykset ja liito-oravat

Kaupunki tarkastelee liito-oravan levinneisyyttä vuosittain ja ottaa myös huomioon muiden tahojen tekemät havainnot. Liito-oravien esiintymistä selvitetään vuosittain Malmin entisen lentokentän ympäristössä. Laaditut raportit ovat vuosilta 2016, 2018, 2019 ja 2020. Selvitysten perusteella määritellään jatkotoimenpiteet lajin riittävän suojelutason säilyt-

tämiseksi. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista neuvotellaan ympäristöviranomaisten kanssa.

Uusia ydinalueita tai pesäpuita ei ole löytynyt entisen lentokentän ympäriltä vuoden 2020 selvityksessä. Liito-oravien ydinalue Suurmetsäntien kahden puolen on laajentunut muutaman aarin luoteen suuntaan. Aikaisempina vuosina löydetty esiintymät, eli lisääntymis- ja levähdysalueet, on huomioitu kaavoituksessa jättämällä ne viheralueille. Esimerkiksi Nallenrinteen asemakaavahankkeessa liito-oravahavainnot ja niihin liittyvät arvioinnit on kuvattu suunnitteluaineistossa ja suunnittelu-ratkaisut on laadittu siten, että liito-oraville tärkeät alueet säilyvät. Kaavahankkeissa arvioidaan vaikutukset liito-oravien elinoloihin maankäyttö- ja rakennuslain sekä luonnonsuojelulain mukaisesti. Mikäli uusia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja löytyisi kaavoitetuilta alueilta, voidaan liito-oravan suojelusta hakea poikkeamista. Suojelusta on mahdollista poiketa vain ELY:n luvalla (LSL 49 §), mikäli muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole ja poikkeus ei haittaa lajin kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä, ja on olemassa erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy.

Helsingin liito-oravaverkostselvityksessä (Helsingin liito-oravaverkosto 2019. Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön julkaisuja 2020:2) on tunnistettu liito-oraville tärkeät alueet ja reitit. Verkostosuunnittelussa sovitetaan yhteen maankäytön suunnittelu ja liito-oravien suojelu pitkäjänteisellä tavalla. Malmin alueelta on tunnistettu erityisesti kehitettäviä liito-oravien reittejä Longinojan laaksosta, jossa tarvitaan yhteyksiä ydinalueiden välille. Sen lisäksi on tunnistettu tarve kehittää yhteyksiä Lahdenväylän yli.

Liito-oravan elinpiirit muuttuvat vuosittain ja laji leviää uusille alueille, minkä vuoksi Malmin lentoaseman alueen kaavarungon alueella on katsottu tarkoituksenmukaiseksi selvittää liito-oravan potentiaalisia liikukumismahdollisuuksia jo ennakoita. Lajin suotuisan suojelutason säilyttämiseksi alueelta tulee olla latvusyhteys ja liito-oravalle soveltuva liikumisyhteys ympäröiville laajemmille viheralueille.

Luontoselvitykset

Malmin lentokentän alueen luontoarvoja on kartoitettu sekä kaavarunkotyön että vireillä olevien asemakaavahankkeiden aikana. Huomionarvoisten perhoslajien esiintymistä on selvitetty vuosina 2016, 2017 ja 2019, linnustoa on selvitetty vuosina 2015, 2016 ja 2017, lepakoita on selvitetty vuonna 2016 ja 2020 sekä kasvillisuutta 2020. Vesistöön liittyviä arvoja on selvitetty muun muassa vesihuoltoon liittyvien selvitysten ja suunnitelmien yhteydessä. Selvityksiä päivitetään ja tarkennetaan säännöllisesti. Vuoden 2021 kasvukaudella päästään jatkamaan

kasvillisuusselvitystä. Vuonna 2021 on tarkoitus päivittää perhosselvitys sekä tarpeen mukaan lepakkoselvitys. Vireillä olevien ja ennakoitujen asemakaava-alueiden osalta on tarkoitus selvittää purojen eliöstöä ja luonnontilaisuutta. Tulevissa maaperää ja hulevesiä koskevissa selvityksissä huomioidaan pohjaveden ja Longinojan vedenlaadun seuranta.

Aluerakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset

Malmin entisen lentokentän rakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Kaavarunkoalueen esi-, katu- ja puistorakentamisen sekä palvelurakennusten budjettirahoitteisten investointikustannusten on arvioitu olevan suuruusluokkaa 500 milj. euroa. Kaupungin aluerakentamisprojektitoiminnasta saaman 40-vuotisen kokeuspohjan perusteella yksi kaupungin budjettivaroilla investoima euro käynnistää 4–8 euron edestä yksityisiä investointeja, riippuen alueiden erilaisista ominaisuuksista, lähtötilanteesta ja tavoitteista. Malmin entisen lentokentän alueen rakentamisessa yksityisten investointien osuus on suuruusluokkaa 3 000 milj. euroa (3 Mrd€), jos oletetaan maltillisesti, että yhdellä kaupungin budjettivaroin investoimalla eurolla alueelle saadaan liikkeelle kuuden euron edestä yksityisiä investointeja.

Väestönkasvu Helsingissä

Helsingin ja Helsingin seudun tuorein väestöennuste on laadittu vuosille 2019–2060 (Helsingin kaupunki, Tilastoja 2020:11) ja ennusteessa on huomioitu koronaepidemian vaikutus. Koronaepidemian vuoksi Helsingin kasvu jäi hieman jälkeen vuonna 2020, mutta kasvun oletetaan palautuvan jo kuluvana vuonna lähelle tavanomaista. Vuosina 2021–2030 Helsingin keskimääräiseksi vuosikasvuksi ennustetaan 6 250 asukasta, 0,9 %.

Rakennusmaan tarve

HSY:n ylläpitämän pääkaupunkiseudun tonttivaranto -tilaston mukaan Helsingissä oli tammikuussa 2019 laskennallista asemakaavavarantoa kerrostalotonteilla 2,16 milj. kerrosneliometriä. Kun tämä jaetaan vuoden 2019 talousarvion mukaisella asuinrakennusten sitovalla luovutus-tavoitteella (400 000 k-m²), voidaan arvioida asemakaavoitetun kerrostalotonttimaan riittävän Helsingissä n. 5,4 vuoden asuntorakentamisen tarpeisiin, ei vuosikymmeniksi. Tonttimaavarannon tilasto ei huomioi onko asemakaavoitettu tontti heti rakentamiskelpoinen (esirakennettu, kunnallistekniikkavalmius) vai ei. Heti rakentamiskelpoisia asuntokerrostalotontteja on huomattavasti alle viiden vuoden tarpeisiin.

Helsinki kasvaa nopeasti ja Malmin lentokentän alue on Helsingin yleiskaavan (2016) tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja

rakennetaan 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa. Yleiskaavan toteutamisohjelmassa (kaupunginhallitus 4.6.2018) Malmin lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen.

Kaupunkistrategiassa 2017–21 ja nykyisessä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma / Kotikaupunkina Helsinki -ohjelma, kaupunginvaltuusto 11.11.2020) on asetettu tavoitteeksi vuosina 2021–2023 rakentaa 7 000 asuntoa vuodessa, ja 2023 alkaen 8 000 asuntoa vuodessa. Korkein hallinto-oikeus kumosi joitakin osia yleiskaavan hyväksymistä koskevasta Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikä lisää Malmin entisen lentokentän alueen merkitystä kaupungin asuntorakentamisessa. Kaupungin tavoitteena on aloittaa asuntorakentaminen Malmin entisen lentokentän alueella 2020-luvulla niin nopeasti kuin mahdollista. Investointimäärärahaa on varattu Malmin rakentamisen käynnistämiseksi talousarviossa 2021 ja siihen liittyvässä 10-investointiohjelmassa.

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Lausunto palautetaan, koska siinä ei ole tarpeeksi huomioitu sitä, miten paljon rakentamisesta syntyvä hiilijalanjälki ja kustannukset lisääntyvät paalutuksen ja vesistöjen suojelun vuoksi. Longinoja alkaa Malmin lentokentän alueelta. Puron ennallistamiseksi on vapaaehtoisvoimin tehty työtä useita vuosia ja saatu taimenkanta lisääntymään purossa. Longinoja on palkittu Paras Luontoteko palkinnolla 2019. Rakentamisen seurauksena happamat sulfaattimassat haajoavat ja muodostuu rikkihappoa, jolloin veden pH laskee alle 5,5. Se aiheuttaa kalakuolemia. Longinojan suojeleminen rakentamisen aikaiselta vesien valumalta on kallias ja pitkäkestoinen prosessi. Se tulee huomioida paremmin kustannuksissa ja päästöissä.

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Asian käsittelyn palauttamisesta äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Lausunto palautetaan, koska siinä ei ole tarpeeksi huomioitu sitä, miten paljon rakentamisesta syntyvä hiilijalanjälki ja kustannukset lisääntyvät paalutuksen ja vesistöjen suojelun vuoksi. Longinoja alkaa Malmin lentokentän alueelta. Puron ennallistamiseksi on vapaaehtoisvoimin tehty työtä useita vuosia ja saatu taimenkanta lisääntymään

05.05.2021

purossa. Longinoja on palkittu Paras Luontoteko palkinnolla 2019. Rakentamisen seurauksena happamat sulfaattimassat hajoavat ja muodostuu rikkihappoa, jolloin veden pH laskee alle 5,5. Se aiheuttaa kalakuolemia. Longinojan suojeleminen rakentamisen aikaiselta vesien valumalta on kallis ja pitkäkestoinen prosessi. Se tulee huomioida paremmin kustannuksissa ja päästöissä.

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Antti Koskela, Noora Laak, Jape Lovén, Antti Möller, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10 - 3.

23.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi

§ 118

Valtuutettu Seija Muurisen aloite talviuintipaikasta Laajasaloon

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Seija Muurinen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää uuden laiturilla, pukukopeilla ja avantotekniikalla varustetun talviuintipaikan perustamista Laajasaloon.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on käynnissä palvelustrategiatyö, jossa määritellään mitä palveluja kaupunki tuottaa itse, missä se toimii kumppanina ja minkä palvelujen tuottamiseen se ei osallistu. Määrittelytyö koskee myös talviuintia. Aloitteen ehdotusta voidaan arvioida tarkemmin sen jälkeen.

Talviuintipaikkoja ylläpitävät pääasiassa yritykset, yhdistykset ja urheiluseurat liikuntapalvelujen vuokraamalla alueilla. Kaupungissa on tällä hetkellä 12 seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa, mutta Laajasalossa sellaista ei ole. Villa Furuvikin uimarannalla on yksityisen palveluntarjoajan rantasauna, jonka yhteydessä on mahdollisuus talviuintiin.

Yksinkertaisimmillaan talviuintipaikka sisältää lämpimän pukusuojan, avannon ja avantoon johtavat portaat. Ylläpitäjä vastaa uintipaikan turvallisuudesta sekä rakennusten, laitteiden, kulkureittien ja varusteiden huollosta ja kunnossapidosta.

Aloitteessa esitetyistä vaihtoehtoista toteuttamiskelpoisin paikka on Kruunuvuorenrannassa, uuden uimarannan yhteydessä, jolloin talviuinnin vaatimukset voidaan ottaa huomioon jo suunnittelussa. Kruunuvuoreen rakennettava julkinen uimaranta sijaitsee Stansvikin läheisyydessä ja sen toteutus on aikataulutettu vuosille 2024–2025.

Stansvikin uimarannan länsipuolelle on kaavoitettu myös tontti saunakylää varten. Kruunuvuorenrannan palveluyhtiön on tarkoitus rakentaa saunat asukkaiden käyttöön, ja se voi mahdollisesti vuokrata tilaa myös ulkopuolisille, esimerkiksi urheiluseuroille. Tähän yhteyteen on mahdollista rakentaa talviuintipaikka. Myös Stansvikin kartanon alueelle on kaavoitettu pienimuotoinen saunakylä. Jos sille löytyy toimintaa pyörittävä yhdistys tai yritys, sen yhteyteen on mahdollista perustaa talviuintipaikka.

Myös Yliskylässä sijaitsevalle Laajasalon nykyiselle uimarannalle olisi mahdollista perustaa talviuintipaikka. Sen pukutiloja ei kuitenkaan ole suunniteltu talvikäyttöön, niissä ei ole lämmitystä eikä niihin tule vettä talviaikaan. Talviuinnille soveltuvan laiturin voisi sijoittaa uimarannan pohjoiskulmaan, jolloin matkaa pukutiloista laiturille tulisi noin 50–60 metriä. Varovainen kustannusarvio laiturille kaikkine talviuintiin liittyvine hankintoineen on noin 70 000–100 000 euroa. Laiturin ja lämpimien pukutilojen lisäksi rannalle tulisi rakentaa talvikunnossapidettävä pelastusreitti hälytysajoneuvoja varten. Tähän ei ole tällä hetkellä varattu määrärahaa.

Muissa aloitteessa esitetyissä vaihtoehtoissa on selkeitä haasteita. Jollaksen saavutettavuus eri puolilta Laajasaloa ei ole erityisen hyvä. Tullisaareen ja Hevossalmeen on vaikea rakentaa talviuintipaikan edellyttämää esteetöntä ja talvikunnossapidettävää pelastusreittiä. Tullisaareissa on kaupungin hiihtolatuja, joiden ylläpito vaikeutuu, jos sinne perustetaan talviuintipaikka. Hevossalmassa sijaitsevat ulkoilureitit ovat puolestaan niin kapeita, että niitä pitäisi levenyttää.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 281

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.02.2021 § 43

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa liikuntapalvelujen järjestämisestä. Nykyisiä talviuintipaikkoja Helsingissä ylläpitävät pääasiassa yritykset, yhdistykset tai urheiluseurat yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa liikuntapalveluiden kaavoittamisesta sekä yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.

Laajasaloon Stansvikiin, Kruunuvuorenrannan läheisyyteen, on kaavoitettu saunakyliä, jotka mahdollistavat tulevaisuudessa myös talviuintipaikan varustamisen laitureilla, pukutiloilla ja avantotekniikalla.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Stansvikinrannan uimarannan länsipuolelle on kaavoitettu tontti saunakylää varten. Tarkoitus on, että Kruunuvuorenrannan palveluyhtiö rakentaa saunat asukkaiden käyttöön. Palveluyhtiö voi mahdollisesti vuokrata tilaa myös ulkopuolisten käyttöön esimerkiksi kaupungin liikuntapalveluille tai urheiluseuroille. Tähän toimintaan on mahdollista liittää talviuintipaikka.

Stansvikin kartanon alueelle on kaavoitettu myös pienimuotoinen saunakylä. Jos saunakylälle löytyy toimintaa pyörittävä yritys, yhdistys tai urheiluseura, on saunakylän yhteyteen mahdollista perustaa varustettu talviuintipaikka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, tiimipäällikkö: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 11

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan avantouinti on kannatettavaa virkistystoimintaa. Helsingissä on 12 seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Kaupunki toimii mahdollistajan roolissa ja vuokraa paikat talviuintiseuroille, jotka järjestävät talviuintitoimintaa jäsenilleen. Sopimuksista 11 on liikuntapalvelukokonaisuuden ja yksi kaupunkiympäristön toimialan hallinnoima. Talviuintitoimintaa on esitelty lautakunnan kokouksessa 17.12.2019.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on määrittelemässä vuoden 2021 aikana palvelustrategiatyön yhteydessä mitä palveluja tuotetaan itse, missä palveluissa toimitaan kumppanina ja mahdollistajana sekä minkä palveluiden tuottamiseen kaupunki ei osallistu. Yksi palvelu, joka tullessaan arvioimaan liikuntapalvelukokonaisuuden palveluista, on talviuinti ja miten kaupunki osallistuu sen mahdollistamiseen. Lautakunta katsoo, että tämän arvioinnin jälkeen aloitteeseen voidaan ottaa kantaa.

Yksinkertaisimmillaan talviuintipaikka sisältää lämpimän pukusuojan, avannon ja avantoon johtavat portaat. Talviuintipaikan ylläpitäjä, eli palveluntarjoaja, vastaa talviuintipaikan turvallisuudesta. Palveluntarjoaja voi olla esimerkiksi kunta, seurakunta, yhdistys tai yritys. Palve-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

luntarjoaja vastaa talviuintipaikan rakennusten, laitteiden, kulkureittien ja varusteiden huollosta ja kunnossapidosta.

Laajasalossa ei ole tällä hetkellä seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Virkistyspalveluita tarjoavan Villa Furuvikin uimarannan kupeessa on mahdollista harrastaa talviuintia.

Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan Tullisaareen ja Hevossalmeen esitetyissä vaihtoehtoissa on selkeitä haasteita. Talviuintipaikalle tulee toteuttaa esteetön kulku hälytysajoneuvoille, mikä tarkoittaa, että paikalle tulee järjestää talvikunnossapidettävä reitti.

Tullisaaressa on liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämiä hiihtolatuja, joiden ylläpito vaikeutuu, mikäli sinne perustetaan talviuintipaikka. Lupa pukutilan sijoittamiseksi Tullisaaren arvokkaaseen kartanomiljöömäiseen ympäristöön voi myös olla haasteellista saada.

Hevossalmessa sijaitsevat ulkoilureitit ovat suurelta osin niin kapeita, että niitä tulisi levenyttää hälytysajoneuvoja varten. Jollaksen saavutettavuus eri puolilta Laajasaloa ei ole erityisen hyvä.

Esitetyistä vaihtoehtoista Laajasalon uimarannalle voisi perustaa talviuintipaikan, mutta toteuttamiskelpoisin paikka talviuinnille on Kruunuvuorenrannassa, uuden tulevan uimarannan yhteyteen, jolloin talviuinnin vaatimukset voidaan ottaa huomioon jo suunnittelussa.

Laajasalon uimarannalla sijaitsevia pukutiloja ei ole suunniteltu talvikäyttöön, eikä pukutiloissa ole lämmitystä. Pukutiloihin ei myöskään tule vettä talviaikaan. Rannalle tulisi toteuttaa talvikunnossapidettävä reitti hälytysajoneuvoja varten. Uimarannan viereisellä kuntoradalla on liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämä latu, joten talvikunnossapidettävä reitti rannalle tulisi suunnitella tämä huomioiden. Talviuinnille soveltuvan laiturin voisi sijoittaa uimarannan pohjoiskulmaan, jolloin matkaa pukutiloista laiturille tulisi noin 50–60 metriä. Varovainen kustannusarvio laiturille kaikkine talviuintiin liittyvine hankintoineen on noin 70 000 – 100 000 euroa.

Kruunuvuoreen rakennettava uimaranta sijaitsee Stansvikin alueen läheisyydessä, ja sen toteutus on aikataulutettu vuosille 2024–2025.

Käsittely

02.02.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että viides kappale kuuluu seuraavasti:

05.05.2021

Laajasalossa ei ole tällä hetkellä seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Virkistyspalveluita tarjoavan Villa Furuvikin uimarannan kupeessa on mahdollista harrastaa talviuintia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 119

Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite tekonurmikentistä kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jussi Chydenius ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että pienempiä, esimerkiksi koulujen yhteydessä sijaitsevia kenttiä päällystettäisiin tekonurmella ja annettaisiin ilman varauksia kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön.

Viideltätoista kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Vuoroja on kahtena tai kolmena päivänä viikossa, eri kentillä eri päivinä. Merkittyjen vapaavuorojen lisäksi kentät ovat vapaasti käytettävissä aina kun niillä ei ole muuta toimintaa.

Vapaavuorojen aikana kentät ovat olleet varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen ohella tuleekin miettiä keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi. Nykyisten yleisövuorojen käyttöaste ei ole niin korkea, että uusien vapaassa käytössä olevien kenttien rakentaminen olisi välttämättä perusteltua.

Tekonurmikenttien rakentaminen kaventaa luonnonjääkenttäverkkoa, jolle on huomattavaa kysyntää. Erityisesti jalkapallon tarpeisiin rakennetut kumirouhetekonurmikentät sopivat hiekkatekonurmi- ja kivituhkakenttiä huonommin talviurheilun tarpeisiin. Niiden jäädyttäminen vaatii merkittävästi enemmän työtunteja.

Pienten tekonurmikenttien rakentamiskustannukset ovat noin 70 000–200 000 euroa kentän koosta, sijainnista ja tekonurmityypistä riippuen. Hiekkatekonurmi on vähän edullisempi ja soveltuu laajemmin erilaiseen vapaa-ajankäyttöön, kumirouhetekonurmi jalkapalloon.

Vanhoja tekonurmimattoja ei tule siirtää uusille kentille, koska siirtäminen voi aiheuttaa niihin vaarallisia repeämiä. Mattojen käyttöikä on seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta joutuessaan uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille.

Yleisillä alueilla olevat isommat kentät ovat useimmiten kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnassa, koulujen pihoidella olevat kentät puolestaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan. Kun käyttäjätoimialat toteavat hiekkakentän muuttamisen tekonurmikentäksi tarpeelliseksi, kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa muutoksen käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Tekonurmikenttien toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen, joten sen sujuvuutta on tärkeää parantaa. Liikunnallisuuden edistämisen tulee olla kaikkien toimialojen yhteinen tavoite.

Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumishjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Koulujen pihoidella olevien välineiden ja varusteiden kunto on selvitetty kattavasti, ja kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita on parannettu erillismäärärahalta vuosina 2019–2020. Valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnan ja ylläpidon parantamiseksi.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristön toimialan lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 302

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
4.3.2021

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet-
palvelukokoonaisuus antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausun-
non:

Hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi

Rakennukset ja yleiset alueet-palvelukokoonaisuus toteuttaa toimin-
nallisia hankkeita, kuten hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi,
käyttäjätöimialojen ilmaiseman tarpeen perusteella. Tekonurmikenttien
tarpeen määrittely tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri-
ja vapaa-ajan toimialojen toimesta.

Toimialojen näkökulmia tekonurmikenttiin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on käsitellyt 02.02.2021 pitämässään kokouksessa valtuutettu Jussi Chydeniuksen ym. valtuustoaloitetta tekonurmien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Tällä hetkellä tekonurmikenttien tarpeesta käydään kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan (KUVAn) sisäistä keskustelua. Kaikkien kenttien käyttöaste ei ole niin korkea, että uusien kenttien rakentaminen olisi välttämättä perusteltua. Tekonurmikentän rakentaminen kaventaa helposti potentiaalista luonnonjäakenttäverkkoa, jolle varsinkin taas kuluvana talvena on ollut merkittävää kysyntää. Lisäksi tekonurmikentät lisäävät painetta liikunnan ja ulkoilun investointi- sekä käyttömäärärahojen kasvattamista kohtaan.

Tekonurmikenttiä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon jo olemassa olevan kentän käyttäjien tarpeet ja punnita sitä, että lisääkö tekonurmen asentaminen ihmisten liikkumista vai käykö peräti päinvastoin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (KASKOn) näkökulmasta koulupihojen kenttä voidaan toteuttaa, jos:

- oppilaat ovat toivoneet tätä pihavarusteiden määrittelyä koskevassa osallistumismenettelyssä
- toivotut toiminnalliset elementit sekä kenttä mahtuvat - oppilaiden ja toiminnan tavoitteita priorisoidaan
- kenttä mahtuu pihalle
- koulun välittömässä läheisyydessä ei ole kenttää
- rakennushistorialliset arvot sallivat sen myös (kaupunginmuseo puoltaa)
- kenttä voidaan toteuttaa turvallisesti (ei synny katvealueita tai alueita, joissa esim. kiusaaminen on mahdollista)
- maasto-olosuhteet sallivat
- toteutus on kustannustehokasta ekologista (linjassa kaupungin ympäristötavoitteiden kanssa)

Mikäli tekonurmeen päädytään, tulee määritellä, tehdäänkö hiekka- vai kumirouhetekonurmea. Alusta ratkaisee, millaiseen urheiluun kenttää voidaan käyttää. Alustaratkaisua ei näiden kahden välillä voi tehdä ns. monilajiperiaatteella, vaan kumirouhe on jalkapalloilun alusta ja hiekkatekonurmi soveltuu vapaa-ajankäyttöön. Hiekkatekonurmi on alustaksi asennettuna n. 15 % edullisempi vaihtoehto. Kumirouhekentän vuosittaiset huoltokustannukset ovat kaksinkertaiset hiekkatekonurmeen verrattuna.

Molemmat alustaratkaisut ovat kiinteistön ylläpidon ja siivoamisen kannalta haasteellisia kantautuvuutensa vuoksi, mutta kumirouhe on todettu huomattavasti kantautuvammaksi. Kumirouheeseen liittyy sisätiloihin kantautuessaan myös ominaishajua, mikä saatetaan kokea häiritseväksi. Kumirouheen voimakas kantautuvuus aiheuttaa myös itse alustalle suurempia muutoksia, minkä johdosta alusta tarvitsee tiheämmällä välillä huoltoa ja täyttöä.

Yhteenveto

Kun kyseessä on yleisellä, esimerkiksi puistoalueella oleva kenttä, KUVA määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Kun kyseessä on koulukiinteistöllä oleva kenttä, Kasko määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Mikäli käyttäjätoimialat toteavat hiekkakentän muutoksen tekonurmikentäksi tarpeelliseksi ja ilmaisevat tarpeen kaupunkiympäristön toimialalle soveltuvien menettelyjen mukaisesti, kaupunkiympäristön toimiala käynnistää hankkeen käytettävissä olevan määrärahojen puitteissa.

Lisätiedot

Sanna Rautajärvi, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.02.2021 § 16

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat tilat kannustavat kaupunkilaisia liikkumaan ja koetellaan erilaisia urheilulajeja, tekonurmet ehkä ennen kaikkea pelaamaan jalka- ja pesäpalloa.

Helsingin kaupunki hallinnoi tällä hetkellä yhteensä 30 tekonurmikenttää, jotka ovat varsin suosittuja. Suurin osa tekonurmikenttien käyttövuoroista on jaettu kaupungin urheiluseuroille, jotka käyttävät kenttien tehokkaasti. Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on puolestaan varattu 15:ltä kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Niitä on noin 2–3 päivänä viikossa, ajoitettuna eri viikonpäiville. Silloin kun tekonurmikentillä ei ole muuta toimintaa ne ovat myös vapaasti käytettävissä. Yleisövuorojen aikana kentät ovat kuitenkin olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön

Pallokenttää lukuun ottamatta. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi pohtia keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi.

Tekonurmialueiden lisäämiseen liittyy lisäksi haasteita. Ensinnäkin pienten tekonurmikenttien rakentamiskustannukset ovat noin 70 000–200 000 euroa kentän koosta ja sijainnista riippuen. Tällaisten kenttien ylläpitämisestä syntyy käyttökustannuksia noin 1 000–2 000 euroa/vuosi.

Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta johdun uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden repeäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaarallisiksi.

Kolmanneksi varsinkin jalkapallon tarpeisiin viime vuosina rakennetut kumirouhetekonurmikentät sopivat hiekkatekonurmi- ja kivituhkakenttiä heikommin talviurheilun tarpeisiin. Näiden jäädyttäminen esimerkiksi vaatii runsaasti enemmän työtunteja.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimiala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Koulupihojen ja pihoilla olevien välineiden ja varusteiden kunto on selvitetty kattavasti eri tietolähteitä hyödyntäen. Vuosina 2019–2020 kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalta. Valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnon ja ylläpidon parantamiseksi. Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Liikunta-alueiden ja -puistojen investointisuunnitelmassa ei ole varauduttu esitettyyn koulujen kenttien uusimiseen. Näiden investointimäärärahojen viime vuosien niukkuuden vuoksi, liikuntapalvelukokonaisuuden omia tekonurmikenttiä ei ole pystytty uusimaan sillä aikataululla kuin olisi ollut niiden käyttökunto huomioon ottaen tarpeellista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

05.05.2021

16.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre.

Vastaehdotus 1:

Jussi Chydenius: Poistetaan kappaleen 7 lopusta virke:

"Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä."

ja korvataan seuraavalla:

"Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 1 yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Jussi Chydenius: Lisätään kappaleen 8 loppuun virke:

"Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään."

Kannattaja: Sami Muttilainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Laura Varjokari

Ei-äännet: 7

Jussi Chydenius, Simon Granroth, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen

Tyhjä: 1

Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehtotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5–7 (1 tyhjä).

02.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

§ 120

Valtuutettu Otto Meren aloite Reilun Pelin periaatteiden edistämisestä liikuntaseuroissa

HEL 2020-013021 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otto Meri ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki edistää Reilun Pelin periaatteiden tunnettuutta ja noudattamista kaupungin avustuksia saavien liikunta- ja urheiluseurojen toiminnassa.

Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet on koko urheiluyhteisöä sitova eettinen ohjeisto, johon lajijärjestöt ovat sitoutuneet vuodesta 2004 alkaen. Helsingin kaupungilla Reilun Pelin periaatteiden noudattaminen on ollut vuodesta 2016 alkaen liikunnan avustusten edellytyksenä. Niiden toteutumista seurataan talouden ja toiminnan raportoinnin ja satunnais-seurannan keinoin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on viime syksynä aloitettu työ eettisten periaatteiden edistämiseksi kaikkien avustusta saavien yhteisöjen toimintatavoissa. Tavoitteena on määrittää, mitä eettiset periaatteet toimialan avustustoiminnassa tarkoittavat ja miten ne avustuksissa huomioidaan. Avustusehtojen tarkentaminen viedään kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätettäväksi tämän vuoden aikana. Samaan ai-

kaan edistetään eettisten periaatteiden tunnettuutta viestinnän ja koulutuksen avulla.

Toimialan yhteisten toimenpiteiden lisäksi liikuntapalvelut edistää Reilun pelin periaatteiden tunnettuutta yhdessä Olympiakomitean kanssa. Olympiakomitealla on valmistumassa Vastuullisen ja turvallisen urheilun verkkokoulutus, jolla lisätään seurojen tietoa eettisestä toiminnasta. Tavoitteena on, että jokaisen liikuntaseuran jokainen valmentaja suorittaa Vastuullinen valmentaja -verkkokoulutuksen.

Avustusehtojen tarkentamisen sekä kouluttamisen lisäksi Reilun pelin periaatteita koskevaa viestintää ja seurojen kanssa käytävää keskustelua on tarkoitus lisätä eri foorumeilla. Liikuntapalvelut on keskustellut periaatteista seurojen kanssa mm. vuosittaisissa seurafoorumeissa, seuraparlamentin kokouksissa, seurojen koulutustilaisuuksissa ja sosiaalisen median ryhmissä.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 280

HEL 2020-013021 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 12

HEL 2020-013021 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää aloitetta kannatettavana.

Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet on koko urheiluyhteisöä sitova eettinen ohjeisto ja vastuullisuustyön perusta. Se sisältää viisi pääperiaatetta:

- Jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun
- Vastuu kasvatuksesta
- Terveysten, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen
- Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus
- Luonnon kunnioittaminen ja kestävään kehitykseen pyrkiminen

Reilu Peli on suomalaisen liikunnan ja urheilun eettisten periaatteiden asiakirja, johon lajijärjestöt ovat yhteisesti sitoutuneet vuodesta 2004 alkaen. Se pohjautuu olemassa olevaan lainsäädäntöön sekä erilaisiin kansainvälisiin sopimuksiin ja säännöstöihin, kuten YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin 2030. Reilu Peli peilaa vahvasti myös olympismin perusarvoja – kunnioitusta, ystävyyttä ja erinomaisuutta. (Liite 2.)

Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteiden ja tavoitteiden noudattamisvelvoite on ollut vuodesta 2016 alkaen yksi liikunnan avustusten kriteereistä. Helsingin kaupunki edellyttää, että avustuksen saajat noudattavat kaikessa toiminnassaan hyvän hallintotavan sekä Reilun Pelin edellä mainittuja periaatteita. (Liikunnan avustusten hakuohje 2021, liikuntajaosto 27.10.2020, § 30) Seuroja tiedotetaan vuosittain avustusten myöntämisen periaatteista ja avustuskohtaisista kriteereistä liikunnan avustusten www-sivuilla, sähköpostitse sekä avustusifotilaisuuksissa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla käynnistettiin syksyllä 2020 liikunta-, kulttuuri ja nuorisopalveluiden yhteinen työ eettisten periaatteiden edistämiseksi avustusta saavien yleishyödyllisten yhteisöjen toimintatavoissa. Kaikille avustuksen saajille tiedotettiin, että Helsingin kaupungin

kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala kehittää avustustoimintaa ja haluaa tuoda paremmin esille eettisten periaatteiden merkityksen. Avustuksen saajilta kerättiin marraskuussa kyselyllä tietoa siitä, miten toiminnassa on huomioitu eettisistä näkökulmista toiminnan fyysinen ja psyykinen turvallisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, hallinto ja talous, kestävä kehitys ja ilmastonmuutoksen torjuminen sekä tietosuoja. Lisäksi kysyttiin, onko avustettava yhteisö määritellyt omat eettiset periaatteet toiminnalleen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustustoiminnasta vastaavat kumppanuusyksiköt kokoontuivat joulukuussa 2020 yhteiseen työpajaan, jonka tarkoituksena oli määrittää, mitä eettiset periaatteet tarkoittavat osana kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustustoimintaa sekä miten eettiset periaatteet huomioidaan avustustoiminnassa. Yhteisen työskentelyn pohjalta tehdään päätösehdotukset lautakunnalle vuonna 2021 avustusperiaatteiden tarkentamisesta sekä edistetään käytännön toimenpiteitä eettisten periaatteiden edistämiseksi viestinnän ja koulutuksen avulla sekä avustushaun yhteydessä. Avustuksen myöntäjän ja saajan suhde perustuu jatkossakin luottamukseen ja vastuu toiminnan eettisyydestä on ensisijaisesti toimijoilla itsellään. Eettisten periaatteiden toteutumista seurataan talouden ja toiminnan seurannan, raportoinnin ja satunnaisseurannan keinoin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteisten toimenpiteiden lisäksi liikuntapalvelukonaisuus on käynyt Olympiakomitean edustajien kanssa keskustelua siitä, miten seurojen eettisten periaatteiden mukaista toimintaa sekä tietoisuutta asiasta voitaisiin yhteistyössä edistää. Käytännön toimenpiteenä on käyty läpi kaupungin mahdollisuutta hyödyntää Olympiakomitean valmistumassa olevan Vastuullisen ja turvallisen urheilun verkkokoulutusta osana Reilun Pelin periaatteiden mukaisen toiminnan edistämistä. Vastuullisen ja turvallisen urheilun verkkokoulutusta ollaan ottamassa Olympiakomitean ja lajijärjestöjen toimesta vaiheittain käyttöön vuonna 2021 (Liite 3). Ensimmäisenä osa-alueena lajijärjestöt ja seurat tulevat suunnitelmien mukaan ottamaan käyttöön Vastuullinen valmentaja -koulutuksen. Tavoitteena on, että jokaisen seuran jokainen valmentaja suorittaa verkkokoulutuksen. Koulutuksella lisätään seurojen tietoisuutta vastuullisesta ja Reilun Pelin periaatteiden mukaisesta toiminnasta.

Avustusehtojen ja -kriteerien tarkentamisen sekä kouluttamisen lisäksi myös tämän aihekokonaisuuden viestintää ja siitä seurojen kanssa käytävää keskustelua on tarkoitettu lisätä eri foorumeilla. Liikuntapalvelukonaisuus on keskustellut eettisistä periaatteista seurojen kanssa kahden viime vuoden aikana mm. vuosittaisissa seurafoorumeissa, seurojen koulutustilaisuuksissa, seuraparlamentin kokouksissa sekä Liikuntaseurat Helsingissä -Facebook-ryhmässä, jossa on tällä hetkellä

mukana yli 350 jäsentä (helsinkiläisiä seuratoimijoita, järjestöjen edustajia ja kaupungin yhdistysyhteistyötä tekeviä työntekijöitä).

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi
Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

§ 121

Valtuutettu Amanda Pasasen aloite maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetään mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille ja vähävaraisille.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettu hygieniatarvikkeiden tarjoaminen maksutta ei ole tarkoituksenmukaista. Toimeentulokilaisissa (1412/1997) säädetään perustoimeentulotuen myöntämisen edellytyksistä. Oikeus perustoimeentulotukeen määräytyy Suomessa oleskelun perusteella ja koskee jokaista tuen tarpeessa olevaa, joka ei voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentuloa turvaavilla muilla etuuksilla, muilla tuloillaan tai varoillaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidolla tai muulla tavalla. Kansaneläkelaitoksen (Kela) myöntämään perustoimeentulotukeen sisältyy hygieniatarvikkeiden, mm. kuukautisvälineiden, kustannukset.

Vakiintuneen käytännön mukaan koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa jaetaan opiskelijoille akuuteissa tilanteissa yksittäisiä kuukautisvälineitä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja nuorisoneuvoston lausunnot. Vastaus on sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnon mukainen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on äänin 6-0, 7 tyhjää, kehottanut toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Perustointitulotukeen sisältyvien etuuksien osalta ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista aloittaa kokeiluja.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 303

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

26.04.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Poistetaan seuraavat kohdat:

“Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettu hygienia-
tarvikkeiden tarjoaminen maksutta ei ole tarkoituksenmukaista.”

“Perustoimeentulotukeen sisältyvien etuuksien osalta ei ole kuitenkaan
tarkoituksenmukaista aloittaa kokeiluja.”

Kappaleen 6 jälkeen lisäys:

“Kaupunginhallitus kannattaa maksuttomien kuukautisvälineiden erilais-
ten jakelumahdollisuuksien kartoittamista nuorille ja vähävaraisille.

Kaupunginhallitus kannattaa rajatun kokeilun käynnistämistä maksut-
tomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen as-
teen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.”

Kannattaja: Anna Vuorjoki

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Jaa-äännet: 7

Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille
Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 7

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Van-
hanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Tomi Sevander

Kaupunginhallitus päätti hylätä ehdotuksen äänin 7 – 7 (1 tyhjä). Pu-
heenjohtajan ääni ratkaisi päätökseksi tulleen ehdotuksen.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 09.02.2021 § 22

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Aloitteessa on tartuttu tärkeään asiaan tyttöjen yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käsitellään perusopetuksessa ja toisella asteella opetussuunnitelmien mukaisesti mm. terveystiedon ja biologian tunneilla ikäkauteen liittyvää kasvua, terveyden osa-alueiden ja arjen terveystottumuksien tuntemusta ja niiden merkityksen pohtimista sekä seksuaalikasvatusta. Lisäksi opetuksessa perehdytään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioihin ja tarkastellaan yhteiskuntaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmista. Opetussuunnitelmien ja tutkinnon perusteissa korostetaan aktiiviseksi kansalaiseksi kasvamista ja opetuksessa pyritään vahvistamaan havaittuihin epäkohtiin puuttumista. Vaikka kuukautisköyhyyteen ratkaisun tarjoaminen ei kuulu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tehtäviin, paneudutaan opetuksessa naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja yhteiskunnan toimintaan. Oppijoita ohjataan tarttumaan epäkohtiin, tekemään aloitteita ja kehittämään toimintaa yhteiskunnassa tasa-arvoisempaan suuntaan.

Aloitteessa kuvattu huoli kuukautisköyhyydestä on aiheellinen. Osalla oppilaista ja opiskelijoista ei ole varaa hankkia sellaisia kuukautisvälineitä, joita he haluaisivat käyttää. Aloitteessa ehdotetaan, että maksuttomia kuukautisvälineitä jaettaisiin nuorille ja vähävaraisille. Aloitteen mukaan kuukautisvälineiden tarjoamisessa tulisi huomioida käyttäjien henkilökohtaiset valinnat. Helsingissä oli 13–29-vuotiaita nuoria naisia vuonna 2019 lähes 80 000. Mikäli ilmaisia kuukautisvälineitä jaettaisiin kaikille heille, olisivat vuosikustannukset useamman miljoonaa euroa. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen kaikille nuorille ei ole tarkoituksenmukaista. Lautakunnan mielestä mahdolliset ilmaiset kuukautisvälineet tulisi kohdentaa vain vähävaraisille nuorille.

Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen nuorille ja vähävaraisille vähentäisi kuukautisköyhyyttä, mutta edellyttäisi resursointia monipuolisten kuukautisvälineiden hankinnan, varastoinnin ja jakelun suhteen. Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen edellyttäisi myös henkilösursseja. Jakelun järjestämisessä tulisi huomioida asian henkilökohtaisuus ja jakelu tulisi järjestää riittävän yksityisessä tilassa.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa jaetaan opiskelijoille äkillisissä, akuuteissa tilanteissa yksittäisiä kuukautisvälineitä, mutta säännöllinen kuukautisvälineiden jakaminen edellyttäisi suurempaa resursointia ja koordinointia. Vaihtoehtona voisi olla jakaa kuukautisvälineitä automaattista, jolloin voi olla haastavaa varmistaa kuukautisvälineiden riittävä valikoima automaattissa sekä automaatin ylläpito. Mikäli kuukautisvälineitä jaettaisiin kouluissa tai oppilaitoksissa, jakelu tulisi turvallisuussyistä kohdentaa ainoastaan koulun tai oppilaitoksen omille oppijoille. Lisäksi tulisi päättää, jaetaanko kuukautisvälineitä kotikunnan vai opiskelupaikan perusteella. Ilmaisia kuukautisvälineitä tulisi joka tapauksessa jakaa muuallakin kuin kouluissa ja oppilaitoksissa, koska jakelun tulisi tavoittaa kaikki kaupungin nuoret ja vähävaraiset. Jakelun järjestäminen usean tahon toimesta vaikeuttaisi jakeluun liittyvää kokonaiskoordinointia.

Koulujen ja oppilaitosten sijaan kuukautisvälineitä voisi jakaa Skotlannin tavoin esimerkiksi apteekeissa, joista välineiden saanti hoituisi vaiattomasti. Yksi vaihtoehto kuukautisköyhyyden kitkemiseksi olisi myös monien muiden maiden tavoin siirtää kuukautisvälineet farmakologisten tuotteiden kategoriaan ja näin muuttaa 24 prosentin arvonlisävero alennettuun kymmenen prosentin verokantaan. Tämä edellyttäisi kuitenkin lakialoitetta arvonlisäveron alentamisesta ja kannatusta aloitteelle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen kouluissa ja oppilaitoksissa edellyttäisi kuukautisvälineiden hankintaan, varastointiin ja jakeluun liittyvää resursointia sekä tarkoituksenmukaisia tiloja. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen olisi tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa esimerkiksi apteekeissa.

Käsittely

09.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Fatim Diarra: Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Kannattaja: Kirsi Pihlaja

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 6

Samuel Adouchief, Fatim Diarra, Emma Kari, Johanna Laisaari, Hannu Oskala, Kirsi Pihlaja

Tyhjä: 7

Ted Apter, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Dani Niskanen, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Fatim Diarran vastaehdotuksen äänin 6–0. Tyhjää äänesti 7.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.01.2021 § 13

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Amanda Pasasen ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamista nuorille ja vähävaraisille:

"Valtuustoaloitteessa vaaditaan, että Helsinki selvittää mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille sekä kaikille itsensä vähävaraisiksi kokeville. Aloitteen mukaan kuukautisiin liittyvään kuukautisköyhyyteen ja taloudelliseen epätasa-arvoon on tärkeää puuttua. Il-

maisista kuukautisvälineistä tulisi olla tarjolla kouluissa ja terveyskeskuksissa.

Kuukautisköyhyydestä puhuttaessa (englanniksi period poverty) viitataan tilanteeseen, jossa terveysiteiden ja tamponien osto voi lohkaista suuren osan viikon käyttövaroista, varsinkin jos samassa taloudessa asuu useampi nainen.

Skotlanti on ensimmäinen kansakunta, jossa jaetaan kaikille naisille ilmaisia kuukautisiteitä ja tamponeja. Skotlannissa ilmaiset kuukautisvälineet ovat haettavissa apteekkeista, monitoimitaloista tai nuorisokerehoista.

Eduskunnassa tehtiin vuonna 2017 lakialoite kuukautisvälineiden arvonlisäveron alentamisesta, mutta lakialoite ei edennyt. Suomessa kuukautisvälineet kuuluvat 24 prosentin arvonlisäverokantaan. Esimerkiksi lääkkeet kuuluvat alennettuun kymmenen prosentin verokantaan. EU:n arvonlisäverodirektiivi mahdollistaa kuukautisvälineiden verottamisen alennetussa farmakologisten tuotteiden kategoriassa. Kuukautisvälineet on siirretty alennettuun arvonlisäverokantaan ainakin Ranskassa ja Isossa-Britanniassa.

Kuukautisvälineiden hinnat vaihtelevat tuotteesta ja kaupasta riippuen. Kahdenkymmenen tamponin paketti maksaa kahdesta viiteen euroa, ja paketti kuukautisiteistä noin saman verran. Kuukuppi maksaa noin 25 euroa, ja sitä voi käyttää useamman vuoden. Karkeana arviona voidaan edellä mainitun perusteella käyttää noin viiden euron kustannusta kuukausittain per henkilö. Vuonna 2019 Helsingissä oli 12–25-vuotiaita naisia 52 229. Mikäli kaikille helsinkiläisille 12–25-vuotiaille naisille jaettaisiin maksuttomia kuukautisiteitä ja tamponeja edellä mainitulla kuukausikululla, kustannukset olisivat vuodessa yhteensä noin kolme miljoonaa euroa. Kustannusarvio ei sisällä kuukupin käytön kustannusarviota eikä itsensä vähävaraiseksi kokevien yli 25-vuotiaiden naisten kuukautisvälineiden kustannusarviota.

Helsingin kaupungin kaikilla toimialoilla on mahdollisuus tilata arvonlisäverottomia terveysiteitä sekä tamponeja HUS Logistiikan kautta. Varastotilausjärjestelmästä tilattuna hinnat ovat seuraavat: kuukuppi ei ole valikoimassa, terveysidepakkaus (halvin) 1,04 euroa (sisältää 20 kappaletta siteitä) ja tamponipakkaus 1,10 euroa pakkaus (sisältää 16 kappaletta tamponeja). Mikäli kaikille helsinkiläisille 12–25-vuotiaille naisille jaettaisiin maksuttomia kuukautisvälineitä edellä mainitulla kuukausikululla, kustannukset olisivat vuodessa yhteensä noin 690 000 euroa. Tämä kustannusarvio ei sisällä itsensä vähävaraiseksi kokevien yli 25-vuotiaiden naisten kuukautisvälineiden kustannusarviota eikä kuukautisvälineiden jakeluun liittyviä henkilöresurssi- ja tilakustannuksia.

Vuoden 2021 talousarviossa ei ole varattu rahaa ilmaisten kuukautisvälineiden jakamiselle.

Toimeentulotukilaissa (1426/1997) säädetään perustoimeentulotuen myöntämisen edellytykset ja oikeus siihen määräytyy Suomessa oleskelun perusteella. Perustoimeentulotuki koskee jokaista tuen tarpeessa olevaa, joka ei voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentuloa turvaavilla muilla etuuksilla, muilla tuloillaan tai varoillaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidolla tai muulla tavalla. Kansaneläkelaitoksen (Kela) myöntämään perustoimeentulotukeen sisältyy hygieniatarvikkeiden kustannukset, joten Kelasta ja kunnista ei erikseen myönnetä vähävaraisille toimeentulotukea kuukautisvälineisiin.

Terveysasemien perustehtävänä on huolehtia kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaiden terveydenhoito, terveysneuvonta, lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen, koulujen terveydellisten olojen valvonta sekä koko kouluuyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen. (Terveydenhuoltolaki 1326/2010.)

Kouluissa ja oppilaitoksissa on yksittäisiä kuukautisvälineitä annettavana äkillisissä tilanteissa oppilaille, joilla ei ole mukana omia kuukautisvälineitä ja kuukautiset alkavat kesken koulupäivän. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä ei ole maksuttomien kuukautisvälineiden tarvikjakelu, eikä sitä ole mahdollista terveydenhoitajan kautta toteuttaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen terveysasemilla ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa nuorille ja vähävaraisille ei kuulu terveydenhuoltolain mukaisiin terveysasemien ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kansallinen päätös eduskunnassa kuukautisvälineiden arvolisäveron alentamisesta parantaisi sukupuolten välistä tasa-arvoa, kun kuukautisvälineiden hinnan laskiessa naisille ja tytöille kohdistuva kustannusrasite pienentyisi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kuukautisvälineiden kustannusten alentaminen mahdollisesti vähentäisi niin sanottua kuukautisköyhyyttä. Kuukautisvälineiden käyttö ja niiden riittävä vaihtaminen puhtaisiin, yhdistettynä hyvään intiimihygieni-

aan kuukautisten aikana, edistää terveyttä ja vahvistaa sosiaalista sekä psyykkistä hyvinvointia."

Käsittely

19.01.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Touko Niinimäki: Lisätään seuraava muotoilu ennen Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa olevan kappaleen loppuun: "Lautakunta toteaa kuitenkin samalla myös, että aihe on tärkeä sukupuolien tasa-arvon sekä sosioekonomisen oikeudenmukaisuuden kannalta, ja toivoo Helsingin kaupungin kartoittavan vuonna 2021 tapoja toteuttaa esimerkiksi koulu- ja/tai terveysasemakohtaista pilottia, jota kokeiltaisiin vuoden 2022 talousarvioesityksen puitteissa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Touko Niinimäki)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Karita Toijonen

Ei-äännet: 5

Katju Aro, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Alexi Niskanen

Poissa: 0

Jäsen Touko Niinimäen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 5 - 7.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

§ 122

Valtuutettu Jukka Järvisen aloite päihdeettömistä asumispalveluista

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jukka Järvinen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa asunnottomien päihdeettömien asumispalvelujen lisäämistä.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu syrjäytymisen ja asunnottomuuden torjuminen. Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn ja vähentämisen toimenpidesuunnitelma on laadittu sosiaali- ja terveystoimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä. Sosiaali- ja terveystoimiala kehittää asunnottomuutta vähentäviä sosiaali- ja terveystoimiala myös erillishankkeella, jota rahoitetaan osin valtionavustuksella.

Asunnottomien päihdettömiä asumispalveluja sekä asunnottomuutta vähentäviä päihdettömyyttä tukevia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystoimiala kehittää kaupunkitasoisen toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti. Toimenpideohjelma tukee Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteita ja hallituksen tavoitetta asunnottomuuden puolittamiseksi.

Päihdehuollon tuettua asumista ja palveluasumista järjestetään omana toimintana ja ostopalveluna. Kokemusasiantuntijuutta hyödynnetään päihdehuollon tuetun asumisen kilpailutuksen valmistelussa.

Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluissa on otettu käyttöön toipumiso-rientoitunut hoito- ja palvelumalli, joka mahdollistaa ja tukee kunkin asunnottoman omaa yksilöllistä ja kokonaisvaltaista toipumisprosessia. Periaatteena on tukea asunnottomia myös päihitteettömyyteen.

Kaupunginhallitus edellyttää, että ennen vuoden 2022 budjetin esittelyä kaupunginhallitukselle esitetään selvitys päihdekuntoutujien asumispalveluiden riittävydestä sekä tarpeesta ja tarvittavista resursseista kapasiteetin kasvattamiseen, jotta kullekin kuntoutujalle sopivaan asumiseen pääsy tapahtuu sujuvasti.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kaupunkiympäristön toimialan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 304

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus edellyttää, että ennen vuoden 2022 budjetin esittelyä kaupunginhallitukselle esitetään selvitys päihdekuntoutujien asumispalveluiden riittävyydestä sekä tarpeesta ja tarvittavista resursseista kapasiteetin kasvattamiseen, jotta kullekin kuntoutujalle sopivaan asumiseen pääsy tapahtuu sujuvasti.

Käsittely

26.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys kappaleen 7 jälkeen:

Kaupunginhallitus edellyttää, että ennen vuoden 2022 budjetin esittelyä kaupunginhallitukselle esitetään selvitys päihdekuntoutujien asumispalveluiden riittävyydestä sekä tarpeesta ja tarvittavista resursseista kapasiteetin kasvattamiseen, jotta kullekin kuntoutujalle sopivaan asumiseen pääsy tapahtuu sujuvasti.

Kannattaja: Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.02.2021 § 34

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Jukka Järvisen ja 15 muun valtuutetun päihdeettömiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään päihdeettömyyteen tukevien ja päihdeettömien asumispalvelujen lisäämistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että asunnottomien päihdeettömiä asumispalveluja sekä asunnottomuutta vähentäviä ja päihdeettömyyttä tukevia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveyspalveluja kehitetään

kaupunkitasoisen toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti. Toimenpideohjelma tukee Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteita ja hallituksen tavoitetta asunnottomuuden puolittamiseksi.

Helsingissä arvioitiin olevan 1 534 yksinelävää asunnotonta, 72 asunnotonta perhettä ja 50 asunnotonta pariskuntaa vuonna 2020. Sosiaali- ja terveystoimialan asunnottomien tuettuun asumiseen jonotti 668 asunnotonta saman vuoden marraskuussa. Asunnottomien asumispaikkoja on 3 908 (itsenäistä asumista, tuettua asumista, tukiasumista ja palveluasumista).

Päihdehuollon tuettua asumista ja palveluasumista järjestetään omana toimintana ja ostopalveluna. Marraskuun lopussa vuonna 2020 noin 200 asunnotonta oli päihteettömien asumispalveluiden piirissä.

Helsingissä on laadittu sosiaali- ja terveystoimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisemisen toimenpideohjelma. Tavoitteena on puolittaa asunnottomien määrä suunnitelman toimenpiteiden avulla vuoteen 2023 mennessä. Toimenpiteillä pyritään tehostamaan asunnottomien asumispalveluiden järjestämistä ja kehittämistä.

Sosiaali- ja terveystoimiala on aloittanut osana kaupunkitasoista toimenpideohjelmaa asunnottomien asumispalvelujonojen purkamisen muun muassa tehostamalla asiakkaiden siirtymistä raskaasti tuetuista asumispalveluista kevyemmin tuettuihin asumispalveluihin. Lisäksi asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämistä on jatkettu valtionavustuksen tuella toteutettavalla erillishankkeella ja asumisen tukeen kohdennetulla kaupungin muutosblokkirahoituksella. Molemmissa hankkeissa parannetaan matalan kynnyksen palveluja ja toimintamalleja, joiden kautta erityisen tuen tarpeessa oleva asunnoton saa sujuvasti avun yksilöllisiin tarpeisiinsa. Keskeisenä pyrkimyksenä on motivoida asunnottomia päihteettömään elämään ja asumisratkaisuihin. Valtion rahoittama erillishanke liittyy hallituksen tavoitteeseen asunnottomuuden puolittamiseksi ja Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteisiin.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala kilpailutti vuonna 2020 tuetut asunnot, jotka toimivat Asunto ensin -periaatteella. Mallissa asunto nähdään ihmisoikeutena. Jokainen tarvitsee asunnon ja tarvittaessa oikeanlaista tukea, jotta myös asuminen onnistuisi, eikä kukaan joutuisi uudelleen asunnottomaksi. Vaikeinta asumisen onnistuminen on, kun ihmisellä on taustallaan pitkäaikaista asunnottomuutta, johon liittyy päihdeongelmia, väkivaltaisuutta, velkaantuneisuutta ja/tai mie-

lenterveysongelmia. Asunto ensin -periaate tarkoittaa erilaisia asumisen ja asumisen tuen vaihtoehtoja. Kaikille ei sovi yksi ja sama malli.

Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluissa on otettu käyttöön toipumisorientoitunut hoito- ja palvelumalli, joka mahdollistaa ja tukee kunkin asunnottoman omaa yksilöllistä ja kokonaisvaltaista toipumisprosessia. Sen aikana asunnoton kulkee kohti itsenäisempää elämää, parempaa terveyttä ja hyvinvointia, ja löytää omat vahvuutensa sekä hyödyntää voimavarojansa. Toipumisen perusta on toivo siitä, että vaikeista elämäntilanteista ja haasteista voi selvitä. Toipumisorientoituneen työotteen periaatteena on tukea asunnottomia myös päihteettömyyteen.

Toipumisorientoituneissa palveluissa korostuvat asiakkaan toimijuus ja osallisuus sekä tasaveroinen kohtaaminen ammattilaisten kanssa. Tämän vuoksi palveluja kehitetään ja järjestetään yhteistyössä asunnottomuutta kokeneiden ihmisten kanssa (vertais- ja kokemusasiantuntijat). Päihdehuollon tuettu asuminen kilpailutetaan vuonna 2021 ja valmistelussa hyödynnetään kokemusasiantuntijoiden kokemusta. Samalla arvioidaan päihteettömän asumisen kehittämistä ja lisäkapasiteetin tarvetta. Tällä hetkellä kaikki asunnottomat, jotka ovat motivoituneet päihteettömään elämään, on kyetty ohjaamaan päihdehuollon päihteettömään asumiseen ja sieltä edelleen omaan asuntoon.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asunnottomat ovat paljon palveluita tarvitsevia. Asunnottomien fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalista toimintakykyä sekä osallisuutta edistetään yksilöllisesti jokaisen asukkaan toiveen ja tarpeen mukaan. Asunnottomien päihteettömät asumispalvelut vaikuttavat positiivisesti asunnottomien hyvinvointiin ja terveyteen sekä kaventavat väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 31.12.2020

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja antaa kaupunginhallitukselle päih-teettömiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala pitää aloitteessa esitettyä asiaa tärkeänä, todeten samalla vaikutusmahdollisuutensa asiassa rajalliseksi.

Tilapalveluiden asuntovuokrausyksikkö vastaa osaltaan sosiaalitoimen erityisryhmien tukiasuntojen vuokraustoiminnasta. Tarkoitukseen on käytössä vajaa 4700 huoneistoa, jotka ovat pääasiassa yksittäisiä erillisasuntoja ja tavoitteena on varmistaa tarpeidensa mukaiset asunnot niitä tarvitseville. Sosiaalitoimi vastaa asukasvalinnasta eli kartoittaa asiakkaansa tarpeet ja kohdistaa hänelle tarjolla olevista asunnoista sopivimman.

Asuntovuokrausyksikkö tekee vuokrasopimukset näiden asukasvalintojen mukaisesti, ilman asukkaan taustatietoja. Toiminta on AHVL 31.3.1995/481 alaista, joten toimitilojen asuntovuokrausyksiköllä ei ole valtuutta sopimuksella määrätä asukasta, naapureitaan tai taloyhtiötä raittiuteen.

Lisätiedot

Maarit Kontio, va. yksikön päällikkö, puhelin: 310 21522
maarit.kontio(a)hel.fi

Osmo Rasimus, vs. tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 39794
osmo.rasimus(a)hel.fi

§ 123

Kokouksessa jätetyt aloitteet

HEL 2021-005586, 2021-005574, 2021-005577, 2021-005575, 2021-005589, 2021-005581, 2021-005580, 2021-00590, 2021-005579, 2021-005571, 2021-005576, 2021-005582, 2021-005583, 2021-00587, 2021-005588, 2021-005591, 2021-005572

Päätös

Kaupunginvaltuuston päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Juhani Strandénin ym. aloite liharuokien ja maitotuotteiden määrän lisäämisestä opetus- ja vanhustalveissa
- valtuutettu Perttu Hillmanin ym. aloite yhtenäisestä rantaraitista ja opastuksesta Lauttasaareen
- valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. aloite kaupungin ydinkeskustaan järjestettävistä kierrätyskonteista metalli- ja elektroniikkaromun kierrättämiseen
- valtuutettu Thomas Wallgrenin ym. aloite paikallisrahaselvityksestä
- valtuutettu Mauri Venemiehen ym. aloite merellisestä tapahtumakeskuksesta Helsinkiin
- valtuutettu Mia Haglundin ym. aloite kohtuuhintaisuuden selkeyttämisestä kaupungin vapaarahoitteisissa vuokra-asunnoissa
- valtuutettu Anna Vuorjoen ym. aloite trans- ja muunsukupuolisten hoidon seurannasta ja kehittämisestä
- valtuutettu Veronika Honkasalon ym. aloite lähisuhdeväkivallan sovittelusta luopumiseksi Helsingissä
- valtuutettu Katju Aron ym. aloite häirintäyhteyskanavasta nuorille
- valtuutettu Nuutti Hyttisen ym. aloite vetyliikenteen edistämiseksi Helsingissä

Kaupunginhallituksen päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. aloite kaupungin omistamien toimitilojen ja niiden pihapiirien alueittaisesta ylläpitohuolto-ohjelmasta
- valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. aloite lapsille ja nuorille laadittavasta digioppimisympäristön työkykykonseptista
- valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. aloite erikoissairaanhoidotason asiakkaiden ja toimintakyvyn aleneman omaavien diabeetikkojen sokerimittauksesta
- valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. aloite kaupungin toimintaavustusta saavien yhteisöjen eettisten periaatteiden laatimisesta avustuksen saamisen edellytyksenä
- valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. aloite panttiröorien kiinnittämisestä rosikkiin ja katuvalotolppiin vahvistamaan Helsinkiä valkeana kaupunkina
- valtuutettu Björn Månssonin ym. aloite raitiovaunulinjasta Jätkäsaaresta Bulevardin kautta
- valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. aloite Hernesaaren tapahtuma-alueiden ympäristömelua estävästä rakentamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.05.2021

Ärende/1

§ 93

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att följande ersättare har kallats i de ledamöters ställe som anmält förhinder:

- Jan Vapaavuori, ersättare Tapio Klemetti
- Tuula Haatainen, ersättare Tomi Sevander
- Vesa Korkkula, ersättare Zahra Abdulla
- Terhi Koulumies, ersättare Perttu Hillman
- Johanna Laisaari, ersättare Kaarin Taipale
- Matias Turkkila, ersättare Juhani Strandén
- Juhana Vartiainen, ersättare Matias Pajula
- Paavo Väyrynen, ersättare Mauri Venemies

Följande ledamot var frånvarande vid namnuppropet:

- Pentti Arajärvi

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

05.05.2021

Ärende/2

§ 94

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Terhi Peltokorpi och Ville Jalovaara valdes till protokolljusterare med ledamöterna Mari Holopainen och Joel Harkimo som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Terhi Peltokorpi och Ville Jalovaara till protokolljusterare med ledamöterna Mari Holopainen och Joel Harkimo som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

05.05.2021

Ärende/3

§ 95
Frågestund

Beslut

Under frågestunden togs upp ledamoten Fatim Diarras fråga om hur det havsnära Helsingfors öppnas upp för stadsborna på sommaren och ledamoten Mari Rantanens fråga om Helsingfors åtgärder för att bli attraktivare för inflyttare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige ordnar en frågestund.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

05.05.2021

Ärende/4

§ 96

Ändring i stadsfullmäktiges sammansättning

HEL 2021-004046 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige beviljade Kimmo Tiilikainen avsked från förtroendeuppdraget som fullmäktigeersättare.

Stadsfullmäktige justerade samtidigt protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 26.3.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Kimmo Tiilikainen (C) har 26.3.2021 anhållit om avsked från förtroendeuppdraget som fullmäktigeersättare. Enligt 70 § 3 mom. i kommunallagen (410/2015) kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Fullmäktigeledamöter och -ersättare beviljas avsked av fullmäktige.

Enligt 17 § i kommunallagen väljs till ersättare för fullmäktigeledamöterna av de första icke invalda kandidaterna från varje valförbund, parti och gemensam lista i kommunalvalet ett lika stort antal som antalet ledamöter, dock minst två. Antalet ersättare förblir således inte fulltaligt.

05.05.2021

Ärende/4

Enligt 93 § i vallagen (714/1998) ska den kommunala centralvalnämnden på begäran av fullmäktiges ordförande förordna nya ersättare om antalet ersättare blir ofullständigt under tiden för fullmäktiges mandatperiod.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 26.3.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 293

HEL 2021-004046 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto myöntää Kimmo Tiilikaiselle eron varavaltuutetun luottamustoimesta.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

§ 97

Ändring i stadsfullmäktiges sammansättning

HEL 2021-004577 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige

- beviljade Paavo Väyrynen avsked från förtroendeuppdraget som ledamot i stadsfullmäktige
- konstaterade att Mauri Venemies med stöd av 17 § 2 mom. i kommunallagen (410/2015), sedan stadsfullmäktiges ordförande kallat honom, blir ny stadsfullmäktigeledamot för den mandattid som slutar vid utgången av fullmäktigeperioden
- konstaterade att centralvalnämnden förordnar en andra ersättare i Kristdemokraternas och De blås fullmäktige-grupp för den mandattid som slutar vid utgången av fullmäktigeperioden.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 31.3.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Paavo Väyrynen (SH) har 31.3.2021 anhållit om avsked från förtroendeuppdraget som stadsfullmäktigeledamot. Ny ledamot blir i enlighet

05.05.2021

Ärende/5

med inträdesordningen första ersättaren Kristdemokraternas och De blås fullmäktige grupp Mauri Venemies sedan stadsfullmäktiges ordförande kallat honom.

Enligt 93 § i vallagen ska den kommunala centralvalnämnden på begäran av fullmäktiges ordförande förordna nya ersättare om antalet ersättare blir ofullständigt under tiden för fullmäktiges mandatperiod. När stadsfullmäktige har beviljat Paavo Väyrynen avsked från förtroendeuppdraget som stadsfullmäktigeledamot kommer stadsfullmäktiges ordförande att begära att centralvalnämnden ska förordna en andra ersättare i Kristdemokraternas och De blås fullmäktige grupp.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 31.3.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag
Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten
Centralvalnämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 294

HEL 2021-004577 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

05.05.2021

- myöntää Paavo Väyrykselle eron kaupunginvaltuutetun luottamus-
toimesta
- toteaa, että kuntalain (410/2015) 17 §:n 2 momentin mukaisesti
kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kutsuttua hänet uudeksi kau-
punginvaltuutetuksi tulee Mauri Venemies valtuustokauden lopussa
päätyväksi toimikaudeksi
- toteaa, että keskusvaalilautakunta nimeää Kristillisdemokraattien ja
Sinisten valtuustoryhmälle toisen (2.) varavaltuutetun valtuustokau-
den lopussa päätyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta
heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

05.05.2021

Ärende/6

§ 98

Ändring av förvaltningsstadgan i fråga om flera sektorer och stads- kansliet

HEL 2020-013150 T 00 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände förvaltningsstadga för Helsingfors stad i enlighet med bilaga 1 så att den träder i kraft när stadsfullmäktiges beslut har verkställts, i enlighet med bilaga 2 så att den träder i kraft 1.7.2021 och i enlighet med bilaga 3 så att den träder i kraft 1.8.2021.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Koskinen, stadsombudsman, telefon: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Förvaltningsstadga, träder i kraft vid verkställigheten
- 2 Förvaltningsstadga, träder i kraft 1.7.2021
- 3 Förvaltningsstadga, träder i kraft 1.8.2021
- 4 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.12.2020, § 200
- 5 Kaupunki ympäristölautakunta 23.3.2021, § 142
- 6 Kaupunki ympäristölautakunta 17.11.2020, § 677
- 7 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.3.2021, § 173
- 8 Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta 30.3.2021, § 75

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Förlängning av kultur- och fritidsnämndens utarrenderingsbefogenheter

Motivering till ändringen av förvaltningsstadgan

Kultur- och fritidsnämnden föreslog 15.12.2020, § 200, stadsstyrelsen i enlighet med bilaga 4 att kultur- och fritidsnämndens befogenheter att utarrendera markområden i dess besittning förlängs från nuvarande 10 till 20 år.

Med stöd av den gällande förvaltningsstadgan får kultur- och fritidsnämnden utarrendera markområden för längst 10 år utifrån en bestämmelse om sektornämndernas allmänna befogenheter, medan stadsstyrelsen beslutar om arrendeavtal på över 10 år.

Kultur- och fritidsnämnden utarrenderar områden främst för byggande av idrottsanläggningar. Undervisnings- och kulturministeriet och regionförvaltningsverken bistår byggandet av idrottsanläggningar med ett investeringsunderstöd, under förutsättning att den fasta egendom som är föremål för statsunderstödet har en nyttjandetid på 15 år. När en arrendetagare söker statsunderstöd för investeringskostnaderna för sitt byggprojekt, ansöker den därmed hos staden om ett arrendeavtal på minst 15 år, vilket för närvarande går vidare för beslut i stadsstyrelsen.

Typexemplet på arrendeavtal som ändringen gäller är konstgräsplaner anlagda av fotbollsklubbar. Det är meningen att beslut om arrendeavtal som gäller större byggprojekt för idrottsanläggningar fortfarande ska fattas av stadsstyrelsen. Exempelvis vid hallprojekt ingås det i allmänhet ett arrendeavtal på minst 20 år redan av den anledningen att investeringen är större och återbetalningstiden för investeringen längre.

Processen vid beredningen och beslutsfattandet om arrendeavtal är administrativt tung i förhållande till avtalens ekonomiska eller principiella betydelse. Att förlänga kultur- och fritidsnämndens utarrenderingsbefogenheter till 20 år skulle göra beslutsfattandet enklare, när mindre projekt för idrottsanläggningar inte längre behandlas i stadsstyrelsen.

En förlängning av kultur- och fritidsnämndens befogenheter kräver gott samarbete med stadsmiljösektorn vid beredningen av utarrenderingar. Ju längre arrendeavtal det är fråga om, desto viktigare är det att förvisa sig om de övriga markanvändningsplanerna för området.

Ändringsförslaget har behandlats i stadgearbetsgruppen 19.10.2020 och i samordningsgruppen för storprojekt 4.12.2020.

Ändring i förvaltningsstadgan

I 17 kap. 1 § i förvaltningsstadgan införs en ny 3 punkt:

Kultur- och fritidsnämnden, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna,

3 utarrenderar markområden i sektorns besittning med arrendeavtal för längst tjugo år.

Stadsmiljösektorns förslag till ändringar och uppdateringar

Motivering till ändringarna i förvaltningsstadgan

Fördelningen av befogenheterna mellan stadsmiljösektorns miljö- och tillståndssektion och tjänsteinnehavarna inom byggnadstillsynsservicen när det gäller tillstånd

Stadsmiljönämnden föreslog 23.3.2021, § 142, stadsstyrelsen ändringar i förvaltningsstadgan i enlighet med bilaga 5 i fråga om fördelningen av befogenheterna mellan stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion och tjänsteinnehavarna inom byggnadstillsynsservicen när det gäller tillstånd.

Enligt den gällande förvaltningsstadgan beslutar stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion om bygglov, om den sammanlagda våningsytan för nybyggnaderna i en ansökan är eller överstiger 3 000 kvadratmeter våningsyta. Beslut om övriga bygglov fattas av byggnadstillsynschefen, som leder byggnadstillsynsservicen, eller av de tjänsteinnehavare inom byggnadstillsynsservicen till vilka chefen har delegerat befogenheter. Enligt den gällande förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen också om rivningslov för byggnader, och chefen kan delegera sina befogenheter till andra tjänsteinnehavare inom byggnadstillsynsservicen.

Den nuvarande fördelningen av befogenheterna anses inte vara optimal. När det gäller beslut om tillstånd baserar sig befogenheterna i detta nu på byggnadens storlek, dvs. våningsytan, utan hänsyn till andra faktorer, såsom byggnadens disposition eller dess betydelse i stadsstrukturen. Hur befogenheterna kan fördelas ändamålsenligast har bedömts av ledamöterna i miljö- och tillståndssektionen och tjänsteinnehavarna inom byggnadstillsynsservicen.

Ändringen innebär att en del av de tillståndsbeslut som nu fattas av tjänsteinnehavare överförs till miljö- och tillståndssektionen, medan besluten om en del bygglov överförs från sektionen till tjänsteinnehavarna. Antalet tillståndsbeslut i sektionen beräknas förbli på samma nivå som nu.

Ändringsförslaget har behandlats i stadgearbetsgruppen 1.3.2021. Miljö- och tillståndssektionen har föreslagit stadsmiljösektorn motsvarande ändring 4.3.2021, § 41.

Stadsmiljösektorns övriga ändringsförslag

Stadsmiljönämnden föreslog 17.11.2020, § 677, stadsstyrelsen dessutom ändringar i förvaltningsstadgan i enlighet med bilaga 6. Ändringarna har karaktären av preciseringar och tekniska uppdateringar i syfte att bestämmelserna i förvaltningsstadgan ska motsvara den gällande lagstiftningen. Ändringarna med motiveringar specificeras i bilaga 6. Ändringsförslagen har behandlats i stadgearbetsgruppen 5.10.2020.

05.05.2021

Ärende/6

Ändringar i förvaltningsstadgan

I 16 kap. 2 § 2 mom. i förvaltningsstadgan får 8 punkten följande lydelse räknat från 1.8.2021:

Miljö- och tillståndssektionen, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om

8 bygglov och rivningslov för byggnader.

I 16 kap. 9 § 1 mom. i förvaltningsstadgan får 1 punkten följande lydelse:

Byggnadstillsynschefen, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar eller godkänner grunder och gränser inom vilka en tjänsteinnehavare beslutar om följande uppgifter enligt markanvändnings- och bygglagstiftningen

1 åtgärdstillstånd, rivningsanmälan för byggnader, tillstånd för miljöåtgärder, förlängning av giltighetstiden för tillstånd eller godkännanden och rätten att påbörja arbeten

De av stadsmiljönämnden 17.11.2020, § 677, föreslagna preciseringarna och tekniska ändringarna i förvaltningsstadgan specificeras i bilaga 6. De träder i kraft 1.8.2021.

Fostrans- och utbildningssektorns ändringsförslag gällande befogenheterna om verksamhetsställen för morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever

Motivering till ändringen av förvaltningsstadgan

Fostrans- och utbildningsnämnden föreslog 23.3.2021, § 173, stadsstyrelsen en ändring i förvaltningsstadgan i enlighet med bilaga 7. Ändringsförslaget gäller överföring av befogenheterna att besluta om verksamhetsställen i fråga om morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever från direktören för småbarnspedagogiken till direktören för grundläggande utbildning.

Sektorchefen i fostrans- och utbildningssektorn har 25.11.2020, § 131, fastställt verksamhetsstadga för sektorn. I verksamhetsstadgan har sektorchefen överfört morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever från servicehelheten småbarnspedagogik och förskoleundervisning till det lokala serviceområdet 4 inom servicehelheten grundläggande utbildning. Planeringen och styrningen av verksamheten är placerad i servicehelheten grundläggande utbildning. Förvaltningsstadgan bör därför ändras så att direktören för grundläggande utbildning beslutar

tar om verksamhetsställen i fråga om morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever.

Ändringsförslaget har behandlats i stadgearbetsgruppen 1.3.2021.

Ändring i förvaltningsstadgan

I 15 kap. 5 § i förvaltningsstadgan stryks 3 punkten "beslutar om verksamhetsställen i fråga om morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever" under befogenheterna för direktören för småbarnspedagogiken, och i 15 kap. 6 § i förvaltningsstadgan införs samma text som en ny punkt 5 under befogenheterna för direktören för grundläggande utbildning.

Efter ändringen har 15 kap. 6 § i förvaltningsstadgan en ny punkt 5 med följande lydelse:

Direktören för grundläggande utbildning, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna eller direktören har förordnat någon annan tjänsteinnehavare detta,

5 beslutar om verksamhetsställen i fråga om morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever.

Social- och hälsovårdssektorns ändringsförslag gällande befogenheterna att bestämma om avgifter för hälsovårdstjänster

Motivering till ändringen av förvaltningsstadgan

Social- och hälsovårdsnämnden föreslog 30.3.2021, § 75, stadsstyrelsen en ändring i förvaltningsstadgan i enlighet med bilaga 8. Ändringsförslaget gäller befogenheterna att besluta om att bestämma avgifter för hälsovårdstjänster i enlighet med de grunder och allmänna anvisningar som fastställts av nämnden.

Den bestämmelse i förvaltningsstadgan som föreslås bli ändrad utarbetades i tiden med tanke på socialvården. Det fattas alltid ett förvaltningsbeslut om socialvårdstjänster, och bestämmelsen har gjort det möjligt att överföra beslutanderätt på tjänsteinnehavare. Det fattas i regel inte beslut om hälsovårdstjänster, eftersom det är fråga om faktisk förvaltningsverksamhet. Ett undantag är klientavgifterna inom hälsovården. För dem ska det enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården fattas beslut i vilka det går att söka ändring.

För närvarande baserar sig befogenheterna att bestämma avgifterna för långvarig institutionsvård inom hälsovården på ett beslut av näm-

den. Att besluta om saken i nämnden anses vara oändamålsenligt och som förfarande tungt. Dessutom är det så att då beslut om motsvarande avgifter för tjänster inom socialvården fattas på grundval av samma bestämmelser, baserar sig de till tjänsteinnehavare delegerade befogenheterna på ett beslut av sektorchefen. Att beslutanderätten i båda fallen baserar sig på ett beslut av samma myndighet, sektorchefen, anses vara konsekvent.

I 18 kap. 3 § i förvaltningsstadgan ändras 1 mom. så att sektorchefen förordnar en tjänsteinnehavare att fatta beslut utom om att ordna och ge socialvård och ta ut avgifter för tjänster också om att bestämma avgifter inom hälsovården.

Ändringsförslaget har behandlats i stadgearbetsgruppen 15.3.2021.

Ändring i förvaltningsstadgan

I 18 kap. 3 § förvaltningsstadgan får 1 mom. följande lydelse räknat från 1.7.2021:

Sektorchefen i social- och hälsovårdssektorn, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, förordnar en tjänsteinnehavare att fatta beslut om att ordna och ge socialvård och att bestämma om avgifter som tas ut för socialvårds- och hälsovårdstjänster, i de fall då ärendet inte ska avgöras av sektionen, i enlighet med de grunder och allmänna anvisningar som fastställts av nämnden.

Stadskansliets ändringsförslag om näringslivsavdelningens uppgifter och om personaldirektörens befogenheter att ge anvisningar

Motivering till ändringarna i förvaltningsstadgan

Främjande av turism föreslås bli tillagt bland näringslivsavdelningens uppgifter. Stadsstyrelsen beslutade 15.3.2021, § 189, godkänna att turistrådgivningstjänsterna med tillhörande funktioner och personal överförs från Helsinki Marketing Oy Ltd till stadens organisation, närmare bestämt till stadskansliets näringslivsavdelning.

I personaldirektörens befogenheter föreslås ett tillägg om befogenheter att ge anvisningar i ärenden som gäller personaladministration. För närvarande är det kanslichefen som har befogenheter att ge anvisningar.

Ändringar i förvaltningsstadgan

I 4 kap. 2 § 2 mom. i förvaltningsstadgan får 1 punkten följande lydelse:

Stadskansliet är indelat i sex avdelningar:

05.05.2021

Ärende/6

1 Näringslivsavdelningen, som sköter stadens närings-, innovations- och konkurrenskraftpolitik, främjande av turism och företagsamhet samt sysselsättnings- och migrationsärenden.

I 12 kap. 3 § i förvaltningsstadgan införs en ny 7 punkt:

Personaldirektören, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna eller personaldirektören har förordnat någon annan tjänsteinnehavare detta,

7 ger förhållningsregler som gäller personaladministrationen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Koskinen, stadsombudsman, telefon: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Förvaltningsstadga träder i kraft vid verkställigheten
- 2 Förvaltningsstadga träder i kraft 1.7.2021
- 3 Förvaltningsstadga träder i kraft 1.8.2021
- 4 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.12.2020, § 200
- 5 Kaupunkiympäristölautakunta 23.3.2021, § 142
- 6 Kaupunkiympäristölautakunta 17.11.2020, § 677
- 7 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.3.2021, § 173
- 8 Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.3.2021, § 75

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Fostrans- och utbildningssektorn
Stadsmiljösektorn
Kultur- och fritidssektorn
Social- och hälsovårdssektorn
Stadskansliet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 263

HEL 2020-013150 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti tulemaan voimaan kaupunginvaltuuston täytäntöönpanopäätöksestä, liitteen 2 mukaisesti tulemaan voimaan 1.7.2021 ja liitteen 3 mukaisesti tulemaan voimaan 1.8.2021.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

05.05.2021

Ärende/7

§ 99

Överföring av anslag i 2021 års budget för genomförande av stadens löneutvecklingsplan

HEL 2021-004468 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade överföra anslag i 2021 års budget enligt följande: Från budgetmomentet 1 30 01, Stadsstyrelsens dispositionsmedel, totalt 4 402 000 euro för att genomföra löneutvecklingsplanen till budgetmomenten

2 10 01, Fostran och utbildning	980 000 euro
3 10 01, Stadsstruktur	9 000 euro
3 10 05, Räddningsverket	562 000 euro
4 10 01, Kultur och fritid	106 000 euro
5 10 01, Social- och hälsovårdstjänster	2 745 000 euro

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Riina Kopola, specialplanerare, telefon: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi
Leena Sandgren, premieringschef, telefon: 310 20595
leena.sandgren(a)hel.fi

Bilagor

1 Liite1 Palkkakehityssuunnitelma 2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Genomförandet av Helsingfors stads löneutvecklingsplan fortsätter 2021. Löneutvecklingsplanen för 2021 har gjorts upp som ett samarbete mellan ledningen för sektorerna, förvaltningarna och affärsverken och personalsakkunniga samt stadskansliet. Under beredningsarbetet hördes i stor utsträckning också olika parter, såsom företrädare för per-

sonalorganisationerna, och fördes diskussion med medlemmarna i stadens ledningsgrupp i syfte att hitta gemensamma prioriteringar.

Syftet med löneutvecklingsplanen, en av Helsingfors stadsstyrelse fastställd långsiktplan, är att öka stadens attraktionskraft som arbetsgivare samt att planmässigt höja lönen, särskilt för de yrkesgrupper där lönekonkurrenskraften och således tillgången till kunnig personal är en utmaning för staden. Denna utmaning har sedan år 2019 bemötts systematiskt och planmässigt med hjälp av löneutvecklingsplanen.

Löneutvecklingsplanen är kopplad till stadens årliga budgetprocess. Beslut om anslaget för löneutvecklingsplanen fattas årligen av stadsfullmäktige.

År 2021 har staden genom löneutvecklingsplanen velat uppmärksamma speciellt vårdpersonalen. Pandemiåret har ytterligare försvårat tillgången till sådan. En annan stor personalgrupp som uppmärksammas är barnskötarna inom småbarnspedagogiken. Höjningar styrs dessutom till vissa läkaruppgifter i social- och hälsovårdssektorn och vid affärsverket företagshälsan, till brandmännen vid räddningsverket, till vissa uppgifter som idrottsinstruktör och ungdomsledare i kultur- och fritidssektorn och till tillståndsarkitekterna vid stadsmiljösektorn. Löneförhöjningarna från 1.5.2021 i enlighet med 2021 års löneutvecklingsplan gäller ca 6 140 uppgifter inom sektorerna och affärsverken. En detaljerad lista över uppgiftsbeteckningarna finns i bilaga 1.

Löneförhöjningarna enligt 2021 års löneutvecklingsplan träder i kraft mitt under året, och därför blir 1 400 000 euro av det i budgeten reserverade anslaget över för premier av engångsnatur under år 2021. Det här anslaget av engångsnatur hänförs till läkarna vid hälsostationerna, vid rådgivningsbyråerna och inom skol- och studerandehälsovården. Målet är att få läkarna att stanna hos Helsingfors stad i den kontinuerligt besvärliga rekryteringssituationen.

Staden har reserverat 4 500 000 miljoner euro i budgeten för år 2021 för genomförandet av löneutvecklingsplanen. Anslagen överförs från stadsstyrelsens dispositionsmedel till sektorerna för de planliga löneförhöjningarna.

Anslag på totalt 4 402 000 euro bör få överföras från budgetmomentet 1 30 01, Stadsstyrelsens dispositionsmedel, till budgetmomenten 2 10 01, Fostran och utbildning, 980 000 euro, 3 10 01, Stadsstruktur, 9 000 euro, 3 10 05, Räddningsverket, 562 000 euro, 4 10 01, Kultur och fritid, 106 000 euro, och 5 10 01, Social- och hälsovårdstjänster, 2 745 000 euro.

Föredragande

05.05.2021

Ärende/7

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Riina Kopola, specialplanerare, telefon: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi
Leena Sandgren, premieringschef, telefon: 310 20595
leena.sandgren(a)hel.fi

Bilagor

1 Liite1 Palkkakehityssuunnitelma 2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Fostrans- och utbildningssektorn
Stadsmiljösektorn
Räddningsverket
Kultur- och fritidssektorn
Social- och hälsovårdssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 295

HEL 2021-004468 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää siirtää vuoden 2021 talousarvion määrärahoja seuraavasti: Talousarviokohdalta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, yhteensä 4 402 000 euroa palkkakehityssuunnitelman toteuttamiseksi talousarviokohdille

2 10 01, Kasvatus ja koulutus	980 000 euroa
3 10 01, Kaupunkirakenne	9 000 euroa
3 10 05, Pelastuslaitos	562 000 euroa
4 10 01, Kulttuuri ja vapaa-aika	106 000 euroa
5 10 01, Sosiaali- ja terveystaloudet	2 745 000 euroa

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

05.05.2021

Ärende/7

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Leena Sandgren, palkitsemisen päällikkö, puhelin: 310 20595
leena.sandgren(a)hel.fi

§ 100

Uppföljningsrapport 2021 om genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade uppföljningsrapporten 2021 om genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Riikka Karjalainen, specialplanerare, telefon: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 AM-ohjelman seurantaraportti 2021
- 2 Tontinluovutusta koskevien linjausten vaikutusten arviointi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Stadsfullmäktige godkände 11.11.2020 genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020 (BM-programmet 2020). I programmet anges stadens bostadspolitiska och markpolitiska huvudmål samt delmålen för programperioden. Hur programmet har uppnåtts och de viktigaste förändringarna i omvärlden rapporteras årligen till stadsfullmäktige.

Uppföljningsrapporten 2021 innehåller en översikt över Helsingfors stads aktuella bostadspolitiska läge och bostadsproduktionens utsikter och en utredning om hur målen för BM-programmet 2020 hittills har uppnåtts. En utvärdering av de på våren 2019 godkända riktlinjerna för Helsingfors tomtöverlåtelse ges för kännedom i samband med uppföljningen.

Utfallet av de kvantitativa målen för BM-programmet 2020 redovisas på årsnivå och främst i form av medeltal för fyra år. De årliga variationerna inom bostadsproduktionen är betydligt stora och beroende av konjunkturläget. Programmet syftar till att på lång sikt inverka på bostadsproduktionen i Helsingfors.

Föredragandens motiveringar

Coronapandemins konsekvenser

Coronapandemins konsekvenser för Helsingfors bostadsmarknad ser tills vidare ut att bli obetydliga. Både bostädernas priser och hyror steg under år 2020. Bostädernas försäljningstider blev kortare och i Helsingfors förekom aktiv bostadshandel.

Coronaviruset har hittills haft obetydliga konsekvenser för byggandet som bransch och till exempel omfattande eller långvariga stängningar av byggplatser har inte förekommit.

Pandemin höjde dock arbetslöshetsgraden, vilket ökade antalet personer som beviljades bostadsbidrag. Konsekvenserna var större i de stadsdelar där det finns arbetstillfällena eller bor arbetstagare i servicebranschen.

Förändringar i omvärlden

Befolkningen i Helsingfors ökade år 2020 med ca 3 090 invånare. Helsingfors befolkningstillväxt har avtagit från och med år 2018 och svackan som kom år 2020 var brant. Minskningen i inflyttningen från det övriga Finland och ökningen i utflyttningen gjorde att befolkningstillväxten var blygsammare i alla kommuner i huvudstadsregionen. Däremot ökade befolkningen i kranskommunerna betydligt mer än år 2019.

Bostädernas priser har fortsättningsvis stigit i Helsingfors medan priserna på ägarbostäder differentieras mellan de olika områdena. Bostädernas hyresutveckling har varit moderat i jämförelse med utvecklingen av bostadspriserna. År 2020 ingicks ett rekordantal bostadsaffärer.

Antalet hushåll som beviljades allmänt bostadsbidrag ökade i och med coronapandemin. Nästan 70 procent av dem som beviljades bidrag var enpersonshushåll, 97 procent bodde i hyresbostäder.

Helsingfors vill vara ett europeiskt toppexempel på förebyggande av segregation. För att ingripa i segregationsutvecklingen lanserades en sektorsövergripande stadsförnyelsemodell för att stärka livskraften i bostadsområden. Områdena för stadsförnyelse är Malmgård-Gamlas, Malm och Mellungsby.

Arbetet med uppdateringen av genomförandeprogrammet för generalplanen har inletts. De markpolitiska riktlinjerna 2 tas upp i beslutsfattandet under vårsäsongen 2021.

En förnyelse av lagstiftningen som gäller boende är på gång. Förslaget till ny bostadsrättslag lär godkännas i riksdagen under våren 2021. Förslaget till ny markanvändnings- och bygglag håller på att skickas ut på remiss under våren 2021.

Av statens bostadspolitiska program har förortsprogrammet, bostadslöshetsprogrammet och åtgärdsprogrammet för äldres boende inletts. Statens bostadspolitiska utvecklingsprogram är under behandling i riksdagen.

MBT-avtalet mellan Helsingforsregionens 14 kommuner och staten rörande markanvändning, boende och trafik för åren 2020–2031 undertecknades på hösten 2020. Den nya MBT 2023-planeringsperioden har startat.

Hur målen uppnåtts år 2020

Bostadsproduktionsmålet år 2020 var 7 000 bostäder. Sammanlagt 7 280 bostäder blev färdiga i Helsingfors, varav 91 % i flervåningshus. Sammanlagt 18 % av bostäderna är ARA-hyresbostäder. Inom stadens egen produktion blev 1 530 bostäder färdiga, vilket överskred målet. Bostadsbyggandet låg vid årsskiftet 2020/2021 på de tidigare årens höga nivå och samtidigt var cirka 10 000 bostäder under byggnad. Första året började byggandet av 7 187 bostäder och bygglov beviljades för byggande av 6 409 bostäder. Andelen bostäder som byggs på stadens mark är betydande, särskilt i fråga om påbörjad bostadsproduktion. Även målen för upplåtelse- och finansieringsformer uppfylldes väl på stadens mark.

Mängden bostadsbyggrätt som överläts år 2020 var cirka 302 000 m² vy. På de här tomterna byggs 4 356 bostäder. I tomtöverlåtelserna låg tyngdpunkten i enlighet med tomtöverlåtelseriktlinjerna på utarrendering av mark. Detaljplaneförslag på nästan 730 000 m² vy avancerade till nämndens granskningsskede, vilket var över målnivån. Det viktigaste detaljplanerna som vann laga kraft var detaljplanen för Knekten i Fiskehamnen och Stansvik och Kronberget i Kronbergstrand.

I fråga om bostäderna som staden äger var hyres- och vederlagsnivån fortfarande på en rimlig nivå. Den genomsnittliga hyran i Helsingfors stads bostäder Ab:s (Heka) bostäder är 11,83 euro/m² i månaden år 2020 medan den genomsnittliga hyran år 2019 var 11,68 euro/m² i må-

naden. År 2020 var Helsingfors bostadsrätt Ab:s (HASO) vederlag i genomsnitt 10,81 euro/m² i månaden.

År 2020 förmedlade staden sammanlagt 3 305 hyresbostäder. Antalet gällande ansökningar vid utgången av året uppgick till 22 850, vilket är nästan lika mycket som året innan. Heka fyllde i slutet av år 2020 tio år och Hekas 50 000:e bostad färdigställdes i augusti 2020 i Kronbergsstranden.

I Helsingfors har antalet och små bostäder och deras andel av bostadsproduktionen fortsatt att växa. Även bostädernas genomsnittliga våningsytor har fortfarande minskat i alla lägenhetstyper.

Stadsförnyelsen styrs av ledningsgruppen för områdesbyggande som har kompletterats med representanter för alla sektorer. Gruppen godkände den sektorsövergripande stadsförnyelsemodellen och de områdesspecifika genomförandeprogrammen som grundar sig på modellen i november 2020. I inledningsskedet av stadsförnyelsen har man granskat bostadsproduktionens utsikter i områden och gjort bedömningar om hur en ökning på 30 procent i bostadsbeståndet kan genomföras. Stadsförnyelseområdena godkändes som en del av statens förortsprogram 2020–2022.

Inom programmet Flervåningshus i utveckling fortsatte arbetet för att förbättra mångsidigheten och attraktiviteten i byggandet av och boendet i flervåningshus i Helsingfors genom aktuella utvecklingsprojekt. Programmet belönades med 2020 års SAFA-pris för förtjänstfullt arbete för att främja kvaliteten i bostadsplaneringen och -byggandet. Träbyggandet främjades på många sätt under år 2020. I och med hissprojektet betalade Helsingfors hissbidrag för 19 eftermonterade hissar. Av alla flervåningshus i Helsingfors var fortfarande 45 procent utan hiss.

Bostadslösheten i Helsingfors minskade fortfarande år 2020. Det fanns sammanlagt 1 709 bostadslösa i Helsingfors 15.11.2020. Av dessa var 1 534 ensamstående, 50 par och 125 familjer.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Riikka Karjalainen, specialplanerare, telefon: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 AM-ohjelman seurantaraportti 2021
- 2 Tontinluovutusta koskevien linjausten vaikutusten arviointi

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

05.05.2021

Ärende/8

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Stadskansliet
Nämnderna och direktionerna
Sektorerna, förvaltningarna och affärsverken
Dottersammanslutningarna

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 296

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 seurantaraportin 2021.

07.12.2020 Ehdotuksen mukaan

05.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

02.11.2020 Pöydälle

26.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 11.11.2020 § 313

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände följande bostadspolitiska och markpolitiska delmål i Helsingfors stads genomförandeprogram för boende och härmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet) 2020:

Huvudmål I Bostadsproduktionens volym

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

05.05.2021

Ärende/8

Delmål 1. Bostadsproduktionens volym

I Helsingfors byggs det årligen minst 7 000 bostäder genom nyproduktion och ändring av användningsändamål. Från och med år 2023 är antalet minst 8 000 bostäder. Bostadsproduktionen förverkligas på ett hållbart sätt, så att natur och grönområden bevaras.

Målet för stadens egen bostadsproduktion är 1 500 bostäder per år och 25 % av bostadsproduktionen som förverkligas från och med år 2023.

För att uppnå en hög bostadsproduktionsnivå bör stadens helhetsprocess göras smidigare. Antalet byggbara tomter ska motsvara volymen för 1,5 års bostadsproduktion.

Genom tjänsteberedning uppskattas de tilläggsresurser som en ökning av bostadsproduktionen kräver för budgetramen 2022 och därefter.

Delmål 2. Planering av markanvändningen

Genomförandeprogrammet för generalplanen justeras per fullmäktigeperiod och det formas till ett etablerat verktyg för programplaneringen inom markanvändningen.

Detaljplanereserven ska göra det möjligt att minst under fem år bygga bostäder i enlighet med fördelningen av upplåtelse- och finansieringsformer. Årligen utarbetas detaljplaner för bostadsproduktion på minst 700 000 kvadratmeter våningsyta (m² vy). Detaljplanerna ska möjliggöra en fördelning av upplåtelse- och finansieringsformer enligt målen och stöda förutsättningarna för en bostadsproduktion till rimliga priser. Särskilt avseende ska fästas vid att detaljplanerna är realiserbara.

För att kunna minska antalet undantagsbeslut ska bostadsproduktionen göras smidigare genom att undvika alltför utförliga detaljplanekrav.

Rekreations-, natur- och kulturmiljövärdena samordnas på ett hållbart sätt med bostadsproduktionsmålet som betjänar stadens behov och effektiviseringen av markanvändningen.

I planeringen av markanvändningen ska möjligheterna till småhusboende i Helsingfors säkerställas.

I enlighet med riktlinjerna i strategin fortsätter den systematiska utvidgningen av parkeringspolitiken på marknadsvillkor i de områden som lämpar sig för detta.

Omfattande grönområden och närnaturen behövs framför allt då staden växer. Användningen av grönkoefficienten som verktyg utvidgas ytterligare antingen i detaljplanläggningen eller i tomtöverlåtelseerna.

05.05.2021

Ärende/8

Tillgången till tjänster tryggas då invånarantalet ökar, både i nya områden och i områden med kompletteringsbyggande.

Delmål 3. Markpolitik

Staden överlåter årligen tomter för bostadsproduktion som motsvarar byggande av minst 4 900 bostäder åren 2021–2022 och för byggande av 5 600 bostäder från och med år 2023.

Tomtöverlåtelseerna utnyttjas aktivt som ett verktyg för styrning av kvalitetsnivån och upplåtelse- och finansieringsformerna inom bostadsproduktionen. Kolneutraliteten i bostadsbyggandet främjas i överlåtelsen av tomter i enlighet med åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035. Tomtreserveringarna hålls på en nivå som gör det möjligt att minst under fyra år bygga bostäder på stadens egen mark i enlighet med den fördelning av upplåtelse- och finansieringsformer som anges i programmet. Tomtöverlåtelse, markförvärv och markanvändningsavtal styrs dessutom genom separata markpolitiska riktlinjer och tillämpningsanvisningar.

Staden skaffar aktivt mark som lämpar sig för samhällsstrukturen till ett rimligt gängse pris genom frivilliga affärer. Vid behov kan staden dessutom ty sig till andra lagstadgade åtgärder för markanskaffning, såsom förköpsrätt och markinlösen.

I detaljplaneändringsområdena ingås markanvändningsavtal vid behov. I de områden som saknar detaljplan ingås markanvändningsavtal bara i undantagsfall, till exempel i situationer där en betydlig del av en avtalsersättning betalas i form av råmark som är viktig för staden.

Utbudet av mindre helheter i byggprojekt och tomtöverlåtelse främjas, så att fler små och medelstora aktörer ska ha möjlighet att delta i pristävlingar och vara huvudentreprenör i Helsingfors.

I mitten av programperioden bedöms tomtfondernas verksamhet och ändamålsenlighet på bostadsmarknaden i Helsingfors utifrån de utredningar som tagits fram.

Huvudmål II Bostadsproduktionens kvalitet

Delmål 4. Upplåtelse- och finansieringsformer

Det årliga målet i fråga om upplåtelse- och finansieringsformer åren 2021–2022 är det följande:

25 procent långfristigt reglerade ARA-hyresbostäder (1 750 bostäder, varav 300 student- och ungdomsbostäder)

30 procent bostäder av mellanformstyp (2 100 bostäder, varav 700 långfristigt reglerade ARA-bostadsrättsbostäder och kortfristigt reglerade ARA-hyresbostäder, Hitas- och priskontrollerade ägarbostäder och 1 400 ägarbostäder)

45 procent oreglerade ägar- och hyresbostäder (3 150 bostäder).

Det årliga målet i fråga om upplåtelse- och finansieringsformer från och med år 2023 är det följande:

30 procent långfristigt reglerade ARA-hyresbostäder (varav 500 student- och ungdomsbostäder)

20 procent bostäder av mellanformstyp

50 procent oreglerade ägar- och hyresbostäder (4 000 bostäder, varav staden förverkligar i genomsnitt 250 ägarbostäder som egen byggherreverksamhet i de områden där produktion av ägarbostäder annars inte uppstår. Det här gör det möjligt att slopa det nuvarande halv-hitas-alternativet.)

Staden ser målmedvetet till att det uppställda ARA-målet uppnås. Staden utreder olika sätt att säkerställa att produktionen förverkligas i enlighet med fördelningen av upplåtelseformer som fastställts för programperioden. Frågan rapporteras regelbundet till stadsmiljönämnden.

En mätare som mäter förhållandet mellan inkomster och boendeutgifter utvecklas för analys av hur boende till rimligt pris realiseras. Förhållandet mellan boendeutgifter och inkomster jämförs i hushåll av olika storlek och i olika boendeformer.

Målet för upplåtelse- och finansieringsformer följs i fråga om mark som stadens, staten och privata aktörer äger och överlåter. Förverkligandet av fördelningen mellan upplåtelse- och finansieringsformer styrs genom tomtöverlåtelse och markanvändningsavtal. Beslut om fördelningen av upplåtelse- och finansieringsformer i områdena fattas i tomtöverlåtelse- och markanvändningsavtalsfasen med beaktande av den områdesvisa balansen. Ensidighet i bostadsområdena undviks. Andelen hyresbostäder i flervåningshus av områdets bostadsbestånd ska i regel vara högst 50 procent.

Målet för stadens egen bostadsproduktion är att åren 2021 och 2022 låta bygga 750 långfristigt reglerade ARA-hyresbostäder (50 procent av produktionen) och 750 Hitas- eller prisreglerade ägarbostäder och bostadsrättsbostäder per år och, från och med år 2023, 1 000 långfristigt reglerade ARA-hyresbostäder (50 procent av produktionen), 250 ägar-

bostäder i områden där ägarbostäder annars inte byggs samt 750 bostäder av mellanformstyp.

Staden inleder beredningen av en modell som tryggar ägarboende till rimligt pris i olika bostadsområden i Helsingfors och som undgår de problem som hänför sig till det nuvarande systemet. Målet med beredningen är att slopa Hitas-systemet i dess nuvarande form och ersätta det i mitten av programperioden. Formerna för mellanformsproduktionen preciseras i och med reformen

Delmål 5. Styrning av fördelningen av bostadstyper

En tillräcklig andel bostäder som lämpar sig för familjer, dvs. bostäder med minst två sovrum, säkerställs inom produktionen av ägarbostäder. Antalet familjebostäder och produktionens kvalitet säkerställs i produktionen av ägarbostäder.

Inom produktionen av flervåningshus förverkligas i genomsnitt 60–70 % av byggrätten för bostadshus på de tomter på vilka det uppförs Hitas-bostäder som familjebostäder. På de tomter som staden överlåter för produktion av oreglerade ägarbostäder förverkligas 40–50 % av byggrätten för bostadshus som familjebostäder. Det är av motiverade skäl möjligt att avvika från målet i områden där antalet familjebostäder redan är tillräckligt. I fråga om produktionen av hyres- och bostadsrättsbostäder säkerställs att lägenhetstyperna är tillräckligt mångsidiga. Vid behov kan dessutom målet för den genomsnittliga ytan användas.

Styrningen av fördelningen av lägenhetstyper grundar sig i första hand på villkoren för tomtöverlåtelse och utvärderas i förhållandet till den nuvarande bostadsfördelningen i området. På statens mark och på mark i privat ägo är det möjligt att tillämpa styrning med detaljplanebestämmelser.

Delmål 6. Bostadsbyggandet utvecklas

Staden fortsätter utveckla det mångsidiga byggandet av och boendet i flervåningshus. Det hållbara byggandet främjas bland annat i enlighet med åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035.

Då beräkningarna av byggandets koldioxidavtryck blir lagstadgat år 2025 är Helsingfors takvärden ambitiösare än den nationella lagen. I sin helhet uppdateras målen som hänför sig till byggande och byggnaders koldioxidavtryck när programmet Kolneutralt Helsingfors 2035 uppdateras så att uppnåendet av koldioxidneutralitetsmålet säkerställs.

Träbyggandets andel av allt byggande ökas årligen.

Byggandet av och byggherreverksamheten för urbana småhus främjas. Staden främjar invånarorienterat byggande och byggherreverksamhet, bland annat gruppbyggande och nya aktörers inträde på marknaden för bostadsbyggande.

Delmål 7. Invånarstruktur och grupper med särskilda behov

Ett tillräckligt antal bostäder som lämpar sig för barnfamiljer byggs i de nya områdena och i kompletteringsbyggobjekten. Genom att styra fördelningen av bostadstyper säkerställs det att familjebostäder byggs. Möjligheterna till boendevägar i områden säkerställs för hushåll som befinner sig i olika livssituationer.

Förverkligandet av boendeanternativ riktade till äldre främjas i alla upplåtelse- och finansieringsformer. Boendet för grupper med särskilda behov, dvs. rehabiliteringsklienter inom missbrukarvården och mentalvården, utvecklingsstörda och personer med funktionsnedsättning, barnskyddsklienter, unga som behöver stöd i sitt boende, äldre som behöver omsorgstjänster, flyktingar som fått kommunplats samt långtidsbostadslösa tryggas på ett sådant sätt att den omsorg eller det stöd för boendet som hänför sig till boendet motsvarar servicebehovet. Staden säkerställer vägar till lättare eller effektivare stödboende för grupper med särskilda behov när servicebehovet förändras. Tillgången till boenderådgivning tryggas oberoende tryggas oberoende av boendeform.

Huvudmål III Livskraftiga områden och förebyggande av segregation

Delmål 8. Stadsförnyelse

En multisektoriell modell för stadsförnyelse utvecklas för att stärka bostadsområdenas livskraft. Under programperioden är områdena för stadsförnyelse Malmgård-Gamlas, Malm och Mellungsby.

Förutsättningarna att bygga en tredjedel fler bostäder i stadsförnyelseområdena fram till 2035 säkerställs så att fördelningen av upplåtelse- och finansieringsformer utvecklas mot stadens mål för upplåtelse- och finansieringsformer.

Åtgärder som används i områden för stadsförnyelse utnyttjas också i andra stadsdelar med segregationsutmaningar, såsom Nordsjöområdet.

Delmål 9. Projektområden

De viktigaste områdesbyggnadsobjekten under de följande åren är Fiskehamnen, Västra hamnen, Kronbergsstranden, Böle, Kungseken och Malms flygplatsområde. Med tanke på den kommande bostadsproduk-

tionen främjas planeringen för att säkerställa nya områdesbyggnadsprojekt. Dessa områden utgör ca 50 procent av hela bostadsproduktionen.

Delmål 10. Kompletteringsbyggande

Cirka 50 procent av det årliga bostadsbyggandet förverkligas som kompletteringsbyggande i ytterstadszonen (stadsförnyelseområdena medräknat). Samordningen av kompletteringsbyggandet stärks och processerna och incitamenten utvecklas i syfte att trygga produktionsmålet. Dessutom avlägsnas hinder för kompletteringsbyggande bland annat i samarbete med staten. Staden centraliserar kompletteringsbyggandet till områden med goda kollektivtrafikförbindelser och ser till att områdena är tillgängliga.

Den hållbara stadsutvecklingen främjas med beaktande av skillnaderna och differentieringsutvecklingen mellan områdena. Det viktigaste målet för områden med ett ensidigt bostadsbestånd och bara lite nyproduktion är att göra bostadsbeståndet mångsidigare genom kompletteringsbyggande. Då ombyggnadsplaner tas fram ska man undersöka om det är ändamålsenligare att välja förnyande tillbyggnad och effektivisering av tomtanvändningen.

Bedömningen av behovet av parkeringsplatser i samband med kompletteringsbyggande utvecklas och de krav på planeringen av parkeringen som följer av att elbilar och sam användningsbilar blir vanligare främjas.

För att förverkliga kompletteringsbyggandet på bostadsaktiebolagens tomter kan stadsmiljösektorn främja nybyggnad som grundar sig på rivning eller annat kompletteringsbyggande vid goda kollektivtrafikförbindelser, t.ex. genom att sänka markanvändningsavgiften. Ärendet bereds som en del av de markpolitiska riktlinjerna.

Segregationsutvecklingen bekämpas genom främjande av en balanserad fördelning av upplåtelseformerna i de områden i staden där fördelningen för tillfället inte är balanserad.

Huvudmål IV Bostadsbeståndet och bostadsegendomen

Delmål 11. Bostadsbeståndet utvecklas

Återanvändning av det gamla bostadsbeståndet samt vindsbyggande och byggande av tilläggs våningar främjas. I främjandet av hissbyggandet läggs fokus allt starkare på hissombudsverksamhet och på stöd för ansökan om statsunderstöd.

Delmål 12. Stadens eget bostadsbestånd

05.05.2021

Ärende/8

Staden sköter underhållet av sina egna bostäder och ser till att bostädernas värde och skick bibehålls och att hyrorna och bruksvederlaget är på en rimlig nivå. I valet av invånare i hyreshus strävar man efter en mångsidig och balanserad invånarstruktur i alla områden. Särskild vikt ges till bekämpningen av bostadslöshet genom att tillräckligt stora delar av stadens bostadsbestånd viks för ändamålet.

I bostadsbeståndets ombyggnadsverksamhets förbinder man sig till målnivåerna i åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035. Besittningen av stadens egen bostadsegendom fortsätter att utvecklas.

Behandling

11.11.2020 Enligt förslaget efter omröstning

Ledamoten Jussi Halla-aho understödd av ledamoten Mika Ebeling föreslog att stadsfullmäktige skulle återremittera BM-programmet utgående från att stadens befolkningstillväxt kvantitativt hålls behärskad och kvalitativt är förmånlig, samt att man på detta sätt gör staden mer attraktiv som boplatz och lockar till sig barnfamiljer, personer i arbete, företagare och pensionärer.

1 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige återremitterar BM-programmet utgående från att stadens befolkningstillväxt kvantitativt hålls behärskad och kvalitativt är förmånlig, samt att man på detta sätt gör staden mer attraktiv som boplatz och lockar till sig barnfamiljer, personer i arbete, företagare och pensionärer.

Ja-röster: 75

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Mutilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima

Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 7

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mari Rantanen, Matias Turkkila, Paavo Väyrynen

Blanka: 1

Sampo Terho

Frånvarande: 2

Atte Kaleva, Suldaan Said Ahmed

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Ledamoten Mika Ebeling understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog att stadsfullmäktige godkänner stadsstyrelsens förslag med den ändringen att Delmål 9. Projektområden ges följande lydelse:

De viktigaste områdesbyggnadsobjekten under de följande åren är Fiskehamnen, Västra hamnen, Kronbergsstranden, Böle, Kungseken och eventuellt Malms flygplatsområde. I det fall att det invånarinitiativ som gäller en rådgivande folkomröstning om Malms flygplatsområde föreläggs fullmäktige, godkänner fullmäktige invånarinitiativet och avgör sedan utifrån resultatet av folkomröstningen om området i Malm ska bebyggas eller bevaras som flygplats.

Ledamoten Laura Kolbe understödd av ledamoten Terhi Peltokorpi föreslog följande hemställningskläm:

Då det bostadspolitiska programmet godkänns förutsätter stadsfullmäktige att man reder ut metoder för att allokera kostnader orsakade av parkering mer jämnt i produktionen av bostäder och verksamhetslokaler, samt att kostnaderna för p-platser riktas till användarna bättre än i nuläget.

2 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige godkänner stadsstyrelsens förslag med den ändringen att Delmål 9. Projektområden ges följande lydelse: De viktigaste områdesbyggnadsobjekten under de följande åren är Fiske-

hamnen, Västra hamnen, Kronbergsstranden, Böle, Kungseken och eventuellt Malms flygplatsområde. I det fall att det invånarinitiativ som gäller en rådgivande folkomröstning om Malms flygplatsområde föreläggs fullmäktige, godkänner fullmäktige invånarinitiativet och avgör sedan utifrån resultatet av folkomröstningen om området i Malm ska bebyggas eller bevaras som flygplats.

Ja-röster: 65

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 14

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Sami Muttillainen, Petrus Pennanen, Mari Rantanen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Blanka: 3

Laura Kolbe, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi

Frånvarande: 3

Atte Kaleva, Dani Niskanen, Suldaan Said Ahmed

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

3 omröstningen

Ledamoten Laura Kolbes hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Då det bostadspolitiska programmet godkänns förutsätter stadsfullmäktige att man reder ut metoder för att allokera kostnader orsakade av parkering mer jämlikt i produktionen av bostäder och verksamhetslokaler, samt att kostnaderna för p-platser riktas till användar-

05.05.2021

na bättre än i nuläget.
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 9

Maija Anttila, Katju Aro, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen

Nej-röster: 1

Otto Meri

Blanka: 73

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jamin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivu-laakso, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Frånvarande: 2

Atte Kaleva, Kauko Koskinen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm.

Ledamoten Jussi Halla-aho anmälde avvikande mening, som ledamöterna Matias Turkkila, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra och Mari Rantanen anslöt sig till, med följande motivering:

Sannfinländarna anmäler avvikande mening om programmet för boende och härmed sammanhängande markanvändning, eftersom godkännandet av programmet inte är förenligt med stadens eller stadsbornas helhetsintresse.

De överdrivna tillväxtmålen för bostadsproduktionen gör det inte möjligt att bevara de rekreations-, natur- och kulturmiljövärden som tas upp

som planeringsmål, utan tillväxten sker till centrala delar på bekostnad av stadens trivsel och naturvärden. Genomförandet av åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors grundar sig på ohederlig deloptimering, om man som en del av tillväxtpolitiken eftersträvar bostadsbyggande till exempel i områden som Malms flygplatsområde, där klimatutsläppen som grundberedningen medför är enorma. Malms flygplatsområde bör bevaras också med hänsyn till miljö- och kulturvärdena och för att erbjuda möjligheter för flygplatsområdet med anknytande arbetstillfällen, luftfartsutbildning och framtida elektrisk flygtrafik.

Tre fjärdedelar av Helsingfors årliga inflyttningsöverskott kommer från utlandet och de genomsnittliga skatteintäkterna har under många år varit lägre för dem som flyttar till Helsingfors än för dem som flyttar bort från Helsingfors. En dylik flyttningsrörelse utgör en belastning för stadens ekonomi och försämrar förutsättningarna för en balanserad utveckling av staden och dess tjänster. För att staden ska förbli en livskraftig och eftertraktad hemort, bör staden satsa på kvaliteten i fråga om dem som flyttar till staden och försöka stävja en alltför stor tillväxt i staden. Om ett betydande antal nettoskattebetalare flyttar bort från staden och det i stället flyttar in personer som är beroende av socialstöd, försvagas stadens ekonomiska situation, som redan tidigare har försämrats med anledning av coronavirusepidemin, ytterligare och stadens möjligheter att ordna tjänster för sin nuvarande befolkning försämraras.

Enligt den nyaste statistiken från i maj, ökade invånarantalet under de tre föregående åren med 20 000. Tillväxten bestod till nästan 70 % av personer med annat modersmål än finska eller svenska. I början av 2019 hade 16 % av invånarna ett främmande modersmål. Det här återspeglar också en långvarig trend. Antalet invånare med främmande modersmål har tiofaldigats på 30 år. Det förutspås nästan bli fördubblat från det nuvarande till 26 % före år 2035.

När man utom dessa siffror också beaktar att bostadsstödet och utkomststödet ökar i Helsingfors, är utvecklingstrenden dystert. Över hälften av det grundläggande utkomststödet i huvudstadsregionen betalas till personer med utländsk bakgrund. För närvarande växer de språkgrupper mest i vilka sysselsättningen och integrationen är svagast.

De senaste dagarnas nyheter om våldsamma gatugång i Helsingfors visar att Helsingfors inte heller hittills har lyckats hjälpa de invandrare som redan finns här att bli integrerade. Utvecklingen i Helsingfors följer den väg som Sverige har stakat ut. Det här BM-programmet bara fördjupar dessa problem.

I sina tal är alla i fullmäktige företrädde partier bekymrade över segregationsutvecklingen i staden. Ändå är det så att det här BM-programmet snarare accelererar den från tidigare dåliga utvecklingen genom att öka byggandet av bostäder och hyresbostädernas andel inom byggnadsbeståndet. Kompletteringsbyggande av hyresbostäder sker där sådana ännu inte finns just alls, dvs. i s.k. "bättre områden". Också andra än de som bor i de nuvarande problemförorterna får alltså sin beskärda del av multikultur och mångfald. Om den ofördelaktiga migrationen fortsätter hindrar inte denna s.k. sociala blandning att problemförorter uppstår. Den bara sprider ut problemet och gör åtminstone inte Helsingfors attraktivare i nya skattebetalares ögon.

Sannfinländarna godkänner inte att det har kommits överens om att Malms flygplats blir ett väsentligt objekt för områdesbyggande. Förutom att det är dyrt och allt annat än klimatvänligt att bygga på gungande lermark, går dessutom kulturarvet, flygutbildningen, reservlandningsplatsen och en del av försörjningsberedskapen förlorade.

BM-programmets mål att bygga upp till 8 000 bostäder om året är överdimensionerat och medger inte en kontrollerad tillväxt i staden. Att hyresbostadsproduktionens relativa andel samtidigt ökas leder till att segregationen inte minskar, utan ökar. Programmet mål att blanda inkomstnivåer genom att bygga ARA-hyresbostäder i områden där välmågan är koncentrerad, minskar inte segregationen, utan kan snarare leda till att arbetande familjer med barn flyttar bort från Helsingfors. Den viktigaste prioriteringen för dem som kan rösta med sin plånbok är att säkerställa en trygg uppväxtmiljö och störningsfri lärmiljö för sina barn.

Helsingfors har i årtal hört till de attraktivaste kommunerna i Finland, men enligt förhandsuppgifter har Helsingfors tillsammans med Esbo i år fallit utanför 20 i topp enligt förhandsuppgifter om en färsk undersökning från Statistikcentralen om attraktivitet från flyttningssynpunkt. Det är skäl att ta den här signalen på allvar. Helsingfors lockar inte längre, inte heller Esbo. Orsakerna är likadana i båda städerna.

Under förra fullmäktigeperioden var målet att bygga 6 000 bostäder om året. Nu höjs bostadsproduktionen till 8 000 bostäder om året. Coronakrisen och de diffusa ekonomiska utsikterna, tillsammans med överdimensionerat byggande och en allt större skuld är inte ansvarsfull verksamhet och förenligt med skattebetalarens intresse. Stadsbornas nuvarande naturområden, trivsamt och service bör vara viktigare än att öka stadens folkmängd.

Med den ovan beskrivna befolkningsutvecklingen sänker det ökade bostadsbyggandet inte bostadspriserna utan det gynnar främst bostadsinvestorer.

05.05.2021

Ärende/8

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mari Randell, bostadsprogramchef, telefon: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 560

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginkanslialle:

Helsinki on asuntopoliittisten ohjelmien avulla vaikuttanut kaupungin asunto-olojen kehittämiseen vuosikymmenien ajan. Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020 –luonnoksessa (AM-ohjelma) on esitetty kaupungin asuntopoliittiset tavoitteet seuraaville vuosille. Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta erityisesti tavoitteiden sisältöön, tavoitetasoon sekä ohjelman sisällölliseen kattavuuteen liittyen.

Kaupunkiympäristön toimiala on osallistunut AM-ohjelman valmisteluun. Ohjelmassa on määritelty 12 tavoitetta neljän päämäärän alle. Nämä neljä päämäärää ovat riittävän asuntotuotannon määrän varmistaminen, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen, elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen sekä asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä ohjelmassa esitettyjä tavoitteita, jotta varmistetaan riittävä asuntotuotanto, kohtuuhintainen asuminen sekä pyritään tasapainottamaan alueellisia eroja säätelemällä asuntojen huoneistotyyppijakaumaa sekä alueellista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa. Ohjelmassa asetetaan myös määrälliset tavoitteet asuntokaavoitukselle ja tontinluovutukselle.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma on ollut toimiva tapa koordinoida Helsingin asuntopoliittisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Koska kaupunkiympäristön toimiala on keskeisessä roolissa koko AM-ohjelman toteuttajana, on erittäin tärkeää, että toimialalle on varattu riittävät resurssit tavoitteiden saavuttamiseksi myös tilanteessa, jossa talouden kehityskuva on kiristynyt. Asuntotuotanto on merkittävä tulonlähde kaupungille.

Riittävä asuntotuotanto

Riittävän asuntotuotannon määrän varmistamiseksi ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntotuotannolle, maankäytön suunnittelulle sekä maapolitiikalle.

Asuntotuotantotavoitteen mukaan Helsingissä rakennetaan uudistuantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vähintään 7000 asuntoa vuodessa. Tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen tulee jatkossa olemaan yhä kalliimpaa. Edellytysinvestointien (kadut, joukkoliikennetyhdet jne.) tekeminen taloudellisesti kiristyvässä tilanteessa tulee muodostumaan ongelmaksi. Näin ollen asuntotuotantotavoitetta ei ole nyt määrittelystä mahdollista nostaa nykyisten resurssien puitteissa, vaikka kysyntää todennäköisesti olisikin.

Kaupungin oman uudisasuntotuotannon tavoite esitetään nostettavaksi 1500 asunnosta 1750 asuntoon vuodesta 2022 alkaen. Tällä tavoin saavutettaisiin aikaisempi 25% osuuden taso kaupungin kokonaistavoitteesta, joka on jo aikaisemmin nostettu 6000 asunnosta 7000 asuntoon. Oman asuntotuotannon tavoitteen nostaminen nykytasosta on erityisesti esitetyllä aikataululla jo vuodesta 2022 alkaen haastavaa. Tilastointimenetelmästä, sekä hankesuunnittelun, suunnittelun ja kilpailutuksen vaatimasta ajasta johtuen vuodelle 2022 esitetyjen hankkeiden pitäisi olla suunnitteilla jo tällä hetkellä. Asuntotuotannon näkemyksen mukaan tavoitteen nostaminen tulisi tapahtua aikaisintaan vuonna 2023 jolloin sille voidaan luoda edellytykset hankesuunnittelulla, sekä lisäämällä omalle asuntotuotannolle kohdistettavaa tonttivarantoa ja henkilöresursseja.

Maankäytön suunnittelun osalta tavoitellaan, että asemakaavavaranon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määrittelyllä hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja vähintään 700 000 k-m², mikä on ollut viime vuosina tavoitteena. Jotta asuntotuotantotaso pysyy riittävän korkealla, ohjelmassa esitetyt tavoitteet ovat kannatettavia. Riittävä asemakaavavaranto varmistetaan yleiskaavan toteuttamisohjelmalla, joka tarkistetaan valtuustokausittain ja se toimii työkaluna maankäytön ohjelmointiin. Lähivuosina asemakaavoitus tulee tapahtumaan yhä enenevässä määrin täydennysrakentamisalueilla, joten määrällisen tavoitteen saavuttaminen tulee viemään aiempaa enemmän resursseja.

Asetettu tavoite mahdollistaa myös nopean väestönkasvun skenaarion, mikä lisää samalla paineita palveluverkon ja muiden asumiseen liittyvien toimintojen kysynnälle. Erityisesti kaupunkiudistusalueilla, joissa tavoitteena on asuntokannan 30 % lisäys, on erittäin tärkeää, että alueellinen kasvu huomioidaan riittävän aikaisin palveluverkko- ja investointitarpeissa.

Ohjelman mukaan asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamispäätöksiä voidaan vähentää. Tulee kuitenkin huomioida, että poikkeamispäätöskisien määrä on vähäinen kaikkiin asuinrakentamishankkeisiin verrattuna. Nämäkin ovat koskeneet pääsääntöisesti kerrosalan määrää. Laadukas ja monipuolisesti toiminnallinen asuinympäristö tarvitsee toteutuakseen riittävän vahvaa kaavallista ohjausta. Asemakaavamääräysten yhdenmukaistamishanke on toteutettu ja sitä tullaan päivittämään tarpeen mukaan. Pientaloalueiden osalta tullaan selkeyttämään asemakaavallista ohjausta alueiden uudistamisen edistämiseksi.

Maapolitiikan tavoitteena on, että kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4900 asunnon rakentamisen verran. Aiempi tavoite perustui kerrosalaan, ei asuntomäärään. Olennaista kaupungin kannalta on tuottaa uusia laadukkaita asuntoja, mikä puoltaa tavoitteen muutosta. Tämä saattaa kuitenkin kannustaa pienempien asuntojen toteuttamiseen, mikä voi osaltaan vaikuttaa asumisen väljyykehitykseen. Asuntokokoa voidaan kuitenkin tehokkaasti säädellä kaupungin taholta edellyttämällä asunnoilta perheasuntovaatimusten mukaista huoneiston minimikokoa.

Kaupungin omistamalle maalle asetetun vuotuisen tavoitteen osalta on jatkossa huomioitava, että kaupungin omistaman kaavoittamattoman raakamaan määrä supistuu vuosittain. Näiltä osin on todennäköistä, että yksityisten omistamalle maalle kaavoitettavien tonttien osuus tulee jatkossa määrällisesti kasvamaan ja kaupungin määrällinen osuus vähentymään. Tavoitetasoa on tällöin syytä arvioida uudelleen kaupungin maaomaisuuden suhteessa.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laadun ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. On tärkeää, että asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman mukaisesti ja tämä on tuotekin AM-ohjelmassa esillä. Uusien asuntojen rakentaminen tapahtuu tulevaisuudessa suurelta osin tulevilla projekti-alueilla, joiden yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi on ilmastotavoitteiden myötä noussut tavoite alueellisesta hiilineutraalisuudesta.

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaamiseksi AM-ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntojen alueellisille hallinta- ja rahoitusmuodoille, huoneistotyyppijakaumalle, asuntorakentamisen kehittämiseksi sekä asukasrakenteelle ja erityisryhmille. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että monipuolisuuden turvaaminen on erittäin tärkeää sekä

segregaation ehkäisemiseksi että resilienssin varmistamiseksi tilanteessa, jossa kaupunkikehityksen näkymät sisältävät suuria epävarmuuksia.

Ohjelman mukaan asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kaikilla alueilla ja niiden on tuettava kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on, että vuosittaisesta asuntotuotannosta 25 % on pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, 10 % pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja, 20 % lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja sekä 45 % sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja. Hallinta ja rahoitusmuotojen toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäytösopimuksilla. Tavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla.

Hallinta- ja rahoitusmuotojen osalta nyt AM-ohjelmaan erillisenä vuositavoitteena kirjatun 10 % ARA-asumisoikeusasuntotuotannon osalta nähdään kirjauksessa riskinä, että nyt erikseen määritelty rahoitusmuoto prosentiosuuksineen saattaisi toimia rahoitusmuodon käyttöä rajavana tekijänä. Näiltä osin lautakunta ehdottaa kyseisen rahoitusmuodon sisällyttämistä osaksi välimuodon tuotantoa ja erillisen selkeän kirjauksen tekemistä tämän rahoitusmuodon vähimmäistuotantovelvoitteen osuudesta. Näin ARA-asumisoikeustuotantoa voitaisiin määrällisesti kasvattaa nyt määritettyä 10% osuutta runsaammin niissä kohteissa, joissa kyseinen rahoitusmuoto on erityisen toivottua alueen kokonaisuus huomioiden.

AM-ohjelmalla halutaan varmistaa riittävä perheasuntojen määrä. Kerrostalotuotannosta Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 % toteutetaan perheasuntoina. AM-ohjelman jatkovalmistelussa tulisi harkita asuntojen huoneistotyyppijakaumasääntelyn kehittämistä niin, ettei ikkunattomia tai vain ns. sisäikkunallisia huoneita (huoneet, joiden ikkuna avautuu vain huoneiston sisätiloihin) hyväksytä huoneiksi perheasuntovaatimuksen täyttymistä tarkasteltaessa.

Kerrostaloituotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 % toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannossa varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakaumaa on ohjattu joustavalla huoneistotyyppijakauman ohjausmallilla. Kysynnän mukaan uudiskohteita voidaan rakentaa esimerkiksi eri alueille hieman erityyppisellä asuntojakaumalla. Joustava huoneistotyyppijakauman ohjausmalli on varmistanut monipuolisen uudistuotannon ja estänyt pienten asuntojen keskittymät. Onkin tärkeää, että tasapainoinen asuntokanta turvataan myös jatkossa huoneistotyyppijakauman sääntelyllä.

Helsingissä on kansallisesti ja kansainvälisesti vertaillen paljon pieniä asuntoja, joissa asutaan myös suhteellisen ahtaasti. Helsingissä valmistuneiden kerrostaloasuntojen keskipinta-ala on pienentynyt. Asuntojen väljyykehitykseen on kiinnitettävä huomioita ja sitä tulee pystyä ohjaamaan. Koronakriisi on lisännyt merkittävästi ihmisten asunnoissaan käyttämää aikaa sekä etätyön lisääntymisen että pandemian aiheuttamien rajoitusten kautta. Sekä helsinkiläisten lapsiperheiden tarpeisiin että kansainvälisen asiantuntijatyövoiman houkuttelemiseksi on tärkeä varmistaa riittävän suurten perheasuntojen tuotanto.

Helsingin tavoitteena on tiivis kaupunkirakenne, mutta kaupunkimaisten pientalojen tarjontaan tulisi myös kiinnittää huomiota täydennysrakentamisessa, jotta mahdollistetaan monipuolinen ja houkutteleva asuntotarjonta sekä tasapainoinen asukasrakenne. Ohjelmassa onkin määriteltä Asuntorakentamisen kehittäminen -tavoitteen osalta kaupunkimaisten pientalojen rakentamisen ja rakennuttamisen edistäminen. Tämän lisäksi ohjelmassa jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja asumisen kehittämistä, edistetään kestävästä rakentamisesta HNH-ohjelman mukaisesti sekä edistetään asukaslähtöistä rakentamista, kuten ryhmärakennuttamista, sekä edistetään uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Elinvoimaiset alueet ja segregaation ehkäiseminen

Elinvoimaisten alueiden ja segregaation ehkäisemisen saavuttamiseksi AM-ohjelmassa on määriteltä tavoitteet kaupunkiuudistuksen mallista ja alueista, keskeiset aluerakentamiskohteet sekä tavoite täydennysrakentamisen osuudesta asuntorakentamisessa.

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunkiuudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunkiuudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä. Näille alueille halutaan rakentaa kolmannes lisää asuntoja vuoteen 2035 mennessä sekä varmistaa, että alueiden asuntokannan hallintamuotojakauma kehittyy kohti kaupungin hallintamuototavoitetta. Tavoitteena on, että alueiden elinvoima ja houkuttelevuus lisääntyvät. Määrällinen tavoite alueiden asuntomäärän lisäämiseksi on merkittävä. Kaupunkiuudistuskohteita suunniteltaessa ja toteutettaessa ensisijaisena

päämääränä tulisi olla alueiden vetovoiman ja houkuttelevuuden lisääminen, jotta alueiden kehittämistavoitteet saavutetaan. Alueilla on nykyisellään suhteellisen paljon vuokra-asuntoja, joten alueiden asuntokannan tasapainottaminen ohjelman mukaisesti on haastava, mutta tärkeä tavoite. Kaupunkiympäristön toimiala varmistaa toiminnallaan tavoitteiden saavuttamisen.

AM-ohjelmaan tarvitaan mukaan myös virkistys- ja viheralueet ja asumisen laatu mukaan lukien pihojen ja lähivirkistysalueiden laatu. Nyt ohjelma käsittelee lähinnä asumista ja liikennettä. Viheralueet ovat osa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja osa terveellistä asuinympäristöä. Palveluverkko ja viherrakenne sekä muu kaupunkirakenne tukevat asumisen edellytyksiä ja nämä ovat keskeisiä huomioitavia lähtökohtia tavoitteiden tukena. Esimerkiksi täydennysrakentamishankkeiden tulisi mahdollistaa ympäröivän asuinalueen palveluiden ja julkisen kaupunkitilan kehittämistoimenpiteet, jotka parantavat myös olevien asukkaiden hyvinvointia. Erityisesti pienten asuntokuntien suuri osuus edellyttää myös ulkotilojen laadukasta palvelutarjontaa täydennysrakentamisen yhteydessä. Asuntojen suhde ympäröivään maisemaan, viihtyisyys ja virkistysmahdollisuudet ovat tärkeitä asumisen laatutekijöitä.

AM-ohjelmaluonnoksen täydennysrakentamista koskevan tavoitteen mukaan vuosittaisesta asuntorakentamisesta 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena. On tärkeää estää segregaaation alueellinen keskittyminen tasapainottamalla täydennysrakentamisen kautta myös asuntojen alueellista hallintamuotojakaumaa. Kaupunkiympäristön toimiala on laatinut täydennysrakentamisen edellytyksiä kartoittavan selvityksen ja asukaskyselyn, jossa täydennysrakentamista kuvattiin asuntoyhtiöiden näkökulmasta haastavaksi ja monitahoiseksi prosessiksi. Rahoitus- ja hallintamuodolla on selvityksen perusteella merkittävä vaikutus suunnitellun uuden kohteen toteutumistodennäköisyyteen. Täydennysrakennettaville alueille (sekä kaupungin vuokra-alueet että yksityisen omistamat alueet) sijoittuvien uusien kohteiden rahoitus- ja hallintamuotojen määrittelyn tulee siksi olla riittävän joustavaa. Tavoitteenasettelussa ei tule painottaa liian tiukasti hallintamuotojen prosentiosuuksien alueellista toteutumista, vaan ensi sijassa monipuolisen hyvän asumisen edistämistä soveltaen myös monipuolisesti erilaisia rahoitusmahdollisuuksia ja ns. välimuotojen asuntotuotantoa.

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittämiseksi ohjelman tavoitteina on vanhan rakennuskannan uusiokäytön sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamisen edistäminen. Kaupungin toimin edistetään myös hissien rakentamista vanhaan asuntokantaan.

Osa uusista asunnoista rakentuu käyttötarkoituksen muutosten kautta. Ohjelmaluonnoksen tavoitteissa todetaan, että vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä tulee edistää siten, että samanaikaisesti varmistetaan toimitilojen riittävyys eri alueilla. Myös yleiskaavassa on sama tavoite toimitilojen riittävyyden varmistamisesta. Tämän tavoitteen lisäksi tulee käyttötarkoituksen muutoksissa huomioida asuntokanta, jota käyttötarkoituksen muutokset toimitiloista asumiseen tuottavat ja näissäkin toteuttaa AM-ohjelman tavoitteita laadukkaasta ja viihtyisästä asumisesta sekä alueellisesti tasapainoisesta kehityksestä.

Kaupungin oman asuntokannan osalta tavoitteina ohjelmassa ovat asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnan säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehtiminen. Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Samoin kaupungin asuntoomaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

AM-ohjelmaluonnoksessa todetaan asuntotuotantoedellytysten varmistamisen edellyttävän vahvaa kaupunkitasoista yhteistyötä ja koordinaatiota. Vuotuisen asemakaavatavoitteen (700 000 kerrosalaneliömetriä) saaminen oikea-aikaisesti ja suunnitellusti toteutukseen edellyttää myös toimialan sisällä aktiivisempaa yhteistyön tiivistämistä ja prosessien kehittämistä. Kaupunkiympäristön toimiala on kehittämässä asuntorakentamisen prosessia, jonka tavoitteena on AM-ohjelmassa määritettyjen asuntorakentamisen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumisen edistäminen. Prosessin on tarkoitus valmistua vuoden 2020 lopulla.

Kokonaisuutena AM-ohjelma antaa hyvät lähtökohdat asumisen ja siihen liittyvän maankäytön suunnittelulle.

Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittävällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristöönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausuntovaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittävällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristöönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausuntovaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen.

22.09.2020 Pöydälle

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800
pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 25.9.2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

II Asuntotilanne ja kehityssuunnat

Kysyntä kohtuuhintaiselle asumiselle on voimakasta, sillä asuntojen hinnat ja vuokrat ovat nousseet kaikilla kalleusalueilla vuodesta 2016 alkaen. Kohtuuhintaisen asumisen tulee turvata jatkossakin mm. ARA-asuntotuotantoa lisäämällä. Pitkäaikaisesti säänneltyjen ARA-vuokrasuuntojen määrän tulisi olla korkea. Asumisneuvonta on tärkeää ja tarpeellista ja se on nostettu myös valtion asunnottomuushankkeessa yhdeksi pääkehittämisen kohteeksi. Asumisneuvontaa on seuraavina vuosina tarpeen laajentaa kaikkien asumista järjestävien tahojen käyttöön.

III Asuntopoliittiset tavoitteet/Päämäärä II, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen erityisryhmät Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

AM-ohjelma: Kaupunki kehittää erityisryhmien asumisen prosesseja kokoamalla ja priorisoimalla vuosittain tilatarpeet kunkin erityisryhmän osalta. Asukasvalinnalla ja asumisneuvonnalla huolehditaan jatkossakin asunnottomuusuhan alla olevista. Asukasvalintaprosessiin tulee kiinnittää huomiota ja valintoja kohdistaa juuri näihin erityisryhmissä oleviin asiakkaisiin yhä lisääntyvästi (subjektiivinen oikeus). Kaupunkikonsernin omistamissa esteettömissä asunnoissa eri puolilla kaupunkia asuu mm. vaikeavammaisia helsinkiläisiä, joiden palvelu järjestetään palveluasumispäätöksellä kotiin, omaishoidon tuella tai muilla yksilöllisillä ratkaisuilla. On tärkeää, että liikenteellinen verkosto tukee kotiin annettavien palvelujen mahdollistamista. Asunnon lisäksi asuin- ja lähiympäristön tulee olla esteettömiä. Kaavoituksella ja liikennesuunnittelulla varmistetaan kaupunkirakenteellinen toimivuus ja hyvä saavutettavuus. Julkisten rakennusten tulee olla kaikille saavutettavia ja esteettömiä. Yleiset alueet, kadut ja reitit, talvikunnossapito, puistot, lähiliikuntapaikat ja valaistus tulee rakentaa kaikille soveltuviksi ja esteettömiksi.

Mielenterveyskuntoutujat:

AM-ohjelma: Lainsäädännön perusteella subjektiivinen oikeus asuntoon on lastensuojelun asiakkailta kehitysvammaisilla, vaikeavammaisilla, kriisiasuntoa tarvitsevilla sekä mielenterveyskuntoutujilla. Sosiaali- ja terveystoimialan juridisen tuen mukaan MTL:n 5 §:n yksityiskohtaisista peruste-luista (HE 201/1989) ilmenee, että kunnalla on erityinen järjestämisvelvollisuus vain, kun kyse on vaikeavammaisten mielenter-

veysongelmaisten palveluasumisesta. Siten MTL:n 5.2 § ei ole subjektiivinen oikeus asumisen osalta. Laissa viitataan normaaliin sosiaalipalveluun, jossa järjestämistä vastuu ja päätösvalta ovat sosiaalihuollolla.

Sosiaalihuoltolain 17 ja 22 §:n mukaan tuki- ja palveluasumisen järjestäminen kuuluu sosiaalipalveluina annettaviin asumispalveluihin. Mahdollisuus tuki- ja palveluasuntoon tulee järjestää ensisijaisesti silloin, kun henkilön hoito voidaan sairaalassa tapahtuvan hoidon sijasta järjestää avohoitona. Mielensterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden osalta kysymykseen tulisi lähinnä tukiasuminen, jossa asumisen omaisuus korostuu, mutta johon liittyy myös riittävä henkinen tuki ja hoiva päivittäisistä toiminnoista selviämiseen. Jos ravitsemukseen, perushygieniaan tai päivittäisten asioiden hoitoon liittyvät toimet edellyttävät lähinnä henkilön teknistä auttamista, tulee kysymykseen palveluasuminen, jolloin asioiden hoitoon liittyvien palvelujen tulisi olla saatavilla asunnon välittömässä läheisyydessä. Sosiaalihuoltolain 17 §:n 2 momentin (381/87) ja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentin nojalla on kunnalla erityinen velvollisuus järjestää myös vaikeavammaisiksi katsottavien mielisairaiden ja mielensterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden tarvitsema palveluasuminen. Säännöksellä pyritään poistamaan epätarkoituksenmukaista laitoshoidon samoin kuin korostamaan avohuollon ensisijaisuutta mielisairauksien ja muiden mielensterveydenhäiriöiden hoidossa. Hoitoaikojen lyheneminen tulee lisäämään painetta säännöksessä tarkoitettujen asumisen (tuki- ja palveluasumiseen kuuluvien palvelujen) järjestämiseksi.

Mielensterveysasiakkaan kuntoutuspolku ylittää toimialarajat; kuntoutuminen ylittää palvelu-asumiseen ja omaan kotiin vietäviin tuettuihin palveluihin. Kuntoutuspolun pullonkaulana jo vuosia kuntoutujille sopivien asuntojen puute. Asuntojen tarve voidaan arvioida psykiatrisessa sairaalassa asumista jonottavien määrällä: 50.

Lastensuojelun jälkihuoltoasiakkaat:

Lastensuojelulaki (§ 76 a) velvoittaa kuntaa viivytyksettä korjaamaan asumisolot tai järjestämään tarpeen mukaisen asunnon lastensuojelun jälkihuollon piirissä olevalle asiakkaalle. Tämä on subjektiivinen oikeus. Kaupungilla tulee olla riittävä määrä asuntoja tarjottavaksi nuorille. Vuosittain tulee noin 250 uutta nuorta jälkihuollon piiriin. Nuoret saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon tuen kotiinsa. Vuositasolla on huolehdittava, että tuetussa asumisessa on 80 asunnon vuosikierto. Itsenäisessä asumisessa tarvitaan vuosittain 170 asuntoa.

Vammaistyö:

Vammaisten helsinkiläisten määrä kasvaa tulevinakin vuosina sekä muuttovoittona muualta Suomesta, että maahanmuuton seurauksena. Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2018-2019 neljällä prosentilla. Erityishuollon asiakkaiden (kehitysvammahuollon palveluihin oikeutettujen) määrä on kasvanut 2015-2018 yhteensä 8,2 %. Heistä tehostetun palveluasumisen asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2015-2018 yhteensä 16,8 %, v. 2018-2019 kasvu on ollut 8 %.

Vammaistyön SAS-työryhmän (selvitys-arviointi-sijoitus) jonossa on heinäkuussa 2020 uusia kehitysvammaisia asiakkaita eri asumismuotoihin 160, joista kiireellisiä asunnon tarvitsijoita 31. Asunnon vaihtojonossa on 41 kehitysvammaista henkilöä. Vaikeavammaisten palveluasumiseen eri asumismuotoihin jonottaa 27 henkilöä ja asunnon vaihtojonossa on 27 henkilöä. Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaiseen asumiseen on jonossa 25 henkilöä.

Vammaistyöllä on omana tehostetun palveluasumisen yksikköinä kolme vaikeavammaisten palveluasumisryhmää, yhteensä 40 asuntoa satelliittiasuntoineen. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden vaikeavammaisten palveluasumisryhmän rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Sosiaalilautakunnan v. 2008 hyväksymän kehitysvammaisten asumisen kehittämishankkeen, ASU-hankkeen mukaisesti uudet rakennettavat yksiköt osittain korvaavat vanhentuneita asumisyksiköjä, mutta turvaavat myös itsenäistyvien nuorten asumisen heidän muuttaessaan lapsuudenkodeistaan. Näitä asumishankkeita on rakenteilla eri puolille kaupunkia mutta edelleen on vanhentuneita ja tiloiltaan epätarkoituksenmukaisia asumisyksiköitä, joita korvaamaan tarvitaan uusia ryhmäkoteja ja asuntoryhmiä. Koska myös kehitysvammaisten henkilöiden elinikä on pidentynyt, tarvitaan ikääntyville, muistisairaille asiakkaille raskaammin tuettua palvelua tehostetun palveluasumisen ryhmäkodeissa. Tavallisiin kerrostaloihin rakennettavien asumisyksiköiden lisäksi tarvitaan erillisrakennuksia vaativaa tukea tarvitseville kehitysvammaisille ja autismin kirjon asiakkaille.

Ryhmäkotien ja asuntoryhmien läheisyydessä, n. 500 metrin säteellä, asuu kehitysvammaisia henkilöitä tuetussa asumisessa. Läheisen asumisyksikön henkilöstö tuottaa heidän palvelunsa yksilöllisesti kotiin annettavina palveluina. Asunnot on osoitettu heille kaupungin omasta asuntokannasta. Tuettu asuminen on kasvava asumismuoto ja polku kevyempään asumiseen tehostetusta palveluasumisesta ja palveluasumisesta. Näitä asuntoja tarvitaan edelleen vuosittain 10-20.

Kehitysvammaiset lapsuudenkodeissaan ja erilaisessa ryhmäasumisessa tai tuetusti asuvat henkilöt ovat oikeutettuja päiväaikaan toteutettuihin palveluihin.

mintaan ja työtoimintaan. Nykyisellään vammaistyö ostaa näitä palveluja eri palveluntuottajilta, koska kaupungin omaa toimintaa ei ole riittävästi. Kuitenkin kaupungin omana toimintana järjestettävät päiväaika-iset ja työtoiminnat ovat kustannuksiltaan edullisempia, joten toimintakeskuksia tulisi jatkossa perustaa niille asuinalueille, joilla palvelun käyttäjiä asuu eniten, pohjoisiin ja itäisiin kaupunginosiin.

Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaisessa asumispalvelussa asuu henkilöitä, joilla on mm. autismin kirjon liittyviä toiminnanohjauksen vaikeuksia ja tuen tarvetta. Vammaistyön sosiaaliohjaajat käyvät sovitusti antamassa kotiin vietävää tukea yksittäisiin asuntoihin, mutta osa näistä asiakkaita tarvitsee myös yhteisöllistä asumista, vammaistyöllä on ShL-asumista yhdessä yksikössä 14 asuntoa. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden ShL-palveluasumista tuottavan yksikön rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Seniorikeskukset:

Helsingin kaupungin seniorikeskusten tulee olla ikääntyneille ihmisille suunnattua lähipalvelua ja niiden tulee sijaita liikenteellisesti helposti saavutettavilla sijainneilla. Esteettömyys ja saavutettavuus ovat ikääntyneille tärkeitä. Seniorikeskusten läheisyydessä tulisi sijaita ikääntyneille suunnattuja esteettömiä ja turvallisia asuntoja, mutta niin, että asukaskunnassa on kaikenikäisiä ihmisiä. Erilaiset yhteisöasumisen hankkeet ovat kannatettavia myös ikääntyneiden näkökulmasta. Ikääntyneiden välimuotoisella asumisella tarkoitetaan sellaisia asumisratkaisuja, jotka asettuvat tehostetun palveluasumisen ja kaikenikäisten joukossa olevan tavallisen asumisen väliin. Ikääntyneiden välimuotoinen asuminen täyttää asunnon tavalliset tunnusmerkit ja se tarkoittaa kohteita, joissa asumiseen yhdistyy ikäspesifisiin tarpeisiin vastaavia ratkaisuja. Asuminen erotetaan tällöin selkeästi palveluista.

Edistetään ikääntyneiden välimuotoista asumisen syntymistä kaavoituksessa, asuntotuotannossa ja tontinluovutusehdoissa.

Lisätiedot

Katariina Siitonen, suunnittelija, puhelin: 310 28429
katariina.siitonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 150

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma) määritellään asumiseen liittyviä tavoitteita seuraavien neljän vuoden ajalle. Helsinki pyrkii kehittämään kaupunkia pitkäjänteisesti niin, että kaikilla kaupunkilaisilla olisi hyvä asua Helsingissä ja Helsinki olisi asumisen kannalta houkutteleva myös tänne muuttaville.

Helsingin kasvaessa tarvitaan kaupunkilaisten tarpeisiin ja kaupunkirakenteeseen paremmin soveltuvia palveluita. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vastaa lausuntopyyntöissä erityisesti kohtaan 3) Elinvoimaiset alueet ja alueellisen eriytymisen ehkäiseminen: Estetään eriytymistä kaupunki uudistuksella, edistetään täydennysrakentamista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 14.1.2020 kokouksessaan palveluverkon suunnitteluperiaatteista. Osana koko kaupungin kiinteistöstrategian valmistelua on ilmennyt tarve kaupungin yhteiselle palveluverkkosuunnittelulle. Myös Helsingin kaupungin strategiassa linjataan painopisteeksi alueiden vetovoimaisuus ja omaleimaisuus. Alueiden omaleimaisuuden säilyttämiseksi on tärkeää huolehtia asukkaiden osallisuudesta oman lähiympäristönsä kehittämiseen. Käynnissä olevalla kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluverkkotyöllä pyritään siihen, että kaupungissa on tarjolla hyvät ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut ja vapaa-ajan toiminnan edellytykset. Kaupunki on merkittävä palveluiden tuottaja, mutta palveluverkkotyön tarkoitus on myös parantaa koko vapaa-ajan toiminnan ekosysteemin toimivuutta mukaan lukien muiden sektoreiden toimijat. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kuntalain 8 §:n mukaan kunta on vastuussa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 19.6.2018, § 132 päätöksen mukaan palveluverkkotyössä tulee tarkastella palveluiden saavutettavuutta ja väestönkasvua. Palvelustrategia on toimialan sitova tuloskorttitavoite. Asuntopoliittiset kysymykset kuuluvat väestökehityksen osalta keskeisesti myös oikein kohdistettujen palveluiden tarjontaan ja saatavuuteen. Pitkällä aikajänteellä palveluiden yhdenvertaista saatavuutta turvaa tietoperusteinen johtaminen. Tämä sisältää ajankohtaisen alueellisen asuntopoliittisen seurannan väestökehityksen näkökulmasta mahdollisten palvelukatveiden havainnoimiseksi sekä palveluverkkotyön valmistumisen ja kytkemisen toimialan tavoitteiden strategiseen edistämiseen. Asuntoja suunniteltaessa tulee varmistaa, että vapaa-ajan palvelujen määrä vastaa alueen uudistuvaa asukasmäärää ja että vapaa-ajan palvelut kohdistuvat oikea-aikaisesti alueen asukkaille. Konkreettisesti vapaa-ajan palvelujen pitää olla alueilla

jo silloin, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat, koska ne vahvistavat alueen identiteettiä ja vetovoimaa. Palvelut tulee mitoittaa alueen tulevalle tai täydennettävälle asukasmäärälle. Toimivat vapaa-ajan palvelut voivat vaikuttaa merkittävästi alueen maineeseen ja siten nostaa myös asuntojen arvoa.

Nuorten ja opiskelijoiden näkökulmasta asuntopolitiikan tulee olla tuottantotavoitteessaan kunnianhimoista ja ottavan huomioon läheisyyden kampeuksiin ja liikenneyhteyksiin. Nuoriso- ja opiskelija-asuntojen tuottantotavoitteissa on otettava huomioon turhan kilpailutilanteen välttäminen asuntojen rakentajien välillä. Kaupungin tulee myös ylläpitää huolta hyvästä liikuntapalveluiden palveluverkosta sekä kehittää pyöräilyn edellytyksiä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että asuinalueiden kehittämisessä on otettava huomioon kaikki ikäryhmät. Asuntopolitiikassa tulisi pyrkiä tuomaan yhteen eri ikäisiä ihmisiä. Asuinympäristössä ja palveluissa tulee huolehtia esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Lautakunta korostaa täydennysrakentamisen merkitystä ja pitää väestöprofiilin moninaistumista tärkeänä.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään (4) kappaleen loppuun. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (5) perään.

Lautakunta haluaa kiinnittää huomioita siihen, että uusia alueita tulisi kehittää ja suunnitella niin, että ravintola ja klubit toiminta voidaan toteuttaa.

Kannattaja: Mika Ebeling

Vastaehdotus 3:

Arja Karhuvaara: kappaleeseen 4, riville 9 lisätään sanat: ...(hyvät) ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut.

05.05.2021

Ärende/8

Kannattaja: Nasima Razmyar

Lautakunta hyväksyi Arja Karhuvaaran vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Arja Karhuvaara, Otto Meri, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 2

Mika Ebeling, Sami Muttilainen

Tyhjä: 6

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Poissa: 0

Äänestyksen jälkeen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 äänin 5–2. (6 tyhjää)

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

05.05.2021

Ärende/9

§ 101

Arrendeprinciper för bostadstomter (Kårböle, Kungseken, tomten 33399/5 och Magnuskärr, tomten 33037/2)

HEL 2021-002161 T 10 01 01 02

Beslut

Stadsfullmäktige fastställde arrendeprinciper för flervåningshustomten (AK) 33399/5 i Kårböle, Kungseken, som ingår i detaljplaneändring nr 12504, och för flervåningshustomten (AK) 33037/2 i Kårböle, Magnuskärr, som ingår i detaljplaneändring nr 12499, eller för tomter som bildas av dessa, i enlighet med bilaga 1, fram till 31.12.2080.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Vuokrauseriaatteen

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Uppgifter om detaljplaner och tomter samt beslut om reservering

Tomten 33399/5

Stadsfullmäktige godkände 24.4.2019, § 133, detaljplaneändring nr 12504 för Porträttgatan i Kungseken. Detaljplanen har trätt i kraft 19.6.2019. Enligt detaljplanen hör tomten 33399/5 till ett kvartersområde för flervåningshus (AK) där byggnadernas våningsantal varierar mellan tre och fyra och där byggnaderna huvudsakligen ska vara av trä. Tomten har en yta på 3 698 m² och byggrätt på 3 300 m² vy. Tomten finns vid en gata som heter Porträttstigen.

Stadsstyrelsen beslutade 28.10.2019, § 720, reservera tomten 33399/5 för Helsingforsregionens studentbostadsstiftelse sr, som ska låta bygga

hyresbostäder med statligt stöd (långt räntestöd) åt studenter. Reserveringen gäller fram till 31.12.2021.

Tomten 33037/2

Bostadstomten 33037/2 ligger i ett område som gränsas av Magnuskärrsvägen, Kasemattgränden och Kasemattberget, och det är fråga om ett nytt kompletteringsbygge för vilket man har utarbetat en egen ändring av detaljplanen som enbart gäller denna tomt (stadsmiljönämnden 28.8.2018, § 405). På tomten finns två bostadshus i dåligt skick som ägs av Helsingfors stads bostäder Ab, med rivningstillstånd i samband med bygglov för nybygget. Ändringen av detaljplanen bidrar till mer byggrätt på 4 200 m² våningsyta på tomterna. Byggrätten på tomten uppgår till totalt 8 600 m² vy.

Stadsstyrelsen har 5.11.2018, § 691, beslutat reservera flervåningshustomten 33037/2 på Magnuskärrsvägen 3 för bostadsproduktionsbyrå med tanke på bygge av hyresbostäder med statligt bolån (långt räntestöd).

Förslag till arrendeprinciper

Arrendeprinciperna baserar sig på maximipriserna för byggnadsmark per område, som Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) har fastställt för bostadsproduktion med räntestöd, med hänsyn till tomtens framtida form för besittning och finansiering, läge samt arrendeprinciper som tidigare har fastställt för motsvarande produktionsätt på området. Genom detta eftersträvas en prissättning som är enhetlig och konsekvent.

Jämförelseuppgifter

Stadsfullmäktige har 6.5.2020 (§ 130) fastställt arrendeprinciper för flervåningshustomter i Kungseken som följer:

- Årsarrendet för tomten för flervåningshus (AK) 33398/2 eller tomterna som bildas av den, bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras minst av priset 28 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta för produktion av hyresbostäder med statligt stöd.
- Årsarrendet för tomten för flervåningshus (AK) 33399/4 eller tomterna som bildas av den bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras minst av priset 30 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta för prisreglerad (semi-hitas) produktion av bostäder.

- Av årsarrendet för bostadstomten med statligt stöd tas 80 % ut under den tid då det statliga bolånet för de bostadshus som byggs på tomten amorteras eller så länge som staten betalar räntegottgörelse (räntestöd) på lån som beviljats för bostadsproduktionen.

Årsarrende och arrendetid

Årsarrendet för tomterna för flervåningshus (AK) bestäms så att poängtalet för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober = 100" motsvaras av priset minst 28 euro per kvadratmeter våningsyta för bostadsrätts- eller hyresbostäder producerade med statligt räntestöd samt för hitasproduktion på tomten i Kungseken och minst 29 euro för tomten i Magnuskärr samt minst 30 euro för produktion av fritt finansierad, oregerad produktion av ägar- eller hyresbostäder i flervåningshus på båda områdena.

Arrendet fastställs enligt följande:

Tomt	byggrätt m ² /m ²	€/m ² (index 100)	vy €/m ² (index 1980)	Grundår sarrende (index 100)	Begyn- nelseår- sarrende (index 1980)	Begynn- seårsarrende € med 20 % ARA- nedsättning
33399/5 AK	3 300	28	554,40	3 696	73 181	58 545
33037/2 AK	8 600	29	574,20	9 976	197 525	158 020

Av årsarrendet för bostadstomterna tas 80 % ut så länge som statligt bostadslån för bostadsproduktionen på tomten återstår att amortera eller så länge som staten betalar räntegottgörelse (räntestöd) på lån som beviljats för bostadsproduktionen.

Arrendets teoretiska effekt på boendekostnaderna är således 1,77–1,84 euro/m²/mån. för bostadsrätter och hyresbostäder med statsstöd och för de fritt finansierade oregerade bostäderna 2,22–2,30 euro/m²/mån.

Enligt stadsfullmäktiges beslut 1.10.1980 (ärende nr 18) ska årsarrendet för bostadstomter motsvara 4 % av det kalkylmässiga tomtpriiset baserat på den huvudsakliga tomtanvändningen.

Det är meningen att arrendera ut tomterna i ca 60 år. Således upphör arrendetiden 31.12.2080.

Befogenheter

05.05.2021

Ärende/9

Enligt 7 kap. 1 § 8 punkten i förvaltningsstadgan fastställer stadsfullmäktige allmänna arrendeprinciper för arrendeavtal på över 30 år.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Vuokrauseriaatteet

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 267

HEL 2021-002161 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Kaarelan Kuninkaantammessa sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12504 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 33399/5 sekä Kaarelan Maununnevässä sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12499 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 33037/2 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrauseriaatteet liitteen 1 mukaisesti 31.12.2080 saakka.

Käsittely

19.04.2021 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjäviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

05.05.2021

Ärende/9

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 100

HEL 2021-002161 T 10 01 01 02

Muotokuvanpolku, Maununnevantie 3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että

- Kaarelan Kuninkaantammessa ja Maununnevalla sijaitseviin asemakaavan muutokseen nro 12504 ja 12499 sisältyvien asuinkerrostalotonttien (AK) 33399/5 ja 33037/2 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 1 mukaisesti myöhemmin päätettävästä ajankohdasta lukien 31.12.2080 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Maria Mannisto, tonttiasiamies, puhelin: 310 36454
maria.mannisto(a)hel.fi

§ 102

Detaljplan och detaljplaneändring för Skatuddskajen 4 (nr 12654)

HEL 2019-011342 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplan för kvarteret 8193 och gatuområde i 8 stadsdelen (Skatudden) samt detaljplaneändring för hamnområde i 8 stadsdelen (Skatudden) enligt ritning nr 12654, daterad 24.11.2020 och ändrad 23.3.2021 (det nya kvarteret 8193 bildas), och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det utreds om det går att behålla kajen för kryssningsfartyg i detaljplaneområdet i sitt nuvarande bruk så länge som möjligt i syfte att trygga förutsättningarna för turismen. I första hand utreds möjligheten att behålla kryssarkajen i bruk tills Stockholmstrafiken har flyttat från Södra hamnen till Skatudden och kryssarkapacitet frigörs i Södra hamnen; i andra hand åtminstone tills byggnaden i detaljplaneområdet är färdig. (Matti Parpala)

Behandling

Ledamoten Matti Parpala understödd av ledamoten Laura Rissanen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det utreds om det går att behålla kajen för kryssningsfartyg i detaljplaneområdet i sitt nuvarande bruk så länge som möjligt i syfte att trygga förutsättningarna för turismen. I första hand utreds möjligheten att behålla kryssarkajen i bruk tills Stockholmstrafiken har flyttat från Södra hamnen till Skatudden och kryssarkapacitet frigörs i Södra hamnen; i andra hand åtminstone tills byggnaden i detaljplaneområdet är färdig.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

1 omröstningen

Ledamoten Matti Parpalas förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

05.05.2021

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det utreds om det går att behålla kajen för kryssningsfartyg i detaljplaneområdet i sitt nuvarande bruk så länge som möjligt i syfte att trygga förutsättningarna för turismen. I första hand utreds möjligheten att behålla kryssarkajen i bruk tills Stockholmstrafiken har flyttat från Södra hamnen till Skatudden och kryssarkapacitet frigörs i Södra hamnen; i andra hand åtminstone tills byggnaden i detaljplaneområdet är färdig.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 47

Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Miri-ta Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Nej-röster: 3

Mia Haglund, Mai Kivelä, Osmo Soininvaara

Blanka: 35

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kiväkäs, Dan Koivulaakso, Petra Malin, Seija Muurinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Matti Parpalas förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 kartta, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 selostus, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021, päivitetty Kylk.n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma nro 7107 / 23.3.2021
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 23.3.2021
- 5 Viitesuunnitelma 1.2.2021
- 6 Khs elinkeinojaosto 24.6.2019, varauspäätös
- 7 Periaatepäätös satamatoimintojen uudelleenjärjestelyistä 3.2.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag	Bilagor till utdrag
Polisinrättningen i Helsingfors	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Förslagstext
Transport- och kommunikationsverket	Förslagstext
Försvarsmakten	Förslagstext
Trafikledsverket	Förslagstext
Den som begärt information om beslutet om godkännande	Förslagstext
Den som sökt detaljplaneändring	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland	Förslagstext
	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
	Bilaga 1
	Bilaga 2
	Bilaga 3
	Bilaga 4
	Bilaga 5
Helen Elnät Ab	Förslagstext
Helsingfors Hamn Ab	Förslagstext

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplanen och detaljplaneändringen (detaljpanelösningen) gäller ett strandområde framför tull- och packhuset vid Skatuddskajen 4 på Skatudden. Detaljpanelösningen gör det möjligt att i området bygga en affärs- och kontorsbyggnad i fyra våningar, huvudsakligen i trä. Planeringen inleddes då Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma genom ett beslut av stadsstyrelsens näringslivsavdelning 24.6.2019 fick en utvecklingsreservering för ett område på stranden vid viken i Södra hamnen för byggande av ett huvudkontor. Stora Enso Abp är huvudanvändare i byggnaden. Dessutom finns planer på att placera andra kontors- och affärslokaler, såsom ett hotell, i byggnaden.

Målet är att strandområdet på Skatudden utvecklas som ett offentligt område med inriktning på gångtrafik, som en förlängning av strandstråket från Salutorget mot Skatuddens spets. Byggnadens lokaler och funktioner på gatuplanet stöder bildningen av en aktiv och trivsam gångmiljö. Rutten för långtradartrafiken från hamnen på Skatudden ändras så att det är möjligt att utveckla strandområdet.

I detaljpanelösningen har man särskilt strävat att lösa nybyggnadens förhållande till den byggda kulturmiljön av riksintresse (RKY 2009), det maritima Helsingfors nationallandskap samt den ikoniska Helsingforsvyn och Skatuddens strandfasad. Byggnadsytan och den största tillåtna höjden för byggandet har anpassats noggrant till omgivningens värden. En ny kontors- och hotellbyggnad och ett nytt maritimt gångområde har planerats i området. Detaljplaneförslaget grundar sig på vinnarförslaget i arkitekturtävlingen som genomfördes om byggnaden under detaljplanearbetet.

Den nya våningsytan för affärs- och verksamhetslokaler uppgår till sammanlagt 17 020 m² vy, varav 620 m² vy placeras i källaren. Tomtens exploateringstal (e) är 3,13. Den nya byggnaden möjliggör som huvudkontor och hotell upp till cirka 780 arbetstillfällen.

I samband med detaljpanelösningen har man utarbetat en trafikplan (ritning nr 7107) enligt vilken den tunga trafiken från hamnen i fortsättningen ansluter till Skatuddens gatunät längs med Ankargatan.

Genomförandet av detaljpanelösningen påverkar särskilt så att Skatuddens stadsfasad mot Södra hamnen kompletteras med en ny byggnad och gångförbindelserna i området förbättras. Dessutom utvidgas det aktiva strandområdet i och med de nya funktionerna.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

Detaljplanen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål då den främjar bevarandet av livskraften i centrum genom att erbjuda ett unikt läge för företag och komplettera strandstråket med en förbättrad gångmiljö och smidighet i rörligheten.

I Generalplan 2016 för Helsingfors tas området upp som ett innerstadsområde med beteckningen C2 och som hamnområde. I området gäller dessutom en beteckning om ett strandstråk som omfattar hela staden. Eftersom beteckningarna i generalplanen gäller områden och inte är tomtspecifika, och det även i fortsättningen finns hamnfunktioner på det större strandområdet, följer detaljplanelösningen Generalplan 2016 för Helsingfors.

Områdets utgångspunkter och nuläge

Planeringsområdet är en del av Helsingfors kulturhistoriskt viktigaste maritima fasad och en värdefull stadsmiljö. Den planerade byggnaden bör i fråga om dimensioner, material och kvalitet passa in i stadsfasaden i Salutorgsområdet och i det maritima Helsingfors nationallandskap samt det omgivande byggnadsbeståndet. I detaljplaneområdet finns en förrådsbyggnad från år 1960, som rivs. Strandområdet har reserverats för hamnfunktioner och avgränsats med ett säkerhetsstängsel som möjliggör den internationella trafiken med kryssningsfartyg. Långtradartrafiken från och till hamnen löper på stranden på havssidan om området.

I huvuddelen av området gäller detaljplan nr 28A som har trätt i kraft år 1895. Planeringsområdet upptas som hamnområde. Det nya markområdet som har uppstått genom fyllning har inte planlagts. Den gällande detaljplanen är inte uppdaterad.

Helsingfors stad äger området. Helsingfors Hamn Ab äger kaj- och strandkonstruktionerna i området och är långvarig arrendetagare på markområdena som den förvaltar. Detaljplanelösningen har utarbetats på ansökan och innehållet i lösningen har diskuterats med sökanden.

Detaljplanelösningens kostnader

Detaljplanelösningen har preliminärt beräknats medföra följande kostnader för staden, exklusive mervärdesskatt:

Gatuområden	1,0 miljoner euro
Flyttning av ledningar	0,1 miljoner euro
Förnyande av strandkonstruktioner	7,6 miljoner euro
Sammanlagt	ca 9 miljoner euro

Kostnaderna för genomförandet realiserar stegvis. Förnyandet av kajkonstruktionerna genomförs antagligen i ett senare skede, i ett område som är större än den enskilda tomten. I beräkningen ovan har man i fråga om strandmuren endast beaktat delen som ligger på tomten.

Utöver de ovannämnda behövs nya vattenförsörjningssystem, vilka har beräknats orsaka kostnader på cirka 80 000 euro för ledningsnätets ägare. Detaljpanelösningen höjer områdets värde. Staden får inkomster av byggrätten för försäljningen eller utarrenderingen av tomten och det här preciseras i förhandlingarna.

Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 8.12–19.1.2020, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Det gjordes 6 anmärkningar mot detaljplaneförslaget. Påpekandena i anmärkningarna gällde nybyggnadens höjd och lämplighet för sin miljö, projektets förenlighet med generalplanen och områdets identitet, trafikens verkningar, hamnområdets centralisering, detaljplaneområdets tomtspecifika planering, hur räddningsfordonen rör sig i området, bullerolägenheterna, ändringarna som hänför sig till granntomternas och bostädernas vyer, gångtrafikens smidighet och behaglighet, detaljplanens växelverkan och dess lagenlighet, tillgängligheten av de nya tjänsterna och fåglarnas säkerhet i planeringen av byggnaden.

Följande myndigheter gav utlåtande om detaljplaneförslaget: Helen El-nät Ab, Helsingfors Hamn Ab, Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen), Försvarsmakten, Trafikledsverket, Polisnärheten i Helsingfors och stadsmuseet inom kultur- och fritidssektorn.

Påpekandena i utlåtandena gällde detaljplaneförslagets förenlighet med generalplanen, hamnfunktionerna i centrum, trafikens verkningar, växelverkan, nybyggnadens massa och höjdnivåerna i byggandet, polis- och räddningsverksamheten, fotgängarnas trygghet, fartygens förtöjningsmöjligheter i området, beaktandet av bullret och luftkvaliteten och ändringarna i de el- och samhällstekniska nätverken.

Helsingfors Hamn Ab ansåg i sitt utlåtande 18.1.2021 att man i detaljplanen bör skapa förutsättningar för fortsatt hamnverksamhet och kryssningstrafik i området, och att ett tillräckligt utrymme som hamnverksamheten förutsätter i detaljplaneförslaget ska upptas som hamn och anvisas för hamnverksamhet. Enligt utlåtandet är det i fråga om detaljplaneprojektet för Skatuddskajen 4 ändamålsenligast att ärendena bereds i ordningsföljd. Det här var en hänvisning till principerna för omorganiseringen av hamnfunktionerna i området, som tas upp för be-

slutsfattande i stadsfullmäktige vid ett senare tillfälle. Enligt Helsingfors Hamns utlåtande har samarbetet mellan stadsmiljösektorn och hamnen grundat sig på att om Helsingfors stad i större utsträckning beslutar om omorganiseringen av hamnfunktionerna i centrum genom att centralisera hamnfunktioner, kan det möjliggöra en flyttning av vissa kryssningsfartygsplatser till ett annat ställe. I så fall är det möjligt att reservera detaljplaneområdets kajavsnitt för internationell kryssningstrafik för annat bruk. Enligt utlåtandet har besluten ännu inte fattats, och särskilt omorganiseringen av hamnfunktionerna ännu inte genomförts, och av den här orsaken borde hamnverksamhetens områdesmässiga, funktionella och tekniska behov ur perspektivet för såväl hamnområdet, de mera omfattande trafikförbindelserna som hamnens miljökonsekvenser samt för hamnens och hamnkundernas operativa och affärsekonomiska näringsverksamhet ha tryggats och beaktats då detaljplanen utarbetades.

Stadsstyrelsen konstaterar att stadsfullmäktige 3.2.2021 fattade ett principbeslut om omorganiseringen av hamnfunktionerna och utgångspunkterna för markanvändningen i hamnområdena i fråga om Södra hamnen, Skatudden och Västra hamnen, utgående från det s.k. centraliseringsscenarioet. Enligt det flyttas passagerarfärjetrafiken som riktar sig till Stockholm från Södra hamnen till Skatudden. I det här beslutet tas inte ställning till kajplatsen för kryssningsfartyg.

I beredningen av förslaget till den aktuella detaljpanelösningen har man frågat Helsingfors Hamn huruvida beslutet som fattades 3.2.2021 har ändrat hamnens inställning till detaljpanelösningen. Enligt uppgift från hamnen 29.3.2021 (Pekka Hellström) har hamnens inställning till detaljplaneförslaget i fråga om kajplatsen för kryssningsfartyg inte ändrats, eftersom detaljpanelösningen för Skatuddskajen 4 verkställer en separat ändring som för hamnen leder till en överlåtelse av området utgående från arrendeavtalsarrangemanget mellan hamnen och staden. Enligt det är hamnen skyldig att överlåta områden som i detaljplanen upptas för annat bruk än hamnverksamhet. Situationen i fråga om platsen för kryssningsfartyg som beskrivs i utlåtandet är fortfarande aktuell för Helsingfors Hamn och hamnen anser att kajavsnittet för kryssningstrafik kan reserveras för annat bruk först då omorganiseringen i centraliseringsscenarioet förverkligas.

Stadsstyrelsen anser att Helsingfors Hamns oro över att mista kryssarkajen är befogad, men föreslår trots det att detaljpanelösningen godkänns enligt nämndens förslag.

Kryssningsfartygen har en positiv inverkan på upplivandet av stadens centrum och på företagens verksamhetsförutsättningar. Stadsstyrelsen kommer därför, om stadsfullmäktige godkänner beslutsförslaget, att uppmana stadsmiljösektorn, stadskansliet och Helsingfors Hamn att i

samverkan och som en del av förverkligandet av det s.k. centraliserings scenariot utreda behovet, dimensioneringen och läget för kajer för kryssningsfartyg som det är möjligt och ändamålsenligt att anvisa i den framtida markanvändningen på strandområden i innerstaden.

I genomförandet av detaljplanen ska man dessutom ha som mål att den nuvarande kajen för kryssningsfartyg kan användas så länge som möjligt utan att det försenar byggandet av byggnaden som detaljplanen möjliggör.

Stadsmuseet konstaterar i sitt utlåtande 1.2.2021 bl.a. att Södra hamnen i Helsingfors är en värdefull kulturmiljö och en central och symboliskt värdefull plats i huvudstaden. Vyn från havet mot Helsingfors har klassificerats som ett nationallandskap. I det här landskapet bildar Skatudden dess östra sida. Området är också en del av buffertzonen för UNESCO-världsarvet Sveaborg. Detaljplaneområdet är en del av den bebyggda kulturmiljön av riksintresse Gamla Skatudden (RKY 2009). Stadsmuseet bedömer byggnadens lämplighet för platsen ur olika perspektiv och konstaterar till slut att nybyggnaden i fjärrvyerna, i fråga om sin massa och sina färger passar väl in i sin omgivning och att nybyggnaden också då den betraktas på nära håll passar in naturligt på sin plats. Museet har inget att påpeka om detaljplaneförslaget.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget i sammandrag och bemötandena till de påpekanden som framförts i dessa.

Det som framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med berörda förvaltningar. Diskussioner med de parter vars intresse ändringarna gäller har förts på webbmöten och per e-post.

Närmare motiveringar

Konsekvenserna av detaljpanelösningen och de närmare motiveringarna till denna framgår av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

05.05.2021

Ärende/10

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 kartta, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12654 selostus, päivätty 24.11.2020, muutettu 23.3.2021, päivitetty Kylk.n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma nro 7107 / 23.3.2021
- 4 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 23.3.2021
- 5 Viitesuunnitelma 1.2.2021
- 6 Khs elinkeinojaosto 24.6.2019, varauspäätös
- 7 Periaatepäätös satamatoimintojen uudelleenjärjestelystä 3.2.2021

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset.
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Kaavamuutoshakemus

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag	Bilagor till utdrag
Polisinrättningen i Helsingfors	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Förslagstext
Transport- och kommunikationsverket	Förslagstext
Försvarsmakten	Förslagstext
Trafikledsverket	Förslagstext
Den som begärt information om beslutet om godkännande	Förslagstext
Den som sökt detaljplaneändring	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland	Förslagstext
	Kommunalbesvär, godkännande av gene-

ralplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Helen Elnät Ab

Förslagstext

Helsingfors Hamn Ab

Förslagstext

För kännedom

Stadsmiljönämnden

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion

Detaljplaneläggning

Detaljplaneläggning/Koski

§ 103

Detaljplaneändring för Radiogatan 15 och 20 i Böle (nr 12617)

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för tomten 3 i kvarteret 17051 och tomten 10 i kvarteret 17053 samt gatuområden i 17 stadsdelen (Böle, Västra Böle) enligt ritning nr 12617, daterad 31.3.2020 och ändrad 22.9.2020, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12617 kartta, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12617 selostus, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020, päivitetty Kylk:n 22.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 31.3.2020, täydennetty 22.9.2020 ja asukastilaisuuden (Ilmalan studiot, 5.2.2018) muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 22.9.2020

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
De som sökt detaljplaneändring

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

05.05.2021

Ärende/11

Försvarsmakten
Närings-, trafik- och mil-
jöcentralen i Nyland

Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av gene-
ralplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplaneändringen (detaljpanelösningen) gäller tomterna för verksamhetslokaler på Radiogatan 15 och 20 i västra delen av Ilmala. Detaljpanelösningen gör det möjligt att omdisponera tomterna till tomter för flervåningshus och att placera ett daghem i området. Detaljplanelösningen har tagits fram för att öka bostadsutbudet alldeles i kanten av Centralparken, då tomternas nuvarande verksamhetslokaler inte längre motsvarar dagens behov och kontorsbyggnaderna är delvis tomma. Detaljplaneändringen är en del av en mera omfattande process, där verksamhetslokalerna koncentreras till den omedelbara närheten av Ilmala station och bostadsbyggandet till västra delen av området, närmare centralparken.

Målet är att öka bostadsutbudet och tjänsterna i det lättillgängliga Ilmalaområdet som domineras av verksamhetslokaler i närheten av Centralparken samt att förbättra gångförbindelsen mellan Ilmala station och Centralparken. I detaljpanelösningen har målet särskilt varit att lösa frågan om hur området längs med Radiogatan kan utvecklas till en urban och trivsamt miljö som betjänar invånarna i området. I området har det planerats två nya kvartersområden för flervåningshus med affärslokaler på gatuplanet på båda sidorna om Radiogatan och service-lokaler för ett daghem i samband med det andra kvartersområdet.

Den nya bostadsvåningsytan uppgår till cirka 39 200 m², affärslokaler-na till cirka 620 m² vy och servicelokalerna till cirka 1 230 m² vy. Det genomsnittliga exploateringsstalet (e) för tomterna är 2,4. Antalet invånare ökar med ca 980. Våningsytan för verksamhetslokaler minskar med 24 400 m².

Förverkligandet av detaljpanelösningen påverkar situationen särskilt så att invånarantalet och tjänsteutbudet växer, det befintliga mängden verksamhetslokaler minskar och gångförbindelsen i östvästlig riktning

till Centralparken förbättras. Det nya byggandet är effektivare och byggnaderna är i huvudsak högre än vad de gällande detaljplanerna möjliggör.

Beslut som detaljplanelösningen bygger på

Detaljplanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål genom att främja bostadsproduktionen och samtidigt erbjuda invånarna bättre närtjänster och utnyttja det befintliga kollektivtrafikutbudet. Enligt Generalplan 2016 för Helsingfors hör området till innerstaden med beteckningen C2, som utvecklas som ett till funktionerna blandat område. I den underjordiska generalplanen för Helsingfors (nr 11830) är det fråga om ett ytbergsområde i innerstaden och dessutom anvisas underjordiska lokaler i området. Den nu utarbetade detaljplanelösningen stämmer överens med de ovannämnda generalplanerna.

Områdets utgångspunkter och nuläge

I området finns YLE:s verksamhetsbyggnad i tre våningar, det s.k. RTI-huset, som färdigställdes 1991 (Radiogatan 15) och Finlands Riksidrottsförbunds kontorsbyggnad i åtta våningar som färdigställdes 1985, samt en butiksbyggnad i två våningar (Radiogatan 20). RTI-huset är den västligaste delen av Rundradions mera omfattande område. Våningsytan för de byggda verksamhetsbyggnaderna är cirka 19 100 m², varav cirka 12 000 m² vy har varit tomt i några år. På västra sidan om tomten på Radiogatan 20 finns Centralparken och på södra sidan bostadsområdet i Västra Böle. Längs med Radiogatan, sydost och norr om planeringsområdet har det under de senaste decennierna byggts flervåningshus i 5–7 våningar.

För området gäller två detaljplaner från åren 1983 och 2006. I de gällande detaljplanerna tas detaljplaneområdena upp som kvartersområde för kontorsbyggnader och byggnader för verksamhetslokaler, vars respektive byggrätter är 12 000 m² vy och 12 400 m² vy.

Tomten 17053/10, dvs. RTI-huset, är i privat ägo. De övriga områdena är i Helsingfors stads ägo. Tomten 17051/1 är utarrenderad. Detaljplanelösningen har utarbetats på ansökningar av ägarna till fastigheten och byggnaden, och innehållet i lösningen har diskuterats med sökandena.

Kostnader för detaljplanelösningen

Att detaljplanelösningen genomförs innebär inga kostnader för staden. Kostnaderna för byggåtgärderna på gatuområdena i detaljplaneområdet riktar sig till spårtrafikprojektet. Kostnaderna för omorganiseringen av kommunaltekniken riktar sig till byggprojekten. Detaljplaneändringen

05.05.2021

Ärende/11

höjer områdets värde. Den nya våningsytan som planläggs ligger både på stadens och på en privat markägares mark. Värdet på byggrätten i områdena ökar betydligt jämfört med nuläget. Staden får markanvändningsersättningar för den privatägda tomten och arrendeinkomster för arrendetomten. Detaljplanen kan anses vara ekonomiskt lönsam för staden.

Kiinteistö Oy Pasilan RTI-talo:s tomt 17053/10 har varit föremål för ett förfarande med markanvändningsavtal och stadsstyrelsen har för sin del godkänt markanvändningsavtalet 22.3.2021. Avtalet har undertecknats.

Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 15.4-14.5.2020, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Det gjordes två anmärkningar mot detaljplaneförslaget.

Påpekandena i anmärkningarna gällde för massivt och högt byggande, bristen på växtlighet i gatumiljön och det ringa antalet affärslokaler. Dessutom ingick en påminnelse om att man i detaljplanebestämmelserna ska beakta parkeringsavtalet mellan hyresgästen på Radiogatan 20 och Länsi-Pasilan Autopaikoitus Oy.

Följande myndigheter gav utlåtande om detaljplaneförslaget: Helen Ab, Helen Elnät Ab, Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), stadsmuseet och Försvarsmakten. Påpekandena i utlåtandena gällde beteckningarna för de underjordiska tunnarna och byggnadernas höjd.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget i sammandrag och bemötandena till de påpekanden som framförts i dessa.

Det som framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med berörda parter.

05.05.2021

Ärende/11

Närmare motiveringar

Konsekvenserna av detaljpanelösningen och de närmare motiveringarna till denna framgår av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12617 kartta, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12617 selostus, päivätty 31.3.2020, muutettu 22.9.2020, päivitetty Kylk:n 22.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 31.3.2020, täydennetty 22.9.2020 ja asukastilaisuuden (Ilmalan studiot, 5.2.2018) muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 22.9.2020

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Kiinteistö Oy Pasilan RTI-talo, asemakaavan muutoshakemus, Radiokatu 15
- 6 Kiinteistö Oy Helsingin Radiokatu 20, asemakaavan muutoshakemus, Radiokatu 20
- 7 Kiinteistö Oy Pasilan RTI-talo.Maankäyttösopimus

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
De som sökt detaljplaneändring

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av gene-

05.05.2021

Ärende/11

Försvarmakten
Närings-, trafik- och mil-
jöcentralen i Nyland

ralplan, detaljplan, byggnadsordning
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av gene-
ralplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmuseet
Detaljplaneläggning
Detaljplaneläggning/Koski

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 265

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17051 tontin 3 ja korttelin 17053 tontin 10 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 31.3.2020 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun piirustuksen nro 12617 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilme-
nevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 548

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Hankennumero 4886_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 31.3.2020 päivätyn ja 22.9.2020 muutetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12617 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) korttelin 17051 tonttia 3 ja korttelin 17053 tonttia 10 sekä katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteo

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

22.09.2020 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli tiimipäällikkö Outi Ruski. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

31.03.2020 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Outi Ruski, arkkitehti (asemakaavoitus), puhelin: 310 15207
outi.ruski(a)hel.fi

Aleksi Räisänen, liikenneinsinööri (liikenne- ja katusuunnittelu), puhelin: 310 37229
aleksi.raisanen(a)hel.fi

Inka Lappalainen, maisema-arkkitehti (kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu), puhelin: 310 21344

inka.lappalainen(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800

pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 6.5.2020

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Asemakaavoituspalvelut Helsingin kaupunkiympäristön toimialalta on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Pasilan Radiokatu 15 ja 20 koskevan asemakaavan muutoksen 31.3.2020 päivätystä ehdotuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutosluonnos koskee Pasilassa Radiokadun varren toimitilatonttia 17053/10 ja toimistotonttia 17051/3 sekä katualueita. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mukana olleet Studioaukio ja Hannanportin pysäköintilaitos on rajattu pois kaavaehdotuksesta, minkä johdosta kaavan nimestä on jätetty pois ”sekä Studioaukio”.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on kehittää Keskuspuiston vieressä sijaitsevaa toimitilavaltaista Ilmalan aluetta monipuolisemmaksi, raitiotielinjoihin tukeutuvaksi työn ja asumisen alueeksi lisäämällä alueen asuntotarjontaa ja palveluita. Samalla kun Ilmalan aseman välittömässä läheisyydessä rakennetaan uusia toimitiloja, kehitetään Keskuspuiston tuntumassa asumiseen hyvin soveltuvia alueita asumiselle. Keskuspuiston ja Ilmalan aseman saavutettavuutta parannetaan kehittämällä suunnittelualueen läpi kulkevia viheryhteyksiä. Radiokadun varresta tavoitellaan kaupunkimaisesti rajattua ja viihtyisää ympäristöä, jolle aukeaa ensimmäisessä kerroksessa palvelu- ja liiketilaa ja jonka läpi järjestetään poikittaisyhteyksiä. Asuinkortteleiden mitoituksen lähtökohtana on olevaan ympäristöön sopeutuva toteuttamiskelpoinen kokonaisratkaisu. Lisääntyvän asukasmäärän seurauksena alueelle tarvitaan uusi päiväkotitoimitus, joka asemakaavassa mahdollistetaan toteutettavaksi kivijalkapäiväkotina. Kortteleiden autopaikat toteutetaan keskitettynä pihakansien alle.

Suunnittelualueella osoitteessa Radiokatu 15 sijaitsee Yleisradion ammattiopistoksi ja kirjastoksi suunniteltu RTI-talo. Rakennuksen pääpiirustukset on vuonna 1991 laadittu Oy Yleisradio Ab:n taloteknisellä osastolla, allekirjoittajana arkkitehti Poju Leppänen. Osin kolmi-, osin kaksikerroksisen rakennuksen julkisivut ovat valkobetonia ja harmaata julkisivulevyä. Monimuotoisen rakennuksen julkisivuissa kiertyä ikkunoiden muodostamat nauhat. Osoitteessa Radiokatu 20 sijaitsee SVUL:n

toimistorakennus, joka on Arkkitehtitoimisto Järvinen–Valjakan suunnittelema ja valmistunut 1984.

Suunnittelualueena olevat tontit on nyt esillä olevassa asemakaavaehdotuksessa merkitty asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku vaihtelee korttelin 17051 eteläosan kahdesta korttelin pohjoiskulman kolmeentoista. Myös korttelissa 17053 on kaksitoistakerroksisen rakennuksen rakennusala korttelin itäreunassa, mutta muutoin suurin sallittu kerrosluku vaihtelee kuudesta kahdeksaan. Länsi-Pasilan 1980-luvulla rakennetuissa asuinkerrostaloissa kerroslukumäärä on pääsääntöisesti viisi. Viime vuosina esimerkiksi Radiokadun varrelle rakennetuissa uusissa taloissa kerroslukumäärää on jo jonkin verran lähdetty lisäämään. Kaupunginmuseo esittää kuitenkin, ettei suunnittelualueelle sijoitettaisi ainakaan esitettyjä yli kymmenkerroksisia rakennuksia, vaan pitäydyttäisiin Länsi-Pasilan asuinkortteleille ominaisessa maltillisen korkuisessa, mittakaavaltaan inhimillisemmässä rakentamisessa. Korttelissa 17051 rakennusten julkisivumateriaalin tulee olla paikalla muurattu tiili. Julkisivuvärien tulee olla maanläheisiä ja lämpimän sävyisiä. Parvekkeet toteutetaan korkeatasoisena osana rakennuksen kokonaisarkkitehtuuria käyttäen keveitä ratkaisuja, kuten lasia, pinnakaiteita ja viisteitä. Korttelissa 17053 julkisivun materiaalin tulee kadun puolella olla paikalla muurattu tiili, sisäpihan puolella paikalla muurattu tiili tai muuratun pinnan päälle tehty rappaus tai slammaus. Tiilipintoja elävöitetään pintastruktuurin vaihtelulla. Julkisivuvärien tulee kadun puolella olla maanläheisiä ja lämpimän sävyisiä. Sisäpihan puolella värityksen tulee olla vaaleansävyinen. Korttelin 17051 Keskuspuiston puoleiselle osalle rakennusalojen väliin on osoitettu istutettava alueen osa, samoin korttelin 17053 pohjoisosaan, jossa alue on osittain puin ja pensain istutettavaa alueen osaa. Asemakaavaehdotuksessa on myös runsaasti muita rakennusoikeutta ja tilojen käyttöä, kaupunkikuvaa ja rakentamista sekä pihaa ja ulkoalueita koskevia määräyksiä, joilla pyritään varmistamaan mahdollisimman laadukasta ja katutasossa virikkeellistä ympäristöä.

Kaupunginmuseo on jo alueen aiemmissa suunnitelmavaiheissa nostanut esiin Radiokatu 20 olemassa olevan rakennuskannan. SVUL:n toimistorakennus on Arkkitehtitoimisto Järvinen–Valjakan suunnittelema ja valmistunut 1984. Simo Järvinen ja Eero Valjakka ovat tehneet merkittävän uran erityisesti asutosuunnittelijoina, ja esimerkiksi Olarin asuntoalueen kaavoitus ja suunnittelu 1968–73 on yksi heidän tunnetuimpia töitään. He saivat rakennustaiteen ja yhdyskuntasuunnittelun valtionpalkinnon vuonna 1975. Kaupunginmuseo on pitänyt valitettavana, että asemakaavan muutos mahdollistaa merkittävien arkkitehtien suunnitteleman kohteen purkamisen. Museo on esittänyt, että SVUL:n toimistorakennuksesta tulee tehdä museon ohjauksessa suppea rakennushistoriallinen selvitys ja dokumentointi en-

05.05.2021

nen purkua. Esillä olevassa asemakaavaehdotuksessa on nyt tonttia 17051/3 koskien määräys, jonka mukaan tontilla sijaitsevasta SVUL:n toimistorakennuksesta tulee laatia kaupunginmuseon ohjauksessa suppea rakennushistoriallinen selvitys ja dokumentointi ennen rakennuksen purkua. Kaupunginmuseon esitys on tältä osin siten otettu huomioon.

Kaupunginmuseolla ei ole Radiokatu 15 ja 20 asemakaavan muutoksen ehdotukseen muuta huomautettavaa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 10.6.2019

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.02.2020 § 8

HEL 2016-011771 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12617 pohjakartan kaupunginosassa 17 Pasila. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12617
Kaupunginosa: 17 Pasila
Kartoituksen työnumero: 36/2019
Pohjakartta valmistunut: 9.9.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -

palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päälliköille.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 104

Detaljplaneändring för Svalustensvägen i Äggelby (nr 12656)

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för tomten 33 i kvarteret 28105 och parkområde (det nya kvarteret 28109 bildas) i 28 stadsdelen (Äggelby) och för tomten 20 i kvarteret 34021, kvarteret 34028 och parkområde i 34 stadsdelen (Baggböle) enligt ritning 12656, daterad 23.3.2021, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12656 kartta, päivätty 23.3.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12656 selostus, päivätty 23.3.2021, päivitetty Kylk:n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.12.2020 täydennetty 23.3.2021 ja asukastilaisuuden muistio 29.11.2017
- 4 Osa päätöshistoriaa

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplanändringen (detaljpanelösningen) gäller ett område vid gränsen mellan Baggböle och Äggelby, som gränsar till sidan av Mikelsvägen, dess norra del. I ändringsområdet ingår kvartersområden och park. Detaljpanelösningen möjliggör nya tomter för de gamla träbyggnaderna som eventuellt flyttas till området och byggplatser i södra delen av Toivolaparken. Användningssyftet för de befintliga kvartersområdena för byggnader för social verksamhet och hälsovård ändras till kvartersområde för bostadshus. Skyddsstatus för de skyddade byggnaderna på tomterna bevaras. Parken vid Pikkumattivägen ändras till kvartersområde på vilket det är möjligt att bygga nya bostadshus i trä med högst två våningar. På tomten 28195/33 möjliggörs bostadsbyggande i två våningar med en för området typisk exploatering och anvisas en områdesbeteckning för läget på en med stöd av lagen om fornminnen skyddad fornlämning. Formen och läget för de befintliga kvartersområdena och byggnadsytorna har justerats. Detaljpanelösningen har gjorts, eftersom nya placeringsplatser behövs för värdefulla byggnader som eventuellt flyttas från andra ställen. Dessutom möjliggörs byggande av nya småhus i området av att den lilla och till rekreativvärde obetydliga närparken omdisponeras för boende. Detaljplanens områdesavgränsning har minskat sedan programmet för deltagande och bedömning togs fram.

Det genomsnittliga exploateringstalet (e) för tomterna är 0,24. Antalet invånare ökar med cirka 50.

Genomförandet av detaljpanelösningen har i synnerhet den konsekvensen att man skapar nya placeringsmöjligheter för byggnader som flyttas till området i stadens ägo och att man möjliggör ny bostadsproduktion.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

Detaljpanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål genom att främja bostadsproduktion. En avsikt med detaljpanelösningen är att minimera koldioxidavtrycket för byggnaderna under bygg-tiden och användningen i enlighet med åtgärdsprogrammet Kolneutralt

Helsingfors 2035. I Generalplan 2016 för Helsingfors hör området till ett bostadsdominerat område med beteckningen A4. Enligt den underjordiska generalplanen för Helsingfors (nr 11830) är det fråga om ett ytbergsområde i ytterstaden. Detaljplanelösningen stämmer överens med generalplanerna ovan.

Målet med detaljplanelösningen är att möjliggöra placeringsplatser för träbyggnader som flyttas till stadens mark i förbindelse till befintliga skyddade byggnader. Detaljplaneändringen främjar särskilt det i stadsstrategin nämnda utvecklandet av Maria 01 campus för tillväxtföretag som en möjlig placeringsplats för de tidigare sjukhuspaviljongerna som antecknats för flyttning i detaljplanen för området.

Områdets utgångspunkter och nuläge

Planeringsområdet ligger i ett grönskande småhusområde som har byggts upp så att det är skiktat och mångformigt. I planeringsområdet ingår även parkområde vid Pikkumattivägen och en del av Toivolaparcken. På tomterna 34028/1 och 34021/20 vid Mickelsvägen finns två byggnader i en våning som har skyddats i detaljplanen. Tomten 28105/33 är obebyggd och i dess område finns en beteckning för områdesbegränsningen av den fasta fornlämningen Artilleribatteri 82. Östra delen av detaljplaneändringsområdet ligger i Vandaådalens landskapsområde som är en värdefull kulturmiljö av landskapsintresse.

För området gäller detaljplaner från åren 1953 och 1999. I den nyare detaljplanen upptas bl.a. skydds-beteckningar för två befintliga byggnader.

Planeringsområdets markägare är Helsingfors stad.

Kostnader för detaljplanelösningen

Genomförandet av detaljplanen orsakar kostnader för staden i och med flyttningar av vattenförsörjningsledningar, vatten- och avloppsledningar i kvarteret 34028 och det nya dagvattenavloppet på Pikkumattivägen. Kostnadsberäkningen är cirka 150 000 euro (exkl. moms).

I kvarteret 34028 orsakas kostnader också av flyttningen av privata tomtledningar. Förhandlingar om kostnaderna förs under den fortsatta planeringen mellan markägaren och nättinnehavaren.

Detaljplanelösningen höjer områdets värde. Värdet på den byggrätt som planläggs är grovt uppskattat en miljon euro.

Växelverkan under beredningen av detaljplanen

I den bifogade rapporten om växelverkan presenteras en sammanfattning av myndigheternas ställningstaganden och intressenternas åsikter, vilka kommit in under beredningen av detaljplanen, samt bemötandena till påpekandena i dessa.

Myndighetssamarbete

I samband med beredningen av detaljpanelösningen har samarbete bedrivits förutom med olika parter inom stadsmiljösektorn också med följande myndigheter: Helen Ab, Helen Elnät Ab, Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), kultur- och fritidssektorns stadsmuseum.

Myndigheternas ställningstaganden om programmet för deltagande och bedömning gällde områdets skyddsvärden, såsom beaktande av de i detaljplanen upptagna skyddsobjekten, de stadsbilda- och landskapsmässigt värdefulla områdena och fornlämningarna som har skyddats med stöd av lagen om fornminnen. Dessutom meddelades att dokumenteringen av de kulturhistoriskt värdefulla befästningsverken i området är bristfällig och att noggrannare inventering av objekten krävs. I ställningstagandena ansågs dessutom att det med tanke på värnandet om kulturmiljön är av yttersta vikt att i detaljplanearbetet bevara skyddet av byggnaderna som redan har skyddats i de gällande detaljplanerna och att utreda andra kulturhistoriskt värdefulla objekt som eventuellt finns i området och trygga ett tillräckligt skyddande av dem. I de andra ställningstagandena betonades värnandet om den trygga och lugna omgivningen för gruppfamiljehemmet Toivolanmäki. HRM meddelade att de inte har någonting att påpeka om programmet för deltagande och bedömning.

Ställningstagandena beaktades i planläggningsarbetet så att området för detaljplaneändringen minskades betydligt från programmet för deltagande och bedömning.

Framläggningen av utkastmaterialet ordnades separat, men i det här skedet begärdes inga ställningstaganden av myndigheterna.

Åsikter

Åsikterna om programmet för deltagande och bedömning gällde huvudsakligen motstånd mot byggandet som anvisas på befintliga parkområden, och byggandet i parkområdena ansågs också strida mot generalplanen. Ökningen i trafiken till en följd av kompletteringsbyggandet ansågs orsaka bullerolägenheter för invånarna och ändra lugnet som råder i området. Utredandet av naturomständigheterna ansågs viktigt. Dessutom mottogs en åsikt med önskan om att byggrätten på en befintlig tomt ökas. Det lämnades in tretton skriftliga åsikter.

Området för detaljplaneändringen minskades med anledning av åsikterna. I samband med den separata framläggningen av utkastmaterialet betraktades minskningen av planeringsområdet när det gäller parkerna som en gynnsam utveckling. Flyttandet av de kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna till området bemöttes positivt, men flyttandet av Maria sjukhus gamla byggnader mötte även kritik. Dessutom ville man göra vindsvåningarna i byggnaderna som flyttas tillgängliga för boende. Vikten av friluftsstråket som börjar på Mickelsvägen betonades. Dessutom önskades att befästningsverken utreds och att uppmärksamhet fästs vid förekomsterna av grön sköldmossa och flygekorrarnas revir. Ändringen av de södra delarna av Toivolaparken till byggmark kritiserades och därtill önskades att man fäster uppmärksamhet vid de interna arrangemangen på tomten på Mickelsvägen 25. Det lämnades in fyra skriftliga åsikter.

I fråga om detaljplanelösningen kom man i planeringen fram till en lösning där nya kvartersområden längs Mickelsvägen anvisas för byggnaderna som flyttas. Detaljplaneändringen gör det möjligt att flytta två skyddade träbyggnader från före detta Maria sjukhusområde i fall att detaljplanen för Maria campus för tillväxtföretag nr 12269 som godkänts för området vinner laga kraft. I detaljplaneändringen föreslås också kompletterande nytt småhusbyggande vid Pikkumattivägen. Gångförbindelsen anvisas fortsättningsvis till Toivolaparken.

Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 7.12.2020–18.1.2021, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Det gjordes inga anmärkningar mot förslaget.

Utlåtanden kom från följande: Helen Elnät Ab, HRT, HRM och stadsmuseet.

Påpekandena i stadsmuseets utlåtande gällde läget för de östra delarna av planeringsområdet i en värdefull kulturmiljö av landskapsintresse, Vandaådalens kulturmiljö och beaktande av verkningsområdet för en fast fornlämning med en särskild planbeteckning i detaljplaneändringen. Verkningsområdet för Artilleribatteri 82 riktar sig till kvartersområdet. I utlåtandet beaktades också högarna av brytsten som ligger på gränsen mot den nordostliga delen av kvarteret 34028 och eventuellt på kvarterets område. Eftersom det är svårt att åldersbestämma stennarna kräver de dock inte undersökningar. Dessutom påpekade HRM om bredden av ledningsgränderna som tas upp på detaljplanekartan.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges myndighetsutlåtandena om förslaget till detaljplan i sammandrag och bemötandena till de påpekanden som framförts i dessa.

Det som ingår i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanemålen och i den utsträckning det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

Närmare motiveringar

Konsekvenserna av detaljpanelösningen och de närmare motiveringarna till denna framgår av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12656 kartta, päivätty 23.3.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12656 selostus, päivätty 23.3.2021, päivitetty Kylk:n 23.3.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.12.2020 täydennetty 23.3.2021 ja asukastilaisuuden muistio 29.11.2017
- 4 Osa päätöshistoriaa

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag	Bilagor till utdrag
Helen Ab	Förslagstext
Helen Elnät Ab	Förslagstext
Samkommunen Helsing-	Förslagstext

05.05.2021

Ärende/12

forsregionens trafik
Samkommunen Helsing-
forsregionens miljötjän-
ster

Förslagstext

Närings-, trafik- och mil-
jöcentralen i Nyland

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av gene-
ralplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmuseet
Detaljpaneläggning

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 266

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 28. kaupunginosan (Oulunkylä) korttelin 28105 tontin 33 ja puistoalueen (muodostuu uusi kortteli 28109) sekä 34. kaupunginosan (Pakila) korttelin 34021 tontin 20, korttelin 34028 ja puistoalueen asemakaavan muutoksen 23.3.2021 päivätyn piirustuksen 12656 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 23.03.2021 § 141

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Hankennumero 5245_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 23.3.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12656 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 28. kaupunginosan (Oulunkylä) korttelin 28105 tonttia 33 ja puistoaluetta (muodostuu uusi kortteli 28109) 34. kaupunginosan (Pakila) korttelin 34021 tonttia 20, korttelia 34028 ja puistoaluetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko.

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ann Charlotte Roberts, arkkitehti, puhelin: 310 37033
anncharlotte.roberts(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 18.1.2021

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Asemakaavoitus Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalta on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Solakalliontien ympäristöön laadittavan asemakaavan muutoksen 7.12.2020 päiväystä ehdotuksesta. Perustehtävänsä mukaisesti kaupunginmuseo tarkastelee

hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee Oulunkylän ja Pakilan rajalla, Solakalliontien ympäristössä sijaitsevia alueita jotka rajautuvat Mikkolantien pohjoisosan varteen; Oulunkylän korttelin 28105 tonttia 33 ja puistoalueita (muodostuu uusi kortteli 28109) ja Pakilan korttelia 34028, korttelin 34021 tonttia 20 ja puistoaluetta. Suunnittelualue on pienentynyt asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheesta. Kaavaratkaisu mahdollistaa siirrettäville vanhoille puurakennuksille uudet tontit ja rakennuspaikat Toivolanpuiston eteläosaan. Olemassa olevien sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialueiden käyttötarkoitus muuttuu asuinrakennusten korttelialueeksi. Tonteilla sijaitsevien suojeltujen rakennusten suojelustatus säilyy. Pikkumatintien varrella, tien lounaispuolella, sijaitseva puisto muuttuu korttelialueeksi, johon on mahdollista rakentaa uusia enintään kaksikerroksisia puurakenteisia asuinrakennuksia. Tontille 28105/33 mahdollistetaan kaksikerroksinen asuinrakentaminen alueelle tyyppillisellä tehokkuudella. Olemassa olevien korttelialueiden ja rakennusalojen muotoa ja sijaintia on tarkistettu. Kaavaratkaisu on tehty, koska siirrettäville arvokkaille rakennuksille tarvitaan uusia sijoituspaikkoja. Lisäksi pienen ja virkistysarvoiltaan vähäisen lähipuiston muuttaminen asumiseen mahdollistaa uusien pientalojen rakentamisen alueelle.

Suunnittelualue sijoittuu itäiseltä osaltaan maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön, Vantaanjokilaakson maisema-alueeseen. Vantaanjoen ranta-alue on virkistysaluetta, johon on merkitty Helsingin puistona kehitettävä aluerajausmerkintä. Voimassa olevassa yleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu asuntovaltaiselle alueelle A4, jolla korttelitehokkuus on pääasiassa alle $e=0,4$. Suunnittelualue liittyy pientaloalueeseen, joka on rakentunut ajallisesti kerroksiseksi ja ilmeeltään monimuotoiseksi. Ympäröivän alueen rakennuskanta on pääosin yksi- ja kaksikerroksista. Suunnittelualueella sijaitsee puistoalue Pikkumatintien varressa ja osa Toivolanpuistosta ja ympäristö on yleisilmeeltään vehreää. Mikkolantien varrella sijaitsevilla tonteilla 34028/1 ja 34021/20, osoitteissa Mikkolantie 25 ja Mikkolankuja 1, on kaksi jo voimassa olevassa asemakaavassa suojeltua yksikerroksista rakennusta, jotka ovat kuuluneet paikalla sijainneeseen Toivolan tilaan ja vuonna 1922 perustettuun Toivolan lastenkotiin. Tontti 28105/33 on nykyisellään rakentamaton.

Esillä olevassa asemakaavan muutosehdotuksessa korttelialueet on osoitettu asuinrakennusten korttelialueeksi A, jolla rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku vaihtelee yhdestä kahteen. Korttelissa 34028 jo nykyisellään suojeltujen rakennusten suojelumääräys sr-2 kuuluu: "Kaupunkikuvallisesti ja paikallishistoriallisesti

arvokas rakennus. Rakennuksessa tehtävät korjaustyöt ja muutokset eivät saa heikentää sen arvoa tai hävittää sen ominaispiirteitä. Rakennusta ei saa purkaa." Kortteliin 34028 on näiden suojeltujen rakennusten lisäksi osoitettu neljä rakennusoikeudeltaan 180, 190, 220 ja 400 k-m2 kokoista rakennusala merkinnällä su: "Rakennusala ympäristön suojeltavien rakennusten rakennuskantaan soveltuvia muualta siirrettäviä rakennuksia varten." Rakennusten ulkoasusta määrätään harjasunnan lisäksi seuraavaa: "Korttelissa 34028 kerrosalaltaan yli 200k-m2 ja puolitoista- ja kaksikerroksiset asuinrakennukset tulee olla julkisivuväriykseltään vaaleita. Yksikerroksiset asuinrakennukset ja talousrakennukset tulee olla julkisivuväriykseltään punamullan sävyisiä. Vesikattojen värin tulee olla tumman harmaa tai musta. Julkisivujen tulee olla pääosin puuta. Korttelissa 29109 rakennuksen julkisivujen on oltava vaaleita... Asuinrakennuksissa tulee olla harjakatto. Tontilla olevien autosuoja- ja talousrakennusten tulee olla massaltaan ja kooltaan alisteisia suhteessa tontilla oleviin asuinrakennuksiin." Asuinrakennusten korttelialueille saa siis rakentaa rakennusoikeuden lisäksi erilaisia, tontista riippuen, 5-75 m2 kokoisia talous- ja autotallirakennuksia sekä korttelissa 34028 lämmittämättömiä kuisteja ja kasvihuoneita enintään 10 % kerrosalasta. Korttelin 34028 tontin 5 pohjoispuolelle, korttelin 34021 tonttia 19 vasten on lisäksi osoitettu Toivolanpuistoon liittyvä puistokaistale VP, samoin koko korttelin 34028 itäreunalle.

Esillä oleva asemakaavan muutoksen ehdotuksen kaavaratkaisu vähentää puistoaluetta muuttaen sen korttelialueeksi. Rakennettavat tontit köyhdyttävät alueen luonnon monimuotoisuutta. Puistoalueen muuttaminen korttelialueeksi on kuitenkin pienentynyt merkittävästi osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetystä. Kaavaehdotuksessa on myös puustoon, pihoihin ja ulkoalueisiin liittyen annettu erilaisia määräyksiä. Korttelissa 34028 on slp-merkitty alue: "Alueen osa, jonka puustoinen luonne tulee säilyttää. Puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy." Yleisesti määrätään: "Rakentamatta jäävät tontinosat, jota ei käytetä kulkuteinä tai pysäköimiseen on istutettava. Piha-alueiden tulee liittyä luontevasti ympäristön maastoon." Lisäksi korttelissa 34028, joka siis nykyisellään on osittain puistoa, tulee tonteilla säilyttää olemassa olevaa kookasta puustoa mahdollisuuksien mukaan. Tonteilla/pysäköintialueella tulee välttää vettä läpäisemättömiä pintamateriaaleja ja suosia hulevesiä pidättäviä rakenteita, mikä toisaalta ohjaa myös ilmeeltään suojeltavien rakennusten ympäristöön soveltuvien pintamateriaalien valintaan. Lisäksi korttelialueiden teitä reunustaville osuuksille on määrätty istutettavaa alueen osaa.

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa kaupungin museo totesi, että kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta keskeistä on turvata Solakalliontien ympäristön eri-ikäistä rakennettua

kulttuuriperintöä edustavien kerrostumien ja niiden erilaisten ominaispiirteiden säilyminen. Tähän kuuluvat alueen vanhinta rakennuskantaa edustavat rakennukset ja niiden ympärille muodostuvat pienimittakavaiset miljööt, joiden ominaisluonne, mittakaava ja vehreys tulee säilyttää huolimatta mahdollisesta lisärakentamisesta. Myös uudisrakentaminen tulee mittakaavaltaan, rakeisuudeltaan ja ilmeeltään sovittaa ympäristöönsä. Kaupunginmuseo esitti myös Toivolan oppilaskodin miljöö arvojen selvittämistä ennen alueen tarkempaa suunnittelua. Toivolan oppilaskodin alue ei kuitenkaan ole nyt mukana tässä asemakaavan muutoksen ehdotuksen alueessa.

Pikkumatintien pohjoispuolella sijaitsevan rakentamattoman tontin 28105:33 kohdalla sijaitsee 1. maailmansodan aikaisen tykkipatteri 82:n (Patola, muinaisjäännösnumero 1000013776) itäpää, joka on muinaismuistolain (295/1963) perusteella suojeltu kiinteä muinaisjäännös. Kohde on merkitty Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin aluerajauksena. Se näkyy myös kaupungin Paikkatietovipusessa. Maastossa sitä ei ole havaittavissa, mutta maan alla saattaa olla säilyneitä rakenteita. Kohde vaatii asemakaavaan määräyksen, jonka mukaan on oltava yhteydessä Helsingin kaupunginmuseoon ennen maarakennustöiden aloittamista kaivamisen valvomiseksi ja kohteen mahdollisten rakenteiden dokumentoimiseksi.

Korttelin 34028 kaava-alueen ulkopuolella sijaitsee luoteessa Toivolan rakennusten alla 1. maailmansodan aikaiseen tukikohtaan XXI:1 (Itä-Pakila, muinaisjäännösnumero 1000010260) kuuluva luola. Kallioon louhittu luola on muutettu myöhemmin väestönsuojaksi. Korttelin 34028 koillisosan vastaisella rajalla, ja mahdollisesti korttelin alueella, sijaitsee joitakin louhintakivikasoja. Ne voivat liittyä luolan alkuperäiseen louhintaan, mutta myös luolan myöhempään louhintaan tai pohjois-etelä –suuntaisen vesijohdon linjaan ja sen todennäköisiin louhintatöihin. Kivikasojen ajoittamisen vaikeuden takia ne eivät vaadi tutkimuksia.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo katsoo, että esillä olevassa Solakalliontien ympäristön asemakaavan muutoksen ehdotuksessa on riittävin määräyksiin otettu huomioon kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja niiden ympäristön säilyttämiseen, eli kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyvät tavoitteet lukuun ottamatta tykkipatteri 82:aa. Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Solakalliontien ympäristön asemakaavan muutoksen ehdotukseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 11.12.2017

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358 9 403347012
anne.salminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 21.09.2020 § 45

HEL 2017-006563 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12656 pohjakartan kaupunginosissa 28 Oulunkylä, 34 Pakila. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12656
Kaupunginosat: 28 Oulunkylä, 34 Pakila
Kartoituksen työnumero: 14/2020
Pohjakartta valmistunut: 24.4.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 105

Den av Gröna fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen om förverkligande av terapigaranti

HEL 2020-010627 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade gruppmotionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande tre hemställningsklämmor:

- 1 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det då förverkligandet av terapigaranti planeras blir utrett om det är möjligt att Helsingfors stad samarbetar med Helsingfors universitet i syfte att inleda avgiftsfri psykoterapiutbildning på svenska och finska. (Thomas Wallgren)
- 2 När fullmäktige godkänner stadsstyrelsens förslag om terapigaranti förutsätter fullmäktige att man reder ut möjligheterna att garantera tillgången till tjänster som stöder barnens, ungdomarnas och de unga vuxnas mentala hälsa också på svenska, i skolor samt åt studenter möjligtvis i samarbete med SHVS. (Eva Biaudet)
- 3 Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds hur staden kan hjälpa dem som behöver terapi att klara av att söka en terapeut som stöds av Fpa, vilket för många är oöverkomligt svårt på grund av deras eget tillstånd. (Tuomas Rantanen)

Behandling

Under diskussionen framställdes fyra förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Thomas Wallgren understödd av ledamoten Sinikka Vepsä föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det då förverkligandet av terapigaranti planeras blir utrett om det är möjligt att åtminstone en av Helsingfors psykiatriska polikliniker erbjuder icke-medicinsk mentalvård och att den patient som vill får välja sådan.

Ledamoten Thomas Wallgren understödd av ledamoten Eva Biaudet föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det då förverkligandet av terapigaranti planeras blir utrett om det är möjligt att Helsingfors stad samarbetar med Helsingfors universitet i syfte att inleda avgiftsfri psykoterapiutbildning på svenska och finska..

Ledamoten Eva Biaudet understödd av ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin föreslog följande hemställningskläm:

När fullmäktige godkänner stadsstyrelsens förslag om terapigaranti förutsätter fullmäktige att man reder ut möjligheterna att garantera tillgången till tjänster som stöder barnens, ungdomarnas och de unga vuxnas mentala hälsa också på svenska, i skolor samt åt studenter möjligtvis i samarbete med SHVS.

Ledamoten Tuomas Rantanen understödd av ledamoten Kati Juva föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds hur staden kan hjälpa dem som behöver terapi att klara av att söka en terapeut som stöds av Fpa, vilket för många är oöverkomligt svårt på grund av deras eget tillstånd.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

2 omröstningen

Ledamoten Thomas Wallgrens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det då förverkligandet av terapigaranti planeras blir utrett om det är möjligt att åtminstone en av Helsingfors psykiatriska polikliniker erbjuder icke-medicinsk mentalvård och att den patient som vill får välja sådan.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 14

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Mika Ebeling, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Jukka Järvinen, Kauko Koskinen, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Tomi Sevander, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Nej-röster: 9

Kaisa Hernberg, Kati Juva, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Otto Meri, Mia Nygård-Peltola, Hannu Oskala, Osmo Soininvaara, Ulla-Marja Urho

Blanka: 62

Alviina Alametsä, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Askoseljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Thomas Wallgrens förslag till hemställningskläm.

3 omröstningen

Ledamoten Thomas Wallgrens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det då förverkligandet av terapigaranti planeras blir utrett om det är möjligt att Helsingfors stad samarbetar med Helsingfors universitet i syfte att inleda avgiftsfri psykoterapiutbildning på svenska och finska.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 46

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim

Husu Hussein, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Petra Malin, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 3

Otto Meri, Hannu Oskala, Juhani Strandén

Blanka: 36

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Thomas Wallgrens förslag till hemställningskläm.

4 omröstningen

Ledamoten Eva Biaudets förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: När fullmäktige godkänner stadsstyrelsens förslag om tera-pigaranti förutsätter fullmäktige att man reder ut möjligheterna att garantera tillgången till tjänster som stöder barnens, ungdomarnas och de unga vuxnas mentala hälsa också på svenska, i skolor samt åt studenter möjligtvis i samarbete med SHVS.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 78

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinälouma, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Ki-

velä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Hannu Oskala, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1
Juhani Strandén

Blanka: 6
Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Ulla-Marja Urho

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Eva Biaudets förslag till hemställningskläm.

5 omröstningen

Ledamoten Tuomas Rantanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds hur staden kan hjälpa dem som behöver terapi att klara av att söka en terapeut som stöds av Fpa, vilket för många är oöverkomligt svårt på grund av deras eget tillstånd.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 64

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna

Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Blanka: 21

Harry Bogomoloff, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Tuomas Rantanens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Gröna fullmäktigegruppen föreslår i sin gruppmotion att en plan utarbetas för att förverkliga en terapigaranti för mentalvårdstjänster i hela staden.

Stadsstyrelsen konstaterar att mentalvårds- och missbrukartjänsterna ordnas i Helsingfors genom flera kanaler som samarbete på bas- och specialnivå. Bedömning av kundens servicebehov görs omedelbart under första besöket vid det verksamhetsställe som kunden tagit sig till. Det krävs inte en diagnos från en specialistläkare för att börja vården.

Mentalvårdens serviceställen med låg tröskel (Mieppi) erbjuder hjälp utan kontakt på förhand. Kunden får handledning, rådgivning eller diskussionshjälp med en sakkunnig som specialiserat sig på psykiska störningar. Målet är att utvidga servicen så att den omfattar hela sta-

05.05.2021

Ärende/13

den. Mieppi-verksamhetsställena ska göras till en del av planeringen av varje central för hälsa och välbefinnande.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att mentalvårds- och missbrukartjänsterna utvecklas genom en konkret plan för förverkligande av terapigaranti, med målet att detta ska ske år 2022, och genom en plan för snabbare tillgång till mentalvårdstjänster och till den första kontakten, med målet att detta ska ske inom två veckor i icke-brådskande fall. I gruppmotionen har det getts ett förslag på en genomförandeplan för terapigarantin och hänvisats till medborgarinitiativet för terapigaranti för att påskynda processen att få mentalvård, som behandlats på riksdagens remissdebatt. Enligt medborgarinitiativets motiveringar skulle en terapigaranti för mentalvårdstjänster inom primärvården garantera att alla snabbt får psykoterapeutisk vård eller annan psykosocial vård efter första besöket på en hälsovårdscentral.

Stadsstyrelsen understryker att riksdagen utan dröjsmål bör behandla medborgarinitiativet om terapigaranti. Kommunerna måste ersättas till fullt belopp för det behov av tilläggsresurser som uppkommer i och med att garantin införs, så att det inte leder till att andra mentalvårdstjänster skärs ner, utan i stället att servicenivån för mentalvårdstjänsterna och utvecklingen av dem som helhet kan säkerställas.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 298

HEL 2020-010627 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluita kehitetään laatimalla konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi, tavoitteena terapiatakuun toteuttaminen vuonna 2022, sekä laatimalla suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi siten, että tavoitteena on enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa.

Kaupunginhallitus alleviivaa, että eduskunnan tulee käsitellä Terapiatakuu-kansalaisaloite viipymättä. Takuun käyttöönoton myötä syntyvä lisäresurssitarve on korvattava kunnille täysimääräisesti, jotta se ei johda muiden mielenterveyspalveluiden karsimiseen, vaan mielenterveyspalveluiden palvelutaso ja kehittäminen kokonaisuutena voidaan varmistaa.

Käsittely

26.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: muutetaan kpl 6 ensimmäinen lause "Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluja on tarkoitus jatkossakin kehittää." kuulumaan seuraavasti:

"Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluita kehitetään laatimalla konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi, tavoitteena terapiatakuun toteuttaminen vuonna 2022, sekä laatimalla suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi siten, että tavoitteena on enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa."

Kannattaja: Tomi Sevander

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Muutetaan kpl 6 muotoon:

"Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveystalouden lausuntoon ja toteaa, että mielenterveys- ja päihdepalveluja on tarkoitus jatkossakin kehittää. Kaupunginhallitus katsoo, että erityisesti tulee vahvistaa perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyä ja nopeuttaa ensikon-taktin saamista. Kaupunginhallitus myös edellyttää, että sosiaali- ja ter-veystoimi selvittää, mitä toimia ja millaisia resurssipanostuksia vaadi-taan, jotta ns. terapiatakuu voitaisiin toteuttaa vuonna 2022.

Ryhmäaloitteessa on viitattu eduskunnan lähetekeskustelussa käsitel-tyyn Terapiatakuu-kansalaisaloitteeseen mielenterveyspalveluihin pää-syn nopeuttamisesta. Kansalaisaloitteen perustelujen mukaan perus-terveydenhuoltoon sisältyvien mielenterveyspalvelujen terapiatakuu takaisi kaikille nopean pääsyn hoidolliseen psykoterapiaan tai muuhun psykososiaaliseen hoitoon ensimmäisen terveyskeskuskäynnin jäl-keen."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Kappaleen 6 jälkeen lisätään:

"Kaupunginhallitus alleviivaa, että eduskunnan tulee käsitellä Terapiatakuu-kansalaisaloite viipymättä. Takuun käyttöönoton myötä syntyvä lisäresurssitarve on korvattava kunnille täysimääräisesti, jotta se ei joh-da muiden mielenterveyspalveluiden karsimiseen, vaan mielenter-veyspalveluiden palvelutaso ja kehittäminen kokonaisuutena voidaan varmistaa."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Reetta Vanhasen ja Daniel Sazonovin vastaehdotuksista koskien kap-paleen 6 muutoksia äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut eh-dotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Jaa-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevan-der, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuor-joki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sa-zonov, Jan Vapaavuori

05.05.2021

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Reetta Vanhasen vastaehdotuksen äänin 9 - 6.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Jaa-äännet: 2

Otto Meri, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 9 (4 tyhjää).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 15

Veronika Honkasalo, Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.02.2021 § 24

HEL 2020-010627 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon terapiatakuun toteuttamisen suunnitelmaa koskevasta vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki laatii suunnitelman terapiatakuun toteuttamiseksi koko kaupungissa. Helsingissä on myös tunnistettu kasvava tarve tukea kaupunkilaisten mielen hyvinvointia, ehkäistä ongelmien vaikeutumista ja madaltaa mielenterveyspalveluihin hakeutumisen kynnyksiä. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialalla on laadittu suunnitelma yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa lasten, nuorten ja aikuisten mielen-terveys- ja päihdepalvelujen vahvistamiseksi. Helsinki lisää perustason mielenterveyspalvelua ja kouluttaa työntekijöitään näyttöön perustuviin psykososiaalisiin hoitomenetelmiin. Toimenpiteet ovat linjassa kansallisten Käypä hoito -suositusten, terveydenhuollon palveluvalikoiman evoston suosituksen ja mielenterveysstrategian kanssa.

Eduskunta käsittelee Terapiatakuu-kansalaisaloitetta, jonka tavoitteena on taata pääsy perusterveydenhuollosta oireen mukaiseen psykososiaaliseen hoitoon tai psykoterapiaan kuukauden sisällä yhteydenotosta.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut järjestetään Helsingissä monikanavaisesti perus- ja erityistason yhteistyönä. Asiakkaan hoidon tarpeen arviointi tehdään välittömästi ensimmäisellä käynnillä siinä toimipisteessä, johon asiakas on hakeutunut. Hoidon alkamiseksi ei tarvita erikoislääkärin asettamaa diagnoosia.

Kalasadaman ja Myllypuron matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet (Mieppi) tarjoavat apua aikuisikäisille ja 13 vuotta täyttäneille nuorille. Vastaanotolle voi tulla ilman ennakkoyhteydenottoa ja yhteydenottopyyntöihin vastataan kolmen päivän sisällä. Asiakkaille tarjotaan ohjausta, neuvontaa tai 1–5 kerran keskustelutukea mielenterveyshäiriöiden hoitoon erikoistuneen ammattihenkilön kanssa. Kokeemukset Miepeistä ovat olleet hyviä, ja sosiaali- ja terveystoimessa on tavoitteena perustaa vastaavia mielenterveyspalvelupisteitä lisää kattamaan koko Helsinki. Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet Miepit otetaan osaksi kaikkien terveys- ja hyvinvointikeskusten suunnittelua.

Terveysasemien mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajien vastaanotolle ohjaututaan terveysasemalääkärin tai terveydenhoitajan arvion jäl-

keen. Myös neuvolasta tai lastensuojelusta voidaan ohjata aikuisikäisiä asiakkaita vastaanotoille. Noin 12 000 helsinkiläistä kävi mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajien vastaanotoilla vuonna 2020. Sairaanhoidaja on yhteydessä asiakkaaseen pääsääntöisesti samana arkipäivänä yhteydenotosta ja hoidon kiireellisyys arvioidaan puhelimesta tai konsultaatiovastaanotolla. Osa vastaanottoajoista on varattu kiiretilanteita varten. Mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajan kiireettömälle ajanvarauksikäynnille pääsee keskimäärin kolmessa viikossa. Potilaiden arviointi ja hoito sisältävät erilaisia seulontatestejä, psykoedukaatiota, psykoterapeuttisia lyhytinterventioita ja ryhmämuotoista hoitoa.

Psykiatria- ja päihdepalvelujen liikkuvat akuutti-, arviointi- ja konsultaatiotyöryhmät tarjoavat apua ja konsultaatiota kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asumispalveluihin tai asiakkaan kotiin muutaman arkipäivän sisällä avunpyynnöstä. Työryhmät auttavat myös äkillisissä vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa ja tarjoavat lyhytinterventioita. Lastensuojelun tiimeissä on mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajia. Psykiatrian erikoistason päivystys toimii ympärivuorokautisesti Haartmanin ja Malmin sairaaloissa HUSin järjestämänä. Myös kaupungin omaan psykiatriseen avohoitoon pääsee kiiretapauksissa ilman lähetettä akuuttityöryhmien kautta.

Mielenterveyspalvelupisteistä, terveysasemilta, opiskelijaterveydenhullosta, nuorisoasemalta ja päihdepoliklinikoilta asiakkaita ohjataan tarvittaessa palvelusetelipalveluna toteutettavaan lyhytpsykoterapiaan. Potilaita ohjataan perustasolta myös HUSin nettiterapiaan. Noin 2 500 helsinkiläistä käytti nettiterapiaa vuonna 2020. Helsinki on mukana yhteistyössä HUSin kanssa Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen Terapiat etulinjaan -hankkeessa, jossa vahvistetaan sekä nuorten että aikuisten varhaisen vaiheen terapioiden laatua ja kattavuutta.

Helsingin kaupungin oma aikuisikäisten psykiatrinen erikoissairanhoido toimii väestövastuumallin mukaisesti. Vuosittain kiirettömään psykiatriseen avohoitoon tulee noin 6500 ulkoista lähetettä. Lähetteen käsittelyajan mediaani on yksi vuorokausi. Potilaan hoidon tarve arvioidaan lähetekäsittelyssä ja tarvittaessa kysytään lisätietoja potilaalta, potilaan läheisiltä ja lähettävältä taholta, sekä annetaan hoito-ohjeita. Tavoitteena on, että jokainen kiirettömän hoidon tarpeessa oleva potilas saa ensimmäisen vastaanottoajan 21 vuorokauden sisällä lähetteen saapumisesta. Helsingin psykiatrisessa erikoissairanhoidossa ei ylläpidetä varsinaisia hoitonoja kiirettömään psykiatriseen avohoitoon pääsyssä.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdeongelmien hoitoa parannetaan Helsingissä laajentamalla nuorisoaseman toimintaa toiseen toimipisteeseen ja perustamalla alle 13-vuotiaille lapsille perhekeskuksen

05.05.2021

Ärende/13

yhteyteen hoitotiimi. Tavoitteena on vahvistaa myös lastenpsykiatrista tiimiä. Oppilashuollon ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon työntekijöitä koulutetaan uusiin huolen tunnistamismalleihin, yhteistyömenetelmiin ja hoidollisiin menetelmiin. Erityistä tukea tarvitsevien 10–18-vuotiaiden lastensuojelun asiakkaiden hoitoa kehitetään yhdessä HUSin kanssa.

Helsinki kehittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin kanssa lasten, nuorten ja aikuisten mielenterveys- ja päihdehoitoa myös osana kansallista Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa ja sote-rakennemuutosta tukevaa alueellista valmistelua. Tavoitteena on, että perustasolta tarjotaan mahdollisimman laajasti erilaisia lyhyt-, etä- ja nettiterapiamuotoja, joita erityistaso tarvittaessa täydentää erikoisosaamista vaativilla hoitomuodoilla nopeasti ja joustavasti. Samassa yhteydessä rakennetaan psykoterapiahoitojen ohjaus- ja laadunhallintajärjestelmä ja koulutetaan muun muassa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon työntekijöitä näyttöön perustuviin ahdistuksen ja masennuksen psykososiaalisiin hoitoihin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi, tavoitteena enintään kaksi viikkoa kiireettömissä tapauksissa. Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa lisäksi, että laaditaan konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi Helsingissä. Helsinki tavoittelee terapiatakuun toteuttamista vuonna 2022.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vaikuttaviksi todetut psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmenetelmät ja psykoterapiat kuuluvat mielenterveys- ja päihdehäiriöiden hoitovalikoimaan. Matalalla kynnyksellä perustasolla toteutuva mielenterveys- ja päihdehäiriöiden varhainen tunnistaminen ja psykososiaalinen tuki ehkäisevät oireiden vaikeutumista ja kroonistumista ja ovat kustannustehokkaita interventioita. Perustason ja matalan kynnyksen avohoitopalveluja on oltava riittävästi ja niiden on oltava ensisijaisia erityistason palveluihin nähden.”

Käsittely

02.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausunnon neljännen kappala-

leen loppuun: "Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteet Miepit otetaan osaksi kaikkien terveys- ja hyvinvointikeskusten suunnittelua."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan suunnitelma perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi, tavoitteena enintään kaksi viikkoa kiirettömässä tapauksissa."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 3:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että laaditaan konkreettinen suunnitelma terapiatakuun toteuttamiseksi Helsingissä. Helsinki tavoittelee terapiatakuun toteuttamista vuonna 2022."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 4:

Jäsen Sami Heistaro: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ehdottaa, että selvitetään edellytykset ja kustannukset perustason mielenterveyspalveluiden piiriin pääsyn ja ensikontaktin saamisen nopeuttamiseksi siten, että tavoitteena olisi enintään kaksi viikkoa kiirettömässä tapauksissa."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Vastaehdotus 5:

Jäsen Sami Heistaro: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että eduskunta käsittelee Terapiatakuu-kansalaisaloitteen ripeällä aikataululla. Sen myötä kunnille mahdollisesti syntyvä lisäresurssitarve on korvattava kunnille täysimääräisesti, jotta mielenterveyspalveluiden palvelutaso ja kehittäminen kokonaisuutena voidaan varmistaa."

Kannattaja: jäsen Maritta Hyvärinen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Alekski Niskanen, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Leo Bergman

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 12 - 0 (tyhjää 1).

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus 2 ja jäsen Sami Heistaron vastaehdotus 4 olivat toisilleen vastakkaiset. Niiden osalta äänestettiin ensin siitä, kummasta äänestetään esittelijän ehdotusta vastaan.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 2 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Sami Heistaro)

Jaa-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Alekski Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti jäsen Sami Heistaron vastaehdotuksen äänin 8 - 5, joten siitä äänestettiin seuraavaksi esittelijän ehdotusta vastaan.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 8
Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 5
Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleksis Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 8 - 5.

Myös puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus 3 ja jäsen Sami Heistaron vastaehdotus 5 olivat toisilleen vastakkaiset, joten niiden osalta äänestettiin ensin siitä, kummasta äänestetään esittelijän ehdotusta vastaan.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 3 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Sami Heistaro)

Jaa-äännet: 8
Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5
Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleksis Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti jäsen Sami Heistaron vastaehdotuksen äänin 8 - 5, joten siitä äänestettiin seuraavaksi esittelijän ehdotusta vastaan.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (puheenjohtaja Sanna Vesikansa)

05.05.2021

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 8

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 5

Leo Bergman, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Aleksis Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 8 - 5.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

19.01.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 106

Den av Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp väckta grupp-motionen om sektorsöverskridande välfärdsarbete och mentalvårdstjänster med låg tröskel för barn och unga

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Gruppmotion av Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp
- 2 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite suomeksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar gruppmotionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp föreslår i sin gruppmotion att det sektorsöverskridande välfärdsarbetet och mentalvårdstjänsterna med låg tröskel för barn och unga ska stärkas.

Att främja barns och ungas välbefinnande och att förebygga utslagning har varit centrala mål i stadsstrategin 2017–2021. Till de främsta målen i välfärdsplanen hör att främja den psykiska hälsan och välmåendet, och detta mål förverkligas i samverkan mellan alla sektorer. Också i den nationella strategin för psykisk hälsa är utgångsläget att den psykiska hälsan och välfärden bör beaktas på ett övergripande sätt på olika sektorer och nivåer i samhället.

Under den gångna strategiperioden har en styrstruktur för främjande av välfärd och hälsa (HYTE) införts och som en del av den bl.a. ett nätverk för barn och unga (LANU), en integrationsgrupp för barn- och ungdomstjänster, ett styr- och servicenätverk för unga och en styrgrupp för

elevvård. Dessa grupper har till uppgift bl.a. att främja barns och ungas hälsa och välfärd, liksom också samordning av tjänsterna.

Servicekedjan för mentalvårdstjänsterna för barn och unga har bearbetats i omfattande samverkan mellan HUS, fostrans- och utbildningssektorn, kultur- och fritidssektorn och social- och hälsovårdssektorn. Nu pågår verkställighetsfasen, under vilken kompetensen kring psykisk hälsa och välmående stärks inom alla sektorer.

Servicekedjan är ett gemensamt verktyg för aktörerna, med vilket det sektorsöverskridande samarbetet säkerställs när det gäller att leda servicekedjan, erbjuda förebyggande stöd och sköta barns och ungas psykiska hälsa. Som en del av arbetet med servicekedjan tar sektorerna i bruk ett gemensamt redskap för att identifiera oro och föra saken på tal, CA-modellen (Common Approach), och en servicemodell med låg tröskel, med vilka det säkerställs att hjälp går att få i rätt tid och att aktörerna samarbetar sinsemellan.

Det tidiga stödet och vården på basnivå vid psykiska problem stärks genom ökad användning av psykosociala interventioner baserade på bevis exempelvis inom skolhälsovården, elevvårdens psykolog- och kuratorstjänster och ungdomsarbetet. Mentalvårdstjänsterna för unga har stärkts genom mer resurser för ungdomsstationen och genom inrättande av två serviceställen, Mieppi, för mentalvårdstjänster med låg tröskel. Ungdomsstationens verksamhet utvidgas ytterligare, och vid familjecentret inrättas det på basnivå en mentalvårdsenhet för barn genom att det barnpsykiatriska teamets uppgifter breddas.

Inom elevvården har det utvecklats en modell med låg tröskel, enligt vilken hjälp och stöd om möjligt erbjuds i första hand i skolan. Kuratorerna är socialvårdsproffs och kan samarbeta med familjecentrets aktörer för psykosocialt stöd när situationen för enskilda barn och unga så kräver. Förebyggande generellt inriktat arbete är den primära verksamhetsformen för elevvården i skolan, och det främjar elevernas delaktighet, hälsa och välbefinnande.

Ett ständigt strategiskt mål i fostrans- och utbildningssektorn är att stärka personalens kompetens och färdigheter. Sektorsöverskridande fortbildningar i syfte att stärka kompetensen inom mental hälsa, specialpedagogisk kompetens och stärkt tidig identifiering av problem har funnits att tillgå. Dessutom stärks personalens färdigheter med hjälp av olika utvecklingsprojekt, exempelvis den yrkesövergripande helheten En inkluderande skola, programmet Mukana (spetsprojekt), som minskar marginaliseringen, och antimobbingsprogrammet AMP13.

Med hjälp av Regionförvaltningsverket i Södra Finland har stadens ungdomsservice tillsammans med fostrans- och utbildningssektorn in-

lett ett nytt projekt för skolungdomsarbetet. Målet är att garantera de unga likvärdiga möjligheter till en smidig vardag och skolgång, att minska på ensamheten och otryggheten och att främja det psykiska välbefinnandet.

Ett gemensamt mål för staden i år är att främja barns och ungas välbefinnande och att förebygga ensamhet och social utslagning genom att öka möjligheterna till mångsidiga hobbyer i anslutning till skoldagarna. I detta syfte utvecklas det för Helsingfors just nu en modell för hobbyverksamhet utifrån Islandsmodellen. Avsikten är att skolorna i Helsingfors ska få en modell för hobbyverksamhet för alla barn och unga och för deras familjer, likaså att binda samman barns och ungas delaktighet och möjlighet att bli hörda, inrättandet och utvecklingen av goda verksamhetsmodeller, samarbetet mellan skolorna, stadens tjänster och de som erbjuder hobbyer, samordningen av tjänsteproduktionen och kommunikationen om hobbymöjligheterna.

Tillsammans med unga är det meningen att utveckla det för centrumbiblioteket Ode planerade ungdomsstödet med låg tröskel i en öppen ungdomslokal som ökar möjligheterna till diskussion med en vuxen.

Social- och hälsovårdsnämnden, fostrans- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Gruppmotion av Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp
- 2 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite suomeksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 19.04.2021 § 269

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige betraktar gruppmotionen som slutbehandlad.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Nämnden för fostran- och utbildning 09.02.2021 § 21

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Utlåtande

SFP:s fullmäktigegrupp föreslog diverse åtgärder för sektorsöverskridande välfärdsarbete och mentalvårdstjänster, bl a i form av ytterligare personalresurser till småbarnspedagogiken och skolorna.

Utbildningsnämnden ställer sig positivt till detta förslag, men vill föra fram följande aspekter:

1. En stor del av dessa åtgärder planeras redan och i vissa har man kommit igång med utvecklingsarbete. Det är viktigt att detta arbete görs långsiktigt och utgående från det arbete som redan gjorts.
2. Ansvarsfördelningen måste vara klar och tydlig, så att varje instans har sitt eget ansvarsområde trots utökat samarbete. Vi bör utgå från barnets / ungdomens perspektiv men samtidigt bör detta inte bli en belastning och tilläggsuppgift för den befintliga personalen. Den service som beskrivs skall säkras såväl på svenska som på finska.
3. Problemet med bristen på utbildad personal. För tillfället är bristen på utbildad personal inom specialpedagogik stor, och på nationell nivå även inom elevvården. Trots att personalen fortbildas kontinuerligt behöver tillgången till behöriga special- och specialklasslärare säkras.

Stärkande av anställdas kompetens och färdigheter inom mental hälsa

Att stärka de anställdas kompetens och färdigheter är ett ständigt strategiskt mål för sektorn för fostran och utbildning. Helsingfors stad erbjuder i detta nu sektorsöverskridande fortbildningar för att stärka kompetensen inom mental hälsa. Sektorn för fostran och utbildning arbetar kontinuerligt med att ge skolpersonalen ökad specialpedagogisk kompetens och verktyg för att stärka tidig identifiering och öka kunskan om befintliga vårdstigar.

Därutöver stärker man de anställdas kompetens och färdigheter i samband med olika utvecklingsprojekt- och helheter. Som exempel på dessa kan nämnas:

- En inkluderande skola, vari man utvecklar konceptet kring en skola för alla ur ett mångprofessionellt perspektiv.

- Mukana, som är ett av strategiperiodens spetsprojekt och strävar till att minska ojämlikhet och barns/ungas marginalisering.

- Antimobbingsprogrammet (AMP13, på finska KVO13), som består av 13 åtgärder för att motverka mobbing. I programmet ingår förebyggande åtgärder och åtgärder som kan förverkligas under och efter mobbningsfall.

Inom dessa utvecklingshelheter ser man över befintliga processer och strukturer för att bättre kunna stöda den verksamhet som förverkligas på enheterna. Dessutom fortbildar man skolornas ledning och övrig personal och producerar stödmaterial för att skolorna ska ha bättre förutsättningar att stöda alla elever utifrån deras individuella behov.

De senaste åren har man inom sektorn för fostran och utbildning fokuserat starkt på välmående och välbefinnande. Inom t ex den svenska servicehelheten har man inom alla verksamhetsområden anordnat välmåendedagar för personalen under vilka man utgått från barnens, elevernas studerandes och personalens välbefinnande på olika plan och anordnat olika former av fortbildning för att stärka personalens kompetens inom dessa delområden.

Sektorsöverskridande samarbete för främjande av mental hälsa samt ledningens ledarskap inom välfärd och mental hälsa

Inom sektorn för fostran och utbildning i Helsingfors stöds barnet och den unga utifrån hans individuella behov. De stödåtgärder som läggs in, planeras mångprofessionellt och genom att etablera tväradministrativa styrgrupper och nätverk. I nätverksmöten deltar de personer som är involverade i barnets eller den ungas vård, omsorg samt fostran och utbildning.

Social- och hälsovårdssektorn och sektorn för fostran och utbildning har förbättrat samarbetet och servicen gällande mentalvård till barn och unga, bl a genom gemensamma diskussioner och utvecklingsarbete på direktörs- och chefsnivå. I samband med detta har man skapat gemensamma arbetsgrupper för att främja ledarskapet och det gemensamma utvecklingsarbetet.

Exempel på dessa arbetsgrupper är:

1) Integrationsgrupp för tjänster och service (Palvelujen integraatio-ryhmä) som utarbetat en beskrivning av servicekedjan för barn och ungdomar med mentala problem (Lasten ja nuorten mielenterveysongelmien palveluketjumallinnus). I denna beskrivning nämns att den service som beskrivs skall säkras såväl på svenska som på finska.

2) VIP-nätverket, som främjar utvecklingen av styr- och servicenätverken för krävande särskilt stöd.

Det tväradministrativa arbetet har en framträdande roll även i de spetsprojekt och utvecklingshelheter som nämnts tidigare. I projektet för att minska ojämlikhet och marginalisering deltar bl a fostrans- och utbildningssektorn, kultur- och fritidssektorn, social- och hälsovårdssektorn samt stadskansliets näringslivsavdelning.

Ett fungerande samarbete samt ett förbättrat ledarskap inom dessa områden är väsentligt, och tydliga processer och en klar ansvarsfördelning krävs för att en ändamålsenlig service skall kunna säkras kunden. Detta kan på vissa punkter kräva tilläggsresurser.

Tillsättande av mer elevvårdspersonal och skolungdomsarbetare

Tillsättande av elevvårdspersonal sker utgående från en jämlik dimensionering inom staden. För tillfället finns inga tilläggsresurser beaktade i budgetmedlen för år 2021 för att utöka den del av elevvården som är underställd sektorn för fostran och utbildning.

Inrättande av en Gott Humör-träffpunkt

Inom sektorn för fostran och utbildning utgår man från att hela staden är en lärmiljö och att olika lokaler kan användas som både lärmiljöer och mötesplatser för barn och unga. Vi stöder förslaget att inrätta lättillgängliga och informella mötesplatser för barn och ungdom där de har tillgång till en mångkunnig och -professionell personal. Tilläggsresurser för detta är inte beaktade i budgeten för 2021.

Föredragande

sektorchef i fostrans- och utbildningssektorn
Liisa Pohjolainen

Upplysningar

Kristian Roos, chef för sakkunnig- och kontorstjänster, telefon: 310 80028
kristian.roos(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.01.2021 § 12

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta koskien lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja, osaamisen vahvistamista ja toimialojen yhteistyötä seuraavan lausunnon:

"Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelman keskeisimpiä tavoitteita on mielenterveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja tavoitetta toteutetaan kaikkien toimialojen yhteistyönä. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjua on työstetty laajassa yhteistyössä HUSin, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä sosiaali- ja terveystoimen kesken. Menossa on toimeenpanovaihe, jonka aikana muun muassa vahvistetaan mielenterveyteen ja hyvinvointiin liittyvää osaamista kaikilla toimialoilla.

Palveluketju on toimijoiden yhteinen työkalu, jolla varmistetaan poikkihallinnollinen yhteistyö palveluketjun johtamisessa, ennaltaehkäisevän tuen tarjoamisessa sekä lasten ja nuorten mielenterveyden hoidossa. Osana palveluketjutyötä otetaan käyttöön toimialojen yhteinen huolen tunnistamisen ja puheeksioton väline, CA (Common Approach) -malli, sekä matalan kynnyksen palvelumalli, joilla varmistetaan oikea-aikainen apu ja toimijoiden välinen yhteistyö.

Mielenterveysongelmiin liittyvää varhaista tukea ja perustason hoitoa vahvistetaan lisäämällä näyttöön perustuvien psykososiaalisten interventtioiden käyttöä esimerkiksi kouluterveydenhuollossa, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluissa sekä nuorisotyössä. Nuorten mielenterveyspalveluja on vahvistettu lisäämällä nuorisoaseman resursseja sekä perustamalla kaksi matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupiste Mieppiä. Nuorisoaseman toimintaa laajennetaan edelleen ja perhekeskuksen yhteyteen perustetaan perustason lasten mielenterveyspalveluuyksikkö lastenpsykiatrisen tiimin tehtäviä laajentamalla.

Mielenterveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen huomioiminen eri toimialoilla ja yhteiskunnallisilla tasoilla on kansallisenkin mielenterveysstrategian lähtökohta. Yksi sektori tai toimiala ei ratkaise nuorten mielenterveyden tai muita vastaavia pulmia. Lapsen ja nuoren hyvinvointi rakentuu monessa eri kehitysympäristössä. Koulu on kehityksen

kannalta keskeinen kehitysympäristö. Kaikilla koulussa toimivilla aikuisilla tulee olla valmius tunnistaa huolia, auttaa lasta ja nuorta sekä osata ohjata tarvittaessa vahvemman avun piiriin (CA-malli).

Oppilashuollossa on kehitetty matalan kynnyksen malli, jossa apua ja tukea pyritään esisijaisesti tarjoamaan koulussa. Kuraattorit ovat sosiaalihuollon ammattilaisia ja voivat toimia yhteistyössä perhekeskuksen psykososiaalisen tuen toimijoiden kanssa yksittäisen lapsen ja nuoren tilanteen niin vaatiessa. Ehkäisevä yhteisöllinen työ on esisijainen oppilashuollon toimintamuoto koulussa, ja se edistää oppilaiden osallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lasten ja nuorten mielenterveyden ja tasapainoisen arjen mahdollisuus sekä tuen tarve on tunnistettava kaikissa palveluissa, joissa heitä kohdataan. Mielenterveys on voimavara, osa terveyttä ja tärkeää yksilön hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta. Mielenterveyttä huomioiva ja edistävä toiminta niin yksilötasolla, monitoimijamallissa kuin kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa tukee mielen hyvinvointia vahvistavia ja suojaavia elementtejä ja ehkäisee ongelmien muodostumista."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anna Helme, vastaava suunnittelija, puhelin: 310 69677
anna.helme(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 040 8474745
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Markus Salonen, keskitettyjen palvelujen päällikkö, puhelin: 050 3809967
markus.salonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.01.2021 § 5

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa aloitteessa esitettyjä toimenpiteitä ja toteaa samalla, että aloitteessa tunnistettuihin toimenpiteisiin on Helsingin kaupungilla parhaillaan meneillään useita kehittämistoimenpiteitä.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen ovat Helsingin kaupungin keskeisistä strategisista tavoitteita. Ku-

luvalla strategiakaudella on otettu käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) ohjausrakenne, joka kokoaa toimialat yhteen edistämään kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Osana rakennetta toimivat muun muassa lasten ja nuorten (LANU) verkosto, lasten ja nuorten palvelujen integraatioryhmä, nuorten ohjaus ja palveluverkosto sekä oppilashuollon ohjausryhmä. Näiden ryhmien tehtävänä on muun muassa edistää lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä palveluiden yhteensovittamista. Rakenteilla halutaan turvata hallintokuntien yhteistä tavoitteiden asettamista sekä johtamista.

Helsingissä on vastikään toteutettu laaja lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjujen kehittämistyö. Kehittämistyön tavoitteena on ollut lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen parantamalla lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjuja, tunnistamalla niiden palveluaukkoja, siirtämällä palveluiden painopistettä korjaavasta työstä ennaltaehkäisevään suuntaan sekä parantamalla monialaista yhteistyötä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden palveluketjujen sujuvoittamiseksi. Kehittämistyötä on ohjattu monihallintokuntaisesti, jolla on varmistettu eri organisaatioiden ja palveluiden sitoutumista kehittämiseen ja yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen.

Hankkeen työskentelyn pohjalta on Helsingissä sovittu seuraavia toimenpiteitä lasten ja nuorten mielenterveyden haasteisiin vastaamiseksi:

1. Vahvistetaan Helsingin omia matalankynnyksen perustason mielenterveyspalveluita.
2. Varmistetaan erikoissairaanhoidon jalkautuva intensiivituki- ja hoito lastensuojelun ja lasten- ja nuorisopsykiatrian yhteisille 10-18-vuotiaille väliinpuotoaja-asiakkaille.
3. Vahvistetaan koulun ja oppilaitosten roolia lapsen ja nuoren mielenterveystarpeiden tunnistamisessa ja matalankynnyksen hoidossa.
4. Kuvataan ja otetaan käyttöön yhteinen huolentunnistamisen ja tarttumisen toimintamalli.
5. Systematisoidaan ja lisätään näyttöön ja tutkimukseen perustuvien interventioiden käyttöä perus ja erityistason palveluissa.
6. Varmistetaan palveluketjun jatkotyöstö, jossa määritellään hoidon eri vastuutahot ja kuvataan palvelusisällöt.

Lisäksi pilotoidaan uusia näyttöön perustuvia mielenterveystoimia ja laajennetaan aiemmin käytettyjen interventioiden koulutusta, jotta varmistetaan tehokkaiden interventioiden saatavuus kaikissa palveluissa.

Lasten ja nuorten mielen hyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota kaikessa kaupungin toiminnassa. Monialaisten palveluiden ja palveluketjujen suunnitteluun ja toteuttamiseen tarvitaan jatkuvaa yhteistyötä ja sitoutumista kaikilta lasten ja nuorten parissa työskenteleviltä taholta. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden nuorisopalvelut tulee lisäämään lähivuosina henkilöstön osaamista nuorten mielenterveyden ongelmien varhaiseksi tunnistamiseksi, puuttumiseksi sekä oikeaan palvelun löytymiseksi. Huolen varhaiseen tunnistamisen ja siihen tarttumiseksi tullaan nuorisopalveluissa ottamaan käyttöön kaupunkiyhteinen huolentunnistamisen malli. Lisäksi henkilöstöä koulutetaan edelleen nuorten pahanolon kohtaamiseen sekä verkkoauttamistyöhön. Oikean palvelun löytymiseksi lisätään myös nuorisotyöntekijöiden mielenterveyspalveluiden ja palveluketjujen tuntemusta.

Nuorisopalvelut on mukana vuonna 2021 alkavassa monialaisessa pilotti- ja tutkimushankkeessa, jossa kehitetään vaikuttavaa tuki- ja hoitomallia 10–17-vuotiaille lapsille ja nuorille, joilla on laaja-alaisia tuen tarpeita ja mielenterveysongelmia. Hankkeessa yhdistetään lastensuojelun, erikoissairaanhoidon ja nuorisotyön osaamista varmistamaan kokonaisvaltaista tukea nuorelle. Hankkeessa jalkaudutaan lapsen ja nuoren luontaisiin kehitysympäristöihin. Nuorisotyön roolina on nuoren vapaa-ajan huomioiminen ja myönteisten toimintamahdollisuuksien vahvistaminen muun tuen osana (esim. harrastukset, kaverit, nuorten yhteisöt) ja koordinoita yhteistyötä nuorisotyön muiden toimijoiden kanssa.

Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden kysyntä on lisääntynyt viime aikoina entisestään ja sen arvellaan myös kasvavan lähitulevaisuudessa. Tiedetään myös, että koronaepidemia on lisännyt nuorten yksinäisyyttä, mielenterveyden haasteita sekä turvattomuuden kokemuksia. Koronaepidemian alkaessa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden työssä on panostettu erityisesti digitaaliseen ja jalkautuvaan nuorisotyöhön sekä erityistä tukea tarvitsevien nuorten yksilölliseen tukeen.

Nuorisopalveluiden kohdennetussa työssä, kuten etsivässä nuorisotyössä sekä Luotsi-toiminnassa, tarjotaan nuorille yksilöllistä tukea sekä henkilökohtaista ohjausta sopivien palveluiden piiriin. Jalkautuvassa nuorisotyössä taas jalkaudutaan nuorten suosimiin vapaa-ajan paikkoihin, kuten kaduille, puistoihin, ostoskeskuksiin, metroasemille ja tahtumiin, ja mahdollistetaan näin keskustelutukea ja ohjausta hyvin matalalla kynnyksellä nuorten omissa paikoissa. Viime vuonna jalkautuvaa työtä on lisätty merkittävästi kaupungin eri alueilla. Nuorisotyötä tehdään enenevässä määrin myös digitaalisissa toimintaympäristöissä, josta voidaan löytää muutoin hankalasti tavoitettavia nuoria, kuten kotiin syrjään jääneitä nuoria, jotka viettävät paljon aikaa verk-

komaailmassa. Korona-aikana nuoriso-ohjaajia on myös ollut tekemässä verkkoauttamistyötä Mieli ry:n suositussa Sekasin Chat -palvelussa.

Ryhmäaloitteessa esitetään nuorisotyöntekijöiden lisäämistä kouluihin ja monialaisen yhteistyön vahvistamista kulttuuri- ja vapaa-ajan sektorin kanssa. Koronaepidemian negatiivisiin seurauksiin ja uusiin aaltoihin vastaamiseksi Helsingin kaupungin nuorisopalvelut on aloittanut Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämällä lisävastuuskella, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa, uuden koulunuorisotyö-hankkeen. Hankkeen tavoitteena on turvata nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia arjen ja koulunkäynnin sujumiseksi, vähentää yksinäisyyttä ja turvattomuutta sekä edistää mielen hyvinvointia. Hankkeen laajempaan tavoitteena on rakentaa pohjaa hankekauden jälkeiselle pysyvämmälle uudelleenlaiselle koulunuorisotyön mallille Helsingissä. Hankkeeseen palkataan nuorisotyöntekijöitä niille alueille ja yhteistyöhön koulujen kanssa, jonne syrjäytymisen riskejä erityisesti kasautuu. Hankkeen erityisenä kohderyhmänä ovat yläkouluikäiset ja peruskoulun jälkeen nivelvaiheessa olevat nuoret, joilla on haasteita erityisesti yksinäisyyden tai mielen hyvinvoinnin kanssa, sekä nuoret, joille koronaepidemia on tuonut tai lisännyt tuen tarpeita opinnoissa suoriutumiseen.

Helsingin kaupunkiyhteisenä tavoitteena 2021 on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia sekä ehkäistä yksinäisyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä lisäämällä monipuolisia harrastusmahdollisuuksia koulupäivien yhteyteen. Tähän Helsinki on parhaillaan kehittämässä Islannin malliin pohjalta Helsingin harrastamisen mallia, joka lisää lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia sekä harrastavien lasten ja nuorten lukumäärää. Mallin pilottivaiheessa on tarkoituksena rakentaa pysyvä harrastamisen malli Helsingin kouluihin, jossa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus, hyvien toimintamallien luominen ja kehittäminen, yhteistyö koulujen, kaupungin palveluiden ja harrastusta tarjoavien tahojen kanssa sekä palvelutuotannon koordinaatio ja harrastusmahdollisuuksista viestiminen Helsingin alueella kaikille lapsille, nuorille ja heidän perheilleen.

Ryhmäaloitteessa ehdotetaan lisäksi hyvän mielen kohtaamispaikan perustamista esimerkiksi Helsingin keskustakirjasto Oodin yhteyteen. Nuorisopalveluissa suunnitellaan parhaillaan Oodiin avoimen nuorisotilan perustamista vuoden 2021 aikana. Tarkoituksena on vahvistaa nuorisotyötä keskustan alueella ja mahdollistaa nuorille avoin tila, jossa voitavata nuorisotyöntekijöitä ja muita nuoria. Tällä toimenpiteellä lisätään nuorten matalan kynnyksen tukea ja keskustelumahdollisuuksia aikuisen kanssa keskustan alueella erityisesti ilta-aikoina ja nuorten vapaa-ajalla. Samalla lisätään Oodin ja nuorisopalveluiden henkilöstön välistä yhteistyötä nuorten asioita koskien. Kevään aikana Oodin nuorisotilaa

ja siellä tapahtuvaa toimintaa tullaan kehittämään myös yhdessä nuorten kanssa.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

§ 107

Den av Öppna Partiets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om laglig produktion och försäljning av cannabis i Helsingfors

HEL 2021-000727 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 1.3.2021

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar gruppmotionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Öppna Partiets fullmäktigegrupp föreslår i sin gruppmotion att ett lagstiftningsinitiativ ska lämnas till statsrådet för att stifta en separat lag så att övervakad produktion och försäljning av cannabis tillåts för myndiga på Helsingfors stads område.

Stadsstyrelsen konstaterar att det föreslagna lagstiftningsinitiativet inte görs.

Social- och hälsovårdsnämnden och Polisinrättningen i Helsingfors har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisilaitos, 1.3.2021

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 299

HEL 2021-000727 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.03.2021 § 54

HEL 2021-000727 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta, joka koskee lainsäädäntöaloitteen tekemistä kannabiksen laillisesta tuotannosta ja myynnistä Helsingissä:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki tekee valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen erillislain säätämisestä siten, että kannabiksen valvottu tuotanto ja myynti sallittaisiin täysi-ikäisille Helsingin kaupungin alueella.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että se ei kannata lainsäädäntöaloitteen tekemistä. Kannabis on riippuvuutta aiheuttava aine ja aiheuttaa fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja.

Kannabis on rikoslaisissa tarkoitettu huumausaine, jonka käyttö, valmistaminen ja viljely ovat rangaistavia. Huumausaineen käyttörikoksesta voidaan nykyisin tuomita sakkoja tai enintään kuusi kuukautta vankeutta. Huumeiden valmistamisesta tai viljelemisestä voidaan määrätä enintään kaksi vuotta vankeutta.

Vaikka kannabiksen käyttökin on rangaistava teko, rikoslaki mahdollistaa jo nyky muodossaankin kannabiksen käyttäjän tuomitsematta jättämisen. Rikoslain 50 luvun 7 §:ssä säädetään, että huumausaineen käytöstä voidaan jättää syyte nostamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos epäilty rikosta tai rikosta on huumausaineen määrä ja laatu, käyttötilanne sekä olosuhteet muutoinkin huomioon ottaen pidettävä kokonaisuutena arvostellen vähäisenä. Syyte voidaan myös jättää nostamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos rikoksesta epäilty tai tekijä on hakeutunut sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään hoitoon.

Merkintä kannabiksen käyttörikoksesta ei myöskään estä pääsyä mielenterveyshoitoon tai mihinkään muuhunkaan tarpeelliseen hoitoon tai palveluun.

Ryhmäaloitteessa esitetään muun muassa, että kannabiksen laillinen tuotanto ja valvottu myynti täysi-ikäisille poistaisi teini-ikäisiä houkuttelevan "kielletyn hedelmän" vaikutuksen, mikä vähentäisi alaikäisten huumeiden käyttöä. Kokonaisuutena arvioiden tieteellinen tutkimusnäyttö ei tue edellä mainittua väitettä, joka perustuu yhteen tutkimukseen, jossa todettiin vähäinen vaikutus asiaan.

Tähän mennessä kertyneen tutkimustiedon valossa on perusteltua olettaa, että runsaasti kannabista käyttävien henkilöiden määrä lisääntyy, jos kannabiksen tuotannosta ja myynnistä tulee laillista. Tutkimusnäyttöä on myös siitä, että kannabiksen käytön sallittavuus lisäsi käyttöä etenkin nuoruusikäisten tyttöjen keskuudessa.

Ehdotettu Helsinkiä koskeva erillislaki olisi Helsingin osalta haitallinen, koska se keräisi Suomesta ja ulkomailta kannabiksen suurkuluttajat ja viihdekäyttäjät Helsinkiin.

Kannabiksen haitat liittyvät nimenomaan runsaaseen ja pitkäaikaiseen käyttöön, jolla on lukuisia kielteisiä vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn. Rungas kannabiksen käyttö heikentää kognitiota, mikä heikentää etenkin nuorilla suoriutumista koulussa ja opinnoissa. Rungas kannabiksen käyttö väestössä lisää myös muun muassa liikenneonnettomuuksien riskiä.

Kannabista runsaasti etenkin teini-iässä käyttäneillä henkilöillä mahdollinen psykoosiin sairastuminen tapahtuu keskimäärin noin kaksi vuotta aikaisemmin kuin muilla psykoosiin sairastuvilla. Kannabiksen käyttöä jatkavien psykoosipotilaiden sairaus on keskimäärin vaikeampi ja edellyttää myös useammin ja pidempiä sairaalahoitoja.

Kannabisuutteita vaikuttavana aineena sisältävän lääkevalmisteen käyttö on lääkärin määräämänä sallittua pienelle potilasryhmälle. Lääkekannabista käytetään Suomessa MS-taudin lihasjäykkyyteen, elleivät muut hoidot tehoa.

Helsingin kaupunki on tehnyt valvotuista huumeiden käyttötiloista erillisselvityksen, joka on valmistunut 1.2.2019. Selvityksessä arvioidaan käyttötilan toimintamallia ja sijoittamista sekä sen tuottamia mahdollisia etuja ja haittoja.

Lainsäädäntö ei salli tällä hetkellä valvottujen huumeiden käyttötilojen perustamista. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt kuitenkin 01.4.2019 § 228 valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuonekokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Laissa on oltava säännökset muun muassa siitä, onko huumausaineiden käyttäminen ja hallussapito rangaistavaa käyttöhuoneen tiloissa, ja mitkä ovat henkilökunnan oikeudet ja velvollisuudet ja oikeudet suhteessa käyttäjiin. Jos lainsäädäntöhanke aloitetaan, Helsingin kaupunki tukee valmistelutyötä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kannabis on riippuvuutta aiheuttava aine ja aiheuttaa fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja. Huumeongelman hoito perustuu avoimeen ja luottamukselliseen hoitosuhteeseen. Huumeiden käyttö ei ole esteenä hoitoon pääsulle. Huumausaineisiin liittyvien ongelmien hoito ja huumeiden käyttöön liittyvien haittojen vähentäminen on sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta perusteltua. Kannabiksen tuotannon ja myynnin laillistaminen nykyistä laajemmin sen sijaan ei edistä terveyttä ja hyvinvointia.”

Käsittely

16.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja Mikko Tamminen ja psykoosipalvelujen päällikkö Jussi Niemi-Pynttari olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin yksi palautusehdotus.

Palautusehdotus 1:

Jäsen Leo Bergman: Asia palautetaan valmisteluun, jossa arvioidaan uudelleen kohdat, joista ei ole näyttöä. Lisäksi uudessa valmistelussa tulisi ottaa huomioon kannabiksen terveysvaikutusten taso verrattuna muihin sallittuihin päihteisiin sekä punnita laittomuuden aiheuttamia sosiaalisia ongelmia.

Kannattaja: jäsen Reko Ravela

Asiassa tehtiin myös yksi vastaehdotus.

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lausuntovastauksesta poistetaan lausunnon toisesta kappaleesta seuraava lause: "Kannabiksen salliminen kontrolloidussa-kin ympäristössä johtaa huumausaineiden käyttöön liittyvien ongelmien voimistumiseen." Tästä ei nimittäin ole mitään näyttöä olemassa.

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

Jäsen Leo Bergmanin palautusehdotuksen saatua kannatuksen keskustelu rajattiin koskemaan palautusehdotusta ja siitä äänestettiin ensimmäisenä esittelijän ehdotusta vastaan.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Palautusehdotus 1 (jäsen Leo Bergman)

Jaa-äännet: 8

Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Kati Juva, Seija Muurinen, Alekski Niskanen, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Katju Aro, Leo Bergman, Esa Olavi Lehtopuro, Sanna-Mari Oranen, Reko Ravela

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5, minkä jälkeen asian käsittelyä jatkettiin. Seuraavana äänestettiin kannetusta jäsen Kati Juvan vastaehdotuksesta.

2 äänestys

05.05.2021

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 5
Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen,
Aleksi Niskanen

Ei-äännet: 8
Katju Aro, Leo Bergman, Kati Juva, Esa Olavi Lehtopuro, Laura Nord-
ström, Sanna-Mari Oranen, Reko Ravela, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuk-
sen äänin 8 - 5.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuk-
sen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

02.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi
Jussi Niemi-Pynttari, psykoosipalvelujen päällikkö, puhelin
jussi.niemi-pynttari(a)hel.fi
Harri J. Lehtonen, lakimies, puhelin: 310 42668
harri.j.lehtonen(a)hel.fi

§ 108

Den av ledamoten Kati Juva väckta motionen om undertecknande av ICAN-kampanjens stadsuppdrag

HEL 2020-011655 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Henri Kähönen, stadssekreterare, telefon: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 21.10.2020 Juva Kati Helsinki tukee ydinasekieltosopimusta

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Kati Juva och 22 andra ledamöter föreslog i sin motion (21.10.2020) att Helsingfors stad ska underteckna International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN)-kampanjens stadsuppdrag (Cities Appeal), och därmed visa sitt stöd för FN:s konvention om kärnvapenförbud.

ICAN-kampanjens mål är att främja kärnvapenedrustningen och verkställandet av FN:s konvention om kärnvapenförbud. Kampanjen grundades i Australien år 2007 och medborgarorganisationer från ungefär hundra länder är med.

FN:s konvention om kärnvapenförbud trädde i kraft 21.1.2021. Fram till 18.3.2021 hade 54 länder ratificerat den. Finland har inte undertecknat konventionen. Konventionen förbjuder produktion, innehav och användning av kärnvapen.

ICAN-kampanjens stadsupprop har undertecknats av nästan 400 städer från 17 olika länder. Från Norden är det utöver Oslo och flera andra norska städer endast Göteborg som har anslutit sig till uppropet.

Städers internationella verksamhet är i dagens läge avsevärt omfattande, och städerna har ökat sin internationella intressebevakning i staternas riktning. Även Helsingfors har i enlighet med stadsstrategin förstärkt den internationella verksamheten. Verksamheten fokuserar på ärenden som har att göra med städerna eller är en del av stadens verksamhet och på ärenden som staden kan påverka.

I rättspraxisen gällande kommunens verksamhet har man under tidigare år förhållit sig avhållsamt till sådana ställningstaganden till utrikes-, försvars- och säkerhetspolitik som gjorts i kommunens namn. T.ex. enligt ett beslut som högsta förvaltningsdomstolen fattade år 1983 (HFD 1983 II 28) hörde inte undertecknandet av uppropet om ett kärnvapenfritt Norden till kommunens verksamhetsområde.

Städernas internationella verksamhet har under de senaste årtiondena blivit mer omfattande och mångsidig. I det nuvarande internationella läget, och eftersom uttryckligen städerna skulle vara mål för en eventuell kärnvapenattack, anser stadsstyrelsen att det också kan höra till kommunens verksamhetsområde att underteckna ett sådant upprop, som inte är förknippat med några andra särskilda skyldigheter. Helsingfors stad är redan medlem i nätverket Mayors for Peace. Stadsstyrelsen understöder undertecknandet av ICAN-kampanjens stadsupprop.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Henri Kähönen, stadssekreterare, telefon: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 21.10.2020 Juva Kati Helsinki tukee ydinasekieltosopimusta

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 271

§ 109

Den av ledamoten Hannu Oskala väckta motionen om utveckling av tågstationerna inom närtrafiken

HEL 2020-010632 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Saara Kanto, projektchef, telefon: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Hannu Oskalan aloite
- 2 HSL:n lausunto 26.11.2020
- 3 VR-Yhtymä Oy:n lausunto 2.12.2020
- 4 Senaatti-kiinteistöjen lausunto 15.12.2020
- 5 Väyläviraston lausunto 15.1.2021

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Hannu Oskala och 30 andra ledamöter föreslår i sin motion en utredning av ägandeförhållandena och ansvaret för Helsingfors närtrafiks tågstationer, en verksamhetsmodell och ansvarsfördelning som är tydligare än den nuvarande, planläggningspotentialen för byggande av bostäder och verksamhetslokaler på stationsorterna samt Trafikledsverkets, VR-Group Ab:s (nedan VR), Senaattfastigheters och HRT:s synpunkter på de operativa ändringarna. Ledamöterna som väckt motionen anser att den otydliga och invecklade ansvarsfördelningen som gäller för stationernas ägande och underhåll försvårar utvecklingen av dem. I motionen föreslås att ägandet av närtrafikens tågstationer ska överföras på staden och liksom för metrotrafiken att trafikaffärsverket (HST) ska ansvara för dem. Därmed kunde stationsorternas utvecklingspotential tas i beaktande mer helhetsbetonat än för tillfället.

Närtrafikens tågstationers nuvarande ägandeförhållanden och -ansvar

De nuvarande ägandeförhållandena för stationerna längs med stam- och kustbanan fördelas mellan flera olika aktörer, och gränssytor mellan olika aktörer bildas även inom stationerna. Ägandet och underhållet av stationerna längs med stam- och kustbanan fördelas mellan Trafikledsverket, VR, Senatfastigheter och Helsingfors stad. Helsingfors centralstations stationsbyggnad ägs av VR. I Malm är ägandet centraliserat till Senatstationfastigheter Ab som börjat sin verksamhet 1.1.2019. HST äger Gamlas, Norra Haga och Malmgårds stationer och Kiinteistö Oy Pasilan Asema äger Böle station.

På Helsingfors stads område äger Trafikledsverket marken som spåret ligger på och plattformsområdena (utom spåret mellan Hoplax och Vandaforsen, vars mark Trafikledsverket endast har nyttjanderätt till) samt stationslokalerna avsedda för passagerare i Hoplax, Bocksbacka och Parkstad. Vid persontrafikplatser ansvarar Trafikledsverket i huvudsak för plattformar, skyddstak, hissar och trappor samt passagerarinformation.

Finrail ansvarar för de dynamiska skyltarna, som t.ex. skärmarna med passagerarinformation, och för utropen på stationens plattformsområden. Trafikledsverket ansvarar för statiska skyltar som t.ex. plattformsnummer, tidtabellsskåp och vägvisare. I praktiken ansvarar HRT för tidtabellsskåpens innehåll (tidtabellsutskriften) på HRT-området.

Underhållet av stationsområdena hör till Helsingfors stad och ligger på stadsmiljösektorns ansvarsområden. De infartsparkeringar vid metro- och järnvägsstationer som ägs av staden administreras av HST, som även ansvarar för cykelparkeringen vid stationer i Helsingfors. HRT ansvarar för regionens infartsparkering.

Precis som det nämns i motionen, fördröjs utvecklingen av närtågstationerna på grund av det splittrade ägandet och underhållet. Verksamheten vid stationerna som ägs och underhålls av HST och Länsimetro Oy är smidigare eftersom intresset för att utveckla stationerna är gemensamt för städerna (Helsingfors och Esbo). Det splittrade ägandet av närtrafiken orsakar problem även för invånare och användarna av kollektivtrafiken eftersom de inte känner till aktören som feedback gällande underhåll kan riktas till.

Stationsorternas planläggningspotential

I Helsingfors nya generalplan och dess genomförandeplan har utvecklandet av stationsorterna lyfts tydligt fram både för metrozonerna och för järnvägsbanorna. Stationsorterna kommer att spela en ännu viktigare roll i framtiden när staden utvecklas till en nätverksstad och knut-

punkter i spårvägs- och snabbspårvägsnätverken bildar betydande centrumområden. Kvartersexploateringarna markerade i generalplanen möjliggör omfattande kompletteringsbyggande både för bostads- och lokalbyggande.

Stationer tjänar som visitkort för området omkring och därför har utvecklingen av stationer och stationsorter en stor inverkan på hur lockande och livskraftigt området upplevs. Utvecklingen av stationer är m.a.o. ytterst viktigt och det påverkar även hur lockande kollektivtrafiken upplevs, ökandet av passagerarantal samt kundupplevelsen. Flera stationer håller på att utvecklas till allt mer betydande knutpunkter i kollektivtrafiken, och samtidigt blir de mer lockande områden för utvecklingen av affärslokaler. Stationsorterna har även stor potential för att växa som centrum för klimatvänliga tjänster. Sådana nya hållbara tjänster för vardagen har sökts bl.a. genom Fiksu Assa-projektet lett av HRM i samarbete med Esbo, Vanda, Tavastehus och Riihimäki städer. Det nödvändiga infrabyggandet som skulle locka klimatvänliga tjänster till stationerna fattas ändå på närtrafikens tågstationer i Helsingfors.

Vid stationsorterna längs med stambanan är det flera detaljplaneprojekt som är i gång som en del av den heltäckande utvecklingen av stationerna och deras omgivningar. Utvecklingsprojekten gällande planläggningen har en betydande inverkan på stationsområdenas livskraft, utvecklingen av tjänster och höjningen av miljöns kvalitetsnivå.

Verksamhetsmodell och ansvarsfördelning

Avgörandet av en lämplig verksamhetsmodell för utvecklingen av stationsorterna har utretts bl.a. i konsultarbetet "Kestävän asemayhteistyön toimintamalli" (verksamhetsmodell för hållbart stationssamarbete) som blev färdigt i juni 2020 och genomfördes på uppdrag av Miljöministeriet, MBT-nätverket koordinerat av Samkommunen för Tammerfors stadsregion, Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) samt Transport- och kommunikationsverket Traficom. Under arbetet sammanställdes en tidsenlig bild på stationsorterna och deras utvecklingsbehov. Dessutom utarbetades verksamhetsmodeller för samskapande av stationsområden som kan utnyttjas på olika stationsorter. Helsingfors tog intensivt del i arbetet och för Helsingfors del presenterades Malms station i rapporten. I samband med visionsarbetet för Malm har det skapats en verksamhetsmodell för utvecklingen av stationsorten som går att mångfaldiga, och en omfattande diskussionsomgång har hållits med ägargrupper samt lokala aktörer.

Dessutom har stadsmiljösektorn tillsammans med stadskansliet inrättat en uppföljningsgrupp för stationsorterna år 2019, vars uppgift är att kartlägga ägandeförhållandena och ansvaret för stationerna på stam-

banan samt att utarbeta en gemensam åtgärdsplan för att förbättra stationernas trivsamt. Meningen är att man i fortsättningen ska utföra renoveringsåtgärder över gränserna och att kostnaderna delas enligt ansvarsområdesgränserna. Till uppföljningsgruppen hör centrala utvecklingsparter för stationsorterna: Trafikledsverket, VR, Senatfastigheter och stadens expertis.

Remissorganens ställningstaganden till förändringarna

Med anledning av motionen har man fått utlåtanden av HRT, VR, Senatfastigheter, Trafikledsverket, HST:s direktions och stadsmiljönämnden, och de finns som bilaga och i beslutshistorien. I utlåtandena identifieras utmaningarna som orsakas av det splittrade ägaransvaret för närtrafikens stationer, och betydelsen av ett fungerande samarbete över ansvarsgränserna betonas i den heltäckande utvecklingen av stationsorterna.

Remissorganen lyfte fram egna observationer gällande de operativa ändringarna som framförts i motionen, bl.a. enligt följande:

HRT anser i sitt utlåtande att för att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för förbindelserna och busstrafiken vore det bra om underhållsansvaret för områden som är i direkt kontakt med stationernas plattformar, som t.ex. matartrafikens bussterminaler i närheten av järnvägsstationer, hörde till samma aktörer som ansvarar för det omgivande gatunätet. I praktiken är dessa områden oftast på kommunernas ansvar. Så undviker man situationer där t.ex. snö har avlägsnats oändamålsenligt på grund av behörighetsgränserna. HRT:s synpunkt på infartsparkeringen är att Helsingfors även i fortsättningen bör ansvara för infrastrukturen gällande infartsparkering på sitt eget område. HST har tagit rollen som det ansvariga organet gällande infartsparkeringens infrastruktur med ett starkt utvecklingsgrepp, och HRT har både planerat och redan genomfört flera utvecklingsprojekt.

Vidare anser HRT att när man utreder möjligheten till en verksamhetsmodell som är tydligare än den nuvarande, ska lösningen vara sådan att den inte bildar nya gränssytor i relation till andra stationsorter på området. Lösningen bör även beakta gränssytor och ansvar mellan olika aktörer. Dessutom anser HRT att man i utredningsarbetet gällande utvecklingen av stationsorterna ska beakta regionaliteten. HRT föreslår i sitt utlåtande att samma verksamhetsmodell och ägandebas ska utvidgas så att de täcker hela HRT:s område, och därmed skulle man få den maximala nyttan i t.ex. kommande konkurrensutsättningar.

VR anser att ägararrangemangen som föreslagits i motionen är möjliga, speciellt i situationer där den nuvarande ägaren inte vill eller har möjlighet att utveckla eller underhålla sina fastigheter på en tillräcklig

nivå. Enligt VR:s synpunkt bör man definiera tydliga principer mellan aktörerna, enligt vilka genomförande-, underhålls- och kostnadsansvaret för åtgärder som stöder resekedjorna delas. Som ett exempel lyfter VR fram principerna gällande infartsparkeringen av cyklar mellan Trafikledsverket och olika kommuner.

Enligt Senatfastigheter effektiviserar Senatstationfastigheter Ab för sin del utvecklingen av stationsområden genom att centralisera statens fastighetsinnehav (VR-Group och Trafikledsverket) även på Helsingfors närtågstationers områden till bolagets innehav. Senatfastigheter anser att det redan existerar verksamhetsmodeller för utvecklingsarbetet gällande stationsorterna. Bolaget anser att endast en centralisering av stationernas fastighetsegendom inte löser utmaningarna inom utvecklingen av stationsorterna, utan det kräver även äkta samarbete och gemensam drivkraft för att möjliggöra utvecklingen.

Trafikledsverket anser att det även i fortsättningen är ändamålsenligt för verket att äga marken under spåren och plattformarna. Enligt Trafikledsverket kunde däremot innehavaren av kommersiella lokaler och stationshallar vara någon annan. Enligt Trafikledsverket skulle det vara ändamålsenligt att avstå från vissa av infartsparkeringsområdena på Trafikledsverkets mark, bara man säkerställer tillräcklig infartsparkeringskapacitet i samband med överlåtelsen av områden. I järnvägens omgivning finns det även små områden av mark som ägs av Trafikledsverket men i verkligheten används av staden som gatu- eller torgområden eller parker (inklusive vissa cykelvägar invid järnvägen). Gällande dessa områden anser Trafikledsverket att det vore ändamålsenligt för de ifrågakommande städerna att förvärva områdena. De ovan nämnda arrangemangen är möjliga då man beaktar de aktuella och framtida behoven för spårunderhållet.

HST:s direktions och stadsmiljönämndens anser att det splittrade ägandet av stationerna och stationsomgivningarna har lett till att ingen av ägarna bär helhetsansvaret för kvaliteten av närtrafikens resekedjor, t.ex. tjänster riktade till passagerare och skyltning. Arbetet i den av staden koordinerade uppföljningsgruppen för stationsorterna motsvarar den mer tydliga verksamhetsmodellen och ansvarsfördelningen som efterfrågas i motionen. Enligt HST:s erfarenhet är det möjligt att göra utvecklingen mer smidig och tydlig genom att centralisera ägandet till en enda aktör, som det har skett för metrostationerna och infartsparkeringen av bilar.

Åtgärder för att utveckla tågstationerna inom närtrafiken

Stadsstyrelsen anser liksom stadsmiljönämnden och HST:s direktions att utvecklingen av stationerna inom närtrafiken är viktig.

05.05.2021

Stadsstyrelsen konstaterar att HST på uppmaning av HST:s direktion och i samarbete med stadsmiljösektorns tjänst utveckling av markgödsel har inlett en närmare utredning av förslaget i motionen om en ändring i ägandet av Helsingfors närtågstationer, bl.a. gällande nödvändiga investeringar och de möjliga fördelarna. Ifall ändringar i ägandet visar sig genom de interna utredningarna vara lönsamma kommer det därefter att vara aktuellt att utreda Trafikledsverkets, VR:s, Senatfastigheter och HRT:s ståndpunkter gällande överförandet av stationernas ägande.

Trafikledsverket har utarbetat ett program för en omfattande ombyggnad av stationerna längs med stambanan (Kottby, Åggelby, Bocksbacka, Malm, Mosabacka och Parkstad) till slutet av 2020-talet, men enligt uppföljningsgruppen för stationsorterna bör man utföra lätt renovering så snabbt som möjligt för att förbättra den allmänna intrycket på stationerna samt trivseln och känslan av säkerhet. I och med konsultarbetet som startats av uppföljningsgruppen för stationsorterna identifieras de mindre underhållsåtgärderna vid stambanans stationer som kan utföras snabbt, och så besluts det om kostnadsberäkningarna och ansvar aktörerna emellan. Arbetet blir färdigt under år 2021. Uppföljningsgruppens uppgift är att komma överens om olika aktörers samarbete när det gäller utförandet av de ovannämnda mindre renoveringsåtgärderna.

Till slut konstaterar stadsstyrelsen att möjligheterna gällande utvecklingen av stationsorterna och de så kallade snabba reparationsåtgärderna, de nödvändiga åtgärderna och relaterade finansieringsbehoven och ansvar blir klarare under utredningarna som görs år 2021.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Saara Kanto, projektchef, telefon: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Hannu Oskalan aloite
- 2 HSL:n lausunto 26.11.2020
- 3 VR-Yhtymä Oy:n lausunto 2.12.2020
- 4 Senaatti-kiinteistöjen lausunto 15.12.2020
- 5 Väyläviraston lausunto 15.1.2021

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 272

HEL 2020-010632 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.12.2020 § 704

HEL 2020-010632 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaavoituspotentiaali

Kaupunkiympäristölautakunta näkee lähijunien asemanseutujen kehittämisen tärkeänä, ja asemanseutujen kehittämiseksi on olemassa vahva tahtotila. Helsingin uudessa yleiskaavassa ja sen toteuttamisohjelmassa asemanseutujen kehittäminen on nostettu vahvasti esiin niin metrovyöhykkeen kuin junaratojenkin osalta. Lisäksi esitetään uusia pikaraitiotieitä. Asemanseudut ovat tulevaisuudessa yhä tärkeämmässä roolissa siirryttäessä kohti verkostokaupunkia, jolloin raide- ja pikaraitiotieverkoston solmukohdista muodostuu merkittäviä keskusta-alueita. Yleiskaavassa kaikki asemanseudut on merkitty keskustatoimintojen alueiksi, ja yleiskaavaan merkityt korttelitehokkuudet mahdollistavat ni-

illä mittavaa täydennysrakentamista sekä asunto- että toimitilarakentamiselle.

Yleiskaavan toteuttamishjelmassa asemanseudut on merkitty täydennysrakentamisen painopistealueiksi. Niistä on priorisoitu eri kriteerien pohjalta kolme kaupunkiuudistusaluetta, joille tullaan kohdistamaan lähivuosina sekä suunnitteluresursseja että investointeja. Kaupunkiuudistusalueita ovat Malmi, Kannelmäki-Malminkartano sekä Kontula-Mellunmäki. Resursseja ja investointeja on keskitettävä muutamalle alueelle kerrallaan, jotta kehittämistoiminnalla saavutettaisiin riittävää vaikuttavuutta ja konkreettisia muutoksia.

Asemat toimivat alueidensa käyntikortteina, ja siksi asemien ja asemanseutujen kehittämisellä on iso vaikutus alueen elinvoimaan ja houkuttelevuuteen. Asemien kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää, ja sillä on merkitystä myös joukkoliikenteen houkuttelevuuden ja matkustajamäärien kasvattamisen kannalta. Useammasta asemasta on kehitymässä yhä merkittävämpiä joukkoliikenteen solmukohtia, ja siten myös yhä vetovoimaisempia toimitilakehittämisen alueita. Asemanseuduilla on paljon potentiaalia kasvaa erityisesti ilmastoystävällisten palveluiden keskittymänä, ja näitä uusia kestäviä arjen palveluita on etsitty mm. HSY:n vetämän Fiksu Assa -hankkeen yhteydessä yhteistyössä Espoon, Vantaan, Hämeenlinnan ja Riihimäen kaupunkien kanssa.

Pääradan asemanseuduille on tällä hetkellä käynnissä monia asemakaavahankkeita, joilla pyritään asemien ja niiden lähiympäristöjen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Tapulikaupungin ja Puistolän asemanseudulla on käynnissä täydennysrakentamisen, palvelutilojen sijoittamisen ja asemanseudun yhteyksien kehityshanke. Tapanilan aseman eteläpuoliseen teollisuuskortteliin tutkitaan asuntovaltaista rakentamista ja radan itäpuolelle mahdollistetaan pyöräilybaanan rakentaminen. Fallkullan kiilan rakentaminen on alkanut keväällä. Malmilla on tehty laaja visiotyö, joka tähtää keskuksen täydennysrakentamiseen ja uudistamiseen sekä olemassa olevan ympäristön parantamiseen. Pukinmäen aseman ympäristöön suunnitellaan asuntoja ja liiketilaa palveluille. Oulunkylän asemanseudulle suunnitellaan täydennysrakentamista pääradan molemmin puolin, Maaherrantien varrella ja Oulunkyläntori 1:n tontilla vanhat rakennukset korvataan uusilla asuinrakennuksilla ja liiketiloilla. Tuusulanväylän ja Käpylän aseman ympäristöön suunnitellaan uutta kaupunginosaa noin 20 000 asukkaalle, tavoitteena yhdistää nykyiset moottoritien erottamat alueet ja muuntaa Tuusulanväylä alueen pääkaduksi. Pasila on uudistunut täysin.

Rantaradan varrella Ilmalan aseman kohdalle Hakamäentien molemmin puolin suunnitellaan asemakaavoituksessa toimistorakentamista 40 000-60 000 k-m² aseman välittömään yhteyteen. Valimon asema

kytkeytyy Vihdintien – Huopalahdentien bulevardikaupungin suunniteluun, ja sillä on merkittävä kehityspotentiaali tulevaisuudessa. Pitäjänmäentien varteen esitetään asemakaavaehdotuksessa radan pohjoispuolelle asuinkerrostaloja ja asemasillan kohdalle aukiota liiketiloi-

neen. Asemakaavahankkeiden yhteydessä huomioidaan olemassa olevien asemien sekä niitä ympäröivien julkisten tilojen toimivuus, viihtyisyys ja palvelut. Hankkeiden yhteydessä tehdään yhteistyötä mm. Väyläviraston kanssa. Asemakaavoituksen kehityshankkeilla on merkittävä vaikutus asemakeskusten elinvoimaisuuteen, palveluiden kehitykselle sekä ympäristön laatutason nostolle.

Omistusolosuhteet ja vastuut

Pää- ja rantaradan varren asemien omistajuus ja ylläpito jakautuu Väylävirastolle, VR-Yhtymälle, Senaatti-kiinteistöille ja Helsingin kaupungille. Henkilöliikennepaikoilla Väylävirasto vastaa pääsääntöisesti laitureista, katoksista, hisseistä ja portaista sekä matkustajainformaatiosta. Suurimmat asemarakennukset ovat pääsääntöisesti VR-Yhtymän omistuksessa. Malmilla omistajuus on keskitetty 1.1.2019 perustetulle Senaatin asema-alueet Oy:lle. Valtion tavoitteena uudessa kiinteistökehitysyhtiössä on ollut, että keskittämällä omistus ja vastuu yhdelle toimijalle saadaan kehittämiseen selkeyttä ja ketteryyttä.

Helsingin kaupungille kuuluu asema-alueiden ylläpito kaupunkiympäristön toimialan vastuualueilla. Kaupunki ylläpitää asemaympäristöjä voimassa olevan katujen ja puistojen hoitoluokituksen mukaisesti. Kaupungin vastuulla olevat asemien kulkuyhteydet sekä niihin liittyvät jalankulkureitit kuuluvat pääosin korkeimpaan ylläpitoluokkaan, mikä tarkoittaa sitä, että näkyvä roska ja lika poistetaan päivittäin ja katu pestään säännöllisesti.

Liityntäpysäköinnistä vastaa HSL, Helsingin alueella HKL. HKL vastaa myös asemien pyöräpysäköinnistä.

Hajautunut omistajuus aiheuttaa ongelmia myös asukkaille, jotka eivät tiedä oikeaa tahoja, kelle palaute kunnossapidosta pitäisi kohdistaa. Esimerkiksi Helsingin kaupungin palautejärjestelmään ja Oma Stadi -ehdotuksiin tulee toiveita ja ehdotuksia, jotka eivät kuulu kaupungin vastuulle. Asemien osiin liittyvien omistusten tietopohja on syytä saat-
taa pikaisesti ajan tasalle ja koordinoida tähän liittyvä viestintä yhdessä valtion kanssa.

Kuten aloitteessa todetaan, lähijuna-asemien omistajuuden ja ylläpidon hajautuminen usealle taholle hidastaa lähijuna-asemien kehittämistä. Toiminta HKL:n ja Länsimetro Oy:n omistamalla ja ylläpitämällä asemilla

on ketterämpää, sillä intressit asemien kehittämiseen ovat kaupunkien (Helsinki ja Espoo) kanssa yhteisiä.

Toimintamalli ja vastuutus

Asemien toimintamallista on valmistunut kesäkuussa 2020 konsulttityö "Kestävän asemayhteistyön toimintamalli" (Sitowise Oy). Työ on tehty ympäristöministeriön, Tampereen seudun kuntayhtymä/MAL-verkoston, HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficom in toimeksiannosta. Helsinki oli tiiviisti mukana työn laatimisessa, ja raportissa esiteltiin Helsingin osalta Malmin asemaa. Malmin visiotyön yhteydessä on luotu monistettavissa oleva toimintamalli asemanseudun kehittämiseen, ja visiotyön yhteydessä on mm. käyty laaja keskustelukierros sekä omistajatahojen että paikallisten toimijoiden kanssa.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on yhdessä kaupunginkanslian kanssa perustanut asemanseutujen seurantaryhmän (2019), jossa on osallisina Väylä, VR, Senaatti-kiinteistöt sekä Helsingin kaupungin eri tahoja. Seurantaryhmän tavoitteena on varmistaa asemien kehittyminen ympäröivän täydennysrakentamisen yhteydessä. Asemien viihtyisyydellä on iso vaikutus alueen imagoon ja sitä kautta myös mm. alueella toimivien yritysten imagoon. Seurantaryhmän kokouksissa on nostettu esille tarve koota etenkin pääradan asemien omistusolosuhteet ja vastuut kartalle sekä laatia yhteinen toimenpidesuunnitelma asemien viihtyisyyden parantamiseksi. Tämän jälkeen kunnostustoimia tehtäisiin yli rajojen, ja kustannukset jaettaisiin vastuualue rajojen mukaan.

Seurantaryhmä on pitänyt tärkeänä nopeiden toimenpiteiden kohdistamista ensisijaisesti raideliikenteen asemille lähtien pääradan asemista (Käpylä, Oulunkylä, Pukinmäki, Malmi, Tapanila ja Puistola). Väylä on ohjelmoinut asemien mittavan peruskorjauksen 2020-luvun lopulle, mutta asemien yleisilmeen siisteyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuuden tunnetta parantavaa pintaremonttia (maalaukset, valaistus, pesu, pyörätelineet, kalusteet ja varusteet sekä istutukset) tulisi tehdä mahdollisimman pikaisesti. Lisäksi pusikoituneet ratapenkat ja käyttämättömillä laitureilla kasvavat heinät ja rikkaruohot tulisi siistiä, ja roikkuvat aidat korjata. Asemanseutujen kehittäminen ja siihen liittyvät nopeat kunnostustoimenpiteet vaativat asemanseuduille kohdennettua investointien ja ylläpidon rahoitusta.

Asemien nopeat korjaustoimenpiteet voisivat ajoittua vuosille 2021-2023. Osa selkeästi jollekin taholle kuuluvista nopeista toimenpiteistä (esim. pesu, valaistus, laitureiden siistiminen tai runkolukittavien pyörätelineiden asennus) voitaisiin tehdä välittömästi.

Osapuolten kannat toiminnallisiin muutoksiin

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Seurantaryhmän työ vastaa osaltaan aloitteessa selvitettyä esitettyyn nykyistä selkeämpään toimintamalliin ja vastuutukseen.

Kaupunkiympäristön toimialan ja HKL:n kanta omistajuuden muutokseen on lähtökohtaisesti myönteinen. Omistajuuden muutos edellyttäisi HKL:ltä tarkempia selvityksiä investointeihin ja kannattavuuteen liittyen. Mikäli muutokset omistajuudessa osoittautuisivat sisäisissä selvityksissä kannattaviksi, tulisi sen jälkeen ajankohtaiseksi selvittää Väyläviraston, VR:n, Senaatin ja HSL:n kannat asemien omistuksen siirtämiselle Helsingille.

Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että aloitevastauksessa mainittuja pääradan asemien nopeita korjauksia viedään eteenpäin määrätietoisesti vuosina 2021 - 2023.

Lautakunta toteaa, että julkisen taiteen käyttö asemien uudistamistyössä on suositeltavaa.

Lisäksi lautakunta kiirehtii vastauksessa mainittua selvitystyötä, jossa arvioidaan omistajuuden muutosten tarvetta ja vaikutuksia ja tästä tehtäviä johtopäätöksiä.

Käsittely

01.12.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että aloitevastauksessa mainittuja pääradan asemien nopeita korjauksia viedään eteenpäin määrätietoisesti vuosina 2021 - 2023.

Lautakunta toteaa, että julkisen taiteen käyttö asemien uudistamistyössä on suositeltavaa.

Lisäksi lautakunta kiirehtii vastauksessa mainittua selvitystyötä, jossa arvioidaan omistajuuden muutosten tarvetta ja vaikutuksia ja tästä tehtäviä johtopäätöksiä.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

24.11.2020 Pöydälle

17.11.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

05.05.2021

Mikko Aho

Lisätiedot

Satu Tarula, yleiskaavasuunnittelija: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

Tero Santaoja, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 19.11.2020 § 178

HEL 2020-010632 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Hannu Oskalan valtuustoaloitteesta lähiliikenteen juna-asemien kehittämisestä.

Oskalan valtuustoaloitteessa ehdotetaan Helsingin lähiliikenteen juna-asemien omistusolosuhteiden ja vastuiden selvittämistä, nykyistä selkeämmän toimintamallin kehittämistä ja kaupunkikehityspotentiaalin todentamista sekä näihin edellä mainittuihin liittyen Väyläviraston, VR:n, Senaatti-kiinteistöjen ja Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) kannat toiminnallisiin muutoksiin.

HKL:n johtokunta yhtyy kaupunkiympäristölautakunnan näkemykseen, että lähijunien asemanseutujen kehittäminen on tärkeää ja asemanseutujen kehittämiseen on olemassa vahva tahtotila.

Pää- ja rantaradan varren asemien omistajuus ja ylläpito Helsingin kaupungin alueella jakautuvat Väylävirastolle, VR-Yhtymälle, Senaatti-kiinteistöille ja Helsingin kaupungille. Henkilöliikennepaikoilla Väylävirasto vastaa pääsääntöisesti laitureista, katoksista, hisseistä ja portaita sekä matkustajainformaatiosta. Suurimmat asemarakennukset ovat pääsääntöisesti VR-Yhtymän omistuksessa.

Helsingin kaupungille kuuluu asema-alueiden ylläpito kaupungin hallinnoimilla alueilla. Kaupunki ylläpitää asemaympäristöjä voimassa olevan katujen ja puistojen hoitoluokituksen mukaisesti. Helsingin alueella kaupungin omistamia metro- ja juna-asemien liityntäpysäköintialueita hallinnoi HKL. Kaupunginhallituksen 22.6.2020, 394 §, tekemän päätöksen mukaisesti HKL vastaa myös asemien pyöräpysäköinnistä Helsingissä.

Asemien ja asemaympäristöjen hajautunut omistajuus on johtanut siihen, että kukaan omistajataho ei kanna kokonaisvastuuta lähiliikenteen matkaketjun laadusta, kuten esimerkiksi matkustajille suunnatuista palveluista sekä opasteista. HKL:n kokemuksen mukaan keskittämällä

omistus ja vastuu yhdelle toimijalle saadaan kehittämiseen selkeyttä ja ketteryyttä, kuten metroasemien sekä autojen liityntäpysäköinnin kohdalla on tapahtunut.

Kaupunkiympäristön toimialan ja HKL:n kanta ehdotettuihin kaupungin alueella sijaitsevien juna-asemien omistajuuksien muutoksiin on lähtökohtaisesti myönteinen. Omistajuuden muutos edellyttäisi HKL:ltä tarkempia selvityksiä tarvittaviin investointeihin ja saavutettaviin hyötyihin liittyen. Mikäli muutokset omistajuudessa osoittautuisivat sisäisissä selvityksissä kannattaviksi, tulisi sen jälkeen ajankohtaiseksi selvittää Väyläviraston, VR:n, Senaatin ja HSL:n kannat asemien omistuksen siirtämiselle Helsingille ja HKL:lle.

Lausunnon antamisen lisäksi HKL:n johtokunta päätti kehottaa HKL:ää aloittamaan Helsingin lähijuna-asemien omistajuuden muutokseen liittyvien tarkempien selvitysten tekemisen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Reino Aittomäki, palveluasiantuntija, puhelin: 310 35550
reino.aittomaki(a)hel.fi

§ 110

Den av ledamoten Fatim Diarra väckta motionen om underlättande av matlångtradarnas elförsörjning

HEL 2020-011134 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Fatim Diarra och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att det utreds hur staden kan främja avvecklandet av aggregaten som används i matlångtradarna. I motionen föreslås att användningen av aggregat minskas med hänvisning till partikelutsläppen som de orsakar och deras högljuddhet.

Stadsstyrelsen anser i likhet med stadsmiljönämnden det viktigt att matlångtradarnas elförsörjning underlättas och att användningen av aggregat minskas i det offentliga stadsrummet. Staden kan inom ramen för den gällande lagstiftningen inte förbjuda eller på annat sätt begränsa användningen av aggregat. Staden kan dock bygga nya eldistributionspunkter särskilt för matlångtradare, dvs. på separat definierade försäljningsplatser som avses för smidiga kiosker. Staden kan således genom avtal styra försäljningsplatsen att utnyttja en permanent eldistributionspunkt istället för ett aggregat. Utanför försäljningsplatserna som definierats som smidiga kiosker kan staden inte direkt påverka användningen av aggregat eftersom det är möjligt att bedriva försäljningsverksamhet tämligen fritt utanför innerstaden.

I det offentliga stadsrummet finns det för närvarande tillgång till el på ställen som tas upp i stadens evenemangområdeskort, på torgområden som Partitorget förvaltar över och vid Helens eldistributionspunkter. El-försörjningen till smidiga kiosker kan underlättas genom byggande av nya eldistributionspunkter, Soitolla sähköä, som fungerar med telefonsamtal och som lämpar sig väl för utnyttjande i smidig kioskverksamhet. I samband med nybyggande och ombyggande utvidgas användningen av eldistributionspunkter till Kälkparken i Gårdsbacka, Körsbärsparken i Kasberget och Utterhällsparken på Busholmen. I fortsättningen har stadsmiljösektorn för avsikt att utveckla infrastrukturen särskilt på platserna som upptas i evenemangområdeskortet och på Smidiga kiosker-systemets försäljningsplatser. Även nätverket av försäljningsplatser som definierats som en del av Smidiga kiosker-systemet kan utvidgas till områden i vilka man bygger nya eldistributionspunkter.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 301

HEL 2020-011134 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

05.05.2021

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.02.2021 § 56

HEL 2020-011134 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupungin-
hallitukselle:

Kaupunkiympäristölautakunta näkee sähkösaannin helpottamisen ja
aggregaattien vähentymisen julkisessa kaupunkitilassa tärkeänä. Kau-
punki ei voi voimassa olevan lainsäädännön puitteissa kieltää tai muu-
toin säännellä aggregaattien käyttöä, mutta kaupunkiympäristön toimia-
la pystyy vaikuttamaan asiaan toteuttamalla uusia sähköpisteitä erityi-
sesti ruokarekoille eli ketterille kioskeille tarkoitetuissa, erikseen määri-
tellyissä myyntipaikoissa. Kaupunki voi tällöin sopimusteitse ohjata
käyttämään myyntipaikan kiinteää sähköpistettä aggregaatin sijaan.

Ketterällä kioskillä tarkoitetaan liikuteltavaa elintarvikehuoneistoa, joka
on rekisteröity moottoriajoneuvoksi tai vaunuksi. Nykyinen ketterä ki-
oski -järjestelmä muodostuu erikseen määritellyistä myyntipaikoista, jo-
iden varaamiseksi ketterä kioski -yrittäjän on tehtävä sopimus kau-
pungin kanssa. Ketterillä kioskeilla ei ole vakituisia myyntipaikkoja,
vaan ne vuorottelevat myyntipaikoilla. Määritelty myyntipaikat sijaitse-
vat kantakaupungin alueella paikoissa, joissa ei muutoin voi ketterää
kioskia pysäköidä. Muutoin ketterän kioskin voi pysäköidä pysäköinti-
säännöksiä noudattaen, eikä tällaisilla paikoilla tapahtuva elintarvike-
myynti edellytä erillistä sopimista kaupungin kanssa. Määriteltyjen ket-
terä kioski -myyntipaikkojen ulkopuolella kaupunki ei siis voi suoraan
vaikuttaa aggregaattien käyttöön, sillä myyntitoimintaa on mahdollista
melko vapaasti harjoittaa kantakaupungin ulkopuolella.

Tällä hetkellä julkisessa ulkotilassa sähköä on saatavilla kaupungin ta-
pahtuma-aluekorteissa esitetyillä paikoilla, Tukutorin hallinnoimilla to-
rialueilla sekä Helenin sähköpisteillä. Tapahtumille tai ketterille kioskeil-
le soveltuvaa sähköä ei saada Helsingin julkisesta ulkovalaistusverkos-
ta, sillä valaisinpylväille tulee sähköä vain pimeään aikaan.

Sähköpisteiden tarve on suurin vilkkaissa, paljon käytetyissä puistoissa ja kaupunkitiloissa. Nämä paikat ovat usein kaupungin keskeisimpiä ja arvokkaimpia, jonka vuoksi on tärkeää, että kaupunkikuvaan kiinnitetään riittävästi huomiota sähköpisteitä toteutettaessa. Kalusteiden ja laitteiden tulee olla kaupunkikuvallisesti korkealuokkaisia ja noudattaa kaupunkitilaohjetta sekä muita kaupungin ohjeita ja määräyksiä. Myös sähköturvallisuus ja ilkvallankestävyys korostuvat rakennettaessa julkiseen ulkotilaan yleiseen käyttöön tarkoitettuja sähköpisteitä. Nämä nostavat kalusteiden ja laitteiden hintaa, mikä voi tehdä palvelusta käyttöön nähden hyvinkin kallista.

Kaupunkiympäristön toimiala toteutti vuonna 2018 kokeiluluontoisesti puhelinsoitolla toimivia sähköpisteitä Vaasanpuistikoon kaupunginvaltuuston päätökseen 28.9.2016 § 245 perustuen. Tapahtumanjärjestäjä voi tilata sähkövirtaa tätä tarkoitusta varten pystytetystä pollarista soittamalla käyttöopasteen mukaiseen numeroon, jolloin virtaa on tarjolla kahdeksaksi tunniksi kerrallaan. Kahdeksan tunnin pituinen sähköannos maksaa yksivaiheisena noin viisi euroa ja kolmivaiheisena noin viisitoista euroa. Ostot veloitetaan tilaajan puhelinlaskulla. Vuonna 2020 Vaasanpuistikon soittoautomaattiin tehtiin tekniikka- ja hinnoittelupäivitys.

Sähkönsaantia ketterille kioskeille voidaan helpottaa toteuttamalla uusia puhelinsoitolla toimivia sähköpisteitä, sillä Soitolla sähköä -toimintamalli soveltuu hyvin ketterään toimintaan. Uudisrakentamisen ja peruskorjauksen yhteydessä käyttöä laajennetaan Kontulan Kelkka- puistoon, Roihuvuoren Kirsikkapuistoon ja Jätkäsaaren Saukonpaadenpuistoon. Jatkossa kaupunkiympäristön toimiala selvittää ja pyrkii kehittämään infrastruktuuria erityisesti tapahtuma- aluekorteissa esitetyillä paikoilla ja ketterä kioski -järjestelmän myyntipaikoissa. Myös ketterä kioski -järjestelmään kuuluvien määriteltujen myyntipaikkojen verkostoa voidaan laajentaa alueille, joihin toteutetaan uusia sähköpisteitä.

Edellä mainitun lisäksi tapahtumasähköjen toteuttaminen on suunniteltavana Arabianrannan Pornaistenniemeen. Tavoitteena on rakentaa tapahtumasähköt enintään kahdeksan ruokarekan toimintaa varten Kattariina Saksilaisen kadun rakentamisen yhteydessä vuonna 2022.

Käsittely

09.02.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Mikko Aho: Kohdan 7 loppuun lisätään:

Edellä mainitun lisäksi tapahtumasähköjen toteuttaminen on suunniteltavana Arabianrannan Pornaistenniemeen. Tavoitteena on rakentaa

tapahtumasähköt enintään kahdeksan ruokarekan toimintaa varten Katarina Saksilaisen kadun rakentamisen yhteydessä vuonna 2022.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

02.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Olli Markkanen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 39559
oli.markkanen(a)hel.fi
Tommi Valve, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 310 39571
tommi.valve(a)hel.fi
Jarmo Talvasto, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 310 38817
jarmo.talvasto(a)hel.fi

§ 111

Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om kalkyler över klimatkonsekvenser i detaljplanerna

HEL 2020-011136 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mia Haglund och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden reder ut praxis för hur man kan foga en kalkyl över klimatkonsekvenser till detaljplanerna för att bedömningen av klimatkonsekvenserna ska bli en mer etablerad del av planlägningsprocessen.

Stadsstyrelsen konstaterar att man för närvarande i Helsingfors håller på att skapa en gemensam praxis för att bedöma om en detaljplan är koldioxidsnål med hjälp av kalkylering för klimatavtryck. Det är mening- en att arbetet ska vara klart under våren 2021 och att man ska dra nyt- ta av erfarenheter både från Helsingfors och från övriga orter i landet. Under arbetets gång fastställs den kalkyleringsmetod som ska tilläm- pas, objekt som ska kalkyleras, vilka variabler som används samt tid- punkten för kalkylen under planlägningsprocessen. Dessutom fast- ställts förutsättningarna för kalkylerna, hur man beställer och godkän- ner dem samt effekterna. Från kalkyleringen utsluts sådant som har ringa effekt eller som man inte alls kan påverka i planläggningen.

Målet är att bedöma om alla planlagda projekt är koldioxidsnåla. Stadsmiljönämnden eller stadsfullmäktige godkänner årligen 50–60 detaljplaner och ca 300 planläggningsprojekt är aktuella. Med tanke på resursanvändningen och målsättningarna för klimatneutralitet är det inte ändamålsenligt att för alla projekt göra detaljerade kalkyler som omfattar projektets hela livscykel, eller att beställa sådana av en konsult. Då man utarbetar detaljplanebestämmelser kan man bland annat utnyttja kalkyler som gjorts tidigare för motsvarande projekt.

Målsättningen med att kalkylera klimatavtrycket är en så koldioxidsnål lösning som möjligt i stället för att endast i projektets slutskede räkna ut vilka utsläpp en detaljplan orsakar. Exempelvis placeringen av det planerade objektet i samhällsstrukturen kommer att vara en central utgångspunkt. För att hitta en lösning kan det behövas kalkylering upprepade gånger i olika skeden och med olika alternativ. I vissa projekt kan det emellertid behövas kalkylering endast i ett visst skede av planeringen, t.ex. vid grundberedningen. I alla projekt behövs det inte nödvändigtvis kalkylering för att hitta en lösning, utan med tydliga målsättningar och metoder kan det bli koldioxidsnålt. En omfattande kalkylering är nödvändig i stora eller på annat sätt betydande projekt som har stora utsläpp med tanke på markanvändningen och byggandet. Sådana projekt är t.ex. områdesbyggen och nybyggen med rivning. När kalkyleringsmetoderna utvecklas och osäkerheten i dem minskar kan kalkylerna bättre tillämpas även i mindre projekt.

En gemensam praxis gör det möjligt att jämföra kalkyleringens resultat mellan projekten, vilket inte i nuläget är möjligt. Praxis ska utvecklas på basis av erfarenheter och granskningar som gjorts i de allmänna kalkyleringsprinciperna. Insamling av kalkyl- och jämförelsedata bidrar till en effektiv planeringsprocess.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 274

HEL 2020-011136 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 88

HEL 2020-011136 T 00 00 03

Hankennumero 5264_190

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Asemakaavoitukseen ollaan Helsingissä parhaillaan luomassa yhtenäistä käytäntöä vähähiilisuuden arvioimiseksi hiilijalanjäljen laskemisen avulla. Työn pitäisi valmistua kevään 2021 aikana ja siinä hyödynnetään sekä Helsingistä että muualta Suomesta saatuja kokemuksia. Työn aikana määritellään käytettävä laskentamenetelmä, laskettavat kohteet, niistä käytettävät muuttujat ja laskemisajankohta kaavaprosessissa. Lisäksi työssä määritellään laskelmien edellyttäminen, tilaaminen, hyväksyminen ja vaikuttavuus. Laskennasta rajataan pois asioita, joilla on vähäinen vaikutus tai joihin ei voida lainkaan asemakaavoituksella vaikuttaa.

Tavoitteena on saada vähähiilisuuden arviointi kaikkiin kaavahankkeisiin ja tehdä arviointi tarkoituksenmukaisella tavalla tai käyttää kaa-

vamääräysten laatimisessa hyväksi aiempiin vastaaviin kaavakohteisiin tehtyjä laskelmia. Vuosittain kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi tulee 50 - 60 asemakaavaa ja vireillä olevia kaavahankkeita on noin 300. Resurssien käytön sekä hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamisen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista tehdä tai tilata kaikkiin hankkeisiin konsultin tekemiä yksityiskohtaisia koko elinkaaren kattavia laskelmia.

Menetelmän tavoitteena on mahdollisimman vähäpäästöinen ratkaisu sen sijaan, että vain laskettaisiin kaavahankkeen loppuvaiheessa sen aiheuttamia päästöjä. Esimerkiksi suunniteltavan kohteen sijoittumisen yhdyskuntarakenteeseen tulee olla keskeinen lähtökohta. Ratkaisun löytämiseksi laskelmia saattaa olla tarpeen tehdä useita kertoja eri vaiheissa ja erilaisilla vaihtoehtoilla. Toisaalta osassa hankkeista laskelmia voidaan tarvita vain tietyssä suunnitteluvaiheessa, esimerkiksi esirakentamisen osalta. Kaikissa hankkeissa ratkaisun löytämiseksi ei välttämättä tarvita laskelmia ollenkaan, vaan vähähiilisyyteen voidaan ohjata selkeillä tavoitteilla ja keinoilla. Kattava laskenta on tarpeen isoissa ja muilla tavoin merkityksellisissä hankkeissa, joilla on maankäytön ja rakentamisen näkökulmasta suuret päästövaikutukset. Tällaisia ovat esimerkiksi aluerakentamishankkeet sekä purkavan uudisrakentamisen kohteet. Laskentojen kehittymisen ja niihin liittyvien epävarmuustekijöiden vähenemisen myötä niitä voidaan soveltaa paremmin myös pienempiin kohteisiin.

Yhteinen käytäntö voi mahdollistaa laskentatulosten vertailun hankkeiden välillä, mikä ei ole vielä nykyään mahdollista. Käytäntöä tullaan kehittämään saatujen kokemusten perusteella ja yleisissä laskentaperiaatteissa tapahtuneiden tarkennusten myötä. Laskenta- ja vertailutiedon karttuminen auttaa tehostamaan suunnitteluprosesseja.

Helsingissä on hiilijalanjäljenlaskentaa kokeiltu asemakaavoituksessa esimerkiksi yksittäisissä purkavan uudisrakentamisen kohteissa, Ounasvaarantie 2 ja Pallaksentie 1 asemakaavassa, Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteiden valmistelussa ja Malmin lentokenttäalueen esirakentamisen suunnittelussa. Kalasatamassa on järjestetty vähähiilisen viherkorttelin suunnittelukilpailu. Muualla Suomessa merkittäviä kokeiluita on tehty esimerkiksi Hiedanrannassa Tampereella, Skanssissa Turussa ja Finnoossa Espoossa.

Taustaa

Vähähiilisyyden arvioinnissa voidaan hyödyntää hiilijalanjäljenlaskentaa. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen liittyen ollaan myös valtakunnallisesti kehittämässä arviointimenetelmiä. Vähähiilisyyden arviointi on osa ilmastovaikutusten arviointia. Ilmastovaikutusten arvio-

innin alle kuuluvat sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että ilmastonmuutokseen sopeutumisen kokonaisuudet. Ilmastonmuutoksen hillinnän kokonaisuuteen kuuluvat keskeisimpinä asioina energiajärjestelmän aiheuttamien ilmastopäästöjen arviointi, rakentamisen aikaiset ilmastopäästöt sekä alueen käytöstä aiheutuvan liikenteen ilmastopäästöjen arviointi. Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviä asiakokonaisuuksia puolestaan ovat mm. tulvariskin ja hulevesien hallintaratkaisujen arviointi ja määrittely.

Vaikutusten arviointi on olennainen osa maankäytön suunnittelua. Kaa-voituksessa vaikutusten arviointi perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä asetukseen. Meneillään olevassa maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa vähähiilisyys on mukana uutena asiana, joten tätä tul- laan vaatimaan jatkossa myös kansallisen tason ohjauksen kautta.

Helsinki on asettanut hiilineutraaliustavoitteen vuodelle 2035. Käytän- nössä tavoite tarkoittaa sitä, että vähintään 80 % kaupunkialueen suo- rista päästöistä leikataan verrattuna vuoden 1990 päästötasoon. Nu- meerinen tavoite koskee suoria päästöjä, mutta Hiilineutraali Helsinki - toimenpideohjelmassa on toimia myös välillisten päästöjen vähentämi- seksi. Alueellinen vähähiilisyystarkastelu kattaa sekä syntyvät suorat että välilliset päästöt, joita molempia on tärkeä pienentää.

Alueellinen vähähiilisyystarkastelu voidaan tehdä koko elinkaaren osal- ta tai rakentamishankkeen tietyistä vaiheista, kuten materiaalien val- mistuksesta, rakentamisesta, käytöstä tai purkamisesta. Asemakaavoituksessa tarkastelun kohteena ovat rakennukset, infra (sisältäen kadut, puistot) ja energiajärjestelmä sekä tarvittaessa liikenne. Esirakentamis- ta voidaan tarkastella osana rakennusten tai infran rakentamisen pää- stöjä tai omana kokonaisuutenaan. Maankäytön suunnittelussa esira- kentamisen päästöjä on kuitenkin perusteltua tarkastella erikseen ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta laskennoista saatavien tulosten perusteella voidaan ohjata rakentamisen sijoittamista sekä etsiä ratkaisuja perinteisten keinojen sijalle esirakentamisessa. Maa- massojen käyttöön liittyviä toimenpiteitä on usein mahdollista optimoida ilmastopäästöjen suhteen, mutta tämä vaatii massahallinnan aikatau- lutusta ja teeman integroimista muuhun suunniteluun.

Hiilijalanjälkilaskennoissa on tähän mennessä keskitytty rakennuksiin osittain siksi, että yleiset päästölaskentaperiaatteet ovat pisimmällä ra- kennuksissa. Siksi niiden hiilijalanjälkiä voidaan paremmin verrata kes- kenään. Kansallisesti säädöstasolla rakennusten vähähiilisyydelle tul- laan asettamaan raja-arvot ennen vuotta 2025 (www.elinkaarilaskenta.fi).

Infrarakentamisen osalta yhteiset päästölaskentavalmiudet eivät vielä ole samalla tasolla, vaikka infrarakentamisen osuus on rakennetun ympäristön elinkaaren päästöistä merkittävä. Kokonaisuutta tulisikin kehittää kansallisella tasolla valtion ohjauksella. Periaatteita ja päästökertoimia tarvittaisiin asemakaavoituksessa tehtäviä laskelmia varten, jotta laskennoista saadaan yhdenmukaisia, vertailtavia ja helposti toteutettavia. Laskennat perustuvat pitkälti taustaoletuksiin ja samasta kohteesta eri tekijöiltä saadut tulokset poikkeavat nykyisin toisistaan merkittävästi.

Asemakaavoitus on osa suunnitteluketjua, jota edeltää yleiskaavoitus. Vähähiilisyiden arviointi on yhtenä näkökulmana mukana myös yleiskaavan toteuttamisohjelmassa, jossa määritellään tulevien maankäytön muutosalueiden toteuttamisjärjestys. Yleiskaavan toteuttamisohjelman päivityksessä mukana olevina kriteereinä on maaperä (vaikutus rakentamisen aikaisiin ja esirakentamisen päästöihin), olemassa oleva rakennuskanta (energiasaneerauspotentiali täydennysrakentamisen yhteydessä) sekä saavutettavuus kestäville liikennemuodoilla (liikenteen ilmastopäästöt).

Asemakaavoitusvaiheessa tehtyjä arviointeja tulisi täydentää ja tarkentaa sitä seuraavissa suunnitteluvaiheissa kuten katu-, puisto- ja rakennussuunnitelmissa. Kaupunki voi ohjata rakentamista vähähiilisempään suuntaan myös muilla keinoilla kuten asemakaavoitukseen kytkeytyvillä tontinluovutusehdoilla.

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lausuntoehdotuksen ensimmäisen kappaleen viimeisestä virkkeestä poistetaan "tai joiden laskeminen on hankalaa" ja virkkeen loppuosa muotoillaan muotoon "tai joihin ei voida lainkaan asemakaavoituksella vaikuttaa".

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anri Linden, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37352

05.05.2021

anri.linden(a)hel.fi
Kaisa-Reeta Koskinen, projektijohtaja, puhelin: 310 22816
kaisa-reeta.koskinen(a)hel.fi
Alpo Tani, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 15310
alpo.tani(a)hel.fi
Jenni Kuja-Aro, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32008
jenni.kuja-aro(a)hel.fi
Heidi Huvila, ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 38202
heidi.huvila(a)hel.fi

§ 112

Den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen om inkluderande användning av konstverk på gångvägar

HEL 2020-011652 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petrus Pennanen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att konst som väljs för allmänna gångvägar ska planeras på så sätt att det ska vara möjligt att bidra till en inkluderande användning av verken för bland annat vistelse och motion.

Stadsstyrelsen konstaterar att då man skaffar ny offentlig konst ska man försöka göra det möjligt att komma nära konstverken alltid då det är ändamålsenligt med hänsyn till konstverket, så att varken konstverkets eller stadsbornas säkerhet äventyras. Möjligheten att vistas på konstverk i det offentliga rummet är värdefull.

I motionen nämns verket Early One Morning, Eternity Sculpture i Fiskehamnen, som är ett gott exempel på hur konst kan användas – man sitter på den, barn leker i den och den utgör en mötesplats och inbjuder till diskussion. Av säkerhetsskäl har man dock förbjudit att klättra på verket. Skejtning förbjöds för att detta redan hade skadat verket.

Det är ofta en utmaning att kombinera säkerhetsföreskrifter och artistiskt högtstående verk. Vid planeringen av idrotts- och lekplatser ska

man iakttä ett stort antal säkerhetsföreskrifter för tekniska lösningar, material och dimensioner. Om konstverken ska utsättas för sådant blir det artistiska resultatet inte det bästa, utan det finns risk för medelmåttiga kompromisser.

Det är bara sällan som unika konstverk passar för att utöva motion och det är aldrig helt tryggt att klättra på dem. Om man uppmuntrar till att sporta eller klättra i konstverken är det i sista hand staden som bär ansvaret för skada.

Konstverken är även utsatta för skador om de används som motionsplatser. Exempelvis skejtning sliter på verken, orsakar sprickor och ett kontinuerligt behov av reparation. Genom att förbjuda skejtning vill man inte motarbeta delaktigheten, utan förhindra att verken tar skada.

Det är på många sätt positivt och möjligt för stadsborna att använda offentlig konst för sina egna ändamål. Man bör försöka hitta sätt som inte är skadliga för verken, äventyrar människors säkerhet eller försvagar den offentliga konstens artistiska kvalitet.

Svaret stämmer överens med kultur- och fritidsnämndens utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 279

HEL 2020-011652 T 00 00 03

Päätös

05.05.2021

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.03.2021 § 46

HEL 2020-011652 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää valtuustoaloitetta yleisten alueiden taiteen osallistavuudesta ja julkisen taiteen äärellä tapahtuvasta oleskelusta ja liikunnasta monin tavoin kannatettavana. Aloitteeseen liittyy kuitenkin myös joitakin ongelmallisia näkökohtia ja käytännön seikkoja, joita seuraavassa pyrimme valottamaan.

Taustaksi todettakoon, että vastuutahoina Helsingin julkisen taiteen hankinnoissa ovat HAM Helsingin taidemuseo, kaupunkiympäristön toimiala ja kaupunginkanslia. HAM toimii kaupungin julkisen taiteen tilauksissa taideasiantuntijana ja huolehtii kaupungin taidekokoelmasta, johon Taidemuseon kuratoimat julkiset taideteokset liitetään. Taidemuseo vastaa teosten säilymisestä, konservoinnista ja ylläpidosta yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Teosten tilaajana on kohteesta riippuen kaupunkiympäristön toimiala tai kanslia, ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa mm. teoksiin liittyvistä katurakenteista, kiveyksistä, perustuksista ja valaisusta.

Aloitteessa mainitaan Kalasataman Capellanaukiolla sijaitseva Jacob Dahlgrenin Early Morning, Eternity Sculpture esimerkkinä teoksesta, jonka osallistavaa käyttöä kaupunki olisi pyrkinyt torjumaan. Lähestyttävyys ja vuorovaikutukseen kannustaminen on tosiaan ollut sekä teoksen tekijän Jacob Dahlgrenin että teoksen kuratoimisesta ja tilaamisesta vastanneen työryhmän toive. Aukkaat ovat ottaneet teoksen omakseen: siellä istutaan, siihen nojaillaan ja sitä halaillaan, lapset leikkivät sen sisällä, ja se toimii kohtaamispaikkana ja keskustelunavauksena.

Teokseen kiipeily on sen sijaan jouduttu turvallisuussyistä kieltämään, samoin kuin teoksessa rullalautailu. Kiipeilyssä vaarassa ovat kiipeilijät,

rullalautailussa puolestaan itse teos. Teos ehti heti valmistuttuaan vahingoittua rullalautailusta, ja nyt sen maalipinta joudutaan hiomaan ja maalaamaan uudelleen. Tästä syystä rullalautailua teoksella on jouduttu jälkikäteen ehkäisemään muuttamalla katukiveystä sen ympärillä. Yksittäiset lohkopintaiset kivet osoittautuivat kuitenkin liian korkeiksi esteettömyyden kannalta., ja asia korjattiin pian kiviä madaltamalla.

Kaupunkistrategiassa ja luonnollisesti myös julkisen taiteen prosesseissa osallisuus on tärkeä arvo ja toimintatapa. Osallisuus taiteessa tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia. Se voi toteutua monin eri tavoin ja eri vaiheissa teoksen elinkaarta, esimerkiksi kaupunkilaisten kuulemisena jo ennen taiteilijavalintaa; se voi myös olla koko taideteosprosessin ytimessä kuten yhteisötaiteen teoksissa. Osallisuutta voi rakentaa taidekasvatuksen keinoin. Teoksiin, niiden tekijöihin ja taustoihin tutustuminen edistää kaupunkilaisten omistajuutta ja osallisuutta niistä. Julkinen taide voi tarjota alustan kaupunkilaisten omille ja yhdessä jaetuille merkityksille ja muistoille. Taideteos voi toimia puheenaiheena, kokoontumispaikkana, maamerkinä, löytönä, toisen taiteellisen intervention alustana ja kaupunginosan visuaalisen identiteetin rakentajana.

Valtuustoaloitteessa esimerkkinä taideteosten osallistavasta käytöstä mainitaan oleskelu ja liikunta. Mahdollisuus koskea julkisessa ulkotilassa olevia teoksia ja oleskella niillä on arvokasta. Uusissa julkisen taiteen hankkeissa pyritäänkin mahdollistamaan lähelle pääsy aina, kun se on teoksen luonteen ja sisällön kannalta tarkoituksenmukaista eikä vaaranna teoksen tai kaupunkilaisten turvallisuutta.

Julkinen taide voi tukea liikuntaharrastusta ja aktivoita ihmisiä liikkumaan. Osallisuus voi toteutua hyvin myös ilman fyysistä kontaktia teokseen: vaikkapa seuraamalla valmiita kävely- tai pyöräilyreittejä julkisten veistosten äärelle tai kehittämällä HAMin veistoskartan avulla sellaisia itse. On kuitenkin monia syitä, joiden takia ainutkertaiset taideteokset vain harvoin soveltuvat liikunnan fyysisiksi alustoiksi.

Jos taideteoksissa rohkaistaan urheilemaan tai kiipeilemään, kaupunki viime kädessä kantaa vastuun ihmisille sattuvista vahingoista. Taideteoksiin kiipeäminen ei koskaan ole täysin turvallista putoamis- ja juuttumisvaaran vuoksi.

Liikuntaharrastuksen alustoina taideteokset ovat myös alttiita vaurioitumiselle. Esimerkiksi rullalautailu rikkoo ja kuluttaa teoksia synnyttäen sekä äkillisiä, teosten murtumiseen liittyviä korjaustarpeita että jatkuvasti uusiutuvaa naarmujen ja pintojen korjaustarvetta. Teosten korjaus ja säilymisen turvaaminen on kallista ja johtaa henkilötyöajan ja kustannusten kasvuun, josta lausunto aiheellisesti kantaa huolta. Rullalautailun estämisellä ei haluta torjua teosten osallistavaa, vaan niitä va-

hingoittavaa käyttöä. Estäviä toimenpiteitä joudutaan harkitsemaan myös turvallisuussyistä tai silloin, kun harrastus aiheuttaa asukkaita häiritsevää melua.

Turvallisuusvaatimusten ja taiteellisesti korkeatasoisen taideteoksen yhteensovittaminen on haastavaa. Liikunta- ja leikkipaikkojen suunnittelussa on noudatettava lukuisia teknisiin ratkaisuihin, alustoihin, materiaaleihin ja mittasuhteisiin liittyviä standardeja ja turvallisuusmääräyksiä. Kuvataiteen alistaminen käyttöesineiden suunnittelustandardeille ei yleensä johda taiteellisen lopputuloksen kannalta parhaisiin ratkaisuihin, vaan vaarana on päätyä keskinkertaisiin kompromisseihin.

Julkisten taideteosten käyttäminen kaupunkilaisten omiin tarkoituksiin on mielekästä ja mahdollista. Siihen olisi kuitenkin löydettävä tapoja, jotka eivät vahingoita teosta, riko sen tekijän tekijänoikeutta tai kutista taideteosta käyttöesineeksi. Kaupungissa törmäävät monet, keskenään vastakkaisetkin intressit ja toiminnot, ja uskomme että avoimesta, osallistavasta ja omintakeisesta kaupungista löytyy keskinäisen kunnioituksen hengessä paikkansa niin urheilulle, harrastuksille, kaupunkilaisten omaehtoiselle toiminnalle kuin ammattitaitelijoiden työn tuloksena syntyneille taideteoksillekin.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Taru Tappola, julkisen taiteen päällikkö, puhelin: 310 87077
taru.tappola(a)hel.fi

§ 113

Den av ledamoten Kaisa Hernberg väckta motionen om utbildning gällande gatubyggplatser för att ingripa mot säkerhetsbrister

HEL 2020-011644 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Kaisa Hernberg och 28 andra ledamöter föreslår i sin motion att innehållen i Helsingfors utbildning för gatubyggplatser utvecklas. Gatuanvändarnas perspektiv ska beaktas noggrant och särskild uppmärksamhet ska fästas vid innehållen som gäller gång- och cykeltrafikens trygghet och smidighet. Även det exceptionella med Helsingfors innerstad som trafikomgivning ska beaktas bättre än tidigare. Kravet att delta i utbildning för gatubyggplatser utvidgas så att den utöver byggnadsentreprenörens personal gäller även gatuplanerare, planeringskonsulter och byggherrar. Tillståndsvillkoren för områdesanvändningen förtydligas i fråga om gatubyggplatser.

Helsingfors förutsätter i likhet med de andra städerna i huvudstadsregionen att minst en närvarande person på byggplatser som staden förvaltar i allmänna områden har ett giltigt Gatuarbetskort för huvudstadsregionen. Dessutom ska personen som ansvarar för grävarbetet ha ett av Trafikledsverket godkänt giltigt Vägskydd 1- eller Vägskydd 2-kort, eller avlagt utbildningen Gatuarbeten i huvudstadsregionen och ha ett giltigt Gatuarbetskort för huvudstadsregionen.

Utbildningen Gatuarbeten i huvudstadsregionen har ordnats sedan år 2006. I utbildningen ingår en tentamen och de som klarar den får Gatuarbetskortet för huvudstadsregionen. I utbildningarna deltar i genomsnitt 600 personer per år. Utbildningen utvecklas så att den föränderliga verksamhetsmiljön kan beaktas på ett bättre sätt.

Utbildningen har förbättrat kunskaperna hos personer som jobbar på gatuarbetsplatser i fråga om trafikens smidighet, säkerhet och tillgänglighet. Aktörerna har instruerats att beakta ledningar, apparater och konstruktioner på gator och allmänna områden för att minska olägenheterna. Utbildningen har förbättrat situationen, men fortsatt utveckling behövs. Även en ändring i attityderna behövs för att ändra verksamhetssätten.

I utbildningen ingår föreläsningar om beaktande av olika trafikformer och en djupgående beskrivning av goda och acceptabla trafikarrangemang för byggplatser. Samordningen av cykeltrafiken och gatuarbetsplatserna beaktas i ett särskilt avsnitt i utbildningen. Det senaste tillägget till utbildningen är en föreläsning om den invånarvänliga byggplatsen. Det är meningen att det här avsnittet och gatuarbetsplatsens kommunikation ska stå för en större andel i utbildningarna 2021. Utbildningsmaterialet består av bl.a. guiden Den invånarvänliga byggplatsen, som publicerades 2020.

Staden ställer upp som en del av utvecklingsarbetet omfattande mål för kvaliteten och säkerheten på byggplatser och rapporterar årligen om uppfyllelsen av målen till stadsmiljönämnden. Arrangemangens säkerhet och invånar- och företagsvänlighet på gatuarbetsplatser ställs upp som ett av huvudmålen både i byggplatsanvisningarna och i gatuarbetsplatsutbildningarna. Målet för utvecklingen av byggplatsanvisningarna är att utarbeta så entydiga anvisningar som möjligt. Effektivitet i minskningen av olägenheterna eftersträvas genom uppdatering av anvisningar, egenkontroll på byggplatserna, kommunikation, bestämmelser som gäller gatuarbeten och utveckling av utbildningarna.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 297

HEL 2020-011644 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 91

HEL 2020-011644 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nykyisellään Helsingin kaupunki yhdessä Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien kanssa edellyttää hallinnoimillaan yleisillä alueilla tehtävillä työmailla ainakin yhdeltä paikalla olevalta henkilöltä voimassaolevan Pääkaupunkiseudun katutyökortin. Lisäksi kaivutyöstä vastaavalla henkilöllä tulee olla voimassa oleva Väyläviraston hyväksymä Tieturva 1- tai 2-kortti, tai hyväksytysti suoritettu Pääkaupunkiseudun katutyöt -koulutus ja siitä todisteena voimassa oleva Pääkaupunkiseudun katutyökortti.

Pääkaupunkiseudun (PKS) katutyöt -koulutusta on järjestetty vuodesta 2006 lähtien. Koulutus järjestetään yhden päivän koulutuksena ja siihen liittyy kurssipäivänä suoritettava tentti, jonka läpäisseet saavat

Pääkaupunkiseudun katutyökortin. Koulutuksia järjestetään vuosittain ja niille osallistuu vuositasolla keskimäärin 600 henkilöä. Osallistujina on niin kaivutöitä kuin muita yleisillä alueilla tehtäviä töitä tekeviä toimijoita infraurakoitsijoista elokuvan tekijöihin. Koulutusta on kehitetty sen aloittamisesta lähtien jatkuvasti, ja kehittäminen on varmasti tarpeen myös vastaisuudessa, jotta alati muuttuva toimintaympäristö voidaan paremmin ottaa huomioon.

Koulutuksen järjestäminen on lisännyt kadulla töitä tekevien tietoisuutta näkökohdista, joilla on vaikutusta liikenteen sujuvuudelle, turvallisuudelle ja esteettömyydelle. Lisäksi koulutuksella on voitu ohjeistaa toimijoita huomioimaan paremmin kadulla ja yleisellä alueella sijaitsevat johdot ja laitteet sekä kadun ja yleisen alueen rakenteet siten, että töistä aiheutuvaa haittaa ja vahinkoja on saatu vähennettyä. Koulutuksella on ollut selkeä vaikutus edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamisessa, mutta toki kehittämistä on edelleen. Lisäksi tarvitaan myös selkeää asennemuutosta, jotta tietoisuus muuttuu teoiksi ja toimintatavaksi.

Koulutus on jo aiemmin sisältänyt luennot eri liikennemuotojen huomioon ottamisesta sekä syvällisemmän kuvauksen hyvistä ja hyväksyttävistä työmaan liikennejärjestelyistä. Pyöräliikenteen ja katutöiden yhteensovittamisesta on koulutuksessa oma erillinen osuus. Viimeisimpään koulutukseen marraskuussa 2020 sisällytettiin myös luento asukasystävällisestä työmaasta. Tämän sekä katutyömaiden viestinnän osuutta on myös tarkoitus kasvattaa vuoden 2021 koulutuksissa. Asukas-, liikkujaj- ja toimijalähtöisyyden sekä viestinnän osalta materiaalina toimivat erityisesti Helsingin kaupungin tuottamat aineistot, kuten vuonna 2020 julkaistu Asukaslähtöinen työmaa -opas.

Helsingin toimintaympäristö, erityisesti kantakaupunki, on haastava ja erityislaatuinen minkä tahansa yleiselle alueelle ulottuvan työmaan tai muun alueen käyttöä rajoittavan toiminnan osalta. Työmaiden ja liikennejärjestelyiden toteuttamiseen voidaan ensisijaisesti vaikuttaa töitä ja tilapäisiä liikennejärjestelyitä koskevin määräyksin. Kaupungilla on kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978, myöh. kunnossapitolaki) nojalla oikeus antaa yleisellä alueella tehtävän työn suorittamisesta määräyksiä, jotka ovat tarpeen liikenteen sujuvuudelle, turvallisuudelle ja esteettömyydelle aiheutuvan haitan vähentämiseksi. Kaupunki voi lisäksi vaatia muutoksia ja täsmennyksiä työn suorittajan esittämiin tilapäisiin liikennejärjestelyitä koskeviin suunnitelmiin sekä ennen niiden hyväksymistä, että tarvittaessa myös työn aikana.

Näihin Helsingin yleisillä alueilla tehtäviin töihin kohdistuviin erityisvaatimuksiin ja haittojen vähentämiseen voidaan vaikuttaa myös uudista-

malla nykyisiä kaupungin omia sekä kansallisia ohjeita liittyen työmaiden liikennejärjestelyihin. Vuoden 2021 aikana on tavoitteena käynnistää ohjeiden päivittäminen, sekä liittää ne tyomaaopas.fi-sivustoon. Ensimmäisessä vaiheessa viimeistellään ja otetaan käyttöön pyöräliikenteen työmaaohje keväällä 2021. Kaupungin oman katutyökoulutuksen tarvetta ja sisältöä tarkastellaan vuoden 2021 kuluessa.

Helsingin kaupunki on jo järjestänyt Katutöiden haittojen vähentäminen –hankkeeseen liittyen elo-syyskuussa 2020 Katurakentaja-koulutuspilotin yhteistyössä infra-alan toimijoiden ja Taitotalon kanssa. Koulutus keskittyi erityisesti isojen katuhankkeiden valmisteluun ja siihen osallistuivat merkittävässä roolissa myös kaupungin katusuunnittelun vetäjät, suunnittelukonsultit sekä rakennuttajat. Koulutuksen jatkoa tarkastellaan kevään 2021 aikana, riippuen osin myös koronatilanteen kehittymisestä.

Erityisesti isojen liikennejärjestely- ja katusaneeraushankkeiden työmaan aikaisten liikennejärjestelyjen osalta kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on päivittänyt suunnittelun ohjauksen ja rakentamisen valmistelun asiakirjat. Päivityksen myötä hankkeiden liikennejärjestelyjen periaatteet ja prioriteetit esitetään jo katu- ja rakennussuunnitteluvaiheessa pyrkien varmistamaan järjestelyjen nykyistä paremman huomioon ottamisen itse rakennushankkeen hankinta-asiakirjoissa ja sopimuksissa. Alueidenkäytön ja -valvonnan sekä liikenne- ja katusuunnittelun yhteistyössä kehitetään parhaillaan myös prosessia liittyen erityisesti isojen ja keskisuurien katuhankkeiden liikennejärjestelyjen käsittelyyn.

Voimassa olevasta lainsäädännöstä ei ole johdettavissa perustetta edellyttää erityisen katutyökoulutuksen suorittamista. Kaupunki on kuitenkin esittänyt valtioneuvostolle keväällä 2020 antamassaan kunnossapitolain muutosehdotuksessa, että kunnossapitolaissa jatkossa säädettäisiin mahdollisuudesta asettaa tällainen vaatimus. Ympäristöministeriössä on käynnissä tällä hetkellä selvitystyö kunnossapitolain kokonaisuudistustarpeesta. Tältä osin Helsingin kaupunki tavoittelee erityisesti mahdollisuutta ohjata kadulla tapahtuvia töitä yleisellä tasolla, asettaa kadulla työskenteleville toimijoille nykyistä vahvemmin pätevyysvaatimuksia sekä tehokkaampia keinoja työmaiden puutteiden sanktiointiin.

Alueidenkäyttö ja -valvonta on uudistanut vuonna 2020 kaivutöitä koskevaa päätöspohjaa sekä päätöksissä käytettäviä vakiomääräyksiä. Kaikkiin yleisillä alueilla tehtäviä töitä koskeviin päätöksiin on loppuvuodesta 2020 lähtien lisätty erillinen ohje työmaataulun käyttämisestä sekä täytettävä työmaataulupohja. Näiden toimenpiteiden lisäksi alueidenkäyttö ja -valvonta tulee vaatimaan jatkossa katutyöilmoituksen liit-

teenä työhön ryhtyvältä työnsä dokumentointia maastossa. Tällä on tarkoitus vähentää kaupungin tarkastajien aikaa vieviä ja rutiininomaisia työtehtäviä, jotta resursseja voidaan kohdentaa paremmin haastavien kohteisiin, sekä ohjata työstä vastaavaa valvomaan itse tilaamansa työn jälkeen.

Kunnossapitolain mahdollinen kokonaisuudistus käynnistyy aikaisintaan vuoden 2022 alussa, eikä muutoksia nykyiseen lainsäädäntöön ole siten tiedossa lähiaikoina. Helsingin kaupunki hakee vaikuttavuutta katutöiden haittojen vähentämiseen erityisesti ohjeiden päivittämisellä, työmaiden omavalvonnalla, viestinnällä, katutöitä koskevien määräysten sekä koulutuksen kehittämällä edelleen.

Lautakunta toteaa, että osana kehitystyötä kaupunki asettaa työmaiden laadulle ja turvallisuudelle mitattavat tavoitteet ja raportoi niiden toteutumisesta vuosittain kaupunkiympäristölautakunnalle. Työmaajärjestelyjen turvallisuus ja asukasystävällisyys nostetaan sekä työmaaohjeistuksissa että katutyökoulutuksissa yhdeksi päätavoitteeksi. Työmaaohjeistusten kehittämisessä yksi keskeinen tavoite on, että ohjeet ovat mahdollisimman yksiselitteiset ja vaatimustaso kaikille toimijoille selkeä.

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Uudeksi kappaleeksi 13:

Lautakunta toteaa, että osana kehitystyötä kaupunki asettaa työmaiden laadulle ja turvallisuudelle mitattavat tavoitteet ja raportoi niiden toteutumisesta vuosittain kaupunkiympäristölautakunnalle. Työmaajärjestelyjen turvallisuus ja asukasystävällisyys nostetaan sekä työmaaohjeistuksissa että katutyökoulutuksissa yhdeksi päätavoitteeksi. Työmaaohjeistusten kehittämisessä yksi keskeinen tavoite on, että ohjeet ovat mahdollisimman yksiselitteiset ja vaatimustaso kaikille toimijoille selkeä.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jyrki Paavilainen, projektiinjhtaja: 310 25896
jyrki.paavilainen(a)hel.fi

§ 114

Den av ledamoten Mauri Venemies väckta motionen om förbättring av trafiksäkerheten i Borgbyggarvägens korsningar i Hertonäs

HEL 2020-011657 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mauri Venemies och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden snabbt ska börja förbättra trafiksäkerheten i Borgbyggarvägens korsningar genom planering av trafikljusens rytm, körfältsregleringar eller andra effektiva åtgärder.

Stadsstyrelsen konstaterar att ett omfattande gatuarbete kommer att genomföras åren 2023–2025 på Borgbyggarvägen mellan Abraham Wetters väg och metrostationen. Syftet med ändringsarbetena är att trygga möjligheterna att ta sig fram också då trafikvolymen i området förutspås öka. Från säkerhetssynpunkt genomförs trafikregleringarna i enlighet med de bästa planeringslösningar som finns att tillgå.

I samband med ändringsarbetet anläggs det på gatuavsnittet mellan Abraham Wetters väg och metrostationen bland annat busskörfält och enkelriktade cykelvägar med pendlingsstråksstandard. Att cykeltrafiken blir enkelriktad bidrar till att förbättra möjligheterna för bilburna trafikanter att tolka cyklisternas avsikter och färdvägar rätt. Den relativa andelen trafik som svänger söderifrån till höger på Borgbyggarvägen kom-

mer att minska då en ramp från Borgbyggarvägen till Österleden tas i bruk i och med det gatubygge som inleds 2023.

Om högersväng ordnades som en egen skyddad trafikljusfas, skulle det leda till en avsevärd försämring av kapaciteten för biltrafik särskilt i Borgbyggarvägens och Båtsviksgatans korsning. Detta skulle också leda till längre omloppstider för trafikljusen, vilket har upplevts som besvärligt i synnerhet för fotgängare.

Den olyckstyp som lyfts fram i fullmäktigemotionen hör till de olyckstyper som är svårast att minska genom trafikregleringar. En central riskfaktor är parternas begränsade möjligheter att upptäcka varandra eller att tolka de andra parternas beteende rätt. I synnerhet från stora fordon är det ofta mycket svårt att upptäcka en cyklist som närmar sig snett från höger. Möjligheterna för den som kör ett svängande fordon att upptäcka andra trafikanter som närmar sig i samma riktning kan förbättras med fordonstekniska lösningar, exempelvis kamerasystem. Staden utreder möjligheterna att kräva motsvarande förbättringsåtgärder i den trafikmateriel som staden beställer själv eller tillsammans med samarbetsparter, såsom Kommunförbundet Helsingforsregionens trafik (HRT). Det kan också väntas att EU kommer att införa bestämmelser om att det i vissa större fordonsklasser ska bli obligatoriskt med tekniska hjälpmedel för föraren i syfte att minska de säkerhetsproblem som döda vinkeln leder till.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

05.05.2021

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 275

HEL 2020-011657 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.02.2021 § 64

HEL 2020-011657 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Laajasalon ja Herttoniemen keskustojen maankäytön tiivistyminen edellyttää mittavia muutoksia Herttoniemen keskustassa. Herttoniemen keskustan liikenteellisesti merkittävin katu on Linnanrakentajantie. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 9.5.2017 Herttoniemen keskustan liikennesuunnitteluperiaatteet, jonka mukaisten liikennejärjestelyjen toteuttaminen on parhaillaan meneillään. Samalla uusitaan kunnallistekniikkaa alueella. Linnanrakentajantielle toteutetaan merkittävä katutyö vuosina 2023-2025 Abraham Wetterintien ja metroaseman välille. Tuolloin katuosuudelle toteutetaan mm. bussikaistat ja baanatasoiset yksisuuntaiset pyörätiejärjestelyt. Lisäksi Itäväylälle tehdään autoliikenteen ramppi Linnanrakentajantieltä Itäkeskuksen suuntaan osana Itäväylää ylittävää uudistettua siltayhteyttä.

Liikenneturvallisuus Linnanrakentajantiellä

Linnanrakentajantiellä Abraham Wetterin tien ja Hiihtäjätien välillä on sattunut vuosien 2015-2020 välisenä aikana 20 tilastoitua onnettomuutta. Suhteessa liikennemääriin tilastoitu onnettomuusmäärä on tavanomista tasoa korkeampi Laivalahdenkadun liittymässä ja Itäväylän ylittävän sillan liikennepaikassa. Vertailtaessa aiempiin vastaavan pituisiin

ajanjaksoihin tilanne ei ole onnettomuuksien osalta muuttunut merkittävästi. Pyöräliikenteen edustavuus onnettomuustilastoissa on huomattavan korkea. Lähes puolessa (9 kpl) tarkastelujakson onnettomuuksista vähintään yksi osallinen on ollut pyöräilijä. Näistä onnettomuuksista lähes kaikissa yhtenä osallisena on ollut kääntyvä auto tontti- tai katuliittymässä. Linnanrakentajantie on tärkeä pääkatu, jolla on huomattavan paljon liikennettä, erityisesti kyseisellä osuudella. Katuosuuden liikennemäärien ennakoidaan kasvavan kaikkien kulkumuotojen osalta johtuen kadun lähialueiden maankäytön tehostumisen myötä. Linnanrakentajantielle ja siihen liittyville lähikaduille on suunniteltu mittavia muutostöitä, joiden tarkoituksena on turvata liikkumisen mahdollisuuksia myös tilanteessa, jossa liikennemäärien ennakoidaan kasvavan. Turvallisuuden kannalta liikennejärjestelyt toteutetaan parhaiden käytettävissä olevien suunnitteluratkaisuiden mukaisiksi. Katujen rakentamistyöt ovat jo alkaneet ja tulevat ajoittumaan useille lähipuosisille.

Valtuustoaloitteessa esille nostettu onnettomuustyyppi on yksi haastavimpia onnettomuustyyppejä vähentää liikennejärjestelyiden avulla. Keskeinen riskitekijä on osallisten rajalliset mahdollisuudet havaita toisiaan tai tulkita toisten osallisten toimintaa oikein. Erityisesti isoista ajoneuvoista on usein varsin haastavaa havaita takaviistosta oikealta lähestyvää pyöräilijää. Ison ajoneuvon kuljettaja joutuu kääntyessään keskittämään tarkkaavaisuuttaan muun muassa omaan kulkusuuntaansa. Toisaalta myös lähestyvän pyöräilijän voi olla vaikeaa tulkita, että onko hän tullut havaituksi.

Kääntyvän ajoneuvon kuljettajan mahdollisuutta havaita samaan suuntaan lähestyviä muita liikenteen osallisia voidaan parantaa ajoneuvoteknisillä järjestelmillä. Erityisen onnistunut esimerkki on uudet Articraitiovaunut, joissa kuljettajan näkemän katvealueita on poistettu erittäin kattavalla kamerajärjestelmällä. Kaupungin tulee selvittää mahdollisuuksia edellyttää vastaavia parannustoimenpiteitä tilaamansa tai yhteistyötahojen, kuten HSL, kanssa tilattavan liikennekaluston osalta. On myös odotettavissa, että EU:ssa nousee ehdolle direktiiviesitys, jossa joihinkin suurimpiin ajoneuvoluokkiin säädettäisiin pakolliseksi kuljettajan apuvälineeksi näkemäkatveiden muodostamia turvallisuusongelmia vähentävää tekniikkaa.

Oikealle kääntymisen järjestäminen omaa suojattua liikennevalovaihetta noudattavaksi vaiheeksi johtaisi erityisesti Linnanrakentajantien ja Laivalahdenkadun liittymässä autoliikenteen välityskyvyn merkittävään heikkenemiseen. Tällainen järjestely johtaisi myös pidentyneisiin liikennevalojen kiertoaikoihin, mikä on koettu erityisesti jalankulkijoille haitaksi. Oikealle Linnanrakentajantieltä etelästä kääntyvän liikenteen suhteellinen osuus tulee vähentymään, kun Linnanrakentajantien 2023 al-

05.05.2021

kava kadunrakennuksen myötä tehtävä ramppi Itäväylälle saadaan käyttöön.

Pyöräliikenteen muuttuminen yksisuuntaisesti parantaa osaltaan autoliikenteen osallisten mahdollisuuksia tulkita pyöräilijän aikeita ja kulureittejä oikein. Pyöräliikenteen suunnitteluohjeita laadittaessa on hyödynnetty edistyneimmissä pyöräilymaissa tehtyä tutkimustietoa järjestelyiden turvallisuudesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi

05.05.2021

Ärende/23

§ 115

Den av ledamoten Jukka Järvinen väckta motionen om löptrappor till Himmelsberget i Kottby

HEL 2020-012442 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jukka Järvinen och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion löptrappor till Himmelsberget i Kottby.

Stadsstyrelsen anser liksom kultur- och fritidsnämnden att anläggning av löptrappor allmänt taget är ett bra sätt att främja folks rörlighet. Stadsmiljösektorns utredningsarbete i samverkan med kultur- och fritidssektorn ledde ändå till den slutsatsen att Himmelsberget inte är lämpligt som plats för löptrappor. I planen för ett nätverk med löptrappor hittades en plats i Rönninge i stället för Himmelsberget.

Då programmet för löptrappor utarbetades identifierades Himmelsberget som ett nätverksmässigt bra läge för sådana, och det undersöktes som ett genomförbart löptrappsställe bland andra ställen. En granskning gav vid handen att det i området finns ett flertal värdefulla natur- och kulturhistoriska objekt, som begränsar valet av trapplinje. Till följd av de varierande ytformerna i området var det dessutom så gott som omöjligt att hitta lämpliga, rätt långa slutningsavsnitt. Eftersom det inte

gick att hitta en jämn sluttning lämplig för sammanhängande löptrappor, är det inte meningen att sådana ska anläggas på Himmelsberget.

Kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande om motionen. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 276

HEL 2020-012442 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.03.2021 § 34

HEL 2020-012442 T 00 00 03

Lausunto

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan kuntoportaiden rakentaminen on kannatettavaa ja edistää ihmisten liikkumista.

Kaupunkiympäristön toimiala teetti selvityksen mahdollisista kohteista, joihin voisi toteuttaa kuntoportaat. Liikuntapalvelut osallistui aktiivisesti selvitystyöhön. Selvitystyössä päädyttiin johtopäätökseen, että Taivaskallio ei sovellu kuntoportaiden sijoituspaikaksi.

Kuntoporrashjelmaa laadittaessa Taivaskallio tunnistettiin verkostollisesti hyvänä sijaintina kuntoportaille. Taivaskalliota tutkittiin yhtenä toteutettavana kohteena muiden kuntoporraskohteiden joukossa. Tarkastelussa ilmeni, että alueella on useita arvokkaita luonto- ja kulttuurihistoriallisia kohteita, jotka rajoittivat porrashlinjan valintaa. Lisäksi alueen vaihtelevien pinnanmuotojen takia sopivien pitkäköjen rinneosuuksien löytäminen oli lähes mahdotonta. Koska tasaista yhtenäistä kuntoportaille soveltuvaa rinnettä ei löytynyt, päätettiin olla esittämättä kuntoportaita Taivaskalliolle. Taivaskallion sijainnin kuntoportaiden verkostosuunnitelmassa korvasi Pihlajistosta löydetty kohde.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 116

Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om ekologisk kompensation för att Centralparken blir smalare

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska kompensera den ekologiska skada som den gröna kilen Centralparken orsakats i samband med byggarbetena vid Britas idrottshall genom att beskoga ett lika stort område på ett sådant ställe där dess betydelse för Helsingfors gröna kilar motsvarar den orsakade skadan och stärker Centralparken.

Det saknas finländsk lagstiftning som styr ekologisk kompensation utom i fråga om nätverket Natura 2000. Staden har för närvarande ingen etablerad metod eller praxis för att vidta ekologiska kompensationsåtgärder. Målet är dock att för staden utveckla en egen modell för ekologisk kompensation. Arbetet utförs som en del av Helsingfors verksamhetsprogram för trygghet av naturens mångfald 2020–2028. En åtgärd i utkastet till programmet är att i Helsingfors utveckla en modell för ekologisk bokföring och för kompensation av försvinnande natur. Projektet är förlagt till åren 2021–2022. För närvarande bereds dessutom en ändring av naturvårdslagen, och i samband med den granskas också ekologisk kompensation och genomförande av sådan. I fortsättning-

en kan det vara möjligt att hitta objekt förenliga med modellen för ekologisk kompensation också inom Centralparken.

Uppsättningen metoder för ekologisk kompensation i planläggningen av staden bygger för tillfället i hög grad på de nuvarande verksamhets-sätten med utredningar, planläggningskartor och anknytande bestämmelser. Åtgärder för ekologisk kompensation efter stadens planläggnings- och beslutsprocess skulle vara ekonomiskt och administrativt svåra att genomföra, och de skulle inte främja bilden av staden som en principfast aktör.

I Centralparken bevaras och stärks naturvärdena långsiktigt i enlighet med stadens mål. Nya naturskyddsområden inrättas i enlighet med naturskyddsprogrammet, hotade naturtyper kartläggs, slitaget och utnyttjandet styrs, och skogen sköts med hänsyn till naturvärdena.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 277

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 87

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ekologinen kompensatio

Ekologisella kompensatiolla tarkoitetaan sitä, että ihmisen toiminnasta luonnon monimuotoisuudelle aiheutunut haitta hyvitetään lisäämällä luonnon monimuotoisuutta toisaalla. Kompensatiotoimien hyväksyttävyyttä edellyttää toiminnallista korvaavuutta, mikä tarkoittaa, että toimien riittävyys ei määrity pinta-alallisesti vaan vaikuttavuuden mukaan. Luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeiset kriittiset tekijät koskevat kohteiden ekologista korvattavuutta, hyvityksen ajoittumista ja aikavivettä sekä epävarmuutta ekologisen tilan parannustoimien biodiversiteettiä.

Pirkkolan uusi monitoimiliikuntahalli

Voittoa tavoittelemattomalle Pirkkolan liikuntahalli Oy:lle on tehty päätös 19.5.2020 aluevuokrasta toteuttaa monitoimiliikuntahalli Pirkkolan liikuntapuistoon. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi kaupunginhallituksen 3.2.2020 toimeenpanopäätöksen nojalla solmia vuokrasopimuksen, joka on viimeinen kaupungin päätös ennen rakennustöiden aloittamista. Tämä päätös pohjaa vuonna 2014 hyväksytyyn Keskuspuiston keskiosan asemakaavaan, jossa on esitetty urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Ekologinen kompensatio Pirkkolan liikuntahallin tapauksessa

Ekologiseen kompensatioon ohjaava lainsäädäntö puuttuu Suomesta Natura 2000 –verkostoa lukuun ottamatta. Helsingin kaupungilla ei tällä hetkellä ole vakiintunutta menetelmää tai käytäntöä ekologisten kompensatiotoimenpiteiden tekemiselle. Kaavoituksessa ekologisen kompensatioiden keinovalikoima nojaa pitkälti nykyisiin toimintatapoihin selviytyksineen, kaavakarttoineen ja siihen liittyvine määräyksineen. Kau-

pungin kaavoitus- ja päätöksentekoprosessin jälkeen käynnistettävä ekologinen kompensatio on taloudellisesti ja hallinnollisesti vaikeaa, eikä edistä kuvaa kaupungista johdonmukaisena toimijana.

Keskuspuisto on keskisen ja läntisen Helsingin merkittävin metsäalue, pääosin ydinmetsistä koostuva vihersormi. Pirkkolan urheilupuiston alue ei ole Keskuspuiston kapein kohta, vaikkakin uusi liikuntahalli metsäistä yhteyttä tällä kohtaa kaventaakin. Esimerkiksi Laakson ratsastuskentän alueella Keskuspuisto ja sen metsäpeite on vieläkin kapeampi. Kaupungin tavoitteiden mukaista Keskuspuiston luonnonarvojen säilyttämistä ja vahvistamista tehdään pitkäjänteisesti. Luonnonsuojeluohjelman mukaisia uusia luonnonsuojelualueita perustetaan, uhanalaisia luontotyyppisiä kartoitetaan, kulutusta ja käyttöä ohjataan, metsää hoidetaan luonnonarvot huomioiden.

Kaupungilla on tavoitteena kehittää omaa kompensatiomalliaan, tavoite on esitetty Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2020–2028 –luonnoksessa (toimenpide: Kehitämme Helsingille mallin ekologisesta tilinpidosta ja häviävän luonnon kompensoimisesta. Hanke: 2021–2022). Parhaillaan on myös käynnissä luonnonsuojelulain muutoksen valmistelu. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös ekologista kompensatiota ja sen toteuttamista. Jatkossa ekologisen kompensatiomallin mukaisia kohteita on mahdollisesti löydettävissä Keskuspuistonkin alueelta.

16.02.2021 Pöydälle

09.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Böhling, tiimipäällikkö: 310 37211
anna.bohling(a)hel.fi

§ 117

Den av ledamoten Sinikka Vepsä väckta motionen om justering av stadens kostnader för grundberedning i Malms flygplatsområde

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Kaupunkiympäristölautakunta 30.3.2021 § 155

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sinikka Vepsä och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att stadens kostnader för grundberedning i Malms flygplatsområde justeras så att de motsvarar nuläget och att bostadsbyggandets ekonomiska lönsamhet i det ifrågavarande området omvärderas då flyttningsrörelsen avtar.

Stadsstyrelsen konstaterar med hänvisning till stadsmiljösektorns utlåtande att utredningarna om grundberedning i Malms före detta flygplatsområde som togs fram under arbetet med dispositionsplanen har preciserats och att de preciseras vidare då planeringen och byggandet av området avancerar.

Markundersökningar

Marken i Malms före detta flygplatsområde är lermark, inte myrmark. Sammanlagt cirka en tredjedel av Helsingfors markareal är lermark. Byggnad i områden med svag mark förutsätter grundförstärkning i gatu-, park- och gårdsområden och grundläggning av byggnader med pålar. Markens krav beaktas i byggandet.

Staden har systematiskt utrett marken i Malms före detta flygplatsområde i årtal på sammanlagt 3 000 punkter. Eventuella föroreningar i områdets mark, grundvatten och markens porgaser har utretts med tanke på planeringen av markanvändningen. Ytterligare undersökningar utförs utgående från behoven som uppstår i planeringen av markanvändningen och planeringen och genomförandet av saneringen i området.

Förorenad mark har i utredningarna hittills konstaterats endast på några ställen, där det har förekommit hantering av bränslen eller andra kemikalier som hänför sig till flygplatsverksamheten. De förorenade ställena är till ytan tämligen små och för det mesta nära markytan. De kan saneras med hjälp av sedvanliga metoder, såsom att gräva bort det förorenade jordmaterialet och ersätta det med rent jordmaterial.

Den senaste preliminära grundberedningsplanen som omfattar hela området är från år 2017. Grundberedningsplanen grundar sig på dispositionsplanen för Malms flygplatsområde och markanvändningens illustration som bygger på dispositionsplanen. Planen har preciserats år 2019 och preciseringarna grundar sig på behoven i de utarbetade detaljplanerna för Nallebranten och Flygplatskvarteret. En utredning om möjligheterna kring kolsnål grundberedning som gäller hela området pågår och den rapporteras under år 2021. Grundberedningsmetoderna preciseras då planeringen av markanvändningen och genomförandeplaneringen av grundberedningen avancerar.

Flygekorre- och naturutredningar

Staden granskar årligen flygekorrens utbredning och beaktar då också observationer gjorda av andra. Med stöd av utredningarna bestäms de fortsatta åtgärderna för att en tillräcklig skydds nivå för arten ska bibehållas. Åtgärderna och planerna för området diskuteras med miljömyndigheterna. I 2020 års utredning hittades inga nya kärnområden eller boträd kring Malms före detta flygplats. Flygekorrarnas kärnområde på båda sidorna om Storskogsvägen har utvidgats några ar mot nordväst. Förekomsterna som hittats under de tidigare åren, dvs. föröknings- och rastområden, har beaktats i planläggningen så att de har lämnats på grönområden.

I Helsingfors utredning om flygekorrens habitatnätverk (Flygekorrens habitatnätverk i Helsingfors 2019, Helsingfors stad, stadsmiljösektorns publikationer 2020:2) identifieras flygekorrens viktiga områden och rutter. I nätverksplaneringen samordnas planeringen av markanvändningen och skyddet av flygekorrarna på ett långsiktigt sätt. I Malmområdet har man för särskild utveckling identifierat rutter för flygekorrar från Stichelbackabäckens dal, där det behövs förbindelser mellan kärnom-

rådena. Dessutom har ett behov av att utveckla förbindelserna över Lahtisleden identifierats. Flygekorrens aktivitetsområde förändras årligen och arten sprider sig till nya områden. Därför har det ansetts vara ändamålsenligt att redan i förväg utreda flygekorrens potentiella möjligheter att ta sig fram i det område som ingår i dispositionsplanen för Malms före detta flygplatsområde. För att artens gynnsamma skyddsnivå ska bevaras bör det finnas förbindelser i trädkronorna och lämpliga möjligheter för flygekorren att ta sig från området till mer vidsträckt omgivande grönområden.

Områdets naturvärden har kartlagts både under arbetet med dispositionsplanen och de aktuella detaljplaneprojekten. Separata utredningar har gjorts bland annat om förekomsten av anmärkningsvärda fjärilsarter, fågelbeståndet, fladdermöss, växtligheten och vattendragen under åren 2015-2020. Vattendragens värden har utretts bland annat i samband med utredningar och planer som hänför sig till vattenförsörjningen. Utredningarna uppdateras och preciseras regelbundet. Växtlighetsutredningarna fortsätter under växtperioden år 2021. År 2021 har staden också för avsikt att uppdatera fjärilsutredningen och vid behov även fladdermusutredningen. I fråga om aktuella och framtida detaljplaneområden planeras utredningar om bäckarnas organismer och naturtillstånd. I kommande utredningar som gäller marken och dagvattnen beaktas dessutom uppföljningen av vattenkvaliteten i grundvattnet och i Stickelbackabäcken.

Beräknade byggnadskostnader och precisering av dem

Byggandets stadsekonomiska verkningar är mycket betydande. De budgetfinansierade investeringskostnaderna för dispositionsplaneområdets grundberedning, gatu- och parkbyggnad samt servicebyggnaderna har beräknats vara i storleksklassen 500 miljoner euro. Enligt erfarenhet från stadens verksamhet i områdesbyggnadsprojekt genererar en euro som staden investerar med budgetmedel cirka 4-8 euro i privata investeringar, beroende på områdets egenskaper, utgångsläge och målsättningar. I byggandet av Malms före detta flygfält beräknas andelen privata investeringar vara cirka 3 000 miljoner euro, enligt en moderat uppskattning enligt vilken en euro som staden investerar med budgetmedel genererar cirka sex euro i privata investeringar.

Enligt grundberedningsalternativet i planen som utarbetades 2017 är de beräknade grundberedningskostnaderna som riktas till staden cirka 300 miljoner euro för hela dispositionsplaneområdet. Kostnaderna presenteras per delområde och byggnadsdel i rapporten om Malms grundberedningsplan (Destia Oy, 25.9.2017). Kostnaderna för sanering av förorenad mark beräknas uppgå till cirka 8 miljoner euro (Ramboll Finland Oy, 15.11.2019).

Planerna och därmed kostnadsberäkningarna och riskbedömningarna preciseras hela tiden då projektet avancerar mot förverkligandet av byggandet. För närvarande utarbetas en utredning om metoderna för kolsnål grundberedning i området, vars utgångspunkt är utsläppsberäkning för grundberedning med traditionell teknik (Ramboll Finland Oy, 10.2.2020). Målet är att i fortsättningen finna alternativa grundberedningslösningar med vilka det är möjligt att minska utsläppen och kostnaderna i fråga om de delområden i dispositionsplanen som upptas för detaljplanläggning. Arbetet rapporteras under år 2021.

Utredningarna som har tagits fram under arbetet med dispositionsplanen har precisrats och preciseras då detaljplanläggningen avancerar. Områdets planering uppdelas i flera detaljplaneprojekt. Utredningar görs som grund för planeringsarbetet per detaljplaneprojekt och för den övriga planeringens behov.

Befolkningstillväxten i Helsingfors

Den senaste befolkningsprognosen för Helsingfors och Helsingforsregionen har utarbetats för åren 2019–2060 (Helsingfors stad, Statistisk 2020:11). I prognosen beaktas coronaepidemiens verkningar. På grund av coronaepidemin avtog Helsingfors tillväxt något år 2020, men tillväxten väntas återhämta sig till den vanliga nivån redan under år 2021. Under åren 2021-2030 beräknas Helsingfors genomsnittliga befolkningstillväxt vara 6 250 invånare per år.

I stadsstrategin och i genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning ställs målet att det under åren 2021-2023 byggs sammanlagt 7 000 bostäder per år och att antalet höjs till 8 000 bostäder från och med år 2023.

Helsingfors växer snabbt och i Generalplan 2016 är Malms före detta flygplatsområde det viktigaste nya byggnadsområdet, som planeras och byggs till en ny stadsdel med 25 000 invånare. I genomförandeprogrammet för generalplanen ingår Malms flygplatsområde i generalplanens första genomförandefas. Staden har som mål att inleda bostadsbyggandet på 2020-talet så snabbt som möjligt. Investeringsanslag har reserverats för inledningen av byggandet av Malm i budgeten 2021 och i dess 10-åriga investeringsplan.

Avslutningsvis

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

05.05.2021

Ärende/25

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Kaupunkiympäristölautakunta 30.3.2021 § 155

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 278

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.03.2021 § 155

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Hankennumero 5264_199

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Malmin entisen lentokentän maaperä

Entisen lentokentän alueen maaperä on tyypillistä Koillis-Helsingille: pohjamaa on savea, jonka paksuus vaihtelee noin 0–17 m välillä. Kiitoteiden kohdalla ja muilla asfalttipäällysteisillä alueilla saven päällä on täyttökerroksia. Saven alla ovat siltti-, hiekka- ja moreenikerrokset ennen kallion pintaa. Turvetta alueella on vain sen itäisimmässä osassa lähellä Tattarisuota. Malmin entisen lentokentän alue ei siis ole suota, vaan savikkoa, jota on yhteensä noin kolmannes Helsingin maapinta-alasta.

Rakentaminen pehmeikköalueella edellyttää pohjanvahvistusta katu-, puisto- ja piha-alueilla sekä rakennusten perustamista paaluilla. Maaperän vaatimukset huomioidaan rakentamisessa.

Maaperätutkimukset

Helsingin kaupunki on selvittänyt alueen maaperää vuosia suunnitelmallisesti yhteensä liki 3 000 pisteestä ja suunnittelun edetessä tutkimuksia tehdään lisää. Alueen maaperän, pohjavesien ja maaperän huokoskaasujen mahdollista pilaantumista on selvitetty maankäytön suunnittelua varten. Keskeiset tutkimustulokset on esitetty tutkimusraportissa Malmin lentoaseman kaavarungon alue, Maaperän pilaantuneisuuden tutkimus ja sulfidimaakartointu (Ramboll Oy, 15.11.2019) sekä Malmin lentoaseman kaavarungon alue, pilaantuneisuuden seuranta-tutkimus (Ramboll Oy, 28.8.2018).

Pilaantuneet maat

Pilaantuneisuutta on tähänastisissa tutkimuksissa todettu vain muutamissa paikoissa, joissa on käsitelty polttoaineita tai muita lentokenttätöimintaan liittyneitä kemikaaleja. Todetut pilaantuneet kohdat ovat varsin pienialaisia ja sijaitsevat enimmäkseen lähellä maan pintaa. Ne ovat puhdistettavissa tavanomaisin keinoin, kuten kaivamalla pilaantunut maa-aines pois ja korvaamalla se puhtaalla maalla.

Maaperän pilaantuneisuuden tutkimuksia tehdään lisää alueen maankäytön suunnittelun sekä puhdistamisen suunnittelun ja toteuttamisen tarpeisiin.

Sulfidisavet ja esirakentamisen suunnittelu

Alueelta on tehty Geologisen tutkimuskeskuksen selvitys Hienorakeisten maalajien kerrosjärjestys ja ominaisuudet Helsingin Malmin lentokentän kaava-alueella (2017), jossa selvitettiin mm. sulfidisavien esiintymistä lentokentän alueella. Sulfidisavia on selvitetty lisää myös pilaantuneisuustutkimusten yhteydessä.

Sulfidisavea ei pääsääntöisesti ole tarkoitus kaivaa pois, vaan alueen luonnonsavet pääosin jäävät alueelle. Alueilla, joilla esiintyy potentiaalisesti hapanta sulfidisavea, on erityisen tärkeää rakentamisen aikana hallita työmaavesiä, massojen hapettumisen estämistä ja valuntaa ympäröiviin vesistöihin. Rakentaminen suunnitellaan niin, että mahdollisimman suuri osa alueen nykyisistä savista, ml. sulfidisaviesiintymät jäävät paikoilleen.

Malmin lentokentän alueelle on tehty koko alueen kattava alustava esirakentamissuunnitelma viimeksi vuonna 2017. Esirakentamissuunnitelma perustuu Malmin lentokenttäalueen kaavarunkoon ja siitä laadittuun maankäytön havainnekuvaan. Suunnitelmaa on tarkennettu laadittujen Nallenrinteen ja Lentoasemakorttelin tarpeisiin (Sitowise 2019). Koko aluetta koskeva selvitys vähähiilisen esirakentamisen mahdollisuuksista on käynnissä ja raportoidaan vuoden 2021 aikana. Esirakentamistavat tarkentuvat maankäytön suunnittelun ja esirakentamisen toteutussuunnittelun edetessä.

Esirakentamisen kustannusarviot

Kaupungille kohdistuviksi esirakentamisen kustannuksiksi on v. 2017 laaditun suunnitelman mukaiselle esirakentamismuutostarpeelle arvioitu noin 300 miljoonaa euroa koko kaavarungon alueelta. Kustannukset on esitetty osa-alueittain ja rakennusosittain Malmin esirakentamissuunnitelman raportissa (Destia Oy, 25.9.2017). Pilaantuneen maan puhdistamisen kustannuksiksi on arvioitu noin 8 milj. euroa (Ramboll Finland Oy, 15.11.2019).

Arviointien tarkentuminen

Suunnitelmat ja sitä myöten kustannusarviot ja riskiarviot täsmenytävät jatkuvasti kohti rakentamisen toteuttamista. Tällä hetkellä on valmisteilla selvitys alueen vähähiilisen esirakentamisen menetelmistä, jonka lähtökohtana on päästölaskelma esirakentamiselle perinteisellä tekniikalla (Ramboll Finland Oy, 10.2.2020). Tavoitteena on löytää jatkossa kaavoitettaville kaavarungon osa-alueille vaihtoehtoisia esirakentamiskäytäntöjä, joilla pienennetään päästöjä sekä kustannuksia. Työ raportoidaan 2021 kuluessa.

Kaavarunkovaiheessa tehtyjä selvityksiä on tarkennettu ja tarkennetaan asemakaavoituksen edetessä. Alueen suunnittelu jakautuu useaan asemakaavahankkeeseen. Selvityksiä tehdään suunnittelutyön pohjaksi kaavahankekohtaisesti ja muun suunnittelun tarpeisiin.

Luontoselvitykset ja liito-oravat

Kaupunki tarkastelee liito-oravan levinneisyyttä vuosittain ja ottaa myös huomioon muiden tahojen tekemät havainnot. Liito-oravien esiintymistä selvitetään vuosittain Malmin entisen lentokentän ympäristössä. Laaditut raportit ovat vuosilta 2016, 2018, 2019 ja 2020. Selvitysten perusteella määritellään jatkotoimenpiteet lajin riittävän suojelutason säilyttämiseksi. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista neuvotellaan ympäristöviranomaisten kanssa.

Uusia ydinalueita tai pesäpuita ei ole löytynyt entisen lentokentän ympäriltä vuoden 2020 selvityksessä. Liito-oravien ydinalue Suurmetsäntien kahden puolen on laajentunut muutaman aarin luoteen suuntaan. Aikaisempina vuosina löydetty esiintymät, eli lisääntymis- ja levähdysalueet, on huomioitu kaavoituksessa jättämällä ne viheralueille. Esimerkiksi Nallenrinteen asemakaavahankkeessa liito-oravahavainnot ja niihin liittyvät arvioinnit on kuvattu suunnitteluaineistossa ja suunnitteluratkaisut on laadittu siten, että liito-oraville tärkeät alueet säilyvät. Kaavahankkeissa arvioidaan vaikutukset liito-oravien elinoloihin maankäyttö- ja rakennuslain sekä luonnonsuojelulain mukaisesti. Mikäli uusia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja löytyisi kaavoitetuilta alueilta, voidaan liito-oravan suojelusta hakea poikkeamista. Suojelusta on mahdollista poiketa vain ELY:n luvalla (LSL 49 §), mikäli muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole ja poikkeus ei haittaa lajin kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä, ja on olemassa erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy.

Helsingin liito-oravaverkostselvityksessä (Helsingin liito-oravaverkosto 2019. Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön julkaisu 2020:2) on tunnistettu liito-oraville tärkeät alueet ja reitit. Verkostosuunnittelussa sovitetaan yhteen maankäytön suunnittelu ja liito-oravien suojelu pitkäjänteisellä tavalla. Malmin alueelta on tunnistettu erityisesti kehitettäviä liito-oravien reittejä Longinojan laaksosta, jossa tarvitaan yhteyksiä ydinalueiden välille. Sen lisäksi on tunnistettu tarve kehittää yhteyksiä Lahdenväylän yli.

Liito-oravan elinpiirit muuttuvat vuosittain ja laji leviää uusille alueille, minkä vuoksi Malmin lentoaseman alueen kaavarungon alueella on katsottu tarkoituksenmukaiseksi selvittää liito-oravan potentiaalisia liikkumismahdollisuuksia jo ennakolta. Lajin suotuisan suojelutason säilyttämiseksi alueelta tulee olla latvusyhteys ja liito-oravalle soveltuva liikkumisyhteys ympäröiville laajemmille viheralueille.

Luontoselvitykset

Malmin lentokentän alueen luontoarvoja on kartoitettu sekä kaavarunkotyön että vireillä olevien asemakaavahankkeiden aikana. Huomionarvoisten perhoslajien esiintymistä on selvitetty vuosina 2016, 2017 ja

2019, linnustoa on selvitetty vuosina 2015, 2016 ja 2017, lepakoita on selvitetty vuonna 2016 ja 2020 sekä kasvillisuutta 2020. Vesistöön liittyviä arvoja on selvitetty muun muassa vesihuoltoon liittyvien selvitysten ja suunnitelmien yhteydessä. Selvityksiä päivitetään ja tarkennetaan säännöllisesti. Vuoden 2021 kasvukaudella päästään jatkamaan kasvillisuusselvitystä. Vuonna 2021 on tarkoitus päivittää perhosselvitys sekä tarpeen mukaan lepakkoselvitys. Vireillä olevien ja ennakoitujen asemakaava-alueiden osalta on tarkoitus selvittää purojen eliöstöä ja luonnontilaisuutta. Tulevissa maaperää ja hulevesiä koskevissa selvityksissä huomioidaan pohjaveden ja Longinojan vedenlaadun seuranta.

Aluerakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset

Malmin entisen lentokentän rakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Kaavarunkoalueen esi-, katu- ja puistorakentamisen sekä palvelurakennusten budjettirahoitteisten investointikustannusten on arvioitu olevan suuruusluokkaa 500 milj. euroa. Kaupungin aluerakentamisprojektitoiminnasta saaman 40-vuotisen kokemuspohjan perusteella yksi kaupungin budjettivaroilla investoima euro käynnistää 4–8 euron edestä yksityisiä investointeja, riippuen alueiden erilaisista ominaisuuksista, lähtötilanteesta ja tavoitteista. Malmin entisen lentokentän alueen rakentamisessa yksityisten investointien osuus on suuruusluokkaa 3 000 milj. euroa (3 Mrd€), jos oletetaan maltillisesti, että yhdellä kaupungin budjettivarin investoimalla eurolla alueelle saadaan liikkeelle kuuden euron edestä yksityisiä investointeja.

Väestönkasvu Helsingissä

Helsingin ja Helsingin seudun tuorein väestöennuste on laadittu vuosille 2019–2060 (Helsingin kaupunki, Tilastoja 2020:11) ja ennusteessa on huomioitu koronaepidemian vaikutus. Koronaepidemian vuoksi Helsingin kasvu jäi hieman jälkeen vuonna 2020, mutta kasvun oletetaan palautuvan jo kuluvana vuonna lähelle tavanomaista. Vuosina 2021–2030 Helsingin keskimääräiseksi vuosikasvuksi ennustetaan 6 250 asukasta, 0,9 %.

Rakennusmaan tarve

HSY:n ylläpitämän pääkaupunkiseudun tonttivaranto -tilaston mukaan Helsingissä oli tammikuussa 2019 laskennallista asemakaavavarantoa kerrostalotontteilla 2,16 milj. kerrosneliometriä. Kun tämä jaetaan vuoden 2019 talousarvion mukaisella asuinrakennusten sitovalla luovutustavoitteella (400 000 k-m²), voidaan arvioida asemakaavoitetun kerrostalotonttimaan riittävän Helsingissä n. 5,4 vuoden asuntorakentamisen tarpeisiin, ei vuosikymmeniksi. Tonttimaavarannon tilasto ei huomioi onko asemakaavoitettu tontti heti rakentamiskelpoinen (esira-

kennettu, kunnallistekniikkavalmius) vai ei. Heti rakentamiskelpoisia asuntokerrostalotontteja on huomattavasti alle viiden vuoden tarpeisiin.

Helsinki kasvaa nopeasti ja Malmin lentokentän alue on Helsingin yleiskaavan (2016) tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa. Yleiskaavan toteuttamishjelmassa (kaupunginhallitus 4.6.2018) Malmin lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen.

Kaupunkistrategiassa 2017–21 ja nykyisessä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma / Kotikaupunkina Helsinki -ohjelma, kaupunginvaltuusto 11.11.2020) on asetettu tavoitteeksi vuosina 2021–2023 rakentaa 7 000 asuntoa vuodessa, ja 2023 alkaen 8 000 asuntoa vuodessa. Korkein hallinto-oikeus kumosi joitakin osia yleiskaavan hyväksymistä koskevasta Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikä lisää Malmin entisen lentokentän alueen merkitystä kaupungin asuntorakentamisessa. Kaupungin tavoitteena on aloittaa asuntorakentaminen Malmin entisen lentokentän alueella 2020-luvulla niin nopeasti kuin mahdollista. Investointimäärärahaa on varattu Malmin rakentamisen käynnistämiseksi talousarviossa 2021 ja siihen liittyvässä 10-investointiohjelmassa.

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Lausunto palautetaan, koska siinä ei ole tarpeeksi huomioitu sitä, miten paljon rakentamisesta syntyvä hiilijalanjälki ja kustannukset lisääntyvät paalutuksen ja vesistöjen suojelun vuoksi. Longinoja alkaa Malmin lentokentän alueelta. Puron ennallistamiseksi on vapaaehtoisvoimin tehty työtä useita vuosia ja saatu taimenkanta lisääntymään purossa. Longinoja on palkittu Paras Luontoteko palkinnolla 2019. Rakentamisen seurauksena happamat sulfaattimassat hajoavat ja muodostuu rikkihappoa, jolloin veden pH laskee alle 5,5. Se aiheuttaa kalakuolemia. Longinojan suojeleminen rakentamisen aikaiselta vesien valumalta on kallis ja pitkäkestoinen prosessi. Se tulee huomioida paremmin kustannuksissa ja päästöissä.

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Asian käsittelyn palauttamisesta äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Lausunto palautetaan, koska siinä ei ole tarpeeksi huomioitu sitä, miten paljon rakentamisesta syntyvä hiilijalanjälki ja kustannukset lisääntyvät paalutuksen ja vesistöjen suojelun vuoksi. Longinoja alkaa Malmin lentokentän alueelta. Puron ennallistamiseksi on vapaaehtoisvoimin tehty työtä useita vuosia ja saatu taimenkanta lisääntymään purossa. Longinoja on palkittu Paras Luontoteko palkinnolla 2019.

Rakentamisen seurauksena happamat sulfaattimassat hajoavat ja muodostuu rikkihappoa, jolloin veden pH laskee alle 5,5. Se aiheuttaa kalakuolemia. Longinojan suojeleminen rakentamisen aikaiselta vesien valumalta on kallis ja pitkäkestoinen prosessi. Se tulee huomioida paremmin kustannuksissa ja päästöissä.

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Antti Koskela, Noora Laak, Jape Lovén, Antti Möller, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10 - 3.

23.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi

§ 118

Den av ledamoten Seija Muurinen väckta motionen om en vinterbadplats på Degerö

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Seija Muurinen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder möjligheten att anlägga en ny vinterbadplats på Degerö med en brygga, omklädningshytter och teknik för en vak.

I kultur- och fritidssektorn pågår ett servicestrategiskt arbete för att slå fast vilka tjänster staden producerar själv, i vilka fall den fungerar som partner och vilken tjänsteproduktion den inte deltar i. Detta arbete gäller också vinterbad. Förslaget i motionen kan bedömas närmare därefter.

Vinterbadplatser upprätthålls i huvudsak av företag, föreningar och idrottsföreningar inom områden utarrenderade av idrottssektorn. I staden finns för närvarande tolv vinterbadplatser som föreningar upprätthåller, men på Degerö finns det inte någon sådan. På badstranden vid Villa Furuvik har en privat tjänsteproducent en strandbastu med möjlighet till vinterbad.

I sin enklaste form omfattar en vinterbadplats ett varmt omklädningsrum, en vak och trappor till vaken. Upprätthållaren svarar för säkerhe-

ten på badplatsen och för servicen och underhållet av byggnaderna, anläggningarna, gångvägarna och utrustningen.

Av de alternativ som föreslås i motionen är platsen vid den nya badstranden i Kronbergsstranden lättast att genomföra. Där kan de krav som vinterbadet ställer beaktas redan under planeringen. Den allmänna badstrand som ska anläggas i Kronbergsstranden är belägen nära Stansvik och genomförandet är planerat till åren 2024–2025.

Väster om Stansviks badstrand har det också planlagts en tomt för en bastuby. Kronbergsstrandens servicebolag har för avsikt att bygga bastur för invånarnas bruk, och det kan eventuellt också hyra ut lokaler till utomstående, exempelvis idrottsföreningar. Där går det likaså att anlägga en vinterbadplats. Också för Stansviks gårds område har det planlagts en småskalig bastuby. Om det hittas en förening eller ett företag som kan driva verksamheten där, är det möjligt att anlägga en vinterbadplats på platsen.

Det skulle också gå att anlägga en vinterbadplats på den nuvarande badstranden i Uppby på Degerö. Omklädningsrummen där är dock inte planerade för vinterbruk, de har ingen uppvärmning och ingen vintervattenledning. En brygga som är lämplig för vinterbad skulle kunna placeras i badstrandens norra hörn, och då blir avståndet från omklädningsrummen till bryggan ungefär 50–60 meter. En försiktig kostnads-kalkyl för bryggan med alla upphandlingar som hänför sig till vinterbadet är 70 000–100 000 euro. Utöver bryggan och de varma omklädningsrummen bör det på stranden anläggas en räddningsväg med vinterunderhåll för utryckningsfordon. För detta finns i detta nu inget reserverat anslag.

De övriga alternativ som föreslås i motionen innebär helt klart utmaningar. Det är inte särskilt lätt att ta sig till Jollas från andra delar av Degerö. I Turholm och Hästnässund är det svårt att bygga den tillgängliga räddningsväg med vinterunderhåll som en vinterbadplats kräver. Staden har skidspår i Turholm som blir svårare att upprätthålla om där anläggs en vinterbadplats. Friluftsstråken i Hästnässund är i sin tur så smala att det skulle bli nödvändigt att bredda dem.

Svaret överensstämmer med utlåtandena från kultur- och fritidsnämnden och stadsmiljönämnden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 281

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.02.2021 § 43

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa liikuntapalvelujen järjestämisestä. Nykyisiä talviuintipaikkoja Helsingissä ylläpitävät pääasiassa yritykset, yhdistykset tai urheiluseurat yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa liikuntapalveluiden kaavoittamisesta sekä yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.

Laajasaloon Stansvikiin, Kruunuvuorenrannan läheisyyteen, on kaavoitettu saunakylä, jotka mahdollistavat tulevaisuudessa myös talviuintipaikan varustamisen laitureilla, pukutiloilla ja avantotekniikalla.

Stansvikinrannan uimarannan länsipuolelle on kaavoitettu tontti saunakylää varten. Tarkoitus on, että Kruunuvuorenrannan palveluyhtiö rakentaa saunat asukkaiden käyttöön. Palveluyhtiö voi mahdollisesti vuokrata tilaa myös ulkopuolisten käyttöön esimerkiksi kaupungin liikuntapalveluille tai urheiluseuroille. Tähän toimintaan on mahdollista liittää talviuintipaikka.

Stansvikin kartanon alueelle on kaavoitettu myös pienimuotoinen saunakylä. Jos saunakylälle löytyy toimintaa pyörittävä yritys, yhdistys tai urheiluseura, on saunakylän yhteyteen mahdollista perustaa varustettu talviuintipaikka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, tiimipäällikkö: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 11

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan avantouinti on kannatettavaa virkistystoimintaa. Helsingissä on 12 seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Kaupunki toimii mahdollistajan roolissa ja vuokraa paikat talviuintiseuroille, jotka järjestävät talviuintitoimintaa jäsenilleen. Sopimuksista 11 on liikuntapalvelukokonaisuuden ja yksi kaupunkiympäristön toimialan hallinnoima. Talviuintitoimintaa on esitelty lautakunnan kokouksessa 17.12.2019.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on määrittelemässä vuoden 2021 aikana palvelustrategiatyön yhteydessä mitä palveluja tuotetaan itse, missä palveluissa toimitaan kumppanina ja mahdollistajana sekä minkä palveluiden tuottamiseen kaupunki ei osallistu. Yksi palvelu, joka tullessaan arvioimaan liikuntapalvelukokonaisuuden palveluista, on talviuinti ja miten kaupunki osallistuu sen mahdollistamiseen. Lautakunta katsoo, että tämän arvioinnin jälkeen aloitteeseen voidaan ottaa kantaa.

Yksinkertaisimmillaan talviuintipaikka sisältää lämpimän pukusuojan, avannon ja avantoon johtavat portaat. Talviuintipaikan ylläpitäjä, eli palveluntarjoaja, vastaa talviuintipaikan turvallisuudesta. Palveluntarjoaja voi olla esimerkiksi kunta, seurakunta, yhdistys tai yritys. Palveluntarjoaja vastaa talviuintipaikan rakennusten, laitteiden, kulkureittien ja varusteiden huollosta ja kunnossapidosta.

Laajasalossa ei ole tällä hetkellä seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Virkistyspalveluita tarjoavan Villa Furuvikin uimarannan kupeessa on mahdollista harrastaa talviuintia.

Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan Tullisaareen ja Hevossalmeen esitetyissä vaihtoehtoissa on selkeitä haasteita. Talviuintipaikalle tulee toteuttaa esteetön kulku hälytysajoneuvoille, mikä tarkoittaa, että paikalle tulee järjestää talvikunnossapidettävä reitti.

Tullisaareessa on liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämiä hiihtolatuja, joiden ylläpito vaikeutuu, mikäli sinne perustetaan talviuintipaikka. Lupa pukutilan sijoittamiseksi Tullisaaren arvokkaaseen kartanomiljöömäiseen ympäristöön voi myös olla haasteellista saada.

Hevossalmissa sijaitsevat ulkoilureitit ovat suurelta osin niin kapeita, että niitä tulisi leventää hälytysajoneuvoja varten. Jollaksen saavutettavuus eri puolilta Laajasaloa ei ole erityisen hyvä.

Esitetyistä vaihtoehtoista Laajasalon uimarannalle voisi perustaa talviuintipaikan, mutta toteuttamiskelpoisin paikka talviuinnille on Kruunuvuorenrannassa, uuden tulevan uimarannan yhteyteen, jolloin talviuinnin vaatimukset voidaan ottaa huomioon jo suunnittelussa.

Laajasalon uimarannalla sijaitsevia pukutiloja ei ole suunniteltu talvikäyttöön, eikä pukutiloissa ole lämmitystä. Pukutiloihin ei myöskään tule vettä talviaikaan. Rannalle tulisi toteuttaa talvikunnossapidettävä reitti hälytysajoneuvoja varten. Uimarannan viereisellä kuntoradalla on liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämä latu, joten talvikunnossapidettävä reitti rannalle tulisi suunnitella tämä huomioiden. Talviuinnille soveltuvan laiturin voisi sijoittaa uimarannan pohjoiskulmaan, jolloin matkaa pukutiloista laiturille tulisi noin 50–60 metriä. Varovainen kustannusarvio laiturille kaikkine talviuintiin liittyvine hankintoineen on noin 70 000 – 100 000 euroa.

Kruunuvuoreen rakennettava uimaranta sijaitsee Stansvikin alueen läheisyydessä, ja sen toteutus on aikataulutettu vuosille 2024–2025.

Käsittely

02.02.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

05.05.2021

Esittelijä muutti esitystään siten, että viides kappale kuuluu seuraavasti:

Laajasalossa ei ole tällä hetkellä seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Virkistyspalveluita tarjoavan Villa Furuvikin uimarannan kupeessa on mahdollista harrastaa talviuintia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 119

Den av ledamoten Jussi Chydenius väckta motionen om konstgräsplaner för stadsinvånarnas fria bruk

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jussi Chydenius och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska lägga konstgräs på mindre planer, t.ex. intill skolorna, och fritt låta stadsborna använda dem, utan reservering.

På femton konstgräsplaner som staden förvaltar har man reserverat planen för allmänheten vardagar kl. 16–18 och veckoslut kl. 10–12. Det finns lediga tider två eller tre dagar i veckan, på olika planer olika dagar. Utöver de tider som är avsedda för allmänheten kan man fritt använda planerna även då där inte pågår annan verksamhet.

När konstgräsplanerna är öppna för allmänheten har de vanligtvis utnyttjats tämligen sparsamt, med undantag av Tölö bollplan. Förutom att bygga nya konstgräsplaner bör man fundera på hur allmänheten skulle kunna anlita planerna mer effektivt. I nuläget anlitar allmänheten inte planerna i så stor utsträckning att det skulle vara motiverat att anlägga fler planer för allmänt bruk.

Om man anlägger fler konstgräsplaner inskränker det på nätverket av naturliga isbanor, som har en stor efterfrågan. I synnerhet fotbollspla-

ner med gummigranulat lämpar sig sämre för vintersport än konstgräsplaner med sand eller stenmjöl. Det krävs betydligt mer arbete för att islägga konstgräsplaner som har gummigranulat.

Det kostar ungefär 70 000–200 000 euro att anlägga en mindre konstgräsplan, beroende på planens storlek, läge och typ av konstgräs. En konstgräsplan med sand är något billigare och passar bättre för olika friluftssändamål, medan sådana med gummigranulat passar bäst för fotboll.

Man bör inte flytta gamla konstgräsmattor till nya planer eftersom mattorna kan rivas i flytten. Mattornas livslängd är sju till tio år, varefter de måste bytas ut på grund av slitage, och de kan inte flyttas till mindre populära ställen.

Större planer på allmänna områden administreras vanligen av kultur- och fritidssektorn, medan planerna på skolgårdarna hör till fostrans- och utbildningssektorn. Då en sektor konstaterar att en sandplan ska göras om till konstgräs är det stadsmiljösektorn som utför ändringen, inom ramen för disponibla anslag. För att anlägga konstgräsplaner krävs sektorsövergripande samarbete, och det är viktigt att detta blir mer smidigt. Det ska vara alla sektorerers gemensamma mål att främja motionering.

I rörlighetsprogrammet, som är ett av stadsstrategins spetsprojekt, har man ställt upp ett mål om att öka möjligheten att motionera på skolgårdar. Man har gjort en omfattande utredning om i vilket skick redskap och utrustning på skolgårdarna är, och omständigheterna för motion har med ett särskilt anslag förbättrats på tio skolgårdar åren 2019–2020. En plan för att upprätthålla och förbättra gårdarna mer långsiktigt är under beredning.

Svaret stämmer överens med utlåtandena från kultur- och fritidsnämnden och stadsmiljönämnden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

05.05.2021

Ärende/27

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 302

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
4.3.2021

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet-
palvelukokonaisuus antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausun-
non:

Hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi

Rakennukset ja yleiset alueet-palvelukokonaisuus toteuttaa toimin-
nallisia hankkeita, kuten hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi,
käyttäjätöimialojen ilmaiseman tarpeen perusteella. Tekonurmikenttien
tarpeen määrittely tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri-
ja vapaa-ajan toimialojen toimesta.

Toimialojen näkökulmia tekonurmikenttiin

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on käsitellyt 02.02.2021 pitämässään
kokouksessa valtuutettu Jussi Chydeniuksen ym. valtuustoaloitetta te-

konurmien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Tällä hetkellä tekonurmikenttien tarpeesta käydään kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan (KUVAn) sisäistä keskustelua. Kaikkien kenttien käyttöaste ei ole niin korkea, että uusien kenttien rakentaminen olisi välttämättä perusteltua. Tekonurmikentän rakentaminen kaventaa helposti potentiaalista luonnonjäakenttäverkkoa, jolle varsinkin taas kuluvana talvena on ollut merkittävää kysyntää. Lisäksi tekonurmikentät lisäävät painetta liikunnan ja ulkoilun investointi- sekä käyttömäärärahojen kasvattamista kohtaan.

Tekonurmikenttiä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon jo olemassa olevan kentän käyttäjien tarpeet ja punnita sitä, että lisääkö tekonurmen asentaminen ihmisten liikkumista vai käykö peräti päinvastoin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (KASKOn) näkökulmasta koulu- pihojen kenttä voidaan toteuttaa, jos:

- oppilaat ovat toivoneet tätä pihavarusteiden määrittelyä koskevassa osallistumismenettelyssä
- toivotut toiminnalliset elementit sekä kenttä mahtuvat - oppilaiden ja toiminnan tavoitteita priorisoidaan
- kenttä mahtuu pihalle
- koulun välittömässä läheisyydessä ei ole kenttää
- rakennushistorialliset arvot sallivat sen myös (kaupunginmuseo puoltaa)
- kenttä voidaan toteuttaa turvallisesti (ei synny katvealueita tai alueita, joissa esim. kiusaaminen on mahdollista)
- maasto-olosuhteet sallivat
- toteutus on kustannustehokasta ekologista (linjassa kaupungin ympäristötavoitteiden kanssa)

Mikäli tekonurmeen päädytään, tulee määritellä, tehdäänkö hiekka- vai kumirouhetekonurmea. Alusta ratkaisee, millaiseen urheiluun kenttää voidaan käyttää. Alustaratkaisua ei näiden kahden välillä voi tehdä ns. monilajiperiaatteella, vaan kumirouhe on jalkapalloilun alusta ja hiekkatekonurmi soveltuu vapaa-ajankäyttöön. Hiekkatekonurmi on alustaksi asennettuna n. 15 % edullisempi vaihtoehto. Kumirouhe- kentän vuosittaiset huoltokustannukset ovat kaksinkertaiset hiekkatekonurmeen verrattuna.

Molemmat alustaratkaisut ovat kiinteistön ylläpidon ja siivoamisen kannalta haasteellisia kantautuvuutensa vuoksi, mutta kumirouhe on todettu huomattavasti kantautuvammaksi. Kumirouheeseen liittyy sisätiloihin kantautuessaan myös ominaishajua, mikä saatetaan kokea häiritseväksi. Kumirouheen voimakas kantautuvuus aiheuttaa myös itse alustalle suurempia muutoksia, minkä johdosta alusta tarvitsee tiheämällä välillä huoltoa ja täyttöä.

Yhteenveto

Kun kyseessä on yleisellä, esimerkiksi puistoalueella oleva kenttä, KUVA määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Kun kyseessä on koulukiinteistöllä oleva kenttä, Kasko määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Mikäli käyttäjätoimialat toteavat hiekkakentän muutoksen tekonurmikentäksi tarpeelliseksi ja ilmaisevat tarpeen kaupunkiympäristön toimialalle soveltuvien menettelyjen mukaisesti, kaupunkiympäristön toimiala käynnistää hankkeen käytettävissä olevan määrärahojen puitteissa.

Lisätiedot

Sanna Rautajärvi, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.02.2021 § 16

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat tilat kannustavat kaupunkilaisia liikkumaan ja koetellaan erilaisia urheilulajeja, tekonurmet ehkä ennen kaikkea pelaamaan jalka- ja pesäpalloa.

Helsingin kaupunki hallinnoi tällä hetkellä yhteensä 30 tekonurmikenttää, jotka ovat varsin suosittuja. Suurin osa tekonurmikenttien käyttövuoroista on jaettu kaupungin urheiluseuroille, jotka käyttävät kenttien tehokkaasti. Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on puolestaan varattu 15:ltä kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Niitä on noin 2–3 päivänä viikossa, ajoitettuna eri viikonpäiville. Silloin kun tekonurmikentillä ei ole muuta toimintaa ne ovat myös vapaasti käytettävissä. Yleisövuorojen aikana kentät ovat kuitenkin olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön

Pallokenttää lukuun ottamatta. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi pohtia keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi.

Tekonurmialueiden lisäämiseen liittyy lisäksi haasteita. Ensimmäkin pienten tekonurmikenttien rakentamiskustannukset ovat noin 70 000–200 000 euroa kentän koosta ja sijainnista riippuen. Tällaisten kenttien ylläpitämisestä syntyy käyttökustannuksia noin 1 000–2 000 euroa/vuosi.

Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta johtuen uusida, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden repeäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaaralliseksi.

Kolmanneksi varsinkin jalkapallon tarpeisiin viime vuosina rakennetut kumirouhetekonurmikentät sopivat hiekkatekonurmi- ja kivituhkakenttiä heikommin talviurheilun tarpeisiin. Näiden jäädyttäminen esimerkiksi vaatii runsaasti enemmän työtunteja.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimiala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Koulupihojen ja piholla olevien välineiden ja varusteiden kunto on selvitetty kattavasti eri tietolähteitä hyödyntäen. Vuosina 2019–2020 kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalta. Valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnon ja ylläpidon parantamiseksi. Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Liikunta-alueiden ja -puistojen investointisuunnitelmassa ei ole varauduttu esitettyyn koulujen kenttien uusimiseen. Näiden investointimäärärahojen viime vuosien niukkuuden vuoksi, liikuntapalvelukokonaisuuden omia tekonurmikenttiä ei ole pystytty uusimaan sillä aikataululla kuin olisi ollut niiden käyttökunto huomioon ottaen tarpeellista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään.

Käsittely

16.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre.

Vastaehdotus 1:

Jussi Chydenius: Poistetaan kappaleen 7 lopusta virke:

"Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä."

ja korvataan seuraavalla:

"Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 1 yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Jussi Chydenius: Lisätään kappaleen 8 loppuun virke:

"Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään."

Kannattaja: Sami Muttilainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Laura Varjokari

Ei-äännet: 7

Jussi Chydenius, Simon Granroth, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen

Tyhjä: 1

Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastatiedotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5–7 (1 tyhjä).

02.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

§ 120

Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om främjande av principerna för fair play i motions- och idrottsföreningar

HEL 2020-013021 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Otto Meri och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden främjar medvetenheten om principerna för fair play och följandet av nämnda principer i verksamheten i motions- och idrottsföreningar som får bidrag av staden.

Idealen och målen för fair play är ett etiskt regelverk som binder hela idrottsgemenskapen och som grenförbunden har förbundit sig till från och med år 2004. Att principerna för fair play följs har på Helsingfors stad varit en förutsättning för beviljandet av bidrag för idrottsändamål sedan år 2016. Förverkligandet av principerna följs upp i rapporteringen av ekonomin och verksamheten och med hjälp av slumpmässiga uppföljningar.

Kultur- och fritidssektorn har under hösten 2020 inlett ett arbete för att främja de etiska principerna i handlingssätten inom alla sammanslutningar som har beviljats bidrag. Målet är att fastställa vad de etiska principerna betyder i sektorns bidragsverksamhet och hur de beaktas i bidragen. Precisering av bidragsvillkoren tas upp för beslutsfattande

i kultur- och fritidsnämnden under det innevarande året. Samtidigt främjas medvetenheten om de etiska principerna med hjälp av kommunikation och utbildning.

Utöver sektorns gemensamma åtgärder främjar idrotts servicen medvetenheten om principerna för fair play i samverkan med Olympiska kommittén. Olympiska kommittén håller på att färdigställa en webbutbildning med temat Ansvarsfull och trygg idrott för att öka föreningarnas medvetenhet om etisk verksamhet. Målet är att varje tränare vid varje idrottsförening avlägger webbutbildningen Ansvarsfull tränare.

Utöver preciseringen av bidragsvillkoren och utbildningarna är det meningen att kommunikationen och dialogen med föreningarna i fråga om principerna för fair play ökas på olika forum. Idrotts servicen har diskuterat principerna med föreningarna bl.a. på årliga föreningsforum, föreningsparlamentets möten, föreningarnas utbildningsevenemang och grupper på sociala medierna.

Svaret stämmer överens med kultur- och fritidsnämndens utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 280

HEL 2020-013021 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

05.05.2021

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 12

HEL 2020-013021 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää aloitetta kannatettavana.

Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet on koko urheiluyhteisöä sitova eettinen ohjeisto ja vastuullisuustyön perusta. Se sisältää viisi pääperiaatetta:

- Jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun
- Vastuu kasvatuksesta
- Terveysten, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen
- Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus
- Luonnon kunnioittaminen ja kestävään kehitykseen pyrkiminen

Reilu Peli on suomalaisen liikunnan ja urheilun eettisten periaatteiden asiakirja, johon lajijärjestöt ovat yhteisesti sitoutuneet vuodesta 2004 alkaen. Se pohjautuu olemassa olevaan lainsäädäntöön sekä erilaisiin kansainvälisiin sopimuksiin ja säännöstöihin, kuten YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin 2030. Reilu Peli peilaa vahvasti myös olympismin perusarvoja – kunnioitusta, ystävyyttä ja erinomaisuutta. (Liite 2.)

Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteiden ja tavoitteiden noudattamisvelvoite on ollut vuodesta 2016 alkaen yksi liikunnan avustusten kriteereistä. Helsingin kaupunki edellyttää, että avustuksen saajat noudattavat kaikessa toiminnassaan hyvän hallintotavan sekä Reilun Pelin edellä mainittuja periaatteita. (Liikunnan avustusten hakuohje 2021, liikuntajasto 27.10.2020, § 30) Seuroja tiedotetaan vuosittain avustusten myöntämisen periaatteista ja avustuskohtaisista kriteereistä liikunnan avustusten www-sivuilla, sähköpostitse sekä avustusinfotilaisuuksissa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla käynnistettiin syksyllä 2020 liikunta-, kulttuuri ja nuorisopalveluiden yhteinen työ eettisten periaatteiden edi-

stämiseksi avustusta saavien yleishyödyllisten yhteisöjen toimintatavoissa. Kaikille avustuksen saajille tiedotettiin, että Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala kehittää avustustoimintaa ja haluaa tulla paremmin esille eettisten periaatteiden merkityksen. Avustuksen saajilta kerättiin marraskuussa kyselyllä tietoa siitä, miten toiminnassa on huomioitu eettisistä näkökulmista toiminnan fyysinen ja psyykinen turvallisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, hallinto ja talous, kestävä kehitys ja ilmastonmuutoksen torjuminen sekä tietosuoja. Lisäksi kysyttiin, onko avustettava yhteisö määritellyt omat eettiset periaatteet toiminnalleen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustustoiminnasta vastaavat kumppanuusyksiköt kokoontuivat joulukuussa 2020 yhteiseen työpajaan, jonka tarkoituksena oli määrittää, mitä eettiset periaatteet tarkoittavat osana kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan avustustoimintaa sekä miten eettiset periaatteet huomioidaan avustustoiminnassa. Yhteisen työskentelyn pohjalta tehdään päätösehdotukset lautakunnalle vuonna 2021 avustusperiaatteiden tarkentamisesta sekä edistetään käytännön toimenpiteitä eettisten periaatteiden edistämiseksi viestinnän ja koulutuksen avulla sekä avustushaun yhteydessä. Avustuksen myöntäjän ja saajan suhde perustuu jatkossakin luottamukseen ja vastuu toiminnan eettisyydestä on ensisijaisesti toimijoilla itsellään. Eettisten periaatteiden toteutumista seurataan talouden ja toiminnan seurannan, raportoinnin ja satunnaisseurannan keinoin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteisten toimenpiteiden lisäksi liikuntapalvelukonaisuus on käynyt Olympiakomitean edustajien kanssa keskustelua siitä, miten seurojen eettisten periaatteiden mukaista toimintaa sekä tietoisuutta asiasta voitaisiin yhteistyössä edistää. Käytännön toimenpiteenä on käyty läpi kaupungin mahdollisuutta hyödyntää Olympiakomitean valmistumassa olevan Vastuullisen ja turvallisen urheilun verkkokoulutusta osana Reilun Pelin periaatteiden mukaisen toiminnan edistämistä. Vastuullisen ja turvallisen urheilun verkkokoulutusta ollaan ottamassa Olympiakomitean ja lajijärjestöjen toimesta vaihteittain käyttöön vuonna 2021 (Liite 3). Ensimmäisenä osa-alueena lajijärjestöt ja seuramat tulevat suunnitelmien mukaan ottamaan käyttöön Vastuullinen valmentaja -koulutuksen. Tavoitteena on, että jokaisen seuran jokainen valmentaja suorittaa verkkokoulutuksen. Koulutuksella lisätään seurojen tietoisuutta vastuullisesta ja Reilun Pelin periaatteiden mukaisesta toiminnasta.

Avustusehtojen ja -kriteerien tarkentamisen sekä kouluttamisen lisäksi myös tämän aihekokonaisuuden viestintää ja siitä seurojen kanssa käytävää keskustelua on tarkoitettu lisätä eri foorumeilla. Liikuntapalvelukokonaisuus on keskustellut eettisistä periaatteista seurojen kanssa kahden viime vuoden aikana mm. vuosittaisissa seurafoorumeissa,

seurojen koulutustilaisuuksissa, seuraparlamentin kokouksissa sekä Liikuntaseurat Helsingissä -Facebook-ryhmässä, jossa on tällä hetkellä mukana yli 350 jäsentä (helsinkiäisiä seuratoimijoita, järjestöjen edustajia ja kaupungin yhdistysyhteistyötä tekeviä työntekijöitä).

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi
Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

§ 121

Den av ledamoten Amanda Pasanen väckta motionen om avgiftsfria menstruationsskydd för unga och mindre bemedlade

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Amanda Pasanen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Amanda Pasanen och 23 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder möjligheterna att erbjuda avgiftsfria menstruationsskydd för unga och mindre bemedlade.

Stadsstyrelsen konstaterar att det inte är ändamålsenligt att erbjuda avgiftsfria hygienartiklar i enlighet med förslaget i motionen. I lagen om utkomststöd (1412/1997) föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av grundläggande utkomststöd. Rätten till utkomststöd fastställs utgående från vistelsen i Finland och gäller var och en som är i behov av stöd och inte kan få sin utkomst genom förvärvsarbete, verksamhet som företagare, med hjälp av andra förmåner som tryggar utkomsten, genom andra inkomster eller tillgångar, genom omvårdnad från en sådan persons sida som är försörjningspliktig gentemot den som saken gäller eller på något annat sätt. Kostnaderna för hygienartiklar, bl.a. menstruationsskydd, ingår i utkomststödet som beviljas av Folkpensionsanstalten (FPA).

Enligt vedertagen praxis inom skol- och studerandehälsovården delas enstaka menstruationsskydd ut till studerande i akuta situationer.

Social- och hälsovårdsnämnden, fostrans- och utbildningsnämnden samt ungdomsrådet har gett utlåtanden i ärendet. Svaret är samstämmigt med social- och hälsovårdsnämndens utlåtande. Fostrans- och utbildningsnämnden har med rösterna 6-0, 7 blanka, uppmanat sektorn att omedelbart starta ett begränsat försök med utdelning av avgiftsfria menstruationsskydd i grundläggande utbildningen, gymnasierna och läroanstalterna på andra stadiet. Det är dock inte ändamålsenligt att starta försök i fråga om förmånerna som ingår i det grundläggande utkomststödet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 303

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

26.04.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

05.05.2021

Ärende/29

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Poistetaan seuraavat kohdat:

“Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettu hygieniatarvikkeiden tarjoaminen maksutta ei ole tarkoituksenmukaista.”

“Perustoimeentulotukeen sisältyvien etuuksien osalta ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista aloittaa kokeiluja.”

Kappaleen 6 jälkeen lisäys:

“Kaupunginhallitus kannattaa maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisien jakelumahdollisuuksien kartoittamista nuorille ja vähävaraisille. Kaupunginhallitus kannattaa rajatun kokeilun käynnistämistä maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.”

Kannattaja: Anna Vuorjoki

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Jaa-äännet: 7

Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 7

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Tomi Sevander

Kaupunginhallitus päätti hylätä ehdotuksen äänin 7 – 7 (1 tyhjä). Puheenjohtajan ääni ratkaisi päätökseksi tulleen ehdotuksen.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 09.02.2021 § 22

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
http://www.hel.fi/stadsfullmaktige

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Aloitteessa on tartuttu tärkeään asiaan tyttöjen yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käsitellään perusopetuksessa ja toisella asteella opetussuunnitelmien mukaisesti mm. terveystiedon ja biologian tunneilla ikäkauteen liittyvää kasvua, terveyden osa-alueiden ja arjen terveystottumuksien tuntemusta ja niiden merkityksen pohtimista sekä seksuaalikasvatusta. Lisäksi opetuksessa perehdytään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioihin ja tarkastellaan yhteiskuntaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmista. Opetussuunnitelmien ja tutkinnon perusteissa korostetaan aktiiviseksi kansalaiseksi kasvamista ja opetuksessa pyritään vahvistamaan havaittuihin epäkohtiin puuttumista. Vaikka kuukautisköyhyyteen ratkaisun tarjoaminen ei kuulu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tehtäviin, paneudutaan opetuksessa naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja yhteiskunnan toimintaan. Oppijoita ohjataan tarttumaan epäkohtiin, tekemään aloitteita ja kehittämään toimintaa yhteiskunnassa tasa-arvoisempaan suuntaan.

Aloitteessa kuvattu huoli kuukautisköyhyydestä on aiheellinen. Osalla oppilaista ja opiskelijoista ei ole varaa hankkia sellaisia kuukautisvälineitä, joita he haluaisivat käyttää. Aloitteessa ehdotetaan, että maksuttomia kuukautisvälineitä jaettaisiin nuorille ja vähävaraisille. Aloitteen mukaan kuukautisvälineiden tarjoamisessa tulisi huomioida käyttäjien henkilökohtaiset valinnat. Helsingissä oli 13–29-vuotiaita nuoria naisia vuonna 2019 lähes 80 000. Mikäli ilmaisia kuukautisvälineitä jaettaisiin kaikille heille, olisivat vuosikustannukset useamman miljoonaa euroa. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen kaikille nuorille ei ole tarkoituksenmukaista. Lautakunnan mielestä mahdolliset ilmaiset kuukautisvälineet tulisi kohdentaa vain vähävaraisille nuorille.

Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen nuorille ja vähävaraisille vähentäisi kuukautisköyhyyttä, mutta edellyttäisi resursointia monipuolisten kuukautisvälineiden hankinnan, varastoinnin ja jakelun suhteen. Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen edellyttäisi myös henkilösursseja. Jakelun järjestämisessä tulisi huomioida asian henkilökohtaisuus ja jakelu tulisi järjestää riittävän yksityisessä tilassa.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa jaetaan opiskelijoille äkillisissä, akuuteissa tilanteissa yksittäisiä kuukautisvälineitä, mutta säännöllinen kuukautisvälineiden jakaminen edellyttäisi suurempaa resursointia ja koordinointia. Vaihtoehtona voisi olla jakaa kuukautisvälineitä automaattista, jolloin voi olla haastavaa varmistaa kuukautisvälineiden riittävä valikoima automaattissa sekä automaatin ylläpito. Mikäli kuukautisvälineitä jaettaisiin kouluissa tai oppilaitoksissa, jakelu tulisi turvallisuussyistä kohdentaa ainoastaan koulun tai oppilaitoksen omille oppijoille. Lisäksi tulisi päättää, jaetaanko kuukautisvälineitä kotikunnan vai opiskelupaikan perusteella. Ilmaisia kuukautisvälineitä tulisi joka tapauksessa jakaa muuallakin kuin kouluissa ja oppilaitoksissa, koska jakelun tulisi tavoittaa kaikki kaupungin nuoret ja vähävaraiset. Jakelun järjestäminen usean tahon toimesta vaikeuttaisi jakeluun liittyvää kokonaiskoordinointia.

Koulujen ja oppilaitosten sijaan kuukautisvälineitä voisi jakaa Skotlannin tavoin esimerkiksi apteekkeissa, joista välineiden saanti hoituisi vaittomasti. Yksi vaihtoehto kuukautisköyhyyden kitkemiseksi olisi myös monien muiden maiden tavoin siirtää kuukautisvälineet farmakologisten tuotteiden kategoriaan ja näin muuttaa 24 prosentin arvonlisävero alennettuun kymmenen prosentin verokantaan. Tämä edellyttäisi kuitenkin lakialoitetta arvonlisäveron alentamisesta ja kannatusta aloitteelle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen kouluissa ja oppilaitoksissa edellyttäisi kuukautisvälineiden hankintaan, varastointiin ja jakeluun liittyvää resursointia sekä tarkoituksenmukaisia tiloja. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen olisi tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa esimerkiksi apteekkeissa.

Käsittely

09.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Fatim Diarra: Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Kannattaja: Kirsi Pihlaja

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 6

Samuel Adouchief, Fatim Diarra, Emma Kari, Johanna Laisaari, Hannu Oskala, Kirsi Pihlaja

Tyhjä: 7

Ted Apter, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Dani Niskanen, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Fatim Diarran vastaehdotuksen äänin 6–0. Tyhjää äänesti 7.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.01.2021 § 13

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Amanda Pasasen ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamista nuorille ja vähävaraisille:

"Valtuustoaloitteessa vaaditaan, että Helsinki selvittää mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille sekä kaikille itsensä vähävaraisiksi kokeville. Aloitteen mukaan kuukautisiin liittyvään kuukautisköyhyyteen ja taloudelliseen epätasa-arvoon on tärkeää puuttua. Il-

maisista kuukautisvälineitä tulisi olla tarjolla kouluissa ja terveyskeskuksissa.

Kuukautisköyhyydestä puhuttaessa (englanniksi period poverty) viitataan tilanteeseen, jossa terveysiteiden ja tamponien osto voi lohkaista suuren osan viikon käyttövaroista, varsinkin jos samassa taloudessa asuu useampi nainen.

Skotlanti on ensimmäinen kansakunta, jossa jaetaan kaikille naisille ilmaisia kuukautissiteitä ja tamponeja. Skotlannissa ilmaiset kuukautisvälineet ovat haettavissa apteekkeista, monitoimitaloista tai nuorisokerhoista.

Eduskunnassa tehtiin vuonna 2017 lakialoite kuukautisvälineiden arvonlisäveron alentamisesta, mutta lakialoite ei edennyt. Suomessa kuukautisvälineet kuuluvat 24 prosentin arvonlisäverokantaan. Esimerkiksi lääkkeet kuuluvat alennettuun kymmenen prosentin verokantaan. EU:n arvonlisäverodirektiivi mahdollistaa kuukautisvälineiden verottamisen alennetussa farmakologisten tuotteiden kategoriassa. Kuukautisvälineet on siirretty alennettuun arvonlisäverokantaan ainakin Ranskassa ja Isossa-Britanniassa.

Kuukautisvälineiden hinnat vaihtelevat tuotteesta ja kaupasta riippuen. Kahdenkymmenen tamponin paketti maksaa kahdesta viiteen euroa, ja paketti kuukautissiteitä noin saman verran. Kuukuppi maksaa noin 25 euroa, ja sitä voi käyttää useamman vuoden. Karkeana arviona voidaan edellä mainitun perusteella käyttää noin viiden euron kustannusta kuukausittain per henkilö. Vuonna 2019 Helsingissä oli 12–25-vuotiaita naisia 52 229. Mikäli kaikille helsinkiläisille 12–25-vuotiaille naisille jaettaisiin maksuttomia kuukautissiteitä ja tamponeja edellä mainitulla kuukausikululla, kustannukset olisivat vuodessa yhteensä noin kolme miljoonaa euroa. Kustannusarvio ei sisällä kuukupin käytön kustannusarviota eikä itsensä vähävaraiseksi kokevien yli 25-vuotiaiden naisten kuukautisvälineiden kustannusarviota.

Helsingin kaupungin kaikilla toimialoilla on mahdollisuus tilata arvonlisäverottomia terveysiteitä sekä tamponeja HUS Logistiikan kautta. Varastotilausjärjestelmästä tilattuna hinnat ovat seuraavat: kuukuppi ei ole valikoimassa, terveysidepakkaus (halvin) 1,04 euroa (sisältää 20 kappaletta siteitä) ja tamponipakkaus 1,10 euroa pakkaus (sisältää 16 kappaletta tamponeja). Mikäli kaikille helsinkiläisille 12–25-vuotiaille naisille jaettaisiin maksuttomia kuukautisvälineitä edellä mainitulla kuukausikululla, kustannukset olisivat vuodessa yhteensä noin 690 000 euroa. Tämä kustannusarvio ei sisällä itsensä vähävaraiseksi kokevien yli 25-vuotiaiden naisten kuukautisvälineiden kustannusarviota eikä kuukautisvälineiden jakeluun liittyviä henkilöresurssi- ja tilakustannuksia.

Vuoden 2021 talousarviossa ei ole varattu rahaa ilmaisten kuukautisvälineiden jakamiselle.

Toimeentulotukilaissa (1426/1997) säädetään perustoimeentulotuen myöntämisen edellytykset ja oikeus siihen määräytyy Suomessa oleskelun perusteella. Perustoimeentulotuki koskee jokaista tuen tarpeessa olevaa, joka ei voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentuloa turvaavilla muilla etuuksilla, muilla tuloillaan tai varoillaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidolla tai muulla tavalla. Kansaneläkelaitoksen (Kela) myöntämään perustoimeentulotukeen sisältyy hygieniatarvikkeiden kustannukset, joten Kelasta ja kunnista ei erikseen myönnetä vähävaraisille toimeentulotukea kuukautisvälineisiin.

Terveysasemien perustehtävänä on huolehtia kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaiden terveydenhoito, terveysneuvonta, lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen, koulujen terveydellisten olojen valvonta sekä koko koulu yhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen. (Terveydenhuoltolaki 1326/2010.)

Kouluissa ja oppilaitoksissa on yksittäisiä kuukautisvälineitä annettavana äkillisissä tilanteissa oppilaille, joilla ei ole mukana omia kuukautisvälineitä ja kuukautiset alkavat kesken koulupäivän. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä ei ole maksuttomien kuukautisvälineiden tarvikjakelu, eikä sitä ole mahdollista terveydenhoitajan kautta toteuttaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen terveysasemilla ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa nuorille ja vähävaraisille ei kuulu terveydenhuoltolain mukaisiin terveysasemien ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kansallinen päätös eduskunnassa kuukautisvälineiden arvolisäveron alentamisesta parantaisi sukupuolten välistä tasa-arvoa, kun kuukautisvälineiden hinnan laskiessa naisille ja tytöille kohdistuva kustannusrasite pienentyisi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kuukautisvälineiden kustannusten alentaminen mahdollisesti vähentäisi niin sanottua kuukautisköyhyyttä. Kuukautisvälineiden käyttö ja niiden riittävä vaihtaminen puhtaisiin, yhdistettynä hyvään intiimihygienei-

aan kuukautisten aikana, edistää terveyttä ja vahvistaa sosiaalista sekä psyykkistä hyvinvointia."

Käsittely

19.01.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Touko Niinimäki: Lisätään seuraava muotoilu ennen Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa olevan kappaleen loppuun: "Lautakunta toteaa kuitenkin samalla myös, että aihe on tärkeä sukupuolien tasa-arvon sekä sosioekonomisen oikeudenmukaisuuden kannalta, ja toivoo Helsingin kaupungin kartoittavan vuonna 2021 tapoja toteuttaa esimerkiksi koulu- ja/tai terveysasemakohtaista pilottia, jota kokeiltaisiin vuoden 2022 talousarvioesityksen puitteissa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Touko Niinimäki)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Karita Toijonen

Ei-äännet: 5

Katju Aro, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Jäsen Touko Niinimäen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 5 - 7.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

§ 122

Den av ledamoten Jukka Järvinen väckta motionen om rusmedelsfria boendetjänster

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jukka Järvinen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att de rusmedelsfria boendetjänsterna för bostadslösa ska ökas.

Till riktlinjerna i stadsstrategin 2017–2021 hör att bekämpa utslagning och bostadslöshet. Social- och hälsovårdssektorn, stadsmiljösektorn och stadskansliet har i samverkan utarbetat en åtgärdsplan för förebyggande och minskning av bostadslöshet. Social- och hälsovårdssektorn utvecklar även social- och hälsovårdstjänster för att minska bostadslöshet genom ett separat projekt som delvis finansieras med statsunderstöd.

Rusmedelsfria boendetjänster för bostadslösa och social- och hälsovårdstjänster med låg tröskel som minskar bostadslösheten och som stöder alkohol- och drogfrihet utvecklas i enlighet med målen i åtgärdsprogrammet på stadsnivå. Åtgärdsprogrammet stöder målen i programmet Framtidens social- och hälsocentral, liksom också regeringens mål att halvera bostadslösheten.

05.05.2021

Ärende/30

Assisterat boende och serviceboende inom missbrukarvården ordnas i egen regi och i form av köpta tjänster. Erfarenhetsexpertis utnyttjas vid beredningen då assisterat boende inom missbrukarvården ska konkurransutsättas.

Inom Helsingfors mentalvårds- och missbrukartjänster har det införts en återhämtningsorienterad vård- och servicemodell, som möjliggör och stöder en egen individuell och helhetsbetonad återhämtningsprocess för enskilda bostadslösa. Principen är att stödja de bostadslösa så att de blir alkohol- och drogfria.

Stadsstyrelsen förutsätter att det innan budgeten för år 2022 föreläggs stadsstyrelsen lämnas en utredning om hur boendetjänsterna för missbrukare i rehabilitering räcker till och om behovet av ökad kapacitet och de resurser som behövs för detta, så att var och en som blir rehabiliterad får smidig tillgång till lämpligt boende.

Social- och hälsovårdsnämnden och stadsmiljönämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 304

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus edellyttää, että ennen vuoden 2022 budjetin esittelyä kaupunginhallitukselle esitetään selvitys päihdekuntoutujien asumispalveluiden riittävydestä sekä tarpeesta ja tarvittavista resursseista kapasiteetin kasvattamiseen, jotta kullekin kuntoutujalle sopivaan asumiseen pääsy tapahtuu sujuvasti.

Käsittely

26.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys kappaleen 7 jälkeen:

Kaupunginhallitus edellyttää, että ennen vuoden 2022 budjetin esittelyä kaupunginhallitukselle esitetään selvitys päihdekuntoutujien asumispalveluiden riittävydestä sekä tarpeesta ja tarvittavista resursseista kapasiteetin kasvattamiseen, jotta kullekin kuntoutujalle sopivaan asumiseen pääsy tapahtuu sujuvasti.

Kannattaja: Tomi Sevander

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.02.2021 § 34

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Jukka Järvisen ja 15 muun valtuutetun päihde-ettömiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään päihdeettömyyteen tukevien ja päihdeettömien asumispalvelujen lisäämistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että asunnottomien päihteettömiä asumispalveluja sekä asunnottomuutta vähentäviä ja päihteettömyyttä tukevia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystoimintajärjestelmien kehittämisen kaupunkitasoisien toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti. Toimenpideohjelma tukee Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteita ja hallituksen tavoitetta asunnottomuuden puolittamiseksi.

Helsingissä arvioitiin olevan 1 534 yksinelävää asunnontonta, 72 asunnontonta perhettä ja 50 asunnontonta pariskuntaa vuonna 2020. Sosiaali- ja terveystoimialan asunnottomien tuettuun asumiseen jonotti 668 asunnontonta saman vuoden marraskuussa. Asunnottomien asumispaikkoja on 3 908 (itsenäistä asumista, tuettua asumista, tukiasumista ja palveluasumista).

Päihdehuollon tuettua asumista ja palveluasumista järjestetään omana toimintana ja ostopalveluna. Marraskuun lopussa vuonna 2020 noin 200 asunnontonta oli päihteettömien asumispalveluiden piirissä.

Helsingissä on laadittu sosiaali- ja terveystoimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisemisen toimenpideohjelma. Tavoitteena on puolittaa asunnottomien määrä suunnitelman toimenpiteiden avulla vuoteen 2023 mennessä. Toimenpiteillä pyritään tehostamaan asunnottomien asumispalveluiden järjestämistä ja kehittämistä.

Sosiaali- ja terveystoimiala on aloittanut osana kaupunkitasoista toimenpideohjelmaa asunnottomien asumispalvelujonojen purkamisen muun muassa tehostamalla asiakkaiden siirtymistä raskaasti tuetuista asumispalveluista kevyemmin tuettuihin asumispalveluihin. Lisäksi asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveystoimintajärjestelmien kehittämistä on jatkettu valtionavustuksen tuella toteutettavalla erillishankkeella ja asumisen tukeen kohdennetulla kaupungin muutosblokkirahoituksella. Molemmissa hankkeissa parannetaan matalan kynnyksen palveluja ja toimintamalleja, joiden kautta erityisen tuen tarpeessa oleva asunnottomon saa sujuvasti avun yksilöllisiin tarpeisiinsa. Keskeisenä pyrkimyksenä on motivoida asunnottomia päihteettömään elämään ja asumisratkaisuihin. Valtion rahoittama erillishanke liittyy hallituksen tavoitteeseen asunnottomuuden puolittamiseksi ja Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteisiin.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala kilpailutti vuonna 2020 tuetut asunnot, jotka toimivat Asunto ensin -periaatteella. Mallissa asunto nähdään ihmisoikeutena. Jokainen tarvitsee asunnon ja tarvittaessa oikeanlaista tukea, jotta myös asuminen onnistuisi, eikä kukaan joutuisi uudelleen asunnottomaksi. Vaikeinta asumisen onnistuminen

on, kun ihmisellä on taustallaan pitkäaikaista asunnottomuutta, johon liittyy päihdeongelmia, väkivaltaisuutta, velkaantuneisuutta ja/tai mielen-terveysongelmia. Asunto ensin -periaate tarkoittaa erilaisia asumisen ja asumisen tuen vaihtoehtoja. Kaikille ei sovi yksi ja sama malli.

Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluissa on otettu käyttöön toipumiso-rientoitunut hoito- ja palvelumalli, joka mahdollistaa ja tukee kunkin asunnottoman omaa yksilöllistä ja kokonaisvaltaista toipumisprosessia. Sen aikana asunnon kulkee kohti itsenäisempää elämää, parempaa terveyttä ja hyvinvointia, ja löytää omat vahvuutensa sekä hyödyntää voimavarojansa. Toipumisen perusta on toivo siitä, että vaikeista elämäntilanteista ja haasteista voi selvitä. Toipumiso-rientoituneen työtteen periaatteena on tukea asunnottomia myös päihteettömyyteen.

Toipumiso-rientoituneissa palveluissa korostuvat asiakkaan toimijuus ja osallisuus sekä tasaveroinen kohtaaminen ammattilaisten kanssa. Tämän vuoksi palveluja kehitetään ja järjestetään yhteistyössä asunnottomuutta kokeneiden ihmisten kanssa (vertais- ja kokemusasiantuntijat). Päihdehuollon tuettu asuminen kilpailutetaan vuonna 2021 ja valmistelussa hyödynnetään kokemusasiantuntijoiden kokemusta. Samalla arvioidaan päihteettömän asumisen kehittämistä ja lisäkapasiteetin tarvetta. Tällä hetkellä kaikki asunnottomat, jotka ovat motivoituneet päihteettömään elämään, on kyetty ohjaamaan päihdehuollon päihteettömään asumiseen ja sieltä edelleen omaan asuntoon.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asunnottomat ovat paljon palveluita tarvitsevia. Asunnottomien fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä sekä osallisuutta edistetään yksilöllisesti jokaisen asukkaan toiveen ja tarpeen mukaan. Asunnottomien päihteettömät asumispalvelut vaikuttavat positiivisesti asunnottomien hyvinvointiin ja terveyteen sekä kaventavat väestöryhmien välistä hyvinvointi- ja terveyseroja.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 31.12.2020

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

05.05.2021

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja antaa kaupunginhallitukselle päih-
teettömiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan
lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala pitää aloitteessa esitettyä asiaa tärkeänä,
todeten samalla vaikutusmahdollisuutensa asiassa rajalliseksi.

Tilapalveluiden asuntovuokrausyksikkö vastaa osaltaan sosiaalitoimen
erityisryhmien tukiasuntojen vuokraustoiminnasta. Tarkoitukseen on
käytössä vajaa 4700 huoneistoa, jotka ovat pääasiassa yksittäisiä erilli-
sasuntoja ja tavoitteena on varmistaa tarpeidensa mukaiset asunnot ni-
itä tarvitseville. Sosiaalitoimi vastaa asukasvalinnasta eli kartoittaa asi-
akkaansa tarpeet ja kohdistaa hänelle tarjolla olevista asunnoista sopi-
vimman.

Asuntovuokrausyksikkö tekee vuokrasopimukset näiden asukasvalinto-
jen mukaisesti, ilman asukkaan taustatietoja. Toiminta on AHVL
31.3.1995/481 alaista, joten toimitilojen asuntovuokrausyksiköllä ei ole
valtuutta sopimuksella määrätä asukasta, naapureitaan tai taloyhtiötä
raittiuteen.

Lisätiedot

Maarit Kontio, va. yksikön päällikkö, puhelin: 310 21522
maarit.kontio(a)hel.fi

Osmo Rasimus, vs. tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 39794
osmo.rasimus(a)hel.fi

§ 123

Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2021-005586, 2021-005574, 2021-005577, 2021-005575, 2021-005589, 2021-005581, 2021-005580, 2021-00590, 2021-005579, 2021-005571, 2021-005576, 2021-005582, 2021-005583, 2021-00587, 2021-005588, 2021-005591, 2021-005572

Beslut

Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Juhani Strandén m.fl. om ökning av mängden köttträtter och mjölkprodukter inom utbildningstjänsterna och äldreomsorgen
- Motion av ledamoten Perttu Hillman m.fl. om ett sammanhängande strandstråk med informationstavlor på Drumsö
- Motion av ledamoten Arja Karhuvaara m.fl. om återvinningscontainrar i stadskärnan för återvinning av metall- och elektronikskrot
- Motion av ledamoten Thomas Wallgren m.fl. om utredning av en lokal valuta
- Motion av ledamoten Mauri Venemies m.fl. om ett maritimt evenemangscenter i Helsingfors
- Motion av ledamoten Mia Haglund m.fl. om förtydligande av vad som är skäligt pris beträffande stadens fritt finansierade hyresbostäder
- Motion av ledamoten Anna Vuorjoki m.fl. om uppföljning och utveckling av vården av transsexuella och icke-binära
- Motion av ledamoten Veronika Honkasalo m.fl. om slopad medling vid våld i nära relationer i Helsingfors
- Motion av ledamoten Katju Aro m.fl. om en kontaktkanal för ungdomar som upplevt trakasserier
- Motion av ledamoten Nuutti Hyttinen m.fl. om främjande av vätedriven trafik i Helsingfors

Motioner som hör till stadsstyrelsens befogenheter

-
- Motion av ledamoten Arja Karhuvaara m.fl. om ett program för underhållsservice områdesvis på stadsägda lokaler med omgivande gårdar
 - Motion av ledamoten Arja Karhuvaara m.fl. om ett koncept för barn och unga med avseende på arbetsförmågan i en digital lärmiljö
 - Motion av ledamoten Arja Karhuvaara m.fl. om sockermätning för patienter inom den specialiserade sjukvården och för diabetiker med sänkt funktionsförmåga
 - Motion av ledamoten Arja Karhuvaara m.fl. om etiska principer hos organisationer som en förutsättning för verksamhetsunderstöd från staden
 - Motion av ledamoten Arja Karhuvaara m.fl. om pantrör på skräpkorvar och lyktstolpar i syfte att stärka Helsingfors som den vita staden
 - Motion av ledamoten Björn Månsson m.fl. om en spårvagnslinje från Busholmen längs Bulevarden
 - Motion av ledamoten Arja Karhuvaara m.fl. om byggande för att avskärma miljöbuller från evenemangsområdena på Ärtholmen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

05.05.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 93, 94, 95, 100, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122 ja 123 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 96, 97, 98, 99 ja 101 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

05.05.2021

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

05.05.2021

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

05.05.2021

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 102, 103 ja 104 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

05.05.2021

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

05.05.2021

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

93, 94, 95, 100, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122 och 123 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2

BESVÄRSANVISNING

96, 97, 98, 99 och 101 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

05.05.2021

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS

05.05.2021

Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligen. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges:

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;
4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden i fråga får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Till besvärsskriften ska följande fogas:

05.05.2021

1. det överklagade beslutet med besväransvisning;
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Hos den som har inlett ett ärende som gäller sökande av ändring tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter (1455/2015).

Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

3 BESVÄRSANVISNING

102, 103 och 104 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

05.05.2021

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsrätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anförs hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

05.05.2021

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i

05.05.2021

lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Norra esplanaden 11–13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

05.05.2021

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otso Kivekäs
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Terhi Peltokorpi

Ville Jalovaara

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

05.05.2021

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 12.05.2021.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 12.05.2021.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566